ÚVODNÍ POZNÁMKY O VÝSLOVNOSTI

„Angličtina je lehká", říká nám název článku 1. lekce. Ano, i úplný začátečník zvládne anglickou mluvnici poměrně velmi snadno, neboť ve srovnání s češtinou zde např. odpadá při skloňování a časování množství různých složitých koncovek, přídavná jména se kromě stupňování nemění vůbec, také číslovky se neskloňují a zájmena mají většinou jeden nebo dva tvary, což vše svědčí o jednoduchosti anglické mluvnice.

Poněkud obtížnější je už výslovnost a pravopis anglických slov. Angličané totiž málokdy vyslovují slova tak, jak je píší, např. v názvu článku slovo *easy* čteme [i:zi]*. Je proto důležité věnovat hned od počátku pozornost především pravopisu anglických slov a přepisu jejich výslovnosti, uvedenému ve slovníčku hranatou závorkou [ ]. Ty znaky, které znáte z české abecedy, vyslovujte jako v češtině. Jediné slabiky označené v přepise výslovnosti [di, ti, ni] čteme jako [dy, ty ny], např. ve slově [tenis].

---

* Dvojtečka za samohláskou značí, že se samohláska čte dlouze, tedy "ízi".

V čem spočívá obtížnost výslovnosti? Některé anglické hlásky se v češtině vůbec nevyskytují, jiné se vyslovují poněkud odchylně. Tak např. v první lekci najdete některá slova, která znáte z češtiny, jako *tennis, film, doctor*. Abyste je dovedli vyslovovat správně anglicky, seznámíme vás nejdříve s výslovností některých anglických hlásek:

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Výslovnost některých anglických hlásek odlišných od češtiny.

Znak přepisu výslovnosti:	Název hlásky a návod k výslovnosti:
[æ]	**široké e**: otevřte ústa na [a] a vyslovte [e]: *Ann* [æn], *Jack* [džæk], *jam* [džæm].
[ə]	**temná samohláska**: vyslovte české b, d, t, nikoliv jako písmena abecedy [bé, dé, té], nýbrž osamoceně, tj. jako [bə, də, tə]: *sister* (sistə], *Peter* [pi:tə], *a* [ə], *an* [ən].
[o]	**otevřené o**: otevřte ústa na [a] a vyslovte [o]: *box* [boks], *golf* [golf], *doctor* [doktə].
[ou]	**dvojhláska ou**: v této dvojhlásce je [o] mnohem zavřenější, jeho výslovnost je velmi blízká hlásce [ə]: *no* [nou], *oh* [ou], *home* [houm].

Znak přepisu výslovnosti:	Název hlásky a návod k výslovnosti:
[ŋ]	**nosová souhláska**: vyslovujeme ji i v češtině místo *n* před *k* a *g*, např. ve slovech banka, Anglie [baŋka, aŋglie]: *bank* [bæŋk], *tank* [tæŋk], *English* [iŋgliš]. V angličtině se vyskytuje skupina *-ng* též na konci slova a pak koncové *-g* již n e v y s l o v í m e: *gong* [goŋ], *pudding* [pudiŋ].
[w]	**dvojité w**: Vyslovíte je snadno tak, že začnete vyslovovat české [u], ale hned vyslovíte následující samohlásku: *William* [wiljəm], *sweater* [swetə], *what* [wot].
[r]	**anglické r** je méně hrčivé než české *r*; jazyk je při jeho výslovnosti v klidu. Vyslovuje se jen, následuje-li samohláska: *Henry* [henri], *tram* [træm]; a l e : *sport* [spo:t], *park* [pa:k].
[p, t, k]	**p, t, k** čteme se slabě vysloveným h před přízvučnou samohláskou [p^h, t^h, k^h]: *tennis* [t^henis]. Tento slabý přídech se v přepise výslovnosti neoznačuje. A l e : *sport* [spo:t], *start* [sta:t], *ski* [ski:] — ve skupině [sp], [st] a [sk] přídech není.

2. Označení délky samohlásek.

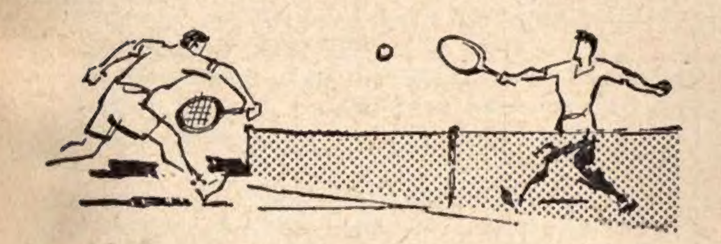
Dvojtečka za samohláskou značí, že se samohláska čte dlouze, např. *easy* [i:zi].

3. Vázání.

V anglické větě se váží slova dohromady: končí-li slovo souhláskou a další začíná samohláskou, čteme obě tato slova dohromady, např. *it is* čteme [itiz]. V přepise je vázání označeno obloučkem [it‿iz].

English Is Easy

[iŋgliš‿iz‿i:zi]

Tennis is a game. It is a fine game. I am good at
[tenis‿iz‿ə geim. it‿iz‿ə fain geim. ai‿æm gud‿aət
tennis. Are you good at tennis? Yes, I am.
tenis. a: ju: gud‿aət tennis? jes, ai‿æm.]

Is it an English film? No, it is not. It is a Czech
[iz‿it‿ən‿iŋgliš film? nou, it‿iz not. it‿iz‿ə ček
film. It is a good film? Yes, it is.
film. iz‿it ə gud film? jes, it‿iz.]

What is it? Is it your
[wot‿iz‿it? iz‿it jo:
book, Ann? Y[illegible], it is
buk, æn? je[illegible], it‿iz
my English text-book.
mai‿iŋgliš tekstbuk.
Is it an old book? No,
iz‿it‿ən‿ould buk? nou,
it is new. Is English
it‿iz nju:. iz‿iŋgliš
easy? Yes, it is.
i:zi? jes, it‿iz.]

John is a young doctor. Are you a doctor, too?
[džon iz ə jaŋ doktə. a: ju: ə doktə, tu:?

No, I am not, but my sister Jane is a doctor.
nou, ai æm not, bət mai sistə džein iz ə doktə.

She is a good doctor, and she is very kind.
ši: iz ə gud doktə, ənd ši: iz veri kaind.]

What is your name? My
[wot iz jo: neim? mai

name is Jack.
neim iz džæk.

Henry is an English boy.
henri iz ən iŋgliš boi.

He is my friend.
hi: iz mai frend.]

SLOVNÍ ZÁSOBA

lesson [lesn] lekce, hodina (vyučovací)
one [wan] jeden, jedna
English [iŋgliš] angličtina, anglický, anglicky
it is [it‿iz] (ono) je
easy [i:zi] lehký, snadný
tennis [tenis] tenis
game [geim] hra (sportovní)
a, an [ə, ən] *tvary členu neurč.*
it [it] ono, to
fine [fain] pěkný
I [ai] já
I am [ai‿æm] jsem
good [gud] dobrý
at [æt, ət] v, u, při
you [ju:] ty
you are [ju:‿a:] jsi
yes [jes] ano
film [film] film
no [nou] ne
not [not] ne *(zápor u slovesa)*
Czech [ček] český, česky, Čech
what [wot] co, jaký
your [jo:] tvoje, tvůj
book [buk] kniha
Ann [æn] Anna
my [mai] můj, moje
text-book [tekstbuk] učebnice
old [ould] starý
new [nju:] nový
John [džon] Jan
young [jaŋ] mladý
doctor [doktə] lékař, doktor
too [tu:] také *(na konci věty)*
but [bat, bət] ale
sister [sistə] sestra
Jane [džein] Jana
she [ši:] ona
and [ænd, ənd] a
very [veri] velmi
kind [kaind] laskavý
name [neim] jméno
Jack [džæk] Honza
friend [frend] přítel
Henry [henri] Jindřich
boy [boi] chlapec
he [hi:] on

DŮLEŽITÉ VAZBY

I am Czech.	Jsem Čech (Češka).
Is he English?	Je to Angličan?
What is it?	Co to je?
It is a good book.	Je to dobrá kniha.
He is good at tennis.	Hraje dobře tenis. (Je dobrý v tenise.)

What is your name? Jak se jmenuješ?
My name is Henry. Jmenuji se Jindřich.
He is my friend. Je to můj přítel.
You are very kind. Jsi velmi laskav.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Naučte se časovat sloveso „býti“ v jednotném čísle:

1. I	**am**	[ai_æm]	jsem
2. you	**are**	[ju:_a:]	jsi
3. he	**is**	[hi:_iz]	(on) je
she	**is**	[ši:_iz]	(ona) je
it	**is**	[it_iz]	(ono) je

Příklady:

I am Ann. Já jsem Anna.
You are very kind. Jsi velmi laskav.
John is my friend. Jan je můj přítel.

Zapamatujte si, že sloveso v anglické větě má vždy před sebou **podmět**, buď podstatné jméno nebo zájmeno (I, you, he, she, it), které nelze vynechat jako v češtině. Zájmeno **I** píšeme vždy velkým začátečním písmenem.

Je mladý. = **HE is young.**

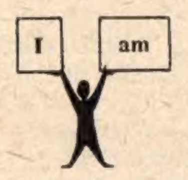

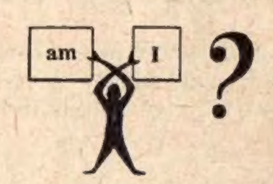
2. Tvoření otázky a záporu slovesa „být“ v jedn. čísle.

Otázku tvoříme přehozením podmětu a slovesa; zápor přidáním slůvka **not** za sloveso:

Otázka:

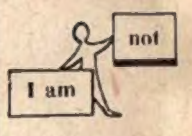
1. **am**	**I?**	[æm ai?]	jsem?
2. **are**	**you?**	[a:_ju:?]	jsi?
3. **is**	**he?**	[iz hi:?]	je (on)?
is	**she?**	[iz ši:?]	je (ona)?
is	**it?**	[iz_it?]	je (ono)?

Zápor:

1. **I**	**am**	**not**	[ai æm not]	nejsem
2. **you**	**are**	**not**	[ju:_a: not]	nejsi
3. **he**	**is**	**not**	[hi: iz not]	není
she	**is**	**not**	[ši: iz not]	není
it	**is**	**not**	[it_iz not]	není

Příklady:

Are you good at tennis?	Hraješ dobře tenis?
Is Jane your sister?	Je Jana tvoje sestra?
What is your name?	Jak se jmenuješ?
He is not old.	Není starý.

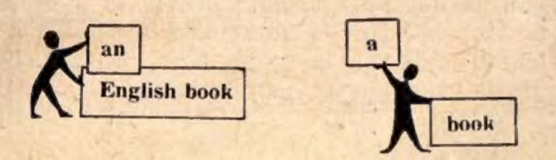
Nyní si všimněte, jak odpovídáme na anglické otázky. Říci pouhé *yes* nebo *no* je považováno za nezdvořilé:

Is Henry your friend? **Yes, HE IS.**
Is it a good book? **No, IT IS NOT.**

3. Neurčitý člen.

Podstatná jména mají v angličtině **člen.** Členy jsou dva, určitý a neurčitý. Zatím poznáte člen neurčitý, který má dva tvary:

a	[ə]	před slovem začínajícím vyslovovanou **souhláskou**
an	[ən]	před slovem začínajícím vyslovovanou **samohláskou**

Příklady:

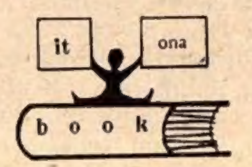
a *doctor,* **a** *film,* **a** *book,* **a** *boy,* **a** *sister;*
an *English film,* **an** *easy text-book,* **an** *old friend,*

ale: **a** *young* (píšeme *y,* ale čteme [j]) *doctor,*
my book (před zájmenem přivlastňovacím se člen neklade).

4. Rod podstatných jmen.

Angličtina má tzv. rod přirozený. Mužské osoby jsou tedy rodu mužského, ženské osoby rodu ženského a ostatní podst. jména (věci, zvířata) jsou rodu středního:

JOHN *is my friend.*	**HE**	*is young.*
Jan je můj přítel.		Je mladý.
JANE *is my sister.*	**SHE**	*is very kind.*
Jana je má sestra.		Je velmi laskavá.
MY BOOK *is new.*	**IT**	*is not old.*
Moje kniha je nová.		Není stará.

Některá podstatná jména označující osoby mohou být rodu mužského i ženského:

friend = přítel i přítelkyně
doctor = lékař i lékařka

5. Přídavná jména.

Přídavná jména se v angličtině nemění, mají pouze jediný tvar:

He is	OLD.	Je starý.
She is	OLD.	Je stará.
It is	OLD.	Je to staré.

Poznámka: Přídavná jména *English* a *Czech* píšeme vždy s velkými začátečními písmeny: *an English friend, a Czech boy.*

CVIČENÍ

1. Čtěte:

[e] tennis, yes, Czech, Henry
[ə] sister, doctor, a, an
[æ] am, Ann, Jack
[ei] name, Jane, baby, lady
[ai] I, fine, my
[i] film, is, sister, it, English
[o] not, what, John, doctor
[u] book, good, text-book; *ale* too [tu:]
[dž] Jane, Jack, John, Jim
[ŋ] English, young, gong, pudding [pudiŋ]
[w] what, one, William [wiljəm]

2. Odpovězte na otázky:

(Pozor! Pokud odpovídáte *ano, ne*, nestačí odpovídat pouhým *yes, no.*)

1. Is tennis a fine game? 2. Are you good at tennis? 3. Is it an English film? 4. What is it? 5. Is it your text-book? 6. Is your text-book old? 7. Is English easy? 8. What is your name? 9. Is Jane a doctor? 10. Are you Czech? 11. Is John your good friend?

3. Přeložte:

1. Moje anglická učebnice je nová. 2. Je to česká kniha? Ne, není. Je to anglická kniha. 3. Jana není moje přítelkyně. 4. Je Honza mladý? Ano, je. 5. Je to nový anglický film? 6. Jak se jmenuješ? 7. Jmenuji se Jindřich. 8. Jsi velmi laskav. 9. Je to stará učebnice? Ne, není, je nová.

My Family*

Who is this? This is my father. Is he a worker? Yes, he is a mechanic. He has an interesting job in a factory.

And who is that lady? That is my mother. What is her job? She is a typist. She is very busy in the office and at home, too. This is my brother William and that is my sister Ann. Ann has a son and a daughter. The boy is

* Od 2. lekce najdete přepis výslovnosti textu v „Klíči".

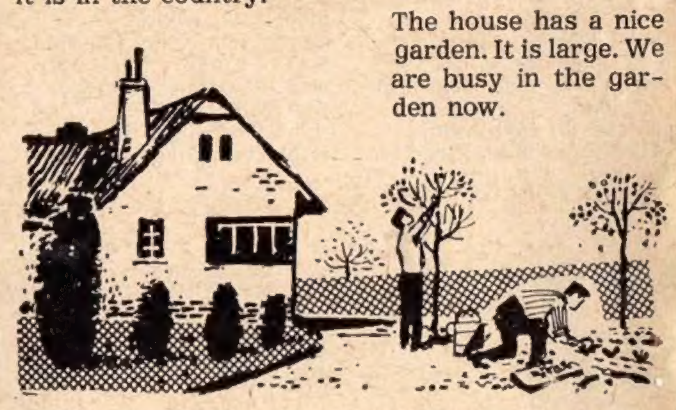

small, he is two. The girl is small, too, she is three. They are in the garden. They have a new ball.
My parents have a small house. It is not in Prague, it is in the country.

The house has a nice garden. It is large. We are busy in the garden now.

SLOVNÍ ZÁSOBA

two [tu:] dvě
family [fæmili] rodina
who [hu:] kdo
this [ðis] ten, ta, to; tento, tato, toto
father [fa:ðə] otec
work [wə:k] práce
worker [wə:kə] dělník, pracující
mechanic [mi'kænik, mə'kænik] mechanik
he has [hæz] má
interesting [intristiŋ] zajímavý
job [džob] zaměstnání
in [in] v
factory [fæktəri] továrna
that [ðæt] tamten, tamta, tamto; onen, ona, ono
lady [leidi] paní
mother [maðə] matka
her [hə:] její
typist [taipist] písařka
busy [bizi] zaměstnaný
she is very busy má mnoho práce
the [ðə, ði] *člen určitý*
office [ofis] úřad, kancelář
at home [ət 'houm] doma *(kde?)*
brother [braðə] bratr
William [wiljəm] Vilém
son [san] syn
daughter [do:tə] dcera
small [smo:l] malý
girl [gə:l] děvče, dívka
three [θri:] tři
he is three jsou mu tři roky
they [ðei] oni
they are [ðei‿a:] oni jsou
garden [ga:dn] zahrada
to have [tə hæv] mít
ball [bo:l] míč
parents [peərənts] rodiče
house [haus] dům
Prague [pra:g] *(bez členu)* Praha
in the country [kantri] na venkově
nice [nais] pěkný
large [la:dž] velký *(plochou)*
we [wi:] my
now [nau] teď
thin [θin] tenký
thick [θik] silný, tlustý
to be [tə bi:] být

DŮLEŽITÉ VAZBY

Who is it?	Kdo je to?
This is my brother.	To je můj bratr.
What is this?	Co je to?
This is a ball.	To je míč.

What is her job?	Jakou má práci?
She is very busy.	Má mnoho práce.
He is two.	Jsou mu dva roky.
She is a typist.	Je písařkou.

Zapamatujte si tyto předložkové vazby odlišné od češtiny:

KDE? – AT (v):

at home *(bez členu)*	doma
at work *(bez členu)*	v práci

KDE? – IN (v, na):

in the garden	na zahradě
in the country	na venkově
in Prague *(bez členu)*	v Praze

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Výslovnost [ð, θ, ə:].

Znak přepisu výslovnosti:	Název hlásky a návod k výslovnosti:
[ð]	**znělé th:** vložte špičku jazyka mezi zuby a snažte se vyslovit zvuk podobný [z]: *the father* [ðə 'fa:ðə], *the brother* [ðə 'braðə].

Znak přepisu výslovnosti:	Název hlásky a návod k výslovnosti:
[θ]	**neznělé th**: vložte špičku jazyka mezi zuby, snažte se vyslovit zvuk podobný [s]: *thin* [θin], *thick* [θik], *Smith* [smiθ].
[ə:]	**dlouhá temná samohláska**: znáte z první lekce výslovnost krátké temné samohlásky [ə]; [ə:] je obdobná hláska dlouhá: *work* [wə:k], *girl* [gə:l], *her* [hə:].

2. Výslovnost psaného koncového "-r".

K o n c o v é *-r* se n e v y s l o v u j e (*doctor* [doktə], *sister* [sistə]), ovšem začíná-li následující slovo s a m o h l á s k o u, dochází k vázání a toto *-r* je nutno v y s l o v i t:

my brother and sister [mai braðər‿ənd sistə]
my sister is small [mai sistər‿iz smo:l]

3. Znělá výslovnost koncových souhlásek.

Souhlásky [b, d, g, v, z, dž, ð] je nutno na konci slova vždy vyslovit zněle, tj. opravdu jako [b, d, g, v, z, dž, ð]; např. *job* [džo**b**], Bob [bo**b**], *good* [gu**d**], *old* [oul**d**], *Prague* [pra:**g**], *have* [hæ**v**], *jazz* [džæ**z**], *large* [la:**dž**].

4. Přízvuk.

V anglických slovech je často přízvuk na první slabice; v přepise slovíček tento přízvuk neoznačujeme: *family* [fæmili], *typist* [taipist].

Pokud je přízvuk na jiné než na první slabice, je označen v přepise slovíček krátkou kolmicí před přízvučnou slabikou: *mechanic* [miˈkænik].

V anglických větách klademe ve výslovnosti d ů r a z především na podst. jména, příd. jména a slovesa (většinou). Tento tzv. v ě t n ý p ř í z v u k je rovněž označen v přepise výslovnosti článků v „Klíči" krátkou kolmicí nahoře před přízvučnou slabikou příslušného slova. (Slova takto neoznačená důraz ve větě nemají.)

Např.: *My parents have a small house.*
[mai ˈpeərənts ˈhæv ə ˈsmo:l ˈhaus.]

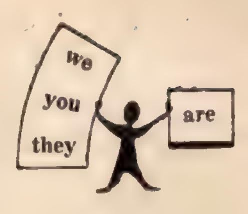
MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Časování slovesa "to be".

Neurčitý způsob anglických sloves se tvoří částicí **to.** Toto *to* odpovídá české koncovce *-t(i)*: *to be* být.

Přítomný čas:

1. I	am	[ai æm]	jsem
2. you	are	[ju:‿a:]	jsi
3. he	is	[hi:‿iz]	je
she	is	[ši:‿iz]	
it	is	[it iz]	
1. we	are	[wi:‿a:]	jsme
2. you	are	[ju:‿a:]	jste
3. they	are	[ðei‿a:]	jsou

Otázka a zápor:

1. am I? jsem?	[æm‿ai?]	1. I am not nejsem
2. are you? jsi?	[a: ju:?]	2. you are not nejsi
3. is he? je?	[iz hi:?]	3. he is not není
is she? je?	[iz ši:?]	she is not není
is it? je?	[iz‿it?]	it is not není
1. are we? jsme?	[a: wi:?]	1. we are not nejsme
2. are you? jste?	[a: ju:?]	2. you are not nejste
3. are they? jsou?	[a: ðei?]	3. they are not nejsou

Poznámka: Všimněte si shodného tvaru pro druhou osobu jednotného i množného čísla: **you** *are* = **(ty) jsi i (vy) jste.**

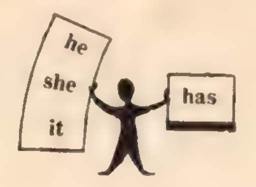
Příklady:

I am John.	Jsem Jan.
We are at home.	Jsme doma.
Are you a mechanic?	Jsi (jste) mechanik?
They are not in Prague.	Nejsou v Praze.
Is the house in the country? No, it is not.	Je ten dům na venkově? Ne, není.

2. Sloveso "to have".

Přítomný čas:

1.	I	have	[ai hæv]	mám
2.	you	have	[ju: hæv]	máš
3.	he	has	[hi: hæz]	má
	she	has	[ši: hæz]	
	it	has	[it hæz]	

1.	we	have	[wi: hæv]	máme
2.	you	have	[ju: hæv]	máte
3.	they	have	[ðei hæv]	mají

Otázka:

1.	**have**	**I?**	[hæv‿ai?]	mám?
2.	**have**	**you?**	[hæv‿ju:?]	máš?
3.	**has**	**he?**	[hæz hi:?]	má?
	has	**she?**	[hæz ši:?]	
	has	**it?**	[hæz‿it?]	
1.	**have**	**we?**	[hæv wi:?]	máme?
2.	**have**	**you?**	[hæv ju:?]	máte?
3.	**have**	**they?**	[hæv ðei?]	mají?

Zápor:

1.	**I have not**	nemám
2.	**you have not**	nemáš
3.	**he / she / it has not**	nemá
1.	**we have not**	nemáme
2.	**you have not**	nemáte
3.	**they have not**	nemají

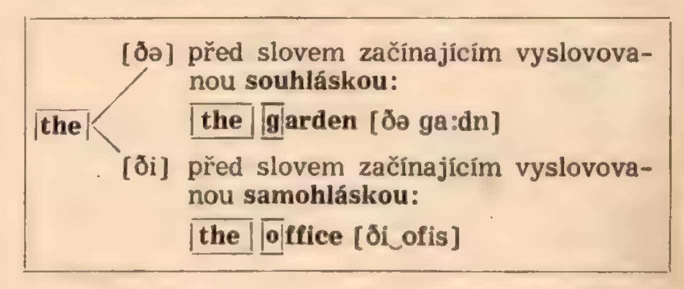

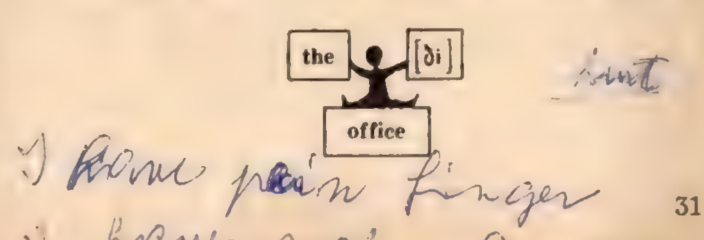
Příklady:

I have a brother.	Mám bratra.
She has a daughter.	Má dceru.
We have a good friend.	Máme dobrého přítele.
Has she a nice job?	Má pěknou práci?
Yes, she has.	Ano, má.
They have not a large garden.	Nemají velkou zahradu.

3. Určitý člen.

Určitý člen má tvar **the** pro jednotné i množné číslo. Toto **the** se vyslovuje:

Příklady:

[ðə] *the lesson, the girl, the son, the house*

[ði] *the old house, the interesting job, the English lesson, the office*

4. Užití členů.

Členu **neurčitého** se používá, mluvíme-li o osobě nebo předmětu poprvé. Členu **určitého** užijeme tehdy, jestliže se již o osobě nebo předmětu mluvilo, jde-li tedy o známou, určitou osobu nebo věc; má význam podobný českému zájmenu ten, ta, to. Většinou se však do češtiny nepřekládá.

Příklady:

They have a house and a garden.	Mají dům a zahradu.
The house is small, but the garden is large.	Dům je malý, ale (ta) zahrada je velká.
This is an English film.	Je to anglický film.
The English film is good.	(Ten) anglický film je dobrý.

Poznámka: Člen se neklade v některých ustálených rčeních (j. např **at home** — doma), u vlastních jmen měst a osob (např. **in Prague** — v Praze, **John and Ann** — Jan a Anna) a před ukazovacími zájmeny *this* a *that* (např. this boy).

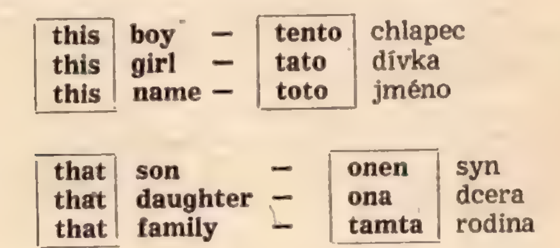

5. Ukazovací zájmena.

THIS	[ðis]	ten, tento
THAT	[ðæt]	onen, tamten

Pro všechny tři rody mají stejný tvar:

this	**boy**	—	**tento**	chlapec
this	**girl**	—	**tato**	dívka
this	**name**	—	**toto**	jméno

that	**son**	—	**onen**	syn
that	**daughter**	—	**ona**	dcera
that	**family**	—	**tamta**	rodina

CVIČENÍ

1. Čtěte:

[æ] family, factory, that, have, Ann
[ə] daughter, father, sister, mother
[ə:] work, worker, girl
[ai] nice, fine, typist, my
[ou] old, no, home, at home
[au] now, house
[ð] the book, this game, that lesson, the father, the mother, the brother, the office
[θ] thick, thin, Smith, three

vázání:

[r] father‿and mother, daughter‿and son, brother‿and sister, my sister‿is young, you are‿at home, we are‿in the‿office.

2. Přečtěte se členem určitým a neurčitým (the [ðə – ði]; a, an):

house, old house, book, English book, office, new office, young mechanic, small garden, interesting lesson.

3. Najděte protiklady

a) přídavných jmen:
an old house, a thick book, a large garden, young parents;

b) podstatných jmen:
daughter, boy, girl, father, sister, in Prague, at home

4. Nahraďte podmět zájmenem:

1. The boy is small. 2. The girl is three. 3. The garden is large. 4. The house has a garden. 5. Ann and William are at home. 6. The book is good.

5. Odpovězte celou větou:

1. Is your father at home? 2. Who is in the factory? 3. Is your father a mechanic? 4. Is your mother at home? 5. What is her name? 6. Is she very busy? 7. Have you a large family? 8. Have you a brother? 9. Have you a house in Prague? 10. Has it a large garden?

6. Přeložte:

1. Můj otec má malý domek (= dům) na venkově. 2. (Ona) má zajímavou práci v továrně. 3. Moji rodiče nejsou doma. 4. Její matka není doma, je v kanceláři. 5. Mám pěkné zaměstnání. 6. Honza je malý chlapec. 7. Ta anglická učebnice je nová. 8. Můj bratr je mechanik. 9. Tento dům je velmi starý. 10. Tato česká kniha je velmi tlustá, tamta anglická kniha je tenká.

Our Town

Look, Jane. This is our street. Its name is High Street. It is full of people, cars, trams, buses, lorries, and bikes. The houses are new. Look at those modern buildings over there. They are the school and the post-office.

Where are these people? They are in the park. What are their names? They are Mr. Hill and Mrs. Evans. Mr. Hill has a newspaper in his hand. Those young ladies are Miss Smith and Miss Lee. They are friends.

How to cross the street in big cities:

Stop first. Look at the lights. The red light is on. Wait a moment. Now the light is green. Be careful. Look to the right and to the left. Then cross the street.

SLOVNÍ ZÁSOBA

our [auə] náš
town [taun] město
look (at) [luk] podívat se (na)
street [stri:t] ulice
its [its] jeho *(přivl. zájm. stř. rodu)*
high [hai] vysoký
High Street Hlavní třída
full of [ful‿əv] plný (čeho)
people [pi:pl] lidé
car [ka:] auto
tram [træm] tramvaj
bus [bas] autobus
lorry [lori] nákladní auto
bike [baik] (jízdní) kolo
those [ðouz] tamti, oni *(mn. č. ukaz. zájm.* **that**)
modern [modən] moderní
building [bildiŋ] budova, dům
there [ðeə] tam
over there [ouvə] tamhle
school [sku:l] škola
post-office [poustofis] pošta
where [weə] kde, kam
these [ði:z] tito *(mn. č. ukaz. zájm.* **this**)
park [pa:k] park
their [ðeə] jejich
Mr. [mistə] pan *(jen se jménem)*
Hill [hil] *angl. příjmení*
Mrs. [misiz] paní *(jen se jménem)*
Evans [evənz] *angl. příjmení*
newspaper [nju:speipə] noviny *(jedny)*
his [hiz] jeho
hand [hænd] ruka
young lady [jaŋ leidi] slečna *(jen je-li užito samostatně)*
Miss [mis] slečna *(jen se jménem)*
Smith [smiθ] *angl. příjmení*
Lee [li:] *angl. příjmení*
how [hau] jak
cross [kros] přecházet, přejít
big [big] velký
city [siti] město *(velké)*
stop [stop] zastavit se
first [fə:st] nejprve, nejdříve
light [lait] světlo, světlý
red [red] červený
the light is on [on] světlo svítí
wait [weit] počkat, čekat
moment [moumənt] chvíle, okamžik
green [gri:n] zelený
careful [keəfl] opatrný
right [rait] pravý
left [left] levý
to the right, to the left vpravo, vlevo
then [ðen] potom
here [hiə] zde, sem

DŮLEŽITÉ VAZBY

The street is full of people.	Ulice je plná lidí.
Look at that car.	Podívej se na tamto auto.
She has a book in her hand.	Má v ruce knihu.
Wait a moment.	Počkej chvíli.
Be careful.	Buď opatrný.
Look to the right (to the left).	Podívej se napravo (nalevo).
Ann is at school.	Anna je ve škole (tj. při vyučování).
Mr. Hill	pan Hill
Mrs. Hill	paní Hillová
Miss Hill	slečna Hillová
Mr. and Mrs. Hill	manželé Hillovi
Who is that lady?	Kdo je ta paní? *(bez jména)*
Who is that young lady?	Kdo je ta slečna? *(bez jména)*
Who is that gentleman [džentlmən]?	Kdo je ten pán?

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Výslovnost koncového "-s".

a)	[s]	po vyslovovaném [p, t, k, f, θ], např. *streets* [stri:ts], *bikes* [baiks], *lights* [laits]
b)	[z]	po ostatních hláskách, kromě [s, z, š, ž, č, dž], např. *cars* [ka:z], *jobs* [džobz], *trams* [træmz], *girls* [gə:lz], *sisters* [sistəz]
c)	[iz]	po vyslovovaném [s, z, š, č, dž], např. *buses* [basiz], *house* — *houses* [haus — hauziz] (Povšimněte si výjimečné změny [-s-] v [-z-] uprostřed slova *houses*.)

2. Výslovnost [iə, eə].

[iə]	samohlásky [i] a [ə] tvoří tzv. dvojhlásku. Musíme je obě vyslovit jako jednu slabiku, např. *here* [hiə].
[eə]	podobnou dvojhlásku tvoří též [e] a [ə]. Dejte pozor, abyste ve výslovnosti [e] a [ə] od sebe neodtrhovali; např. *where* [weə], *there* [ðeə], *parents* [peərənts].

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Množné číslo podstatných jmen.

Tvoříme je tak, že k tvaru jednotného čísla přidáme

a) koncovku **-s**, čtenou [s] *books* [buks] knihy
[z] *cars* [ka:z] auta
[iz] *offices* [ofisiz] úřady

b) koncovku **-es**, jestliže v jednotném čísle končí podst. jméno na **-s, -z, -x, -ch**, např.

bus [bəs] autobus] — *buses* [basiz]

Poznámky: 1. Zapamatujte si důležitou pravopisnou změnu u jmen zakončených na **souhlásku + -y**. Toto -y se mění v množném čísle na **-ie-**, např.

lady [leidi] paní — *ladies* [leidiz] paní
city [siti] město — *cities* [sitiz] města
factory [fæktəri] továrna — *factories* [fæktəriz] továrny

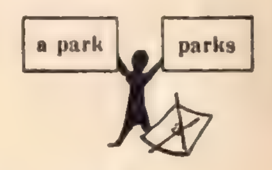

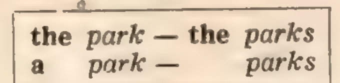

Ale: *boy* [boi] chlapec — *boys* [boiz] chlapci
(předchází samohláska!)

2. Množné číslo **přídavných** jmen **nemá koncovku**, takže se rovná tvaru jednotného čísla:

the **new** *building* — nová budova
the **new** *buildings* — nové budovy
the car is **new** — auto je nové
the cars are **new** — auta jsou nová

2. Členy v množném čísle.

the	*park* —	the	*parks*
a	*park* —		*parks*

Neurčitý člen v množném čísle odpadá.

Příklady:

Have you a friend? Máš nějakého přítele?
Have you friends? Máš přátele?
I have an English book. Mám anglickou knihu.
I have English books. Mám anglické knihy.

3. Množné číslo zájmen “this” a “that”.

THIS [ðis] ten	— THESE [ði:z] ti, tito
THAT [ðæt] onen	— THOSE [ðouz] oni, tamti

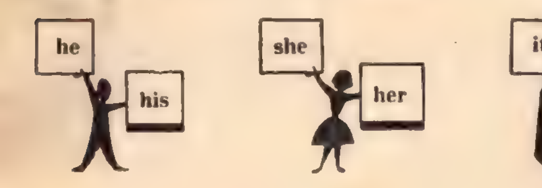
P ř í k l a d y:

these people	[ði:z pi:pl]	= tito lidé
those towns	[ðouz taunz]	= ona města
these streets	[ði:z stri:ts]	= tyto ulice
those cars	[ðouz ka:z]	= tamta auta

P O Z O R ! Použijeme-li *this — that* před podst. jménem, o d p a d á č l e n !

4. Zájmena osobní a přivlastňovací.

I	[ai]	já	MY	[mai]	můj, moje
you	[ju:]	ty	YOUR	[jo:]	tvůj
he	[hi:]	on	HIS	[hiz]	jeho
she	[ši:]	ona	HER	[hə:]	její
it	[it]	ono	ITS	[its]	jeho
we	[wi:]	my	OUR	[auə]	náš
you	[ju:]	vy	YOUR	[jo:]	váš
they	[ðei]	oni	THEIR	[ðeə]	jejich

it
its

a) Pro „tvůj, váš“ má angličtina jen jeden tvar.

b) Přivlastňovací zájmena zůstávají beze změny v rodě i čísle.

c) Angličtina nemá přivlastňovací zájmeno „svůj“, kterého užíváme v češtině, přivlastňujeme-li podmětu (např. **já** mám **svoje** knihy); v angličtině musí vždy být zájmeno té osoby, které se přivlastňuje. Sledujte tabulku:

I *have* **my** *books*	Mám **své** knihy
You *have* **your** *books*	Máš **své** knihy
He *has* **his** *books*	Má **své** knihy
She *has* **her** *books*	Má **své** knihy
We *have* **our** *books*	Máme **své** knihy
You *have* **your** *books*	Máte **své** knihy
They *have* **their** *books*	Mají **své** knihy

Angličané používají přivlastňovacích zájmen mnohem častěji, než je tomu v češtině, zejména mluví-li o částech těla:

He has a newspaper in **his hand.** — Má v ruce noviny.

P O Z O R ! Je-li před podst. jménem přivlastňovací zájmeno, odpadá člen.

5. Rozkazovací způsob.

Rozkazovací způsob 2. os. jednotného a množného čísla se rovná neurčitému způsobu bez *to*:

Příklady:

Stop here.	Zastav se zde.
Look at that lady.	Podívej se na tu paní.
Wait a moment.	Počkejte chvíli.
Be careful.	Buďte opatrní.

Poznámka: Vykřičník se zpravidla nepíše.

6. Základní anglický slovosled v oznamovací větě.

určení místa, času (kde?, kdy?)	1. podmět (kdo?, co?)	2. sloveso	3. předmět (koho?, co?)	určení místa, času (kde?, kam?, kdy?)
	I	*have*	*a good friend*	*in this town.*
	John	*has not*	*his text-book*	*at home.*
In this street	*we*	*have*	*a new school.*	
Now	*he*	*has*	*a good job*	*in a factory.*
	He	*has not*	*a good job*	*in a factory now.*

a) V každé anglické větě musí být podmět vyjádřen (buď podst. jménem nebo zájmenem).

b) Podmět stojí většinou na začátku věty.

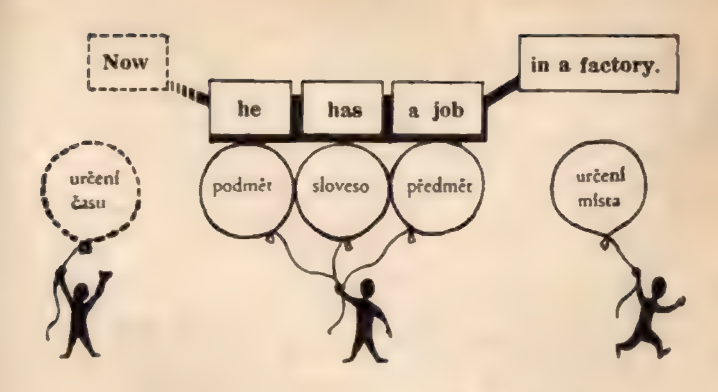
c) Za podmětem následuje zpravidla hned sloveso. Je-li sloveso v záporu, stojí *not* hned za slovesem.

d) Předmět musí stát za slovesem.

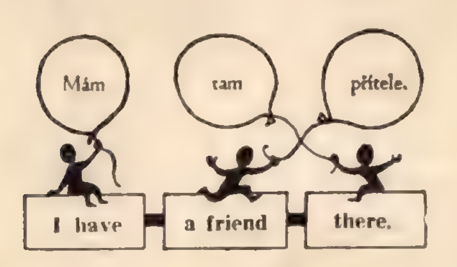
e) Určení místa a času je zpravidla na konci věty, může však stát též na začátku věty před podmětem. Stojí-li na konci věty určení místa i času, má určení místa přednost před určením času.

Srovnejte český slovosled s anglickým!

Pozor! Nikdy nepřekládejte z češtiny do angličtiny mechanicky slovo za slovem! Pamatujte na pravidlo o anglickém slovosledu!

CVIČENÍ

1. Čtěte:

[ai] high, light, right, bike
[au] how, town, house, now
[ou] post-office, moment, no, those
[oi] boy
[ei] lady, name, newspaper, wait
[eə] there, their, careful, where
[iə] here
[ŋ] young, building, interesting, English
[z] names, boys, ladies, factories, girls, families, cars; is, his, these, those
[s] books, parks, lights, bikes, streets, typists, mechanics
[iz] post-offices, buses, houses [hauziz]
[-d] kind, friend, and, good, old, red

2. Dejte do množného čísla a dbejte na správnou výslovnost koncového „-s":

the old house; this young boy; a mechanic; our good friend; a modern bus; the red ball; that new building; my kind sister; their daughter; a thick and a thin book; a new car.

3. Časujte ve všech osobách:

I have my English book in my hand.
I have not my bike here.

4. Obměňujte přivlastňovací zájmeno ve všech osobách:

Mike is my good friend.
My father is not in Prague.

5. Doplňte přivlastňovací zájmena:

1. Where has he — home? 2. What is — name? (she) 3. We have — car here. 4. Jane has a newspaper in — hand. 5. Where have you — office? 6. Where have you — bike? 7. Mike and William have — books at home.

6. Jednotlivá slova seřaďte správně do oznamovacích vět:

1. has — here — a book — he
2. have — now — a lesson — we
3. parents — my — are — in the country
4. at home — are — they — not
5. name — is — his — John

7. Odpovězte:

1. Where is High Street? 2. What is in the street? 3. Are the houses there old? 4. What are those modern buildings? 5. Who are the people in the park? 6. What has Mr. Hill in his hand? 7. Have you a good friend? 8. What is his (her) name?

8. Přeložte:

1. Vilém a Jan mají nová auta. 2. Tyto velké moderní budovy jsou nové továrny. 3. Přejdi teď ulici, svítí zelené světlo. 4. Počkej chvíli. 5. Podívej se na tamty učebnice. 6. Kdo je tamta slečna a jak se jmenuje? 7. To je má přítelkyně slečna Smithová. 8. Kde je poštovní úřad? 9. Chlapci jsou v naší zahradě. 10. Buďte opatrní. 11. Máme zde nový park.

Shopping

Mr. Černý: I must do some shopping now. Can you come with me, Mr. Blake?
Mr. Blake: With pleasure. May I help you with your shopping?
Mr. Černý: It is very kind of you. I have to buy an English guide-book first. What a pity Peter cannot go with us. I must buy some cigarettes and a box of matches for him.
Mr. Blake: We can get them on our way to the bookshop.

At a Bookshop

Assistant: Good morning, sir. What can I do for you?
Mr. Blake: May I have a guide to London, please?
Assistant: Here are some guide-books, sir. This one is very good.
Mr. Černý: Is it not very expensive?
Assistant: It is only four shillings, sir.

Mr. Blake: You can take it. It really is cheap.
Mr. Černý: All right. You need not wrap it up.
Assistant: Pay at the cash-desk, please.
Mr. Blake: We must hurry to the station now. We must not be late today.

SLOVNÍ ZÁSOBA

four [fo:] čtyři
shopping [šopiŋ] nákup, nakupování
I must [mast] musím
do [du:] dělat, učinit
some [sam] nějaký, některý, několik
I can [kæn, kən] mohu, umím
come [kam] jít, přijít
with [wið] s, se
me [mi:] mě, mi, mnou *(tvar zájmena* I)
Blake [bleik] *angl. příjmení*
pleasure [pležə] radost

I may [mei] smím, mohu
help [help] pomoci
go [gou] jít
I have to [hæv tə] musím
buy [bai] koupit
guide [gaid] průvodce (osoba, kniha)
guide-book [gaidbuk] průvodce (kniha)
what a pity [wot‿ə piti] to je škoda
Peter [pi:tə] Petr
I cannot [kænot] nemohu
us [as] námi, nás, nám, *tvar zájmena* **we**
cigarette [,sigə'ret] cigareta
box [boks] krabice, krabička
match [mæč] zápalka
a box of matches krabička zápalek
for [fo:, fə] pro
him [him] jeho, něho, ho, *tvar zájmena* **he**
get [get] dostat, koupit
them [ðem] je, jich, jim, *tvar zajmena* **they**
way [wei] cesta
on [on] na
on our way [on‿auə wei] cestou
to [tə, tu] k, do
shop [šop] obchod
bookshop [bukšop] knihkupectví
assistant [ə'sistənt] prodavač, prodavačka
morning [mo:niŋ] ráno, jitro
sir [sə:, sə] pane *(oslovení bez jména)*
London [landən] Londýn
please [pli:z] prosím
one [wan] jeden; *zástupné zájmeno*
expensive [iks'pensiv] drahý (o ceně)
only [ounli] jen
shilling [šiliŋ] šilink
take [teik] brát, vzít
really [riəli] opravdu
cheap [či:p] levný
all right [o:l rait] dobrá, správně, v pořádku
need [ni:d] potřebovat
I need not nemusím
wrap up [ræp‿ap] zabalit
pay [pei] platit
cash-desk [kæšdesk] pokladna (v obchodě)
hurry [hari] spěchat; spěch
hurry up [hari‿ap] pospěš(te) si
station [steišn] nádraží
I must not nesmím
late [leit] pozdě
be late přijít pozdě
today [tə'dei] dnes
her [hə:] ji, ni, jí, ní *tvar zájmena* **she**
too [tu:] příliš *(před přídavným jménem)*

DŮLEŽITÉ VAZBY

I must go shopping.	Musím jít nakupovat.
I can buy it for you.	Mohu ti to koupit.
What can I do for you? / **What can I show** [šou] **you?**	Čím vám mohu posloužit?
May I help them?	Mohu jim pomoci?
With pleasure.	S radostí.
It is kind of [əv] **him.**	Je to od něho laskavé.
What a pity. What a shame [šeim].	To je škoda.
What a pity I cannot go with her.	Škoda, že s ní nemohu jít.
It is three shillings.	Stojí to tři šilinky.
Hurry up.	Pospěš(te) si.
I am late.	Přicházím pozdě.
You must not be late.	Nesmíš přijít pozdě.
Go to the station.	Jdi na nádraží.
Go home. *(bez členu)*	Jdi domů.
Go to school. *(bez členu)*	Jdi do školy.
A guide to London.	Průvodce Londýnem.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Výslovnost koncových znělých souhlásek.

V češtině jsme zvyklí vyslovovat na konci slov pouze neznělé souhlásky, např. *hrad* čteme jako [hrat], *název* jako [názef] atp. V angličtině se však znělé souhlásky na konci slova vyslovují opravdu zněle, tj. *d* jako [d], *v* jako [v] atd., neboť je zde celá řada krátkých jednoslabičných slov, která je nutno ve výslovnosti odlišit, např. *bed* [bed] postel a *bet* [bet] sázka.

V následujících příkladech vyslovujte pečlivě koncové znělé souhlásky; jsou to [b, d, g, v, z, ž, dž, ð]: *Bob; good; big; have; has; large; with.*

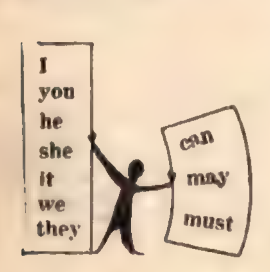
MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Postojová slovesa I can, I may, I must.

Zatím jsme poznali časování sloves **to be a to have.** Těmto dvěma slovesům říkáme **pomocná,** neboť jejich pomocí (jak poznáte později) tvoříme v anličtině různé časy.

Postojová slovesa tvoří zvláštní skupinu sloves, která sama o sobě **nemají plný význam.** Vyjadřují vlastně jen postoj mluvčího k ději, a proto se jich užívá ve spojení s neurčitým způsobem jiných sloves, např.

mohu — mohu pomáhat
smím — smím pomáhat
musím — musím pomáhat

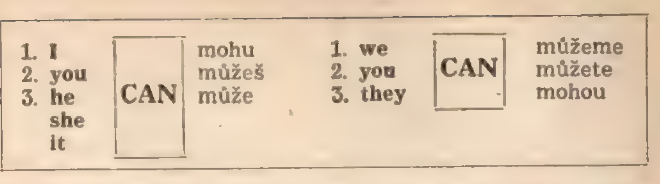

Nyní se naučíte časovat postojová slovesa:

a) Pro všechny osoby mají stejný tvar.

1. I 2. you 3. he she it	CAN	mohu můžeš může	1. we 2. you 3. they	CAN	můžeme můžete mohou

b) Tato tři slovesa nemají neurčitý způsob, musí jej tvořit opisem, např. muset = *to have to* (ostatní poznáte později).

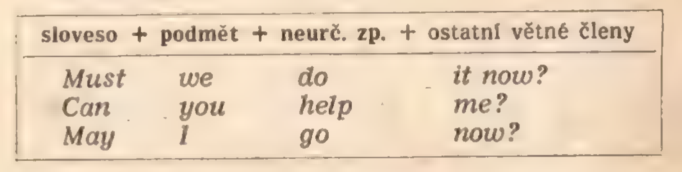
c) Neurčitý způsob, který po nich následuje, je bez *to*:

I can *wait.* — Mohu počkat.
He must *be* *here.* — Musí být zde.

d) Otázku tvoří přehozením podmětu a slovesného tvaru:

can I? *must we?* *may I?*
can you? *must he?*

Sledujte slovosled v otázce:

sloveso +	podmět +	neurč. zp. +	ostatní větné členy
Must	*we*	*do*	*it now?*
Can	*you*	*help*	*me?*
May	*I*	*go*	*now?*

Srovnejte tyto věty s českým překladem:
Musíme to nyní **udělat**? Můžeš mi **pomoci**? Smím už **jít**?

e) Zápor:

nemohu	*I cannot* [kænot]
nesmím	*I must not* [mast not]
nemusím	**I need not** [ni:d not] *(pomocí jiného slovesa)*

Příklady:

We cannot buy it.	Nemůžeme to koupit.
I must not be late today.	Dnes nesmím přijít pozdě.
She need not hurry.	Nemusí pospíchat.

Pozor na slovosled! Postojové sloveso a neurčitý způsob stojí vždy vedle sebe, nelze je ve větě od sebe odtrhnout:

Nemohu to **udělat.**	Musíme tam **jít.**
I cannot **do** *it.*	*We must* **go** *there.*

f) „Musím" můžeme také vyjádřit opisem:

I have to např.

1. He must do it now. — Musí to teď udělat. (já si to přeji)
2. He has to do it now. — Musí to teď udělat. (vnější okolnosti to vyžadují)

Poznámka: *may* ve významu „smět" se převážně užívá jen v otázce v 1. os. jedn. č.

2. 4. pád osobních zájmen

jedn. číslo					
1. p.	I	you	he	she	it
4. p.	**ME** [mi:]	**YOU** [ju:]	**HIM** [him]	**HER** [hə:]	**IT** [it]
množ. číslo					
1. p.	we	you	they		
4. p.	**US** [as]	**YOU** [ju:]	**THEM** [ðem]		

Příklady:

I can buy them.	Mohu si je koupit.
You can have it.	Můžeš to mít.
He must help us.	Musí nám pomoci.

Poznámka: Po předložkách stojí vždy tvar 4. pádu osobních zájmen:

with me se mnou
for him pro něho
to her k ní
look at them podívej se na ně

3. Zastupující zájmeno "one".

Abychom nemuseli v anglické větě opakovat dvakrát totéž podstatné jméno, užijeme místo druhého podst. jména slůvka **one**, které zde ztrácí svůj původní význam (= jeden) a lze je proto užít i v množném čísle (**ones** [wanz]).

an English **book** *and a Czech* **one** = anglická kniha a česká kniha

this **house** *and that* **one**	= tento dům a tamten (dům)
the English **books** *and the Czech* **ones**	= anglické knihy a české (knihy)
these **houses** *and those* **ones**	= tyto domy a tamty (domy)

Všimněte si, že toto *one* stojí ve spojení s přídavným jménem *(the Czech one)* nebo se zájmenem ukazovacím *(this one, that one).*

4. Vynechávání "that" = že.

What a pity (that) Peter cannot come.	Škoda, že Petr nemůže přijít.

Spojka **that** = „že" se často v anglických větách vynechává. Před *that* **se neklade nikdy čárka.**

CVIČENÍ

1. Cvičte výslovnost:

[ei] : take, late, Blake, way, may, pay, station
[ou] : only, go, those, moment, home
[-z] : is, his, has, these, please, those, girls, boys
[-iz] : boxes, matches, buses, houses, cities, ladies
[-d] : red, good, need, guide, friend, old, hand

[-g] : big, Prague
[-b] : job, Bob
[-v] : have, expensive
[-dž] : large
[-ð] : with

2. Cvičte vázání:

must I?, can I?, on‿our way, an English guide, the English book, it is kind of you, with us, wrap‿it‿up, hurry‿up, for‿it, here‿are, there‿is, for‿us, here‿is, our‿English lesson.

3. Nahraďte druhé podst. jméno slůvkem "one (ones)":

the new building and the old building, the red ball and the green ball, these guides and those guides, this small box and that big box, the cheap cigarettes and the expensive cigarettes.

4. Odpovězte:

1. What must Mr. Černý do now? 2. Can Mr. Blake go with him? 3. Who cannot go with them? 4. What must they buy for him? 5. Where can we get a guide to London? 6. Is the guide expensive? 7. Must the assistant wrap it up? 8. Where must Mr. Blake pay? 9. Must Mr. Blake and Mr. Černý hurry to the station? 10. What can you buy at a bookshop?

5. Přeložte:

1. Nyní musím být doma. 2. Petr musí mít novou učebnici. 3. Mohu (smím) vám pomoci? 4. Můžete počkat zde. 5. Můžete si koupit nějaké cigarety.

6. Nemohu to nyní udělat. 7. Jan nám nemůže pomoci. 8. Jana nesmí jít s námi, musí jít do školy. 9. Tento průvodce je pro ni a ty cigarety a zápalky jsou pro něho. 10. Je pozdě, ale nemusíte pospíchat.

6. Konverzační cvičení:

Jak byste si anglicky koupili nějakou novou anglickou knihu, cigarety a krabičku zápalek, průvodce Londýnem; požádejte o zabalení.

A Meeting

Mr. Nový, a Czech football player, is in London He is there with our football team. They are playing against a London club. Now he is sitting in a bus and speaking to his friend John Smith.

Mr. Smith: Hallo, Peter, what are you doing here? Sit down by me.

Mr. Nový: Oh, hallo, John. I am glad to see you.

Mr. Smith: So you are in London again. Where are you staying?

Mr. Nový: Our team is at the Sports Hotel.

Mr. Smith: What are you doing tonight? I am going to the cinema. Can you come with me?

Mr. Nový: Sorry, I have not much time today. What are they showing?

Mr. Smith: A new English film with many famous actors. What a pity you are so busy today.

Mr. Nový: We can meet tomorrow. You can come to my hotel in the afternoon.

Now the bus is stopping, and the two friends are getting off. Mr. Smith is hurrying to the box-office for his ticket.

SLOVNÍ ZÁSOBA

five [faiv] pět
meeting [mi:tiŋ] setkání, schůze
football [futbo:l] kopaná
player [pleiə] hráč
football player [futbo:l pleiə] fotbalista
team [ti:m] mužstvo
play [plei] hrát
against [ə'genst] proti

club [klab] klub
sit *(tt)* [sit] sedět
speak (to) [spi:k] mluvit (s)
hallo [hə'lou] nazdar
down [daun] dolů, dole
sit down posadit se
by [bai] vedle
oh [ou] ach! ó! *(vyjádření údivu)*
glad [glæd] rád, mající radost
I am glad jsem rád
see [si:] vidět
so [sou] tak
again [ə'gen] zase
stay [stei] zůstat, bydlit
sport [spo:t] sport
hotel [(h)o'tel] hotel
tonight [tə'nait] dnes večer
cinema [sinimə] kino
to the cinema do kina
(I am) sorry [sori] lituji, bohužel
much [mač] *(jen s jedn. č.)* mnoho
time [taim] čas
show [šou] ukazovat; dávat (film)
many [meni] *(jen s množ. č.)* mnoho
famous [feiməs] slavný
actor [æktə] herec
meet [mi:t] setkat se, potkat
tomorrow [tə'morou] zítra
come [kam] přijít
afternoon ['a:ftə'nu:n] odpoledne
in the afternoon odpoledne *(kdy?)*
stop *(pp)* zastavit
get off *(tt)* [get‿of] vystoupit
box-office ['boks,ofis] pokladna (kina, divadla)
ticket [tikit] lístek
student [stju:dənt] student
union [ju:njən] svaz, unie
a lot of [ə'lot‿əv] mnoho, hodně

DŮLEŽITÉ VAZBY

I am glad to see you.	Jsem rád, že tě (vás) vidím.
I am sorry I am late.	Lituji, že jsem se opozdil.
Sorry, I have not much time.	Bohužel nemám mnoho času.
Please sit down.	Posaďte se, prosím.
What are you doing tonight?	Co děláš dnes večer?
We are so busy today.	Máme dnes tolik práce.
I am going to the cinema.	Jdu do kina.
What are they showing at the cinema?	Co dávají v kině?
We are staying at the Sports Hotel.	Jsme ubytováni (bydlíme) v hotelu Sport.

Come in the afternoon. — Přijď odpoledne.
Where must I get off? — Kde mám vystoupit?
I must speak to him. — Musím s ním mluvit.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Výslovnost samohlásek v přízvučných slabikách.

Jistě jste si již všimli, že v angličtině výslovnost samohlásek v přízvučných slabikách kolísá, např. psané i vyslovujeme jednou jako [i] (ve slově *big* [big]), jindy jako [ai] (ve slově *bike* [baik]). Tato výslovnost se často řídí otevřeností a zavřeností slabiky. Otevřená slabika je taková, která v písmu končí na samohlásku (*go*, *bi-ke*); zavřená slabika ja zakončena souhláskou (*stop*, *sis-ter*).

V následující tabulce sledujte výslovnost samohlásek v otevřených a zavřených slabikách:

otevřená slabika:				zavřená slabika:	
name	[neim]		a	*glad*	[glæd]
famous	[feiməs]			*tram*	[træm]
lady	[leidi]	[ei]	[æ]	*actor*	[æktə]
he	[hi:]		e	*get*	[get]
these	[ði:z]			*left*	[left]
Peter	[pi:tə]	[i:]	[e]	*tennis*	[tenis]
five	[faiv]		i	*big*	[big]
nice	[nais]			*thick*	[θik]
time	[taim]	[ai]	[i]	*ticket*	[tikit]

otevřená slabika:				zavřená slabika:	
go	[gou]		o	*job*	[džob]
those	[ðouz]			*doctor*	[doktə]
moment	[moumənt]	[ou]	[o]	*not*	[not]
student	[stju:dənt]		u	*club*	[klab]
union	[ju:njən]			*must*	[mast]
		[ju:]	[a]	*hurry*	[hari]

Pozn.: Toto pravidlo platí ovšem jen pro přízvučné slabiky (v nepřízvučných slabikách se samohlásky zpravidla vyslovují jako [ə, i]) a má mnoho výjimek. Proto se pečlivě naučte vyslovnosti uvedené ve slovníčku a nesnažte se výslovnost pouze uhodnout.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Průběhový přítomný čas.

1.	**I**	**am**	**WAITING**	čekám
2.	**you**	**are**	**WAITING**	čekáš
3.	**he**	**is**	**WAITING**	čeká
	she	**is**	**WAITING**	
	it	**is**	**WAITING**	
1.	**we**	**are**	**WAITING**	čekáme
2.	**you**	**are**	**WAITING**	čekáte
3.	**they**	**are**	**WAITING**	čekají

Průběhový přítomný čas se tvoří pomocí slovesa **to be** (*I am*, *you are*, atd.) a **neurč. způsobu**

slovesa významového (bez *to*), ke kterému přidáme příponu **-ing**:

I am + neurč. způsob + -ing
tvar na -ing
I am speaking = mluvím, dosl. „jsem mluvící“

Všimněte si těchto pravopisných zvláštností tvaru na *-ing*:

a) koncové nevyslovované *-e* mizí:

to come — **coming**
to take — **taking**

b) u jednoslabičných sloves, zakončených v písmu na jednu krátkou samohlásku a jednu souhlásku, se tato koncová souhláska zdvojuje:

to stop — **stopping**
to get — **getting**

Ale: *to speak* — **speaking** (dlouhá samohláska)
to look — **looking** (psáno *-oo-*)
to come — **coming** (píšeme na konci *-e*)

Tvoření otázky a záporu:

Otázka:	
am I speaking?	mluvím?
are you going?	jdeš?
is he sitting?	sedí?

Zápor:	
I am not speaking	nemluvím
you are not going	nejdeš
he is not sitting	nesedí

Použití: Průběhový přítomný čas označuje děj, který právě probíhá, který se odehrává v současné době.

Příklady:

I am (just) going there.	(Právě) tam jdu.
(Now) the bus is stopping.	Nyní se autobus zastavuje.
He is speaking to his friend.	(Právě) mluví se svým přítelem.
She is not coming.	Nepřichází.

Poznámka: V hovorové řeči lze užít průběhového přítomného času ve významu času budoucího:

What are you doing tonight?	Co děláte dnes večer? Co budete dělat dnes večer?
She is not coming.	Nepřijde.

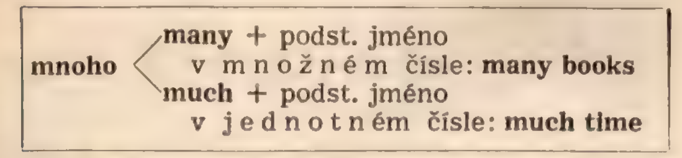
Pozor na **slovosled v otázce!**

tázací částice	to be + podmět + tvar na -ing			členy ostatní
Where	*are*	*you*	*going*	*now?*
What	*is*	*John*	*doing*	*here?*
Who	*is*		*sitting*	*here?*

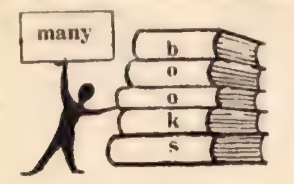
V otázce přehodíme pouze podmět a tvar slovesa *to be*. Za podmětem pak následuje tvar na *-ing*. Srovnejte s češtinou:

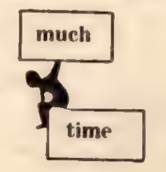
Co tam děláte?
What are **you doing** *there*?

2. Vyjádření českého „mnoho".

mnoho
- **many** + podst. jméno v množném čísle: **many books**
- **much** + podst. jméno v jednotném čísle: **much time**

Příklady:

many parks	mnoho parků
many people	mnoho lidí
many large gardens	mnoho velkých zahrad
much work	mnoho práce
much time	mnoho času

Pozor! Místo *much* a *many* se v angličtině používá v kladné větě oznamovací opisu **a lot of** = hodně, mnoho, např. *I have a lot of work, a lot of friends* = mám mnoho práce, mnoho přátel.

CVIČENÍ

1. Čtěte (všímejte si rozdílu výslovnosti v otevřené a zavřené slabice):

sister — fine; factory — name; job — home; hand — lady; office — go; club — student; hallo — late; bus — union; shopping — those; get — Peter; cross — no; city — time; glad — famous; desk — she; tram — game.

2. Časujte ve všech osobách:

I am playing tennis; I am not waiting; are you going to the cinema?; what am I doing?

3. Doplňte správný tvar slovesa v přítomném průběhovém čase:

1. Peter (to play) tennis. 2. We (to go) home. 3. What (to do — you) here? 4. They (not to cross) the street. 5. My parents (to stay) at the Sports Hotel. 6. The bus (to stop) here. 7. What film (to show — they)? 8. She (not to come) with me.

4. Přeložte:

mnoho času, mnoho cigaret, mnoho velkých továren, mnoho práce, mnoho lidí, mnoho velkých měst, mnoho klubů.

5. Odpovězte na otázky:

1. Who is Mr. Nový? 2. Where is he now? 3. Who is sitting in the bus? 4. Where is our team staying? 5. What is Mr. Smith doing tonight? 6. Can Mr. Nový go to the cinema with him? 7. What

film are you showing? 8. Has Mr. Smith his ticket? 9. Have you many friends in the country? 10. Have you much work today?

6. Přeložte:

1. Naše fotbalové mužstvo je v Londýně. 2. Můj přítel (právě) bydlí v hotelu Sport. 3. Vystupujete právě teď? 4. Dnes dávají český film. 5. Jsem rád, že tě vidím. 6. Zítra nemám mnoho času. 7. Kam jdeš? Jdeš nakupovat? 8. Má mnoho dobrých přátel. 9. Co zde dělá Jana? 10. Oni zde nesedí.

7. Konverzační cvičení:

Řekněte anglicky svému příteli, že jste rád, že ho vidíte; že jdete koupit lístky do kina; zeptejte se ho, kam jde a co bude dělat dopoledne, zda by s vámi nešel do kina; zda vám může pomoci s nákupem; zda se můžete sejít zítra.

How to Tell the Way

In Prague:

Foreigner: Excuse me, sir, is there a post-office in this street?

Mr. Novák: No, this is the wrong street. You must go back and take the first street to (on) the left. You can't miss it.

Foreigner: Is it far from here?

Mr. Novák: Oh, no, it isn't. It's quite near. You can walk slowly and get there in five minutes.

Foreigner: Thank you very much, sir.

How to Ask the Way

In England:

Mr. Pokorný: Is this the right way to Victoria Station please? (Am I right for ...?)
Policeman: Yes, but it's a long way (far) from here.
Mr. Pokorný: Oh, really? That's bad. I haven't much time. I'm in a hurry, and I mustn't be late.
Policeman: You can take a bus or go by tube. There's an underground station just round the corner, and the bus stop is over there. You can see it from here.
Mr. Pokorný: Oh, that's a good idea. Thank you (very much).

SLOVNÍ ZÁSOBA

six [siks] šest
tell [tell] říci
tell the way vysvětlit cestu
foreigner [forinə] cizinec (cizí národnosti)
excuse [iksˈkju:z] prominout, omluvit
wrong [roŋ] nesprávný, špatný
you are wrong mýlíte se
back [bæk] zpátky, zpět
go back vrátit se
the first [fə:st] první
take the first street dát se první ulicí
I can't [ka:nt] nemohu *(stažený tvar)*
miss [mis] minout
a long [loŋ] **way** daleko
far [fa:] daleko; daleký
from [from, frəm] od, z
from here odtud
quite [kwait] zcela
near [niə] blízko; blízký
walk [wo:k] jít (pěšky), kráčet
slow [slou] pomalý
slowly [slouli] pomalu
get [get] dostat se
minute [minit] minuta
thank [θæŋk] děkovat
thank you děkuji vám
ask [a:sk] ptát se, zeptat se
ask the way zeptat se na cestu
England [iŋglənd] Anglie
right [rait] správný
Victoria Station [vikˈto:riə] *název londýnského nádraží*
am I right for ...? jdu správně k (do) ...?
policeman [pəˈli:smən] strážník
bad [bæd] špatný, zlý
be in a hurry [hari] spěchat, mít naspěch
I mustn't [másnt] nesmím *(stažený tvar)*
take a bus jet autobusem
or [o:] nebo
tube [tju:b] podzemní dráha
go by tube jet podzemní drahou
there is je *(viz mluvnice)*
underground [andəgraund] podzemní dráha
underground station stanice podzemní dráhy
just [džast] právě, hned
round [raund] kolem
corner [ko:nə] roh
round the corner za rohem
stop [stop] stanice (tramvaje, autobusu)
bus stop [bas stop] stanice autobusu
well [wel] dobře, zdráv
idea [aiˈdiə] myšlenka, nápad
real [riəl] skutečný

DŮLEŽITÉ VAZBY

Can you tell me the way to the station?	Můžete mi vysvětlit cestu k nádraží?
Excuse me, sir, ...	Promiňte, pane, ...
You are going the wrong way.	Jdete špatně.
You must go back.	Musíte se vrátit (= jít zpět).
Take the first street to the left (to the right).	Dejte se první ulicí doleva (doprava).
It's a long way from here.	Je odtud daleko.
The bus stop is quite near.	Zastávka autobusu je docela blízko.
We must walk.	Musíme jít pěšky.
How can we get there?	Jak se tam dostaneme?
in five minutes	za pět minut, v pěti minutách
Thank you (very much).	Děkuji (vám pěkně).
You must ask the way to the post-office.	Musíš se zeptat na cestu k poštovnímu úřadu.
Is this the right way to ...? Am I right for ...?	Jdu správně do ...?
I'm in a hurry.	Spěchám.
Take a bus.	Jeďte autobusem.
Go by tube.	Jeď podzemní drahou.
The stop is just round the corner (at the corner).	Stanice je hned za rohem (na rohu).
You can see it well from here.	Odtud to dobře vidíte.
That's a good idea.	To je dobrý nápad.
That's bad.	To je zlé (= To je smůla).
You're wrong.	Mýlíte se.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Výslovnost stažených tvarů.

V hovorové angličtině se často setkáte s tzv. **staženými tvary**. Některé tvary pomocných sloves *(to be, to have)* a modálních sloves *(can, may, must)* se totiž vyslovují oslabeně, zejména není-li na nich důraz. V písmu se těchto stažených tvarů užívá **jen** při reprodukci **rozhovorů**. Potom se píší zkráceně, dohromady s osobním zájmenem (nebo se slůvkem *not*) a s apostrofem na místě vynechaných samohlásek.

1. TO BE:

1. **I'm** [aim] = *I am*	1. **we're** [wiə] = *we are*
2. **you're** [juə] = *you are*	2. **you're** [juə] = *you are*
3. **he's** [hi:z] = *he is*	3. **they're** [ðeə] = *they are*
she's [ši:z] = *she is*	
it's [its] = *it is*	

Pozor! V kladné otázce jsou pouze plné tvary: *am I* [æm‿ai]?

Zápor:

1. **I'm not** [aim not]	=	*I am not*
2. **you aren't** [ju: a:nt]	=	*you are not*
3. **he isn't** [hi: iznt]	=	*he is not*

Záporná otázka:

isn't he? [iznt hi:]	=	*is he not?*
aren't we? [a:nt wi:]	=	*are we not?*
aren't they [a:nt ðei]	=	*are they not?*

Oslabení tvaru IS ('S) po THAT, THERE, HERE:

that's [ðæts]	= *that is*
there's [ðeəz]	= *there is*
here's [hiəz]	= *here is*

2. TO HAVE:

1. **I've** [aiv]	= *I have*
2. **you've** [ju:v]	= *you have*
3. **he's** [hi:z]	= *he has*
1. **we've** [wi:v]	= *we have*
3. **they've** [ðeiv]	= *they have*

Ale: **have I?** [hæv‿ai] — v otázce jsou plné tvary ve všech osobách.

Poznámka: Kladných stažených tvarů se užívá hlavně v hovorové vazbě *I've got, you've got* = mám, máš atd.

Oslabený zápor:

1. **I haven't** [ai hævnt]	= *I have not*
2. **you haven't** [ju: hævnt]	= *you have not*
3. **he hasn't** [hi: hæznt]	= *he has not*

Záporná otázka:

1. **haven't I?** [hævnt ai]	= *have I not?*
2. **haven't you?** [hævnt ju:]	= *have you not?*
3. **hasn't he?** [hæznt hi:]	= *has he not?*

3. CAN, MAY, MUST (jen v záporu):

can't [ka:nt]	= *cannot*
mustn't [masnt]	= *must not*
needn't [ni:dnt]	= *need not*

Poznámka: Tyto tvary jsou stejné pro všechny osoby. Dejte pozor na výslovnost [masnt]. Psané *t* se uprostřed slova nevyslovuje.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Vazba THERE IS (THERE ARE).

Povšimněte si rozdílného významu vět:

Park je ve městě. *The park is in the town.*	Ve městě je **park.** **In the town there is a park.** **There is a park in the town.**

V první větě stojí podmět *(park)* na začátku a je zde zdůrazněno příslovečné určení *(ve městě),* které stojí na konci věty.

V druhé větě je však **důraz na podmětu,** který proto stojí **na konci věty.** V angličtině musíme v tomto případě vložit před sloveso **is** slůvko **there.** Toto *there* se do češtiny nepřekládá a nemá nic společného s výrazem *there* = tam.

Toto *there* zůstává i v otázce:

Is there a new park in this town?	Je v tom městě nový park?
Are there large parks in Prague?	Jsou v Praze velké parky?

Poznámka: Všimněte si, že podstatné jméno následující po vazbě *there is* má neurčitý člen, v množném čísle je bez členu.

Nyní sledujte **pořádek slov** ve větách s vazbou *there is*. Podmět následuje vždy (tedy i v otázce) hned za vazbou *there is (are)*.

urč. místa	there is + podmět		urč. místa
	There is	*a station*	*round the corner.*
In this street	*there are*	*two factories.*	
	Are there	*new factories*	*in this town?*
	Is there	*a bookshop*	*in this street?*

Další příklady:

There is a meeting today.	Dnes je schůze.
Is there a hotel in this street?	Je v této ulici hotel?
There are new factories **there.**	Jsou **tam** nové továrny.
Are there many parks in Prague?	Je v Praze mnoho parků?
In Prague there are many new houses.	V Praze je mnoho nových domů.

2. Tvoření příslovcí.

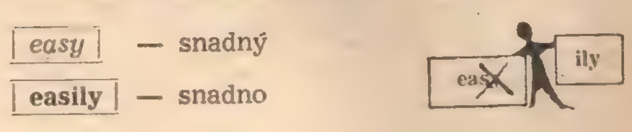
Příslovce se zpravidla tvoří z přídavných jmen přidáním koncovky **-ly**:

kind	— laskavý	**kindly**	— laskavě
slow	— pomalý	**slowly**	— pomalu
real	— skutečný	**really**	— skutečně

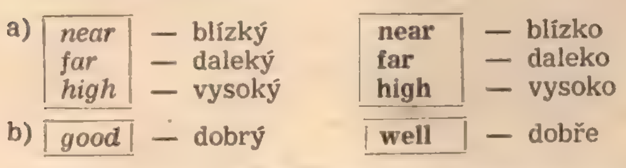

Koncové *-y* se před koncovkou *-ly* mění v **-i-**:

Pozor na výjimky:

a) Příslovce **near, far a high** mají stejný tvar jako přídavná jména.

b) Příslovce **well** se tvoří nepravidelně.

Příklady:

He must walk slowly.	Musí jít pomalu.
I can't see well.	Nevidím dobře.
It's near our school.	Je to blízko školy.
I am well.	Jsem zdráv. Je mi dobře.
Good! / *All* [o:l] *right!*	Dobrá!

CVIČENÍ

1. Přečtěte a přeložte:

I'm at school. John hasn't time. She isn't here. She's a good doctor. You mustn't do it. You're very kind. They needn't be there. He's a boy. It isn't so

bad. They aren't there. That's good. There's a bus stop there. I can't come. It's a good idea.

2. Odpovězte na otázky a použijte přitom záporných stažených tvarů:

(Příklad: *Can you see it? — No, I can't.*)

1. Are you in a hurry? 2. Has Jane that red ball? 3. Is the bus stop round the corner? 4. Must you go by tube? 5. Are Henry and William in the garden? 6. Have you time today? 7. Is John speaking to Mr. Smith? 8. Can he go to the cinema now?

3. Najděte opaky:

I am right; to the left; near; to walk slowly; that's bad; this street; over there; I am sorry.

4. Přeložte do češtiny:

1. There is a hotel just round the corner. 2. Are there modern buildings in that street? 3. There's a good shop near the Sports Hotel. 4. Is there a post-office there? 5. Are there many workers in this factory? 6. Is there a bookshop near the station?

5. Tvořte příslovce a přeložte:

kind; good; bad; easy; slow; real; nice; new; careful, near; high; far.

6. Odpovězte:

1. What buildings are there in your street? 2. Is the post-office far from or near your house?

3. How can you get to the station? 4. Must you go to work by bus or by tram? 5. Is your office near your house? 6. Are there many hotels in your town?

7. Přeložte:

1. V našem městě je mnoho nových továren, obchodů a moderních budov. 2. Je tam nová škola? 3. Za rohem je stanice autobusů. 4. Je v této ulici stanice podzemní dráhy? 5. Můžete laskavě mluvit pomalu? 6. Odtud je nemohu vidět. 7. Je to blízko, hned za rohem. 8. Nemůžete tu moderní budovu minout. 9. Ano, jdi pomalu. 10. Nádraží je odtud daleko, jeďte tramvají nebo autobusem. 11. Je zde hotel? 12. To není špatný nápad.

8. Konverzační cvičení:

a) Zeptejte se anglicky na cestu k nádraží, k hotelu, k stanici podzemní dráhy, autobusu.

b) Vysvětlete cizinci cestu k poště, k stanici tramvaje, ke kinu.

A Working Day

Jane usually gets up at six o'clock in the morning. She washes and dresses in a hurry and gets breakfast. Then she goes to work. Jane works as a laboratory assistant in a large factory. She often prepares important tests. She types the results, files them and writes reports.

Now she is working in her lab. The telephone rings and the chief engineer asks: "Have you the new samples? I need them at once." Jane says: "I'm sorry I haven't got them ready, but I can prepare them in an hour."

At noon Jane has lunch at a canteen, then she

works till four. In the evening she often goes to the cinema or to the theatre with her husband. They also like concerts. Tonight they wish to watch an interesting programme on the television and they are looking forward to a pleasant evening.

SLOVNÍ ZÁSOBA

seven [sevn] sedm
working [wə:kiŋ] pracovní
day [dei] den
usually [ju:žuəli] obvykle
get up [get‿ap] vstávat
o'clock [ə'klok] hodina *(při určení času)*
six o'clock šest hodin
wash [woš] mýt (se)
dress [dres] oblékat (se)
in a hurry [hari] ve spěchu
breakfast [brekfəst] snídaně
  get b. připravit snídani
work [wə:k] pracovat
as [æz] jako
laboratory assistant [lə'borətri ə'sistənt] laborant, -ka
often [ofn, oftn] často

prepare [pri'peə] připravit
important [im'po:tnt] důležitý
test [test] zkouška; zkoušet
type [taip] psát na stroji
result [ri'zalt] výsledek
file [fail] zařadit (do kartotéky); kartotéka
write [rait] psát
report [ri'po:t] zpráva
lab [læb] laboratoř
telephone [telifoun] telefon; telefonovat
ring [riŋ] zvonit
chief [či:f] hlavní; šéf
engineer [ˌendži'niə] inženýr
sample [sa:mpl] vzorek
at once [ət 'wans] ihned
say [sei] říci
she says [sez] ona říká
ready [redi] připravený, hotový
hour [auə] hodina *(= 60 minut)*
noon [nu:n] poledne
lunch [lanč] oběd
canteen [kæn'ti:n] závodní jídelna
till [til] (až) do
evening [i:vniŋ] večer
theatre [θiətə] divadlo
husband [hazbənd] manžel
also [o:lsou] také
like [laik] mít rád
I like líbí se mi, mám rád
concert [konsət] koncert
wish [wiš] přát si; přání
watch [woč] dívat se, pozorovat
programme [prougræm] program
television ['teliˌvižn] televize, zkr. TV ['ti: 'vi:]
look forward (to) [luk fo:wəd] těšit se (na co)
pleasant [plezənt] příjemný
always [o:lwəz] vždy
make [meik] dělat

DŮLEŽITÉ VAZBY

He goes to work.	Chodí do práce.
Ann goes to school.	Anna chodí do školy.
We often go to the theatre.	Často chodíme do divadla.
She also goes to concerts.	Chodí také na koncerty.
I get up at six o'clock.	Vstávám v šest hodin.
We have lunch at noon.	Obědváme v poledne.
It must be ready at once.	Musí to být hned hotovo.
I can do it in the morning.	Mohu to udělat ráno.
Come tonight (in the evening).	Přijď dnes večer (večer).
Mother usually gets (makes) breakfast.	Matka obvykle připravuje snídani.
I have breakfast at seven.	Snídám v sedm.
I like him.	Mám ho rád *(osobu)*.
I like my new job.	Mé nové zaměstnání se mi líbí.
I like to go to concerts.	Rád chodím na koncerty.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Výslovnost koncového „-s" u sloves v 3. osobě jednotného čísla (platí zde stejná pravidla jako při výslovnosti koncového „-s" v množném čísle podstatných jmen):

a) [s] po [p, t, k, f, θ]: *he stops* [stops], *types* [taips], *gets* [gets], *writes* [raits], *walks* [wo:ks], *works* [wə:ks], *likes* [laiks].

b) [z] po ostatních hláskách kromě [s, z, š, ž, č, dž]: *he needs* [ni:dz], *sees* [si:z], *rings* [riŋz], *comes* [kamz], *prepares* [pri'peəz], *hurries* [hariz], *stays* [steiz].

c) [iz] po [s, z, š, ž, č, dž]: *he crosses* [krosiz], *dresses* [dresiz], *excuses* [iks'kju:ziz], *wishes* [wišiz], *washes* [wošiz], *watches* [wočiz].

2. Výslovnost "h-".

V několika anglických slovech se *h-* na začátku slova nevyslovuje, např. **hour** [auə]. Ale: *home* [houm], *house* [haus] atd.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Prostý přítomný čas významových sloves*.

V 5. lekci jste poznali průběhový přítomný čas, který nám říká, co se děje právě v okamžiku, kdy mluvíme. Vedle toho má angličtina ještě prostý přítomný čas, jímž vyjádří Angličan to, co obvykle, pravidelně dělá; např. vstávám v sedm hodin, oblékám se, myji se, snídám a pak jdu do práce, večer čtu apod.

Časování přítomného času je velmi jednoduché, jak ukazují následující tabulky:

to speak = mluvit

1.	I	speak	mluvím
2.	you	speak	mluvíš
3.	he	speaks	mluví
	she	speaks	
	it	speaks	
1.	we	speak	mluvíme
2.	you	speak	mluvíte
3.	they	speak	mluví

---

*) Významová slovesa jsou slovesa s plným dějovým významem, např. *psát, číst, kupovat*, tj. téměř všechna slovesa kromě pomocných (např. *to be, to have*) a postojových (*I can, I may, I must, I need not*).

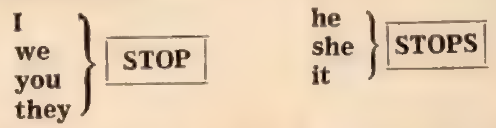

to wish = přát si

1.	I	wish	přeji si
2.	you	wish	přeješ si
3.	he	wishes	přeje si
	she	wishes	
	it	wishes	
1.	we	wish	přejeme si
2.	you	wish	přejete si
3.	they	wish	přejí si

Rozlišujte tedy

Prostý přítomný čas, jak jste poznali, se rovná neurčitému způsobu bez *to*, pouze v 3. osobě jednotného čísla přibírají významová slovesa koncovku **-s** (po sykavkách **-es**). Výslovnost koncového *-(e)s* již znáte (viz výslovnost, str. 83).

Pozor na pravopisnou změnu u sloves zakončených na **souhlásku + -y**! Tato slovesa mění koncové *-y* na *-ie-* v 3. osobě jedn. čísla:

to hurry — *he hurries* [hariz]

Ale:

to buy — *he buys* [baiz]

(před *-y* předchází samohláska, proto *-y* zůstává).

Nepravidelné tvary v 3. osobě jedn. čísla mají tato slovesa:

to do	[du:]	dělat	—	**he does**	[daz]
to go	[gou]	jít	—	**he goes**	[gouz]

Všimněte si odlišné výslovnosti [du:] a [daz]. Odlišnou výslovnost má v 3. osobě jedn. čísla také sloveso *to say* [sei] říci: *he says* [sez].

Příklady:

Henry works in the garden.	Jindřich pracuje na zahradě.
We watch the television.	Díváme se na televizi.
She hurries.	Pospíchá.
John washes in a hurry.	Jan se ve spěchu umyje.
Jane goes shopping.	Jana jde nakupovat.

2. Užívání prostého a průběhového přítomného času.

Jak jste viděli, rozlišují Angličané dva přítomné časy podle obvyklosti a trvání děje. Rozebereme si tyto dva příklady:

John plays football.
Jan hraje kopanou.
(= je fotbalistou).

John is playing football.
Jan hraje kopanou.
(= právě v této chvíli).

V prvním příkladě **(John plays football)** prostým přítomným časem vyjadřujeme děj obvyklý, pravidelně opakovaný. Říkáme tedy, že Jan umí hrát kopanou, že je fotbalista. V druhém příkladě **(John is playing football)** průběhovým přítomným časem chceme vyjádřit, že jde o děj, který právě teď probíhá, který ještě není skončen. Věta tedy znamená, že Jan ve chvíli, kdy mluvíme, hraje kopanou. Nemusí nutně být fotbalový hráč nebo hrát kopanou pravidelně.

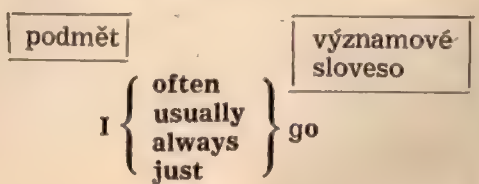
Podobně je tomu u dvojice vět v článku: **Jane works as a laboratory assistant** a **Now she is working in her lab.** V první větě říkáme, že Jana pracuje jako laborantka pravidelně, trvale, je tedy laborantkou z povolání. V druhé větě říkáme, že právě v okamžiku vyprávění pracuje ve své laboratoři. Srovnejte tyto dvojice příkladů:

He **gets up** *at five o'clock.*	Vstává v pět hodin (pravidelně).
He **is getting** *up (now).*	Teď vstává (právě v tuto chvíli).
She **speaks** *English.*	Mluví anglicky (= umí anglicky mluvit).
She **is speaking** *English.*	Teď (právě) mluví anglicky.

3. Umístění příslovcí ve větě.

Určení místa a ta určení času, která čas přesně vymezují, klademe většinou na začátek nebo na

konec věty. Některá příslovce, jako **often** (často), **just** (právě), **always** (vždy) a **usually** (obvykle) klademe zpravidla mezi podmět a významové sloveso.

Příklady:

I often go to the theatre.	Často chodím do divadla.
We usually watch the television.	Zpravidla se díváme na televizi.

Ale:

He is usually at home. Je zpravidla doma.

Poznámka: Je-li ve větě pomocné sloveso, nebo *can, may, must,* klademe tato příslovce až za ně.

CVIČENÍ

1. Zopakujte si výslovnost [ŋ]:

young, building, hurrying, evening, dressing, morning, getting, washing.

2. Čtěte:

(he) rings, writes, crosses, needs, wishes, stops, buys, watches, prepares, makes, stays, does, dresses, likes, files, types, goes, hurries, shows, says.

3. Převeďte do 3. osoby jedn. čísla:

1. I wish to go to a concert. 2. We work in a factory. 3. You need the tests at once. 4. They like to play tennis. 5. I prepare a report. 6. We cross the street. 7. They dress and wash in a hurry. 8. I pay at the cash desk. 9. We do some shopping. 10. They go by bus.

4. Doplňte tvary slovesa "to be" a přeložte:

1. I — getting up. 2. He — washing. 3. They — going to work. 4. The tram — stopping. 5. The typist — typing a report. 6. The telephone — ringing. 7. We — watching the TV. 8. They — looking forward to the new film. 9. Jane — getting lunch.

5. Seřaďte do vět a přeložte:

1. often – go– to the cinema – I
2. she – tennis – also – likes
3. usually – we – at six – get up
4. to my office – I – walk – always
5. often – help – he – can – us
6. in a hurry – Ann – always – is

6. Odpovězte:

1. Who is Jane? 2. What is Jane doing now? 3. What is ringing? 4. Are the samples ready? 5. Who is preparing them? 6. Are Jane and her husband looking forward to a pleasant evening?

7. Přeložte:

1. Obvykle obědvám (= mám oběd) v závodní jídelně. 2. Chodí také rádi do divadla. 3. Často se

večer dívají na televizi. 4. Můžete také přijít. 5. Ráno obvykle vstávám v šest hodin. Právě vstávám. 6. Jeho bratr pracuje v továrně jako inženýr. Teď pracuje. 7. Jana často připravuje vzorky. Právě je připravuje. 8. Večer chodíme do biografu. Teď (právě) jdeme do divadla. 9. Jezdím vždy autobusem. Teď jdu pěšky.

8. Konverzační cvičení:

Vypravujte a) kdy ráno vstáváte, b) co ráno děláte, c) jak jdete do práce (do školy), d) kde obědváte, e) co děláte večer.

(Vypravujte totéž o svém příteli, tj. ve 3. osobě; *John gets up ...* atd.)

After Work

Dick: We all have our hobbies, I think. My brother Charles, for example, likes to work in the garden. He works in an office, and he says that he must get some exercise after work. What do you do in your free time, John?

John: My work in the factory is not easy, you know, and so I must have a good rest before supper. I usually read my daily paper, and in the evening we like to listen to the radio or watch the TV. And what about your son, does he still collect stamps?

Dick: Not now. He doesn't (does not) spend his evenings at home these days. He often goes to a camera club where he studies lots of books on photography. He wishes to buy a new camera now.

John: Well, photography is a nice hobby. We also like to go for long walks and always return home with a lot of snaps. Some of them are quite good. You must come and have a look at them some day. Don't (do not) forget to ring me up soon.

SLOVNÍ ZÁSOBA

eight [eit] osm
after [a:ftə] po
Dick [dik] Ríša
all [o:l] všichni
hobby [hobi] záliba, koníček
think [θiŋk] myslit
Charles [ča:lz] Karel
for example [fərig'za:mpl] například
I like to work rád pracuji
that [ðæt, ðət] že
exercise [eksəsaiz] cvičení
free [fri:] volný, svobodný
I am free mám volno
know [nou] vědět, znát
rest [rest] odpočinek; odpočívat
before [bi'fo:] před

supper [šapə] večeře
read [ri:d] číst
daily [deili] denní
paper [peipə] noviny; papír
listen to the radio [lisn, reidiou] poslouchat rozhlas
about [ə'baut] o, okolo, asi
and what about a co ...
still [stil] dosud, ještě
collect [kə'lekt] sbírat
stamp [stæmp] známka *(poštovní)*
spend [spend] strávit, trávit
camera club [kæmərə klab] fotografický kroužek
study [stadi] studovat
photograph [foutogra:f] fotografie
photography [fət'ogrəfi] fotografování
camera [kæmərə] fotografický aparát
well [wel] nu, nuže, tak
walk [wo:k] procházka
go for a walk jít na procházku
long [loŋ] dlouhý; dlouho
return [ri'tə:n] vrátit se
home [houm] domů, domov
snap [snæp] obrázek (fotograf.), momentka
have a look (at) podívat se (na)
some day někdy
forget *(tt)* [fə'get] zapomenout
ring up [riŋ‿ap] zatelefonovat
soon [su:n] brzo

DŮLEŽITÉ VAZBY

He likes to read.	Rád čte.
Come and have a look at it.	Přijď se na to podívat.
Have a rest.	Odpočiň si.
I go for a walk.	Jdu na procházku.
He goes home.	Jde domů. *(kam?)*
He is at home.	Je doma. *(kde?)*
I'm free.	Mám volno.
I'm very busy.	Jsem velmi zaměstnán (mám mnoho práce).

Předložky:

BEFORE supper	před večeří
before lessons	před vyučováním
AFTER supper	po večeři
after work	po práci

IN the morning ráno *(kdy?)*
in the evening večer *(kdy?)*
in the photograph na fotografii *(kde?)*

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Výslovnost znělých a neznělých souhlásek na konci slov.

Rozlišujte správně výslovnost znělých i neznělých souhlásek na konci slov.

Znělé souhlásky: b, d, g, v, z, ž, dž, ð.
Neznělé souhlásky: p, t, k, f, s, š, č, θ.

p — b: *snap — Bob, up — club*
t — d: *rest — good, but — spend, lot — read*
k — g: *back — Prague, Dick — big*
f — v: *off — five*
s — z: *looks — buys, asks — reads, works — goes, this — is*
š — ž: *wish — garage* [gæra:ž] garáž
č — dž: *watch — large*
θ — ð: *Smith — with*

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Tvoření otázky a záporu v prostém přítomném čase.

Všechna anglická slovesa kromě *to be* a *I can, I may, I must* tvoří otázku a zápor pomocí slovesa **to do.**

Vyčasujte si nejprve sloveso *to do* v otázce:

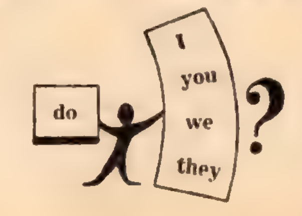
1. **do I?**	1. **do we?**
2. **do you?**	2. **do you?**
3. **does** [daz] **he, she, it?**	3. **do they?**

Nyní k těmto tvarům připojte neurčitý způsob významového slovesa bez *to*:

1. **do**	**I**	**read?**	čtu?
2. **do**	**you**	**read?**	čteš?
3. **does**	**he**	**read?**	čte?
does	**she**	**read?**	
does	**it**	**read?**	
1. **do**	**we**	**read?**	čteme?
2. **do**	**you**	**read?**	čtete?
3. **do**	**they**	**read?**	čtou?

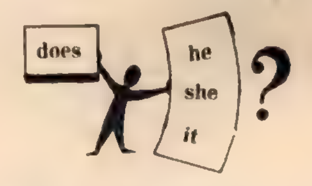
Příklady:

DO			
Do	*I*	*know it?*	Vím to?
Do	*you*	*study?*	Studujete?
Do	*we*	*say this?*	Říkáme to?
Do	*they*	*speak English?*	Mluví anglicky?
Do	*the buses*	*stop here?*	Zastavují zde autobusy?

DOES

Does	*he*	*know it?*	Ví to?
Does	*Ann*	*study?*	Studuje Anna?
Does	*John*	*say this?*	To říká Jan?
Does	*she*	*speak English?*	Mluví anglicky?
Does	*the bus*	*stop here?*	Staví zde autobus?

Poznámka: Pozor při tvoření otázky u 3. osoby jedn. čísla! Koncovku *-s* zde přibírá pomocné sloveso *(does)*, nikoli neurčitý způsob:

He	*likes*	*it.*	Má to rád.	*Does he*	*like*	*it?*
She	*writes.*		Píše.	*Does she*	*write?*	
It	*stops*	*here.*	Staví zde.	*Does it*	*stop*	*here?*

Zápor utvoříme podle vzoru:

podmět + do (does) + not + neurčitý způsob (bez *to*)

I	do	not	read	nečtu
you	do	not	read	nečteš
he	does	not	read	nečte
we	do	not	read	nečteme
you	do	not	read	nečtete
they	do	not	read	nečtou

Příklady:

DO

I do not know it.	Nevím to.
They do not speak English.	Nemluví anglicky.
These buses do not stop here.	Tyto autobusy zde nestaví.
We do not go there.	Nechodíme tam.

DOES

Ann does not know it.	Anna to neví.
Peter does not speak English.	Petr nemluví anglicky.
The tram does not stop here.	Tramvaj zde nestaví.
She does not like it.	Nemá to ráda.
He does not like to walk.	Nerad chodí pěšky.

Pozor!

I do it.	Dělám to?
Do I do it?	Dělám to?
I do not do it.	Nedělám to.

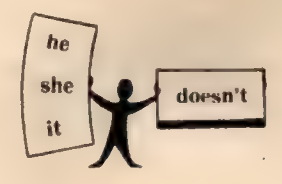
Všimněte si, že i sloveso *to do* ve významu „dělat“ tvoří otázku a zápor pomocí *do*.

2. Stažené tvary.

V rozhovoru užijeme v záporu stažených tvarů:

do + not	se stahuje	v **don't** [dount]	
does + not		v **doesn't** [daznt]	

Příklady:

I don't [dount] *read.* — Nečtu.
You don't [dount] *work.* Nepracuješ.
He doesn't [daznt] *write.* Nepíše.
Jane doesn't [daznt] *speak English.* Jana nemluví anglicky.

Nyní si zapamatujte, jak odpovídáme na otázky s pomocným slovesem *do (does)*. Opět zde nestačí říci pouhé *"yes"*, *"no"*, musíme ještě dodat příslušný tvar pomocného slovesa *do*.

Do they speak English well?
Mluví dobře anglicky?
- **Yes, they do.** Ano, mluví.
- **No, they don't.** Ne, nemluví.

Does Ann know it?
Ví to Anna?
- **Yes, she does.** Ano, ví.
- **No, she doesn't.** Ne, neví.

3. Záporný rozkaz.

Všechna slovesa (tedy i slovesa *to be* a *to do*) tvoří záporný rozkaz pomocí **do**, např.

do not forget — don't forget nezapomeň(te)
do not buy it — don't buy it nekupuj to
do not do it — don't do it nedělej to
do not be late — don't be late nechoď pozdě

4. Pořádek slov v otázce.

tázací částice	do (does)	podmět	přísl. určení	neurčitý způsob	ostatní členy věty
	Does	**John**		**know**	**English well?**
Where	**do**	**you**		**work?**	
What	**does**	**Ann**		**do**	**in the evening?**
How	**do**	**they**		**like**	**to work here?**
	Do	**you**	**often**	**go**	**to the cinema?**
Where	**do**	**you**	**usually**	**buy**	**cigarettes?**
How	**does**	**he**		**like**	**these books?**

Poznámka: Krátká příslovce jako *often*, *also* apod. klademe v otázce za podmět (mezi podmět a neurčitý způsob).

5. Otázka a zápor bez pomocného slovesa „do".

Nyní si zopakujeme, která slovesa nemají v otázce a v záporu pomocné sloveso *do*. Jsou to **to be a I can, I may, I must (I need not).**

Příklady:

Is Dick here?	Je zde Ríša?
Are Ann and Jane at home?	Jsou Anna a Jana doma?
They must not be late.	Nesmí přijít pozdě.
May I have a look at it?	Mohu se na to podívat?
We cannot come.	Nemůžeme přijít.
You need not do it.	Nemusíš to dělat.

CVIČENÍ

1. Cvičte si výslovnost:

[æ] back, Ann, factory, snap, have, that
[w] wish, watch, walk, what, where, work
[ŋ] morning, evening, ring, getting, going
"gh" nevyslovíme: right, tonight, daughter

2. Čtěte slova s přízvukem na druhé slabice:

return, collect, about, before, forget, photography, example, excuse.

3. Sloveso v závorce dejte do správného tvaru v prostém přítomném čase:

1. Dick (read) English books. 2. Henry (collect) stamps. 3. John (like) to work in the garden. 4. We (come) at six. 5. He often (watch) the television. 6. They (do) not know him. 7. She (do) not study.

4. Dejte do otázky a záporu:

1. Peter works in a factory. 2. Ann spends her evenings at home. 3. They like to read. 4. He knows it. 5. She studies English. 6. They often go for a walk. 7. You like to study. 8. He collects stamps. 9. He is at home. 10. You must come. 11. You speak English well.

Poznámka: Pozor při převádění 1., 2., 4., 5. a 8. věty! Významové sloveso bude ve tvaru neurčitého způsobu, tedy bez *-s* (*work, spend* atd.).

5. Umístěte ve větě příslovce v závorce:

1. I go by bus (always). 2. You read English books (often). 3. We are at home (usually, in the evening). 4. You must come (also). 5. He collects stamps (also). 6. Do you see him (often)? 7. I like to listen to the radio (after supper).

6. Doplňte k těmto podst. jménům různá vhodná přídavná jména:

newspaper, snap, job, garden, film, book, walk, friend, engineer, worker, student, doctor.

7. Odpovězte:

1. What does Charles do in his free time? 2. What does Charles say? 3. Where does John work? 4. What does John do before supper? (and after supper)? 5. Does Dick collect stamps? 6. Do you like to work in the garden? 7. Do you work in an office? 8. Do you like to watch the television? 9. What do you do in the evening? 10. Do you often go for a walk?

8. Přeložte:

1. Můj bratr pracuje na venkově. 2. Rád ho vidím. 3. Jana zde nepracuje. 4. Jak se vám líbí ten nový český film? 5. Večer jsme doma a díváme se na televizi. 6. Po práci jdu domů. 7. Chodíte často na procházky? 8. Nemá to ráda. 9. Musí (si) Petr koupit nový fotografický aparát? 10. Obvykle se vrací domů velmi pozdě. 11. Nezapomeňte koupit nějaké známky. 12. Chodí váš syn ještě do školy? Ne, nechodí. (Ano, chodí.)

9. Konverzační cvičení:

Říkejte, co dělají tyto osoby ve svém volném čase:

Dick, Charles, John, my parents, little Ann.

What's the English for...

Czech student: What's the English for „prosím"? I am often at a loss what word to use.

Teacher: It depends on the situation. Generally it is "please". If you don't understand what they are saying to you, it is "I beg your pardon"? As an answer to "thank you" you can say "not at all". But you needn't answer at all.

Student: I see. What do you say when you meet a stranger?

Teacher: Allow me to introduce myself — my name is John Smith. Usually a third person introduces you: "Meet my friend John Smith. John, this is Mr. Black."

Student: Do you shake hands?

Teacher: Yes, we do, but only among friends. We also say: "How do you do?" or "Pleased to meet you". The answer is: "How do you do?"

Student: Can you tell me what's the difference between "tall" and "high", please?

Teacher: A man is tall, while a building is usually high; the opposite of tall is short, of high low.

Student: How do you translate „velký"?

Teacher: A boy can be big, a garden is large, but Dickens is a great writer.

Student: Thank you very much for your kind advice.

SLOVNÍ ZÁSOBA

what's the English for ... jak se řekne anglicky ...
I am at a loss [los] nejsem si jist
word [wə:d] slovo
use [ju:z] použít
teacher [ti:čə] učitel, -ka
depend (on) [di'pend] záležet (na)
situation [,sitju'eišn] situace
generally [dženrəli] obyčejně, všeobecně
if [if] jestliže
understand [,andə'stænd] rozumět

I beg your pardon? [ai beg jo: pa:dn] prosím?
answer [a:nsə] odpověď; odpovědět
at all [ət 'o:l] vůbec
not at all prosím (odpověď na poděkování)
I see [si:] rozumím
when [wen] když; kdy
stranger [streindžə] neznámý člověk
allow [ə'lau] dovolit
introduce [,intrə'dju:s] představit
person [pə:sn] osoba
myself [mai'self] sám, sebe
third [θə:d] třetí
meet [mi:t] seznámit se, potkat
black [blæk] černý
Black *angl. příjmení*
shake [šeik] potřást
shake hands podat si ruce
among [ə'maŋ] mezi (více osobami, předměty)
pleased [pli:zd] potěšen
how do you do? ['haudju 'du:] těší mě
difference [difrəns] rozdíl
between [bi'twi:n] mezi (dvěma)
tall [to:l] vysoký
man [mæn] člověk, muž
while [wail] kdežto, zatímco
opposite [opəzit] opak, protějšek
short [šo:t] krátký, malý (postavou)
low [lou] nízký
translate [træns'leit] překládat
Dickens [dikinz] *angl. spisovatel*
great [greit] velký (významem)
writer [raitə] spisovatel
advice [əd'vais] *(jen jedn. č.)* rada, rady
add [æd] dodat, přidat
unknown ['an'noun] neznámý

DŮLEŽITÉ VAZBY

I am at a loss.	Nejsem si jist.
I am at a loss what to tell him.	Nevím, co mu mám říci.
What's the English for „velký"?	Jak se řekne anglicky „velký"?
What's the answer to that?	Jak se na to odpovídá?
Please help me.	Pomozte mi, prosím.
I beg your pardon?	Prosím? (Nerozuměl jsem.)
Thank you. — Not at all.	Děkuji. — Prosím (to nic není.)
How do you do? Pleased to meet you.	Těší mě.

Shake hands with John.	Podejte si s Janem ruce.
It's all right.	Je to v pořádku; to stačí.
That's right.	To je správné.
This boy is very tall.	Ten chlapec je hodně velký *(na výšku).*
He comes between nine and ten.	Přichází mezi devátou a desátou *(mezi dvěma).*
What's the difference between "great" and "big"?	Jaký je rozdíl mezi „great" a „big"?
What's the opposite of "low"?	Jaký je opak slova „nízký"?
The English teacher.	Učitel(ka) angličtiny.
He's a stranger to me.	Neznám ho.

Opakování I

SHRNUTÍ VÝSLOVNOSTI

1. Zopakujte si výslovnost:

[a] one, mother, son, country, understand, London, supper, much

[æ] camera, thank, add, bad, stamp, factory, hand

[e] tennis, Czech, lesson, seven, friend, many, get, hotel

[i] film, six, sister, big, busy, city, sit

[o] not, stop, shop, lot, hobby, cross, what, opposite, sorry

[u] good, book, look, text-book, football

[ə] sister, corner, foreigner, doctor, generally

[a:] garden, Prague, answer, park, ask, example, pardon, far

[i:] see, street, green, free, meet, please, read, speak, people

[o:] all, small, ball, walk, your, four, daughter

[u:] two, who, too, afternoon

[ju:] student, union, tube, usually, use

[ə:] person, girl, first, third, work, word, return

[eə] careful, where, their, there

[iə] here, real, idea, near

[ai] time, like, five, while, kind, light, right, buy, typist

[ei] late, name, station, wait, day, eight

[au] now, allow, town, house, underground

[ou] home, whole, go, no, moment, post-office, over, unknown, know

[ŋ] building, interesting, shopping, young, long, English

[θ] thin, think, three, thank, thick, Smith

[ð] father, brother, mother, this, that, then, with

[w] walk, watch, wish, work, what, where, when

2. Zkontrolujte si výslovnost těchto slov:

goes, does; real, really; people; can, can't; great, read, please, easy, speak, pleasure; eight, friend, foreigner; who, what, walk, wrap; good, guide; daughter, right, eight, light; tonight, today; listen, often; right — write; know — unknown.

3. Pozor na správný přízvuk:

photography, against, mechanic, cigarette, expensive, understand, depend, example, between, among, advice, prepare, assistant.

4. Vyslovujete opravdu správně koncovou znělou souhlásku?

Zopakujte si její výslovnost:

hand, bad, add, need, red, kind, guide, good, friend, round, depend, understand; club, tube, job; beg, big; large; have, expensive, five; has, his, please, these, those;

he reads, he goes, he does, he sees, he washes, he dresses; sons, daughters, towns, hobbies, cities, houses, boxes, matches.

5. Použijte s členem určitým a neurčitým:

young girl, interesting idea, good example, English lesson, Czech text-book, old man, unknown person, union, evening, answer.

OPAKOVÁNÍ DOSUD PROBRANÝCH VAZEB:

a) *se slovesem to be:*

I am busy.	Mám mnoho práce.
I am good at tennis.	Hraji dobře tenis.
I am in a hurry.	Pospíchám.
We are late.	Přicházíme pozdě.
The light is on.	Světlo svítí.
He is three.	Jsou mu tři roky.
My name is Ann.	Jmenuji se Anna.
You are wrong.	Mýlíš se (nemáš pravdu).

I am right.	Mám pravdu.
Am I right for the station?	Jdu správně na nádraží?
I am sorry.	Lituji, bohužel.
I am glad.	Jsem rád.

b) *s ostatními slovesy:*

Go by bus (by tram).	Jeďte autobusem (tramvají).
Sit by me.	Posaď se ke mně.
Go to the left.	Jděte doleva.
We often go to the cinema.	Často chodíme do kina.
Go home (to school).	Jdi domů (do školy).
Come to us.	Přijďte k nám.
I must speak to him.	Musím s ním mluvit.
He is hurrying to the office.	Spěchá do kanceláře.
We can go for a walk.	Můžeme jít na procházku.
I must get off the tram.	Musím vystoupit z tramvaje.
Go back.	Vraťte se.
Take a bus (a tram).	Jeďte autobusem (tramvají).
Sit down.	Posaďte se.
Have a look at it.	Podívej se na to.

c) *předložkové vazby:*

a t	**k d e ?**
at the office	v kanceláři
at the cinema	v kině
at the station	na nádraží
at home *(bez členu)*	doma
at school *(bez členu)*	ve škole
at work	v práci
t o	**k a m ?**
to the office	do kanceláře
to the cinema	do kina
to the station	na nádraží
to school *(bez členu)*	do školy
to work	do práce.

a l e :

home	**domů**

---

to the right	doprava
to the left	doleva
the way to the station	cesta na nádraží
i n	**k d e ?**
in the country	na venkově
in the street	na ulici
in the garden	na zahradě
in Prague *(bez členu)*	v Praze
i n	**k d y ?**
in the morning	ráno
in the afternoon	odpoledne
in the evening	večer

a l e :

today	dnes
tonight	dnes večer
f o r	
for example *(bez členu)*	například
f r o m	
far from here	daleko odtud
o n	
on the way to	cestou k
on the way home	cestou domů
a book on photography	kniha o fotografování
o f	
a lot of books	hodně knih
it is kind of you	je to od vás laskavé
o v e r	
over there	tamhle

OPAKOVÁNÍ MLUVNICKÉ LÁTKY*

1. Zopakujte si tvoření přítomného času:

sloveso	1. osoba j. č.	3. osoba j. č.
	p r o s t ý přítomný čas:	
to be	I am (*2. os.* you are)	he is
to have	I have	he has
to speak	I speak	he speaks [spi:ks]
[illegible]	[illegible]	he reads [ri:dz]
[illegible]	[illegible]	he wishes [wišiz]
[illegible]	[illegible]	he goes [gouz]
[illegible]	[illegible]	he does [daz]
[illegible]	[illegible]	he says [sez]
[illegible]	[illegible]	he can
[illegible]	[illegible]	he must
[illegible]	[illegible]	he may
	p r ů b ě h o v ý přítomný čas:	
to read	I am reading	he is reading
to come	I am coming	she is coming
to get	I am getting	it is getting

2. Zopakujte si tvoření otázky a záporu:

sloveso	otázka	zápor
to be	am I?	I am not
to have	have I?	I have not
I can	can I?	I cannot
I may	may I?	I must not
I must	must I?	I need not
to speak	do I speak?	I do not speak
	does he speak?	he does not speak
	am I speaking?	I am not speaking

OPAKOVACÍ CVIČENÍ I

1. Přeložte:

1. Přecházej ulici opatrně. 2. Počkej na zelené světlo. 3. Přelož toto slovo do češtiny (do angličtiny). 4. Kup nějaké cigarety. 5. Nezapomeň mu poděkovat. 6. Jdi s nimi. 7. Neptej se ho. 8. Promluv (= mluv) s ní. 9. Ukažte nám, prosím, cestu k divadlu. 10. Podívej se na to.

2. Sloveso v závorce převeďte do a) prostého přítomného času, b) průběhového přítomného času:

1. The students (go) to the cinema. 2. We (play) football. 3. The bus (to stop). 4. People (to get) off. 5. We (to watch) the television. 6. She (to do) her work carefully. 7. Mr. Novák (to take) a bus. 8. She (to introduce) her friend.

3. Zopakujte si tvoření otázky a záporu v těchto větách:

1. Our team is playing an important match today. 2. You must hurry. 3. Jane's brother works in a factory. 4. We can buy this guide-book there. 5. There are many people there. 6. The assistant wraps up the books. 7. She is reading the newspaper. 8. They understand English. 9. He has a large family. 10. She must ask her English teacher.

4. Uveďte opaky a protiklady těchto slov:

good, cheap, big, young, left, wrong, new, high, near, tall, father, brother, daughter, boy, morning, night.

5. Pokuste se odpovědět na tyto otázky (odpovídejte celou větou nebo i několika větami):

1. What is your name? 2. Do you work in a factory, in an office or in a shop? 3. Do you work in a big city or in the country? 4. Do you go by tram (by bus) to work or do you walk? 5. What do you do after work? 6. Are you good at football or at tennis? 7. Do you often go to the cinema? 8. What do you do in the evening? 9. Have you a television at home? 10. Do you speak English well? 11. Do you know a good Czech or English film?

6. Konverzační cvičení:

1. Představte anglicky panu Blackovi a) sebe, b) svého přítele Karla, c) rodiče a sestru Janu.

2. Zeptejte se a) jak se řekne anglicky „závodní jídelna“, b) jaký je rozdíl mezi “among” a “between”, c) jaký je opak slova “high”?

3. Omluvte se p. Evansovi, a) že přicházíte pozdě, b) že nemáte čas, že máte mnoho práce, c) že nerozumíte, co říká, a poproste ho, aby mluvil pomalu.

A Visit

Mary: Hallo, Jane. How are you?

Jane: Hallo, Mary. Please come in and take off your coat. We are very lucky to live in this flat. The hall is rather small, but we have three large rooms, a kitchen with a pantry and a bathroom.

Mary: There is central heating here, too, I see.

Jane: Yes, of course, it's a new house, but let me show you our all-electric kitchen first.

Mary: Oh, it's lovely. You must show it to my sister some day.

Jane: With pleasure. This is our sitting-room. It's a dining-room as well.

Mary: The furniture's simple but modern.

Jane: Yes, there's only one small sideboard, a table, four chairs and a day-bed here. How do you like this picture?

Mary: It's very nice. I also like the bright colours of the curtains and of the carpet.

Jane: This door leads to the boys' bedroom. In the corner there's John's bookcase. Charles's writing-desk's at the window.

Mary: You have a very nice flat indeed.

Jane: And now, let's sit down and have a cup of coffee. You must tell me about your new job and give me the address of your office.

SLOVNÍ ZÁSOBA

ten [ten] deset
visit [vizit] návštěva; navštívit
Mary [meəri] Marie
how are you? jak se ti (vám) daří?
come in vstoupit, jít dovnitř
take off [teik‿of] odložit, svléknout
coat [kout] plášť, kabát
lucky [laki] šťastný
live [liv] žít, bydlet
we are lucky to live ... máme štěstí, že bydlíme ...
flat [flæt] byt
hall [ho:l] předsíň, hala
rather [ra:ðə] trochu, poněkud

room [rum] pokoj, místnost
kitchen [kičin] kuchyň
pantry [pæntri] spíž
bathroom [ba:θrum] koupelna
central [sentrəl] ústřední
heating [hi:tiŋ] topení
let [let] nechat
let me show you dovol, abych ti ukázala
of course [əvˈko:s] ovšem
all-electric [o:l‿iˈlektrik] elektricky zařízený
lovely [lavli] pěkný, rozkošný
sitting-room [sitiŋrum] obývací pokoj
dining-room [dainiŋrum] jídelna
as well [əzˈwell] také, i, rovněž *(stojí na konci věty)*
furniture [fə:niča] nábytek
simple [simpl] jednoduchý
sideboard [saidbo:d] příborník
table [teibl] stůl
chair [čeə] židle
day-bed gauč
picture [pikčə] obraz
bright [brait] jasný, živý
colour [kalə] barva
curtain [kə:tin] záclona
carpet [ka:pit] koberec
door [do:] dveře
lead (to) [li:d] vést (do)
bedroom [bedrum] ložnice
bookcase [bukkeis] knihovna *(nábytek)*
(writing-)desk [(raitiŋ)desk] psací stůl
window [windou] okno
indeed [inˈdi:d] opravdu, vskutku
cup [kap] šálek
coffee [kofi] *(bez členu)* káva
have a cup of coffee vzít si, vypít si šálek kávy
tell [tel] vypravovat
about [əˈbaut] o
give [giv] dát
address [əˈdres] adresa
W.C. [dabl ˈju: ˈsi:] záchod
happy [hæpi] šťastný

DŮLEŽITÉ VAZBY

How are you?	Jak se máš? Jak se ti daří?
Please come in.	Pojď dál, prosím.
Come in.	Vstupte! (Dále!, Volno!)
Take off your coat.	Odložte si plášť.
We are happy to be in this flat.	Jsme šťastni, že máme tenhle byt.

It is a modern house, I see.	Jak vidím, je to moderní dům.
Let me show you our flat.	Dovolte, abych vám ukázala náš byt.
It's lovely.	To je rozkošné.
You must show it to my sister as well.	Musíš to ukázat i mé sestře.
The sitting-room is a dining-room as well.	Obývací pokoj je zároveň jídelnou.
This door leads to the kitchen.	Tyto dveře vedou do kuchyně.
Where is the bathroom (W.C.), please?	Kde je koupelna (záchod)?
The desk is at the window.	Psací stůl je u okna.
Sit down.	Posaďte se.
Let's have a cup of coffee.	Vypijme si šálek kávy.
You must tell me about your work.	Musíš mi vyprávět o své práci.
Tell him not to wait. / **There's no need for him to wait.**	Ať nečeká.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Oslabená výslovnost pomocných slov.

Členy, spojky, předložky a jiná krátká pomocná slova nemající důraz, vyslovují se ve větné souvislosti většinou **oslabeně**, tj. nevysloví se plná souhláska, nýbrž pouze [ə]. Plná (neoslabená) výslovnost také existuje, ale pouze výjimečně, je-li na slově důraz.

Následující tabulka vás seznámí s oslabenou i neoslabenou výslovností některých slov:

	výslovnost oslabená	výslovnost neoslabená
a **an** **the**	[ə] [ən] [ðə] *(před souhl.)* [ði] *(před samohl.)*	[ei] [æn] [ði:]
and **as** **but** **or**	[ənd] [əz] [bət] [ə]	[ænd] [æz] [bat] [o:]
of **to** **for** **from** **at**	[əv] [tə] [fə] [frəm] [ət]	[ov] [tu] [fo:] [from] [æt]
some **that**	[səm] [ðət] (jen ve význ. „že")	[sam] [ðæt] (ukaz. zájm. — „onen")
POZOR: **on** **off** **up**	 — — —	 [on] *(jen neoslab. výslov.)* [o:f, of] *(jen neoslab. výslov.)* [ap] *(jen neoslab. výslov.)*

2. Výslovnost koncového „-s" v přivlastňovacím pádu (viz dále Mluvnice) je stejná jako výslovnost koncového *-s* v množném čísle podst. jmen a v 3. osobě jedn. čísla:

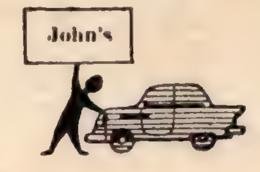
a) [s] po [p, t, k, f, θ]: *Dick's, assistant's, Mr. Smith's*;
b) [z] po ostatních hláskách (kromě [s, z, š, ž, č, dž]): *Jane's, brother's, boy's, Mr. Lee's, friend's, girl's, Henry's, William's*;
c) [iz] po [s, z, š, ž, č, dž]: *Charles's* [ča:lziz], *Mr. Evan's* [evənziz], *George's* [džo:džiz].

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Skloňování podstatných jmen v pravém slova smyslu v angličtině neexistuje. Prohlédněte si dobře následující tabulku, která vám ukáže, jak se české pády vyjadřují v angličtině.

jednotné číslo	
1. chlapec	**the boy**
2. chlapce	**of the boy, the boy's**
3. chlapci	**to the boy, the boy**
4. chlapce	**the boy**
5. chlapče	**boy**
6. (o) chlapci	**(about) the boy**
7. (s) chlapcem	**(with) the boy**
množné číslo	
1. chlapci	**the boys**
2. chlapců	**of the boys, the boys'**
3. chlapcům	**to the boys, the boys**
4. chlapce	**the boys**
5. chlapci	**boys**
6. (o) chlapcích	**(about) the boys**
7. (s) chlapci	**(with) the boys**

vlastní jména	
1. Jan	John
2. Jana	of John, John's
3. Janovi	to John, John
4. Jana	John
5. Jene	John
6. (o) Janovi	(about) John
7. (s) Janem	(with) John

Poznámky:

a) 1., 4. a 5. pád mají stejný tvar.

1. pád se liší od 4. jen postavením ve větě. Pozorujte rozdíl:

Charles *sees* **Ann.** — Karel vidí Annu.
Ann *sees* **Charles.** — Anna vidí Karla.

1. pád (podmět) stojí **před** slovesem, **4. pád** (předmět) za slovesem. V češtině si mohou podmět a předmět svá místa vyměnit; např. Knihu kupuje Karel. — Karel kupuje knihu. V angličtině musí předmět (= knihu) stát **vždy** za slovesem: Charles is buying **a book.**

5. pád je vždy bez členu:

Come here, **boy.** — Pojď se, chlapče.

b) **2. pád** vyjadřujeme předložkou **of:**

the friend **of John** — Janův přítel
the green colour **of the carpet** — zelená barva koberce
a cup **of coffee** — šálek kávy
the streets **of London** — ulice Londýna
the books **of the students** — knihy studentů

Kromě toho můžeme přivlastňovací vztah u osob (tj. že někdo něco má, že něco (k) někomu patří) vyjádřit též tzv. **přivlastňovacím pádem,** který utvoříme v jedn. čísle přidáním apostrofu a *s*, v množném čísle pouze připojením apostrofu:

John's *friend* — Janův přítel
Charles's *bookcase* — Karlova knihovnička
her husband's *picture* — obrázek jejího manžela
the students' *books* — knihy studentů
my parents' *room* — pokoj mých rodičů

Pozor na pořadí:

doctor Black's car — auto doktora Blacka

Poznámka: Jsou-li v přivlastňovacím pádu dvě nebo více slov, připojujeme apostrof a *s* až k poslednímu z nich.

c) **3. pád** vyjadřujeme buď 1) bez předložky, pouhým postavením příslušného podst. jména před následující předmět ve 4. pádě, nebo

2) pomocí předložky **to** (potom musí 4. pád předcházet před 3. pádem).

První případ (bez předložky) je častější. Druhého případu (s předložkou *to*) používáme tehdy, je-li na předmětu v 3. pádě větší důraz.

Pozorujte tyto příklady:

	3. pád (komu)	4. pád (co)
You must show	**my sister**	**your all-electric kitchen.**
Musíš ukázat	mé sestře	svou elektricky zařízenou kuchyň.
Give	**me**	**your new address.**
Dej	mi	svou novou adresu.
	4. pád (co)	**3. pád (komu)**
You must show	**your all-electric kitchen**	**to my sister.**
Musíš ukázat	svou elektricky zařízenou kuchyň	mé sestře.
Give	**your new address**	**to Charles and to Jane.**
Dej	svou novou adresu	Karlovi a Janě

d) **6. a 7. pád** vyjadřujeme pomocí různých předložek, jako např. **about** (o), **with** (s), **by**.

What do you know **about his work?**	Co víš o jeho práci?
Can your brother go **with Charles** *to the station?*	Může jít tvůj bratr s Karlem na nádraží?
Go **by bus.**	Jeď autobusem.

2. Rozkazovací způsob 1. osoby množ. čísla se vyjadřuje takto:

> **let + us + neurč. způs. význ. slovesa** (bez *to*) **(let's)**

Let + us se v hovorové řeči zkracuje často v **let's** [lets].

Příklady:

Let us go to the cinema.	Pojďme do kina.
Let us play tennis.	Zahrajme si tenis.
Let's sit down.	Sedněme si.
Let's have a cup of coffee.	Vypijme si šálek kávy.

Povšimněte si ještě této vazby:

let	**him**	**wait** (ať počká)
let	+ 4. p osob. zájmena (1. a 3. os.) *me, him, her, it, them*	+ neurč. zp. bez *to*
ať	+ já, on, ona, ono, oni	+ sloveso

Příklady:

Let me see.	Ukaž. (*doslova:* Nech mě podívat se. Dovol, ať se podívám.)
Let me show you my flat.	Dovolte, abych vám ukázala svůj byt. (*volně přeloženo*)
Let him wait a moment.	Ať chvíli počká.
Let her speak.	Ať (ona) mluví.
Let it be so.	Ať je tomu tak.
Let them go home.	Ať jdou domů.

CVIČENÍ

1. Přečtěte správně ležatě vytištěné tvary s oslabenou výslovností a přeložte:

father *and* mother; *some* day; *of* course; *as* I can see; *an* English film; *the* book is not *for* Jane, *but for* Ann; five *or* six minutes; *at* home; far *from* here; *to* be *a* good friend;

ale: take **off** your coat; the light is **on**; ring me **up**.

2. Dejte podstatné jméno v závorce do přivlastňovacího pádu:

(Mike) ball, (the doctor) car, (Charles) camera, (my brother) daughter, (the students) lessons, (our friends) snaps, (Mr. Evans) house, (a typist) desk, (Mary) furniture, (his partens) flat, (Peter) bike.

3. Doplňte pádové předložky "of, to, about, with, by":

1. Is Mike a friend — your brother? 2. Tell me — that new book. 3. The colour — the furniture is light. 4. Does Ann write — her mother? 5. Dick is coming — his brother. 6. May I give your address — my sister? 7. Let us go — tram. 8. May I have a cup — coffee? 9. Can I go — you — the cinema? 10. What is the name — this street?

4. Odpovězte:

1. What does Mary say to Jane? 2. What do you know about Jane's flat? 3. Do you live in a new or in an old house? 4. Is there central heating in your flat? 5. What does Jane show Mary first? 6. What furniture is there in the sitting-room? 7. What are the colours of the curtains and of the carpet? 8. What are the names of Jane's boys? 9. What is there in their room (and where)? 10. Do you live in Prague, or in the country?

5. Přeložte:

1. Můžeš mi, prosím, dát ty snímky? 2. Karlova učebnice je zcela nová. 3. Jak se jmenuje ten student? 4. Ukaž Marii její pokoj. 5. Vypravuj mi, Jano, o své práci a o svém novém zaměstnání. 6. Auto doktora Evanse je na ulici. 7. Počkejme okamžik a pak pojďme s Míšou na nádraží. 8. Kup svému synovi fotografický aparát. 9. Ať to řekne ona. 10. Manžel mé přítelkyně je mechanikem ve

velké továrně. 11. Byt mé sestry je malý, ale moderní; je tam předsíň, elektricky zařízená kuchyň se spíží, obývací pokoj a koupelna. 12. Kde bydlíte?

6. Konverzační cvičení:

a) Popište 1) svůj pokoj, 2) zařízení obývacího pokoje, 3) moderně zařízený byt.

b) Přivítejte přítele Jana, požádejte, ať si odloží, ať vstoupí do obývacího pokoje, ať se posadí. Nabídněte mu cigaretu, šálek kávy. Proveďte ho bytem.

A Telephone Call

On Monday Mr. Nový wants to see his English friend, Mr. David Brown. Mr. Brown is a member of the World Peace Council and is taking part in a peace conference in Prague.

Mr. Nový looks up the number of the hotel in the telephone directory, then he picks up the phone and dials number 927088.

Mr. Nový: Hullo! This is Mr. Nový. Can I speak to Mr. Brown, please?

Mr. Brown: Brown speaking. Good morning, Mr. Nový! How are you? I must have a talk with you. When can I see you?

Mr. Nový: That's why I'm ringing up. Are you free tonight?

Mr. Brown: Sorry, I've no time today. What about tomorrow?

Mr. Nový: Wait a moment, please. I must have a look at my diary. On Tuesday and on Wed-

nesday I'm out of Prague, but we're planning a trip for Saturday afternoon. Can you come along?

Mr. Brown: I'm afraid I can't, as I leave Prague on Sunday early in the morning. But we can meet on Thursday or Friday at about six.

Mr. Nový: Thursday suits me all right. Where can we meet?

Mr. Brown: I've no idea. Can you call at the hotel at six?

Mr. Nový: Why, of course, I can. See you on Thursday.

Mr. Brown: All right, good-bye.

SLOVNÍ ZÁSOBA

eleven [i'levn] jedenáct
telephone [telifoun] telefon; telefonovat; telefonní
call [ko:l] rozhovor; volat, nazývat; (za)stavit se
Monday [mandi] pondělí
want [wont] chtít
David [deivid] David
brown [braun] hnědý
Brown [braun] *angl. příjmení*
member [membə] člen
world [wə:ld] svět
peace [pi:s] mír
World Peace Council [kaunsl] Světová rada míru
take part in [teik pa:t] zúčastnit se
peace conference [konfrəns] mírová konference
look up [luk‿ap] vyhledat
number [nambə] číslo
telephone directory [di'rektri] telefonní seznam
pick up [pik‿ap] zvednout
dial [daiəl] *(ll)* vytočit (číslo)
double [dabl] dvojitý
... 88 *(v telef.) čti* **double eight**
hullo ['ha'lou] haló *(v telef.)*
talk [to:k] hovořit, povídat si

have a talk popovídat si, pohovořit
that is why [ðæt‿iz wai] proto
ring up [riŋ‿ap] zavolat telefonicky
no [nou] žádný
diary [daiəri] diář, zápisník
Tuesday [tju:zdi] úterý
Wednesday [wenzdi] středa
out of [aut‿əv] mimo, ven z
plan [plæn] *(nn)* plánovat; plán
trip [trip] výlet
Saturday [sætədi] sobota
along [ə'loŋ] podél, po(dle)
come along jít spolu
I am afraid [ə'freid] bohužel, obávám se, že
as [æz] poněvadž, jelikož
leave [li:v] odejít, odjet, opustit
Sunday [sandi] neděle
early [ə:li] časně, brzy
Thursday [θə:zdi] čtvrtek
Friday [fraidi] pátek
at six v šest (hodin)
at about six asi v šest, okolo šesté
suit [sju:t] hodit se, vyhovovat (komu)
I've no idea nemám tušení
why [wai] proč, jakže, vždyť, ale
see you on Thursday na shledanou ve čtvrtek
good-bye [gud'bai] sbohem
twelve [twelv] dvanáct
teach [ti:č] vyučovat, učit (koho)

DŮLEŽITÉ VAZBY

a) *předložkové vazby*

ABOUT

at about six	asi v šest (hodin)
speak about work	mluvit o práci
and what about John?	a co Jan?

ALONG

walk along the street	jít po ulici
come along	tak pojď

AT

look at the building	dívat se na budovu
stop at the hotel	bydlet v hotelu
be at the cinema	být v kině
call at the hotel	zastavit se v hotelu

ON

on the table	na stole *(kde?)*
come on Monday	přijď v pondělí *(kdy?)*

UP

look up a number	vyhledat číslo
pick up the phone	zvednout telefon
get up	vstávat (ráno z postele)
stand up	postavit se

b) *pozdravy*

hallo [hə'lou] hullo ['ha'lou]	nazdar, haló (v telef.)
(Mr.) Brown speaking	u telefonu Brown
see you on Friday	na shledanou v pátek
good-bye	sbohem

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Různá výslovnost psaného *a, o.*

Všimněme si v následující tabulce, jak různě vyslovujeme psané *a, o* v dosud probraných anglických slovech.

píšeme	čteme	příklady
a	[æ]	*Ann* [æn], *that* [ðæt], *plan* [plæn], *snap* [snæp], *back* [bæk]
	[a:]	*park* [pa:k], *father* [fa:ðə], *after* [a:ftə], *ask* [a:sk], *large* [la:dž]
	[o:]	*all* [o:l], *talk* [to:k], *call* [ko:l], *wall* [wo:l], *walk* [wo:k], *also* [o:lsou]
	[o]	*want* [wont], *watch* [woč], *what* [wot]

píšeme	čteme	příklady
a	[ə]	*along* [ə'loŋ], *about* [ə'baut], *again* [ə'gen], *afraid* [ə'freid] (v nepř. slabice)
	[ei]	*David* [deivid], *late* [leit], *take* [teik], *table* [teibl], *lady* [leidi]
ay	[ei]	*day* [dei], *way* [wei], *stay* [stei], *may* [mei]
o	[o]	*stop* [stop], *copy* [kopi], *cross* [kros], *coffee* [kofi]
	[a]	*come* [kam], *brother* [braðə], *colour* [kalə], *lovely* [lavli]
	[ou]	*no* [nou], *go* [gou], *home* [houm], *telephone* [telifoun]
	[o:]	*corner* [ko:nə], *morning* [mo:niŋ], *course* [ko:s]
	[ə]	*collect* [kə'lekt], *forget* [fə'get], *from* [frəm], *London* [landən] (v nepřízv. slabice)
oo	[u]	*look* [luk], *book* [buk], *good* [gud], *foot* [fut], *room* [rum]
	[u:]	*too* [tu:], *afternoon* [,aftə'nu:n]
ow	[au]	*how* [hau], *now* [nau], *down* [daun], *Brown* [braun]
	[ou]	*low* [lou], *unknown* ['an'noun], *slowly* [slouli]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Zápor „no" = žádný.

Nemám cigarety — I have no cigarettes .

(dosl. „mám žádné cigarety")

Zájmeno **no** před podstatným jménem znamená

žádný (na rozdíl od *no* = *ne*, opak *yes* = *ano*). V anglické větě smí být **pouze jeden záporný tvar** (tedy buď **not** nebo **no**, nikoliv však oboji), zatímco v češtině můžeme mít ve větě záporů několik (nemám žádné cigarety).

Příklady:

Dnes nemají vyučování.	*They have* **no** *lessons today.*
Nečte (žádné) anglické knihy.	*He* **does not read** *English books.* *He reads* **no** *English books.*
Není tam žádný lékař.	*There is* **no** *doctor there.*

Poznámky:

1. Stojí-li před podstatným jménem zájmeno *no*, odpadá člen.
2. Je-li ve větě *no*, musí mít sloveso vždy kladný tvar (tedy u významových sloves není *do - does not!*): *He plans no trip.* Neplánuje žádný výlet.

2. Dny v týdnu.

Sunday	[sandi]	neděle
Monday	[mandi]	pondělí
Tuesday	[tju:zdi]	úterý
Wednesday	[wenzdi]	středa
Thursday	[θə:zdi]	čtvrtek
Friday	[fraidi]	pátek
Saturday	[sætədi]	sobota

Jak vidíte, Angličané začínají týden nedělí. Dny v týdnu jsou zpravidla bez členu a píší se vždy s velkým začátečním písmenem.

Pozor! U dní v týdnu se užívá předložky **on** = v(e).

on
Monday

Příklady:

On Monday we are free.	V pondělí máme volno.
Come on Sunday at six.	Přijď v neděli v šest.
On Tuesday I am at home.	V úterý jsem doma.

3. Číslovky 1–12.

1 – **one** [wan]	7 – **seven** [sevn]
2 – **two** [tu:]	8 – **eight** [eit]
3 – **three** [θri:]	9 – **nine** [nain]
4 – **four** [fo:]	10 – **ten** [ten]
5 – **five** [faiv]	11 – **eleven** [i'levn]
6 – **six** [siks]	12 – **twelve** [twelv]

Příklady:

There are five factories there.	Je tam pět továren.
Twelve workers are coming.	Přichází dvanáct dělníků.

Zapamatujte si: Je-li v anglické větě podmět v množném čísle, musí též sloveso být v množném čísle.

Poznámka: Jak čteme telefonní čísla?

3369 [dabl θri:, siks, nain] (dvě trojky na začátku nebo na konci čteme [dabl θri:]); pod. dvě šestky čteme [dabl siks] atd.
4558 [fo:, faiv, faiv, eit]
2074 [tu:, ou, sevn, fo:] (nulu čteme [ou])

4. Tvoření slov v angličtině.

a) Koncovka „-er" [-ə]:

sloveso:	*podstatné jméno:*
to read číst	**the reader** čtenář [ri:də]
to work pracovat	**the worker** dělník [wə:kə]
to write psát	**the writer** spisovatel [raitə]

Koncovkou *-er* tvoříme od sloves podstatná jména, která nám říkají, co kdo dělá; srovnejte s českou koncovkou *-tel*: učit — učitel, *to teach — the teacher.*

b) Užití stejného tvaru slova:

sloveso:	*podst. jméno*
(to) work pracovat	**(the) work** práce
(to) call volat, stavit se	**(the) call** volání, rozhovor, návštěva
(to) help pomáhat	**(the) help** pomoc
(to) answer odpovědět	**(the) answer** odpověď
(to) telephone telefonovat	**(the) telephone** telefon

c)

podst. jméno:	*přídavné jméno:*
the telephone telefon	**the telephone call** telefonní rozhovor
peace mír	**the peace conference** mírová konference
the morning ráno	**the morning paper** ranní noviny
the factory továrna	**the factory club** tovární (závod.) klub
Sunday neděle	**the Sunday trip** nedělní výlet
London Londýn	**London buses** londýnské autobusy

Umístíme-li podstatné jméno (např. *telephone*) před jiné podstatné jméno *(call)*, stává se z něho přídavné jméno, aniž jsme nějak změnili jeho tvar. Tento způsob, tak typický pro angličtinu, v češtině možný není.

CVIČENÍ

1. Cvičte výslovnost psaného -o-:

colour, do, does, go, goes, phone, also, brother, mother, often, double, no, tomorrow, now, how, only, oh, of course.

2. Čtěte:

[w] want, what, why, watch, Wednesday, where; *ale* very

[θ] Thursday, three, thick, thin, think, thank, Smith
[ə:] work, early, first, girl, worker

3. **Čtěte číslice:**

1. Come at 11 (9). 2. Call number 6601 (4553). 3. There are about 12 boys there. 4. He has 3 English text-books. 5. I have only 10 shillings. 6. How much is 5 and 4?

4. **Přeložte:**

telephone number (directory); school building (garden); world peace; evening school; a tram stop; the Prague streets; London parks; a garden party; the factory worker.

5. **Převeďte do záporu** (pomocí *no* = žádný).

1. Peter has an English text-book? 2. I have a brother. 3. There is a policeman there. 4. There is a bus stop in the street. 5. He has a camera.

6. **Doplňte předložky:**

1. You must come — Sunday — seven. 2. What are you doing — Tuesday? 3. Look — him. 4. They are — the station now. 5. What is there — the table? 6. I can look it — for you. 7. Pick — that paper. 8. He reads lots — books — photography. 9. Don't speak — it. 10. They are — home.

7. **Odpovězte:**

1. Who is Mr. Brown? 2. What is he doing in Prague? 3. Who is calling him? 4. What is Mr.

Brown saying? 5. Is he free on Monday? 6. Is Mr. Nový in Prague on Tuesday? 7. Why can't Mr. Brown come on Saturday? 8. Where can they meet?

8. **Přeložte:**

1. Co děláš ve středu odpoledne? 2. Nemáme žádné přátele na venkově. 3. Bohužel nemohu přijít. 4. Hodí se vám čtvrtek? 5. Na shledanou v neděli. 6. Odjíždí z Prahy v sobotu. 7. Můžeš se zastavit v kanceláři asi v pět. 8. Dnes nemám volno. 9. Co plánujete na sobotu odpoledne? 10. Znáte telefonní číslo jeho hotelu? 11. Doktor Novák je členem Světové rady míru.

9. **Konverzační cvičení:**

a) Popište, jak telefonujete; sjednejte si schůzku na středu odpoledne; řekněte, které dny v týdnu jste večer volný.

b) Vypravujte, co děláte v sobotu a v neděli.

At an English Department Store

Mrs. Nová: I want a nice summer dress or a pleated terylene skirt and a plain blouse. What can you show me?

Assistant: We have a wide choice in various colours and materials; nylon, cotton, pure silk and rayon. All our designs are the latest fashion. Pure silk is more expensive than nylon, of course. Cotton is the cheapest but the most fashionable material now.

Mrs. Nová: I like this blue dress. What material is it and how much does it cost?

Assistant: It's cotton. You can have it in white or yellow, too. The price is the same, nineteen shillings.

An American customer enters the shop.

Assistant: Who's next, please? (Whose turn is it now?)

Mr. Čapek: I want a pair of nylon stockings, size 10.

Assistant: Which do you prefer? Seamed or seamless? You can also have stretch nylon stockings in various colours.

Mr. Čapek: Seamless, and the best quality, please. Can I get a light woollen sweater for my wife? You have a very nice style in the window.

Assistant: Unfortunately it's a small size. The larger sizes are out of stock just now – they are sold out.

Then Mr. Čapek goes to buy some handkerchiefs, a tie and a scarf.

SLOVNÍ ZÁSOBA

department store [di'pa:tmənt sto:] obchodní dům
summer [samə] léto; letní
dress [dres] šaty (dámské)
pleated [pli:tid] skládaný, plizovaný
terylene [terili:n] terylén; terylénový
skirt [skə:t] sukně
plain [plein] hladký (bez vzorku), prostý
blouse [blauz] halenka
wide [waid] široký
choice [čois] výběr
various [veəriəs] různý
material [mə'tiəriəl] materiál, látka (na šaty)
nylon [nailən] nylon; nylonový
cotton [kotn] bavlna; bavlněný
pure [pjuə] čistý, ryzí
silk [silk] hedvábí; hedvábný
rayon [reion] umělé hedvábí
design [di'zain] vzor, model
latest [leitist] poslední, nejnovější
fashion [fæšn] móda
more [mo:] více
than [ðæn, ðən] než
most [moust] nejvíce
fashionable [fæšnəbl] módní
blue [blu:] modrý
how much [hau mač] *s jedn. čís.*, **how many** [hau meni] *s množ. čís.* kolik?
cost [kost] stát, mít cenu
white [wait] bílý; bílá barva
yellow [jelou] žlutý; žlutá barva
price [prais] cena
the same [seim] stejný, týž
American [ə'merikən] Američan, americký
customer [kastəmə] zákazník
enter [entə] vstoupit do
next [nekst] další, příští
whose [hu:z] čí?
turn [tə:n]: **whose turn is it now?** kdo je teď na řadě?
pair [peə] pár
stocking [stokiŋ] punčocha
size [saiz] velikost
which [wič] kdo; který, jaký
prefer [pri'fə:] dávat přednost
seamed [si:md] se švem
seamless [si:mlis] beze švu
stretch nylon [streč nailən] krepsilon; krepsilonový
best [best] nejlepší
quality [kwoliti] jakost, kvalita, vlastnost
light [lait] světlý, lehký
wool [wul] vlna
woollen [wuln] vlněný

artificial [,a:ti'fišl] umělý
sweater [swetə] svetr (dámský)
wife [waif] žena, manželka
style [stail] vzor (střih)
window [windou] výloha
unfortunately [an'fo:čnətli] bohužel
be out of stock [aut‿əv stok] nebýt na skladě
be sold out [sould‿aut] být vyprodaný
handkerchief [hæŋkəčif] kapesník
tie [tai] vázanka, kravata
scarf [ska:f] šála, šátek

DŮLEŽITÉ VAZBY

We have a wide choice in various colours.	Máme velký výběr v různých barvách.
All our designs are the latest fashion.	Všechny naše vzory jsou podle poslední módy.
Cotton is the most fashionable material now.	Nejmódnějším materiálem je teď bavlna.
How much does it cost?	Kolik to stojí?
You can have this dress in yellow, too.	Tyto šaty můžete mít také v žluté barvě.
The price is the same.	Cena je stejná.
Who is next, please?	Další, prosím?
A pair of seamed (seamless) nylon stockings, size 10.	Jedny nylonové punčochy se švem (bez švu), velikost 10 *(= naše třicet osm).*
Can I get a light blue woollen jumper?	Mohla bych dostat světlemodrý vlněný svetřík?
This size is out of stock.	Tato velikost není na skladě.
All tickets are sold out.	Všechny lístky jsou vyprodány.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Různá výslovnost psaného „e".

Všimněte si v následující tabulce, jak se psané *e* píše a vyslovuje v různých postaveních v dosud probraných anglických slovech:

E	píšeme	čteme	příklady
v přízvučné slabice	e	[e]	*get* [get], *central* [sentrəl], *collect* [kə'lekt]
	e	[i:]	*we* [wi:], *evening* [i:vniŋ], *Peter* [pi:tə]
	e	[i]	*English* [iŋgliš], *England* [iŋglənd]
	ee	[i:]	*street* [stri:t], *meeting* [mi:tiŋ], *three* [θri:]
	ea	[i:]	*read* [ri:d], *speak* [spi:k], *team* [ti:m]
	ea	[e]	*ready* [redi], *breakfast* [brekfəst], *pleasant* [pleznt]
	ea	[iə]	*theatre* [θiətə], *really* [riəli]
	ear	[ə:]	*early* [ə:li]
	ei	[ei]	*eight* [eit]
	ere	[eə]	*where* [weə], *there* [ðeə]
	er, eer	[iə]	*here* [hiə], *engineer* [,endži'niə]
	eir	[eə]	*their* [ðeə]
v nepřízvučné slabice	e	[i]	*excuse* [iks'kju:z], *eleven* [i'levn] *carpet* [ka:pit], *cinema* [sinimə], *buses* [basiz]
	ee	[i]	*coffee* [kofi]
	ei	[i]	*foreigner* [forinə]
	er	[ə]	*worker* [wə:kə], *older* [ouldə]
	e	nevysloví se	*large* [la:dž], *bike* [baik], *come* [kam], *garden* [ga:dn], *listen* [lisn]

Poznámka: V nepřízvučné slabice se *e* vyslovuje buď jen jako [ə] nebo [i]. Někdy se nevysloví vůbec.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Stupňování přídavných jmen.

Přídavná jména se v angličtině stupňují dvojím způsobem, příponami nebo opisem.

a) Při stupňování **příponami** připojíme k přídavnému jménu v 2 stupni příponu **-er** [ə] (nebo **-r**, jestliže příd. jméno je zakončeno na *-e*); v 3. stupni příponu **-est** [ist] **(-st)** a přidáme obyčejně **člen určitý**. Takto stupňujeme slova jednoslabičná a dvouslabičná zakončená na *-y* a *-le*.

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
malý **small** [smo:l]	menŠÍ **smallER** [smo:lə]	NEJmenŠÍ **THE smallEST** [smo:list]
velký **large** [la:dž]	větŠÍ **largeR** [la:džə]	NEJvětŠÍ **THE largeST** [la:džist]

Poznámka: Povšimněte si změny ve výslovnosti u příd. jména *young* [jaŋ]. V 2. a 3. stupni vyslovíme [ŋg]: *younger* [jaŋgə], *youngest* [jaŋgist].

Pozor na tyto pravopisné změny!

1. Koncové *-y* se po předcházející souhlásce mění v 2. a 3. stupni v *-i-*.

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
snadný **eaSY** [i:zi]	snadnější **easIER** [i:ziə]	nejsnadnější **the easIEST** [i:ziist]
šťastný **haPPY** [hæpi]	šťastnější **happIER** [hæpiə]	nejšťastnější **the happIEST** [hæpiist]

2. U jednoslabičných přídavných jmen, zakončených na jednu krátkou samohlásku a jednu souhlásku, se tato koncová souhláska v 2. a 3. stupni zdvojuje:

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
velký **bIG** [big]	větší **biGGer** [bigə]	největší **the biGGest** [bigist]
tenký **thIN** [θin]	tenčí **thiNNer** [θinə]	nejtenčí **the thiNNest** [θinist]

b) **Opisem** stupňujeme přídavná jména tří- a víceslabičná. V 2. stupni přidáme před přídavné

jméno slůvko **more** [mo:] (= více) a v 3. stupni **the most** [moust] (= nejvíce).

Tak např. **expensive** (drahý) a **careful** (opatrný) stupňujeme takto:

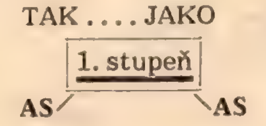
2. stupeň	3. stupeň
dražší **MORE expensive**	NEJdražší **THE MOST expensive**
opatrnější **MORE careful**	NEJopatrnější **THE MOST careful**

Pozor na nepravidelné přídavné jméno **good**:

good dobrý	**better** lepší	**the best** nejlepší

Srovnáváme takto:

TAK .... JAKO

Jan je **tak** starý **jako** Míša.
JOHN is AS OLD AS Mike.

NE TAK .... JAKO

1. stupeň

NOT AS (SO) **AS**

Jan **není tak** starý **jako** Petr
John is NOT AS (SO) OLD AS Peter.

......ŠÍ NEŽ

2. stupeň

THAN

Jan je **mladší než** Petr.
John is YOUNGER THAN Peter.

NEJ.....ŠÍ Z

3. stupeň

OF

Jan je **nejmladší** z mých přátel.
John is THE YOUNGEST OF my friends.

2. Tázací zájmena.

		všeobecně	z určitého počtu (osob nebo věcí)
1. p.	kdo?	**who?**	**which?, which of?**
2. p.	čí?	**whose?**	
4. p.	koho?	**who(m)?**	**which?, which of?**
1. p.	co?	**what?**	**which?, which of?**
4. p.	co?	**what?**	**which?, which of?**
1. p.	který?, jaký?	**what?**	**which?, which of?**
4. p.	kterého?, jakého?	**what?**	**which?, which of?**

Poznámka: V tvaru *whom* se někdy v hovorové řeči vynechává koncové *-m*.

Příklady:

KDO? — KOHO?

Who is coming?	Kdo přichází?
Who(m) do you see there?	Koho tam vidíš?
Which of you has his address?	Kdo z vás má jeho adresu?
Which of the boys is younger, John or Dick?	Kdo z chlapců je mladší, Jan nebo Ríša?

ČÍ?

Whose book is it?	Čí je to kniha?
Whose cup is this?	Čí je tenhle šálek?
Whose address do you need?	Čí adresu potřebujete?

CO?

What is it?	Co je to?
What does he do in his free time?	Co dělá ve volném čase?
Which is cheaper, silk or cotton?	Co je levnější, hedvábí nebo bavlna?
Which do you like better, tennis or football?	Co máš raději, tenis nebo kopanou?

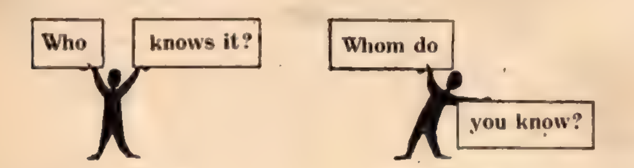
JAKÝ? KTERÝ?

What material is it?	Jaký je to materiál?
What colour do you like?	Jaká barva se vám líbí?

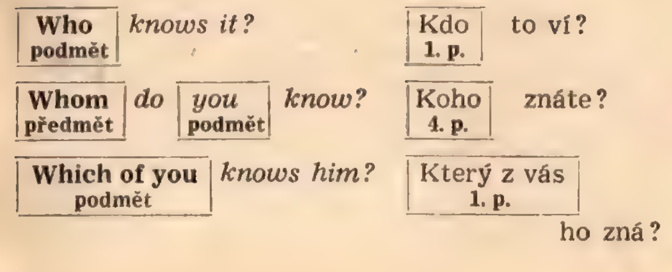
Which football team is better, the Czech or the English one?	Které fotbalové mužstvo je lepší, české nebo anglické?
Which colour do you prefer, green or blue?	Které barvě dáváš přednost, zelené nebo modré?

3. Zapamatujte si toto důležité **pravidlo:**

> Po *who, which, what* a *whose* používáme **v kladné otázce** u významových sloves pomocného **DO** jen tehdy, ptáme-li se na **předmět** (KOHO, CO, JAKÉHO, ČÍ).
> Ptáme-li se na **podmět** (KDO, CO, JAKÝ, ČÍ), **DO se nepoužívá.**

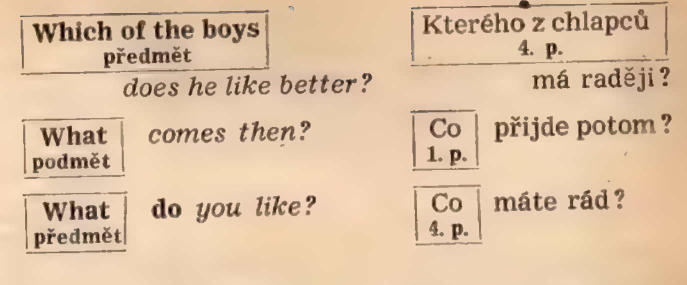

P ř í k l a d y:

Who (podmět) *knows it?*		**Kdo** (1. p.) to ví?	
Whom (předmět) *do* *you* (podmět) *know?*		**Koho** (4. p.) znáte?	
Which of you (podmět) *knows him?*		**Který z vás** (1. p.) ho zná?	

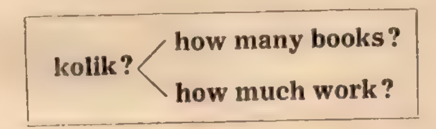

Which of the boys (předmět) *does he like better?*	**Kterého z chlapců** (4. p.) má raději?
What (podmět) *comes then?*	**Co** (1. p.) přijde potom?
What (předmět) **do** *you like?*	**Co** (4. p.) máte rád?

4.

kolik? — **how many books?** / **how much work?**

České „kolik" vyjádříme anglicky **how much** (jde-li o č í s l o j e d n o t n é) a **how many** (jde-li o č í s l o m n o ž n é). V kladné otázce použijeme u významových sloves pomocného **do**; ovšem ptám-li se na p o d m ě t, toto **do** odpadá (viz poslední příklad na str. 150).

P ř í k l a d y:

How much does it cost?	Kolik to stojí?
How much coffee do you want?	Kolik kávy chcete?
How much of this silk are you taking?	Kolik si vezmete toho hedvábí?
How many snaps do you want?	Kolik fotografií si přejete?

How many pairs of stockings are you buying?	Kolik párů punčoch si kupuješ?
How many workers work in this factory?	Kolik dělníků pracuje v této továrně?

5. Číslovky základní 13—100.

13 *thirteen* [ˈθəːˈtiːn]
14 *fourteen* [ˈfoːˈtiːn]
15 *fifteen* [ˈfifˈtiːn]
16 *sixteen* [ˈsiksˈtiːn]
17 *seventeen* [ˈsevnˈtiːn]
18 *eighteen* [ˈeiˈtiːn]
19 *nineteen* [ˈnainˈtiːn]
20 *twenty* [twenti]
21 *twenty-one*
22 *twenty-two*
23 *twenty-three*
24 *twenty-four*
25 *twenty-five*
26 *twenty-six*
27 *twenty-seven*
28 *twenty-eight*
29 *twenty-nine*

30 *thirty* [θəːti]
40 *forty* [foːti]
50 *fifty* [fifti]
60 *sixty* [siksti]
70 *seventy* [sevnti]
80 *eighty* [eiti]
90 *ninety* [nainti]
100 *a (one) hundred* [handrəd]
37 *thirty-seven*
45 *forty-five*
53 *fifty-three*
68 *sixty-eight*
79 *seventy-nine*
82 *eighty-two*
96 *ninety-six*

P o z n á m k y:

1. Od 13 do 19 se přidává přízvučná koncovka **-teen**, od 20 do 90 se u desítek připojuje nepřízvučná koncovka **-ty**.
2. Číslovky 13—19 mají ve spojení s podst. jménem jen jeden přízvuk na první slabice.
3. Jednotky spojujeme v písmu s desítkami spojovací čárkou.

6. Britská měna.

Ve Velké Británii se nepoužívá desetinné soustavy. Základní jednotka britské měny je libra *(one pound)*, která má 20 šilinků. Šilink má 12 pencí.

Anglické peníze:

a) mince: **½ d. — a halfpenny** [hejpni]
1 d. — a penny [peni]
3 d. — a threepence [θrepns]
6 d. — a sixpence
1 s. — a shilling

b) bankovky: **£1 — a one-pound note** [paund nout]
£5 — a five-pound note

Penny má dvojí mn. č.:
pennies = jednotlivé mince
pence — ve výrazech *threepence, sixpence*

Ceny čteme takto:

2/6 = *two and six* nebo *two shillings and sixpence*
15/- = *fifteen shillings*

£ 6. 8s. 9d.
£ 6. 8. 9
£ 6/8/9
= *six pounds eight shillings and ninepence*

Všimněte si, že libry označujeme značkou £, která stojí vždy před číslicí. Libry, šilinky a pence oddělujeme v písmu buď šikmou čarou nebo tečkami. Podrobnější přehled britské měny najdete v „Klíči“, str. 59.

CVIČENÍ

1. Přečtěte správně tato slova, v nichž se píše „e“:

letter, post-office, canteen, he, cheap, expensive, ticket, seven, team, fifteen, very, pleasure, decide, easy, forget, early, green, Charles, number, ready, mechanic, leave, foreigner, result, telephone, lovely, evening, here, tennis, where, cinema, free, their.

2. Čtěte číslice:

a) 79, 38, 55, 8, 11, 23, 99, 3, 5, 15, 50, 47, 80, 4, 14, 40, 30, 13, 68.

b) Počítejte po 3, 4, 7 a 11 do 100.

3. Stupňujte tato přídavná jména:

nice, light, good, pure, fashionable, tall; a short way, the big boy, a large park, a great writer, an expensive scarf, a pleasant evening, a happy girl, a good idea, a long trip.

4. Utvořte 2. nebo 3. stupeň od přídavných jmen v závorce:

1. Dick and Ann are (old) than Mary. 2. Which is the (young) member of your family? 3. It is (easy). 4. John is the (good) student in our school. 5. Nylon is (expensive) than cotton. 6. Be (careful). 7. Cotton is the (cheap) material. 8. My brother is (good) at tennis than I am. 9. This is the (big) building in our town. 10. That test is (simple) than this one.

5. Doplňte chybějící tázací zájmeno:

1. — do you do in your free time? 2. — turn is it now? 3. — colour is your new dress? 4. — house is this? 5. — do you want for breakfast? 6. — is cheaper, silk or cotton? 7. — does she meet on her way home every day? 8. — size do you want, 38 or 39? 9. — of their friends plays tennis? 10. — do you see in the garden?

6. Odpovězte:

1. How many summer dresses do you (does your wife, sister) need? 2. What colour are your (her) dresses? 3. How much does a cotton summer dress cost? 4. What colour do you like? 5. What is the most fashionable material now? 6. Which stockings do you (does your wife) prefer, seamed or seamless? 7. What can you buy at a department store?

7. Přeložte:

1. Kdo z vás si přeje šálek kávy? 2. Kolik stojí to auto? 3. Kdo je nejlepším dělníkem ve vaší továrně? 4. Jaké číslo voláš? 5. Jaká je to velikost, čtyřicet dva nebo čtyřicet čtyři? 6. Anna je opatrnější než její bratr. 7. Vaše vzorky nejsou tak dobré jako vzorky z naší továrny. 8. Zelená a žlutá jsou teď nejmódnější barvy. 9. Je tvoje práce tak zajímavá jako Karlova práce v laboratoři? 10. Přátelé Janě (Janini přátelé jí) často říkají: „Jsi nejšťastnější dívka na světě.“ 11. Kdo potřebuje telefonní seznam? 12. Co potřebujete?

8. Konverzační cvičení:

a) Jmenujte 1) různé druhy textilního zboží, které znáte, 2) barvy, které znáte, 3) dny v týdnu.

b) Požádejte prodavačku, aby vám ukázala nějaké halenky, sukni, dámské šaty; uveďte velikost, barvu, materiál; zeptejte se na cenu, kde máte platit; požádejte o zabalení. Podobně kupte kravatu, kapesníky, šálu a dámské punčochy.

Welcome to Prague

Mr. Pánek and Mr. Janda from Prague Engineering Works meet the British Trade Union delegation at the airport.

Mr. Janda: My name is Janda; allow me to introduce Mr. Petr Pánek, the chairman of our Works Committee.

Mr. Green: How do you do? My name is John P. Green, and these are my colleagues Miss Eve Langston and Tom Gardener.

Mr. Janda: How do you do?

Mr. Pánek: How do you do? Welcome to Prague. I hope you will enjoy your stay with us.

Miss Langston: Oh, we are looking forward to seeing your beautiful city.

Mr. Pánek: We shan't have much time, but we shall try to show you as much as possible. I'll take you sight-seeing in the old part of the town and the Castle.

Mr. Janda: But of course you won't see historical sights only. We'll show you our modern parts as well. We plan to visit a new housing estate with modern blocks of flats.

Mr. Pánek: Tomorrow we'll show you round our works and a few other factories. You'll see the latest achievements of our industry. On Wednesday there's going to be a party in your honour at our Works Social Club.

Mr. Green: I see that we'll be very busy and shall have little time to see everything of interest. What a pity we can stay here only for a few days.

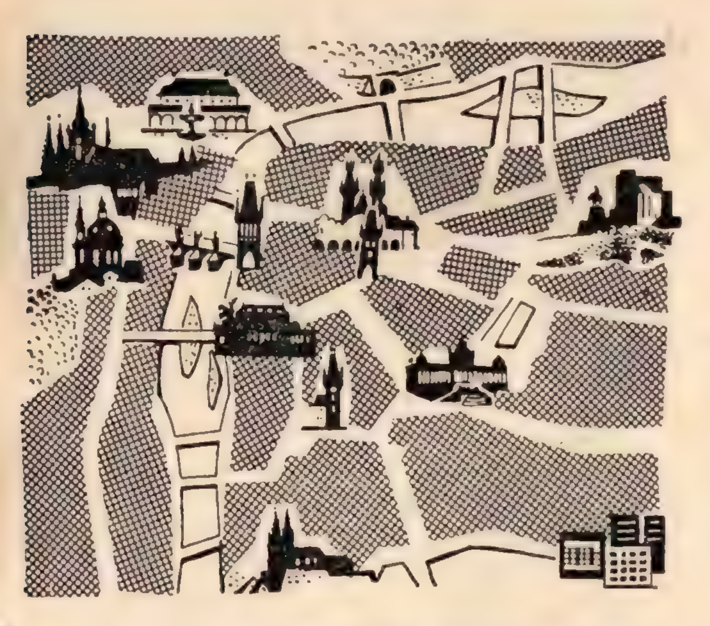
Mr. Janda: You're tired after your flight, I expect. You can, of course, rest a little in your hotel before our sight-seeing tour.

SLOVNÍ ZÁSOBA

welcome (to) [welkəm] vítat
engineering [ˌendžiˈniəriŋ] strojnictví
works [wə:ks] závod; závodní
Engineering Works strojírenský závod
British [britiš] britský
Trade Union [treid ju:njən] odborová organizace
delegation [ˌdeliˈgeišn] delegace
airport [eəpo:t] letiště
chairman [čeəmən] předseda
committee [kəˈmiti] výbor
colleague [koli:g] kolega
Eve [i:v] Eva
Langston [læŋstən] *angl. příjmení*
Gardener [ga:dənə] *angl. příjmení*
hope [houp] doufat
enjoy [inˈdžoi] líbit se
stay [stei] pobyt
you will enjoy your stay váš pobyt se vám bude líbit
beautiful [bju:tifl] krásný
try [trai] pokusit se, zkusit
possible [posəbl] možný
as much as possible co možná nejvíce
sight-seeing [ˈsaitˌsi:iŋ] prohlížení pamětihodností
castle [ka:sl] hrad
historical [hisˈtorikl] historický
sights [saits] pamětihodnosti
part [pa:t] čtvrt, část
housing estate [hauziŋ isˈteit] sídliště
block [blok] blok
block of flats blok obytných domů
show round [raund] provést
few [fju:] málo *(s mn. č.)*
a few [fju:] několik *(s mn. č.)*
other [aðə] jiný
achievement [əˈči:vmənt] úspěch
industry [indəstri] průmysl
I am going to chystám se, hodlám
party [pa:ti] večírek
social [soušl] společenský
honour [onə] čest
in your honour na vaši počest
little [litl] málo *(s jedn. č.)*
everything [evriθiŋ] všechno
interest [intrist] zájem
everything of interest všechno zajímavé
tired [taiəd] unavený
flight [flait] let
a little trochu *(s jedn. č.)*

expect [iks'pekt] očekávat (*zde* myslet), domnívat se
comrade [komrid] soudruh (*viz „Klíč"*)
tour [tuə] túra, zájezd, projížďka
sight-seeing tour projížďka s prohlídkou pamětihodností
qaurter [kwo:tə] (*jen j. č.*) čtvrť

PRAGUE SIGHTS:

The Old Town = Staré Město, **the New Town** = Nové Město; **the Little Quarter** = Malá Strana; **the Old Town Square** [skweə] = Staroměstské náměstí; **the Old Town Hall** = Staroměstská radnice; **the Old Town Clock** = Staroměstský orloj; **Hus** [has] **Monument** [monjumənt] = Husův pomník; **the Týn Church** [čə:č] = Týnský chrám; **Charles Bridge** = Karlův most; **Bethlehem** [beθlıhəm] **Chapel** [čæpl] = Betlémská Kaple; **Carolinum** [ˌkærə'lainəm] – Karolinum; **the University Library** [ˌjuni'və:siti laibrəri] = Universitni knihovna; **the Powder** [paudə] **Tower** [tauə] = Prašná brána; **Wenceslas** [wensisləs] **Square** = Václavské náměstí; **the National** [næšnl] **Museum** [mju'ziəm] = Národní muzeum; **the National Theatre**; **Petschek Palace** [pælis] = Petschkův palác; **Prague Castle** = Pražský hrad, Hradčany; **Golden** [gouldn] **Lane** [lein] = Zlatá ulička; **St Vitus's** [snt'vaitəsiz] **Cathedral** [kə'θi:drəl] = katedrála sv. Víta; **the National Gallery** [gæləri] = Národní galerie; **the National Memorial** [mi'mo:riəl] **at Vítkov** = Památník národního osvobození na Vítkově; **the Bertram Villa** [vılə] = Bertramka; **Star Hunting Lodge** [sta: hantiŋ lodž] = letohrádek Hvězda; **Romanesque** [ˌroumə'nesk] = románský; **Gothic** [goθik] = gotický; **Renaissance** [rə'neisns] renesanční; **Baroque** [bærouk] = barokní.

DŮLEŽITÉ VAZBY

We are planning a sight-seeing tour for this afternoon.	Plánujeme prohlídku města na dnešní odpoledne.
Let's go sight-seeing.	Pojďme si prohlédnout pamětihodnosti.
You must see the sights of Prague.	Musíte si prohlédnout pražské pamětihodnosti.
The chairman shows the delegation round the factory.	Předseda provádí delegaci po továrně.
Welcome to Prague.	Buďte vítáni v Praze.
I hope you will enjoy your stay in Prague.	Doufám, že se vám váš pobyt v Praze bude líbit.
We are looking forward to seeing you.	Těšíme se, že vás uvidíme.
On Tuesday there is a meeting of our Works Committee.	V úterý je schůze našeho Závodního výboru.

How many Trade Union members are there in your factory? Kolik členů má odborová organizace ve vaší továrně?

There will be a party in honour of the delegation. Uspořádáme večírek na počest delegace.

He will translate as much as possible. Přeloží co možná nejvíce.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Všimněte si, jak se psané **i** vyslovuje v různém postavení v dosud probraných anglických slovech:

I	píšeme	čteme	příklady
v přízvučné slabice	i	[i]	*big* [big], *live* [liv], *city* [siti], *pity* [piti], *simple* [simpl], *wish* [wiš]
	i	[ai]	*time* [taim], *nice* [nais], *bike* [baik], *flight* [flait], *high* [hai], *dial* [daiəl]
	ir	[ə:]	*sir* [sə:], *first* [fə:st], *girl* [gə:l], *skirt* [skə:t]
	eir	[eə]	*their* [ðeə]
	air	[eə]	*chair* [čeə]
	ai	[ei]	*afraid* [əˈfreid], *plain* [plein], *wait* [weit]
	ai	[e]	*again* [əˈgen], *against* [əˈgenst]
	ie	[e]	*friend* [frend]
	ie	[i:]	*chief* [či:f]
	oi	[oi]	*choice* [čois]

I	píšeme	čteme	příklady
v nepřízvučné slabice	i	[i]	*typist* [taipist], *indeed* [inˈdi:d], *important* [imˈpo:tnt], *tennis* [tenis]
	-tion	[šn]	*station* [steišn], *situation* [ˌsitjuˈeišn], *delegation* [ˌdeliˈgeišn]
	-shion	[šn]	*fashion* [fæšn]
	-sion	[žn]	*televizion* [ˈteliˌvižn]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

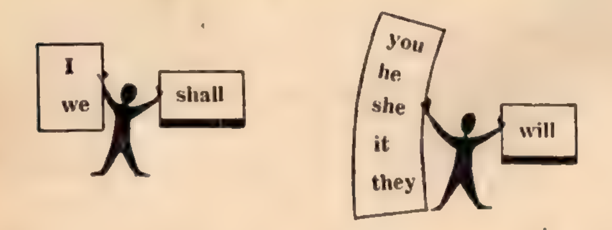
1. Budoucí čas.

Dosud jste poznali pouze čas přítomný. Budoucí čas označuje to, co se stane, co se bude dít v budoucnosti: budu číst, přečtu.

Angličané tvoří budoucí čas složeným tvarem, podobně jako v češtině tvoříme „budu číst"; budoucí čas se tvoří pomocným slovesem **shall** (pro první osobu) a **will** (pro druhou a třetí osobu) a neurčitým způsobem slovesa významového (bez **to**):

1. I shall [šæl] **read**	budu číst
2. you will [wil] **read**	budeš číst
3. he will [wil] **read**	bude číst
she will [wil] **read**	bude číst
it will [wil] **read**	bude číst
1. we shall [šæl] **read**	budeme číst
2. you will [wil] **read**	budete číst
3. they will [wil] **read**	budou číst

Pozor na rozlišování **shall** a **will** podle osob:

P o z n á m k y: 1. Všimněte si, jak překládáme do angličtiny budoucí čas českého slovesa být: budu = **I shall be**; budeš = **you will be**; bude = **he will be**; budeme = **we shall be**; budou = **they will be**.

2. Budoucí čas sloves způsobových *(I can, I may, I must)* se tvoří o p i s e m (viz lekce 29).

2. Tvoření otázky a záporu budoucího času.

Otázka a zápor se tvoří přehozením podmětu a *shall (will)* (srovnejte české věty: Jan bude číst. Bude Jan číst?):

1. shall I read?	**1. shall we read?**
2. will you read?	**2. will you read?**
3. will he read?	**3. will they read?**
will she read?	
will it read?	

Zápor se tvoří záporkou **not**, kterou klademe mezi *shall (will)* a významové sloveso:

1. I shall not read	**1. we shall not read**
2. you will not read	**2. you will not read**
3. he will not read	**3. they will not read**
she will not read	
it will not read	

P ř í k l a d y:

We shall be there.	Budeme tam.
They will not wait.	Nepočkají.
He will be in a hurry.	Bude mít naspěch.
You will see the sights.	Prohlédnete si pamětihodnosti.
Will she go with you?	Přijde s vámi?
There will not be time to do it.	Nebude čas to udělat.
I shall stay at home.	Zůstanu doma.
The assistant will wrap it up for you.	Prodavačka vám to zabalí.

3. Stažené tvary budoucího času.

V hovoru se používá v budoucím čase stažených tvarů:

you will → **you'll** [ju:l]
he will → **he'll** [hi:l]
she will → **she'll** [ši:l]
it will → **it'll** [itl]
they will → **they'll** [ðeil]

V záporu se stahuje *shall* + *not*, *will* + *not*:

I shall not → **I shan't** [ša:nt]
you will not → **you won't** [wount]

Poznámky: 1. *I shall, we shall* má oslabenou výslovnost [ai šəl, wi: šəl].

2. V hovorové řeči se někdy i v 1. osobě místo *I shall, we shall* používá *I will, we will;* tyto tvary se stahují na *I'll* [ail] a *we'll* [wi:l].

Příklady:

I shan't wait for you.	Nebudu na vás čekat.
They'll have breakfast now.	Teď budou snídat.
It won't be possible.	Nebude to možné.
She'll be late.	Přijde pozdě.
We shan't watch the TV the whole evening.	Nebudeme se celý večer dívat na televizi.
They won't come.	Nepřijdou.
I'll do it.	Udělám to.

4. Opisy budoucího času.

a) Chceme-li se zmínit o tom, co se stane ve velmi blízké budoucnosti, můžeme použít opisu **"I am going to + neurčitý způsob"**. Taková vazba odpovídá českému „hodlám, chystám se, mám v úmyslu":

I am going to speak to him.	Promluvím s ním (tj. hodlám s ním promluvit).

There's going to be a party at the Club.	V klubu bude večírek (tj. chystáme večírek).

Pozor! Rozlišujte přítomný čas průběhový: **I am going home** — jdu právě domů, a opisný budoucí čas **I am going to walk there** — chystám se tam jít pěšky.

b) K vyjádření budoucího času se také někdy používá **průběhového tvaru přítomného času.** Jde o věty časové vymezené ve velmi blízké budoucnosti:

We are playing an important match tomorrow.	Zítra hrajeme významný zápas.

Příklady:

I am going to study English.	Chystám se studovat angličtinu.
The match is starting at four o'clock.	Zápas začne (= začíná) ve čtyři.
He is going to buy a car.	Hodlá si koupit auto.

5. Průběhový budoucí čas.

Označuje děj, který bude probíhat (delší dobu) v daném okamžiku v budoucnosti:

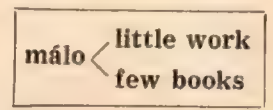
I shall be + -ing

1. I shall be reading	**1. we shall be sitting**
2. you will be waiting	**2. you will be going**
3. he will be staying	**3. they will be working**
she will be writing	
it will be stopping	

P ř í k l a d y:

I shall be waiting for you tomorrow at six.	Zítra v šest hodin tě budu očekávat.
They will be staying at the Sports Hotel next week.	Příští týden budou bydlet v hotelu Sport.
We shall be expecting you on Monday from 2 to 4.	V pondělí vás budeme očekávat mezi 2. a 4. hod.

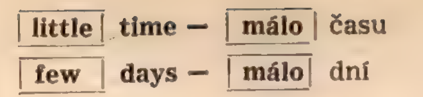
6. Little — a little; few — a few.

K vyjádření českého „málo" používá angličtina **little** s j e d n o t n ý m číslem, **few** s m n o ž n ý m číslem:

Totéž pravidlo platí pro české „trochu" a „několik"; trochu = **a little** se používá s j e d n o t n ý m číslem, několik = **a few** s m n o ž n ý m číslem.

a little time — **trochu** času

a few days — **několik** dní

Srovnejte:

much time mnoho času
little time málo času
a little time trochu času
many books mnoho knih
few books málo knih
a few books několik knih

P ř í k l a d y:

We've got a little coffee.	Máme málo kávy.
We've got just a little coffee.	Máme jen trochu kávy.
He will show you few samples.	Ukáže vám málo vzorků.
He will show you a few samples.	Ukáže vám několik vzorků.

C V I Č E N Í

1. Přečtěte správně tato slova:

evening, minute, miss, Friday, girl, situation, tired, possible, chairman, television, building,

flight, chief, again, friend, time, guide, idea, interest, white, skirt, air, bright, ticket, listen, delegation.

2. Přečtěte se staženými tvary:

he will translate; he will not come; she will be glad; I shall not wait; they will go; you will meet; he will like; they will not write; we shall not be here, I will come.

3. Doplňte „shall" nebo „will" a převeďte do otázky a záporu:

1. You — be tired after your trip. 2. We — meet the delegation at the station. 3. They — show you the new housing estate. 4. It — depend on the situation. 5. We — answer tomorrow. 6. It — be possible. 7. They — show a new film tomorrow. 8. I — buy a new camera.

4. Převeďte do budoucího času:

1. We cross the street. 2. They go by bus. 3. He shows the delegation round the works. 4. There is a party at the Club. 5. Jane introduces him to her friends. 6. Peter speaks to the teacher. 7. She is sorry. 8. My daughter is seven. 9. Is it all right?

5. Převeďte na vazbu *to be going to* podle vzoru: *I shall try it = I am going to try it.*

1. We shall meet your colleague. 2. He will do it. 3. We shall stay at this hotel. 4. I shall leave. 5. Will you buy a new bike? 6. What will you do?

7. I shall ring you up on Monday. 8. They will show you round the factory this afternoon.

6. Přeložte slovo v závorce:

1. We have *(málo)* work today. 2. They will prepare *(několik)* tests. 3. I shall buy *(trochu)* coffee. 4. He knows *(málo)* persons there. 5. It costs only *(několik)* shillings. 6. He has *(málo)* time, but he will be here in *(několik)* minutes.

7. Odpovězte:

1. Who does Mr. Janda meet at the airport? 2. How does he introduce his colleague? 3. How does Mr. Pánek welcome the delegation? 4. Will the British delegation stay in Prague for a long time? 5. What is Mr. Janda going to show them? 6. Will they see only the historical sights of Prague? 7. What are they going to do in the evening?

8. Přeložte:

1. Zůstaneme zde pouze několik dní. 2. Těším se na tvou návštěvu. 3. Uvidíte nejnovější úspěchy českého průmyslu. 4. Budou mít celý den mnoho práce. 5. Ukáži vám pokoj našich chlapců. 6. Pan Smith odjíždí v sedm hodin. 7. Je málo měst tak krásných jako Praha. 8. Připravujeme (hodláme připravit) večírek na počest odborové delegace. 9. Předseda závodního výboru uvítá cizince na letišti. 10. Přijďte na (na = *to*) náš večírek; bude velmi pěkný.

9. Konverzační cvičení:

a) Uvítejte cizí delegaci ve vašem závodě.
b) Představte sebe a své kolegy panu Brownovi a řekněte o nich pokud možno něco bližšího.
c) Popište plán pobytu delegace.
d) Vyjmenujte pražské pamětihodnosti podle plánku v učebnici na str. 158.

Sports and Games

Mr. Pánek is showing the British delegation the new stadium of the Factory Sports Club.

Mr. Pánek: We constructed this stadium last year. In autumn we provided it with dressing-rooms, showers and so on.

One delegate: Is there also a gymnasium for indoor sports and gymnastics?

Mr. Pánek: Yes, there is. It was the first building of our Factory Sports Club. Come this way. Our basket-ball and volleyball teams are just training there. We have of course an outdoor football pitch and a small playground for children.

Second delegate: What about athletics?

Mr. Pánek: There are many people interested in athletics. Last spring about forty men and twenty women trained in the club. The workers' children had special training in sports and games.

Third delegate: Did you also start swimming courses?

Mr. Pánek: Yes, we did. Swimming is very popular with the children. We didn't even need a new swimming pool as there is a good one in town.

Second delegate: Are winter sports popular here?

Mr. Pánek: Why, of course. One of the girl apprentices was third in the figure skating championship in Bratislava. As for skiing, the Works Committee has a small hotel in the mountains. Every week-end the men from the factory can go there with their families by the factory bus at very low prices.

Third delegate (to his friends): Can you believe this? I wish we had a mass sports organization for our own workers on such a large scale.

SLOVNÍ ZÁSOBA

stadium [steidiəm] stadión
construct [kən'strakt] postavit, vybudovat
last [la:st] minulý
year [jə:] rok
last year loni
autumn [o:təm] podzim
provide [prə'vaid] opatřit
dressing-room [dresiŋrum] šatna
shower [šauə] sprcha
and so on a tak dále
delegate [deligit] delegát
gymnasium [džim'neizjəm] tělocvična
indoor [indo:] uvnitř, v místnosti
gymnastics [džim'næstiks] gymnastika
this way tudy
basket-ball [ba:skitbo:l] košíková
volleyball [volibo:l] odbíjená
train [trein] trénovat
outdoor [autdo:] venku; venkovský
pitch [pič] hřiště (sportovní)
playground [pleigraund] hřiště (dětské)
child, *mn. č.* **children** [čaild, čildrən] dítě
second [seknd] druhý
athletics [æθ'letiks] atletika
be interested in [intristid] zajímat se o
spring [spriŋ] jaro
man, *mn. č.* **men** [mæn, men] muž
woman, *mn. č.* **women** [wumən, wimin] žena
I had [hæd] měl jsem
special [spešl] zvláštní
training [treiniŋ] trénink
start [sta:t] začít
swim [swim] *(mm)* plavat
swimming [swimiŋ] plavání; plavecký
course [ko:s] kurs
I did [did] *min. čas pomocného slovesa* **do** *(viz Mluvnice)*
popular [popjulə] oblíbený
even [i:vn] dokonce, i
pool [pu:l] bazén
need [ni:d] potřebovat
winter [wintə] zima; zimní
apprentice [ə'prentis] učeň
girl apprentice učednice
I was, we were [woz, wə:] byl jsem, byli jsme
skate [skeit] bruslit
skating [skeitiŋ] bruslení
figure skating [figə skeitiŋ] krasobruslení
championship [čæmpjənšip] mistrovství
as for [æz fo:] pokud jde o
ski [ski] lyžovat
ski [ski:] lyžovat
skiing [ski:iŋ] lyžování
every [evri] každý
week-end ['wi:k'end] konec týdne, sobota a neděle

believe [bi'li:v] věřit
I wish we had this *přeložte:* škoda, že to nemáme (kéž bychom to měli)
mass [mæs] masa; masový
organization [ˌo:gənai'zeišn] organizace
own [oun] vlastní
such a [sač] takový
scale [skeil] měřítko
on such a scale v takovém měřítku
sportsman, *mn. č.* **sportsmen** [spo:tsmən] sportovec
sportswoman, *mn. č.* **sportswomen** [spo:tswumən, spo:tswimin] sportovkyně
workman, *mn. č.* **workmen** [wə:kmən] dělník
go skiing jít lyžovat

DŮLEŽITÉ VAZBY

He is a member of our Factory Sports Club.	Je členem našeho Závodního sportovního klubu.
Tennis, football, basket-ball and volleyball are games.	Tenis, kopaná, košíková a odbíjená jsou sportovní hry.
Swimming, skiing, skating are sports.	Plavání, lyžování, bruslení jsou sporty.
Swimming is popular with the children.	Plavání je u dětí oblíbené.
He trains for two hours every day.	Denně trénuje dvě hodiny.
Come this way (please).	Tudy, prosím.
We provided the stadium with dressing-rooms.	Opatřili jsme stadión šatnami.
As for gymnastics, we have a large gymnasium.	Co se týče gymnastiky, máme velkou tělocvičnu.
Are you interested in figure skating?	Zajímáte se o krasobruslení?
in spring	na jaře
in summer	v létě
in autumn	na podzim
in winter	v zimě

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Různá výslovnost psaného „u".

Všimněte si, jak se psané **u** vyslovuje v různém postavení v dosud probraných anglických slovech:

U	píšeme	čteme	příklady
v přízvučné slabice	u	[u]	*full* [ful]
	u	[ju:]	*use* [ju:z], *student* [stju:dənt], *union* [ju:njən], *tube* [tju:b]
	u	[a]	*must* [mast], *bus* [bas], *summer* [samə], *up* [ap]
	ui	[i]	*building* [bildiŋ]
	ui	[ju:]	*suit* [sju:t]
	ur	[ə:]	*furniture* [fə:ničə], *turn* [tə:n], *curtain* [kə:tin]
	ur	[uə]	*pure* [pjuə]
	ou	[au]	*house* [haus], *mountain* [mauntin]
	our	[o:]	*course* [ko:s], *four* [fo:], *fourteen* ['fo:'ti:n]
	au	[o:]	*daughter* [do:tə], *autumn* [o:təm]
	qu	[kw]	*quite* [kwait], *quality* [kwoliti], *quarter* [kwo:tə]
v nepřízvučné slabice	u	[ju]	*popular* [popjulə], *situation* [ˌsitju'eišn]
	u	[ə]	*stadium* [steidiəm]
	-ure	[ə]	*figure* [figə], *picture* [pikčə]
	-our	[ə]	*colour* [kalə]

2. Výslovnost přípony minulého času.

Koncové **-(e)d** čteme

a) [t] po [p, k, f, s, š, č]:
stopped [stopt], *looked* [lukt], *dressed* [drest], *washed* [wošt], *watched* [wočt].

b) [d] po ostatních souhláskách (mimo *-t* a *-d*) a po všech samohláskách:
welcomed [welkəmd], *stayed* [steid], *planned* [plænd], *used* [ju:zd], *prepared* [priˈpeəd].

c) [id] po koncovém *-t* a *-d*:
started [sta:tid], *skated* [skeitid], *added* [ædid].

3. Výslovnost stažených tvarů minulého času:

a)	*to be:*	**I wasn't**	[woznt]
		we weren't	[wə:nt]
b)	*to have:*	**I hadn't**	[hædnt]
c)	*to do:*	**I didn't**	[didnt]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Minulý čas pravidelných významových sloves.

1. Tvoření a výslovnost:

K vyjádření děje, který začal a skončil v minulosti, se v angličtině používá prostého minulého času (srv. české: začali jsme, postavil). Většina významových sloves jej tvoří pravidelně; asi dvě stě sloves, z nichž postupně probereme nejdůležitější, jej tvoří nepravidelně.

Minulý čas pravidelných sloves se tvoří z **neurčitého způsobu slovesa + -ed:**

to work - pracovat [wə:k]	**I worked** - pracoval jsem [wə:kt]

Všimněte si těchto pravopisných zvláštností:

a) Je-li sloveso zakončeno nevyslovovaným **-e**, přidáváme pouze **-d:**

to prepare - připravit [priˈpeə]	**I prepared** - připravil jsem [priˈpeəd]

b) Je-li sloveso zakončeno na **souhlásku + y**, mění se toto *-y* v **-i** před příponou **-ed:**

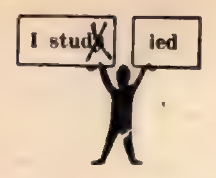
to study - studovat [stadi]	**I studied** - studoval jsem [stadid]

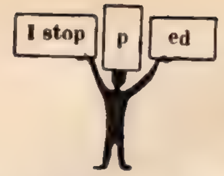
c) Je-li sloveso zakončeno na **samohlásku + y**, zůstává toto *-y* před příponou **-ed** beze změny:

to stay - zůstat [stei]	**I stayed** - zastavil jsem [steid]

d) U jednoslabičných sloves, zakončených na **jednu** krátkou samohlásku + **jednu** souhlásku se koncová souhláska **zdvojuje:**

to stop - zastavit [stop]	**I stopped** - zůstal jsem [stopt]

Koncová souhláska se také zdvojuje u víceslabičných sloves, která mají přízvuk na poslední slabice a končí na *-r*. U sloves zakončených na *-l* se konc. *-l* zdvojuje v každém případě, např. to dial — I dialled.

to prefer - dávat přednost [pri'fə:]	**I preferred** - dával jsem přednost [pri'fə:d]

Pozor na výslovnost koncového -(e)d (viz str. 176):

to help — *I helped* [helpt]
to listen — *I listened* [lisnd]
to collect — *I collected* [kə'lektid]

II. Časování pravidelných sloves:

Časování minulého času je velmi jednoduché, neboť tvar s **-(e)d** zůstává **stejný** pro všechny osoby:

1.	**I**	**played**	hrál jsem	1. **we**	**played**	hráli jsme
2.	**you**	**played**	hrál jsi	2. **you**	**played**	hráli jste
3.	**he**	**played**	hrál	3. **they**	**played**	hráli
	she	**played**	hrála			
	it	**played**	hrálo			

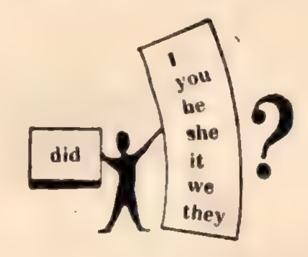

Příklady:

Last year we constructed a new swimming pool.	Loni jsme postavili nový plavecký bazén.
I liked to watch the television.	Rád jsem se díval na televizi.
Last week Mary showed me her flat.	Minulý týden mi Marie ukázala svůj byt.
They planned a trip for Sunday.	Plánovali na neděli výlet.
Jane wanted to go to the mountains in summer.	V létě chtěla Jana jet do hor.

III. Otázka a zápor významových sloves:

do you read?	čtěte?
did you read?	četl jste?

Významová slovesa tvoří minulou otázku a zápor podobným způsobem jako otázku a zápor v přítomnosti, jenže místo tvarů *do - does* klademe **did**.

Vzor:

did + podmět + neurčitý způsob slovesa (bez *to*)			
1. did	I	play?	hrál jsem?
2. did	you	play?	hrál jsi?
3. did	he	play?	hrál?
did	she	play?	hrála?
did	it	play?	hrálo?
1. did	we	play?	hráli jsme?
2. did	you	play?	hráli jste?
3. did	they	play?	hráli?

Zápor se tvoří takto:

podmět + did + not + neurč. zp. slovesa (bez *to*)		
1. I	did not play	nehrál jsem
2. you	did not play	nehrál jsi
3. he	did not play	nehrál
she	did not play	nehrála
it	did not play	nehrálo
1. we	did not play	nehráli jsme
2. you	did not play	nehráli jste
3. they	did not play	nehráli

Stažený tvar záporu minulého času je **didn't** [didnt]:

I did not play → **I didn't** *play*

Poznámka: **did** je minulý čas pomocného slovesa *do* a zůstává ve všech osobách stejné. Minulý čas je tedy již vyjádřen tvarem *did*, proto je významové sloveso vždy ve tvaru neurčitého způsobu, tj. nepřibírá žádnou koncovku.

Příklady:

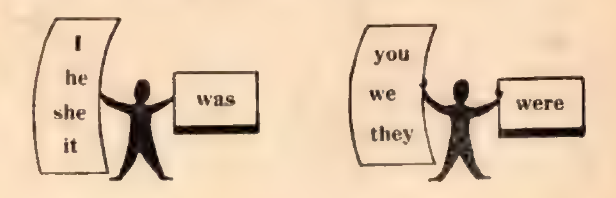
Did Jane study well at school?	Učila se Jana ve škole dobře?
Did Mr. Langston phone on Monday?	Telefonoval v pondělí pan Langston?
Did you show them round the lab?	Provedl jste je po laboratoři?
She did not wait for us there.	Nepočkala tam na nás.
I didn't enjoy that film.	Ten film se mi nelíbil.

2. Minulý čas pomocných sloves "to be" a "to have".

a) Naučte se tvarům minulého času slovesa **to be**:

1. I	was	[woz]	byl jsem
2. you	were	[we:]	byl jsi
3. he	was	[woz]	byl
she	was	[woz]	byla
it	was	[woz]	bylo
1. we	were	[we:]	byli jsme
2. you	were	[we:]	byli jste
3. they	were	[we:]	byli

Všimněte si, že jde pouze o dva tvary:

Otázka a zápor minulého času slovesa *to be* se tvoří stejně jako v přítomném čase:

1. **was**	**I?**	byl jsem?
2. **were**	**you?**	byl jsi?
3. **was**	**he?**	byl?
was	**she?**	byla?
was	**it?**	bylo?

1. **were**	**we?**	byli jsme?
2. **were**	**you?**	byli jste?
3. **were**	**they?**	byli?

1. **I**	**was**	**not**	nebyl jsem
2. **you**	**were**	**not**	nebyl jsi
3. **he**	**was**	**not**	nebyl
she	**was**	**not**	nebyla
it	**was**	**not**	nebylo

1. **we**	**were**	**not**	nebyli jsme
2. **you**	**were**	**not**	nebyli jste
3. **they**	**were**	**not**	nebyli

Příklady:

He was very young.	Byl velmi mlád.
I was late on Wednesday.	Ve středu jsem přišel pozdě.

They were not there at six.	V šest hodin tam nebyli.
Were you in a hurry?	Pospíchal jste?
John was three last summer.	Loni v létě byly Janovi tři roky.

V hovoru se používá **stažených tvarů** pro zápor minulého času slovesa *to be*:

I was not → **I wasn't** [woznt]
you were not → **you weren't** [wə:nt]

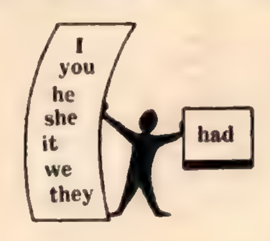
Příklady:

In the evening I wasn't at home.	Nebyl jsem večer doma.
It wasn't easy.	Nebylo to snadné.
They weren't in a hurry.	Nepospíchali.

b) Minulý čas slovesa *to have*:

I had [hæd] měl jsem

Tento tvar je pro všechny osoby stejný:

Otázka a zápor minulého času slovesa *to have* se tvoří buď stejně jako v přítomném čase (srovnej též sloveso *to be*) nebo pomocí *did.*

had I?	měl jste?	**I had not**	neměl jsem
did I have?		**I did not have**	
had you?	měl jsem?	**you had not**	neměl jste
did you have?		**you did not have**	

Poznámka. V poslední době v hovorové řeči převládají u slovesa *to have* v záporu a v otázce tvary s pomocným slovesem *do, did.*

Příklady:

The club had a good swimming pool.	Klub měl dobrý bazén.
They had a new chairman.	Měli nového předsedu.
I had lunch at the canteen.	Obědval jsem v závodní jídelně.
They did not have much time.	Neměli mnoho času.
Did you have a good time?	Bavil jste se dobře?

Stažené tvary jsou:

I had not → **I hadn't** [hædnt]
you had not → **you hadn't** [hædnt]

3. Některé nepravidelné tvary množného čísla.

V 3. lekci jste poznali pravidelné tvoření množného čísla koncovým **-s:**

worker — workers

Několik podstatných jmen tvoří množné číslo nepravidelně, bez *-s:*

man	[mæn]	muž	**men**	[men]	muži
woman	[wumən]	žena	**women**	[wimin]	ženy
child	[čaild]	dítě	**children**	[čildren]	děti

Podobně:

workman [wə:kmən] dělník	**workmen** [wə:kmən] dělníci
Englishman [iŋglišmən] Angličan	**Englishmen** [iŋglišmən] Angličané
Englishwoman [ˈiŋgliš,wumən] Angličanka	**Englishwomen** [ˈiŋgliš,wimin] Angličanky
policeman [pəˈli:smən] strážník	**policemen** [pəˈli:smən] strážníci
chairman [čeəmən] předseda	**chairmen** [čeəmən] předsedové

Poznámka: Všimněte si, že u složenin s *-man* rozlišujeme jednotné a množné číslo pouze v psaném tvaru *(-man, -men);* výslovnost zůstává v obou číslech táž ([-mən]).

CVIČENÍ

1. Přečtěte:

Sunday, Thursday, Tuesday, buy, full, furniture, Saturday, return, course, just, house, daughter,

husband, student, stadium, hurry, suit, mountain, lunch, tube.

2. Utvořte tvary minulého času a pečlivě vyslovte:

welcome, dress, start, wash, hurry, work, wish, help, construct, show, stay, translate, play, study, dial, plan, like, listen, prefer, rest, return, have, train, skate, stop.

3. Převeďte do minulého času:

a) 1. He is interested in athletics. 2. I am busy the whole day. 3. They are not at home. 4. We have breakfast at seven o'clock. 5. He has a good job as a mechanic.

b) 1. Jane wishes to buy a new jumper. 2. The assistant prepares some tests. 3. I do not need your help. 4. Does he need it? 5. It depends on the chairman. 6. How do you introduce your friend?

4. Podstatná jména v závorce převeďte do množného čísla:

1. The (child) play in the playground. 2. Many of our (workman) are interested in athletics. 3. (A woman) are often good (sportswoman). 4. On Thursday there was a meeting of the (chairman) of Works Committees. 5. Some young (man) are training in the gymnasium now.

5. Odpovězte na otázky:

1. Is there a stadium in your town? 2. What is there in a stadium? 3. Give the names of some outdoor sports and games. 4. How many people are

interested in sports and games in your factory (office)? 5. Which sports do you like? Give the names of some winter (summer) sports.

6. Přeložte:

1. Naše mužstvo začalo hrát v tělocvičně košíkovou. 2. Nebyl jsem odpoledne v kině. 3. Loni jsme postavili nový stadión. 4. Měli jsme tam krásné moderní šatny a sprchy. 5. Nesnažil se nám pomoci. 6. Věřil jste mu? 7. Bylo tam mnoho mužů, žen a dětí. 8. V sobotu jezdí naši dělníci autobusem do hor. 9. Proč jste ho v sobotu nenavštívil? 10. Kde jste byl v neděli? Nebyl jsem doma, byli jsme v divadle.

7. Konverzační cvičení:

a) Jmenujte sporty, které znáte.

b) Vypravujte, co říká pan Pánek o činnosti závodního sportovního klubu.

At the Railway Station

Tom: Here we are at last. Will you buy the tickets, Ann? I'll try to find a porter. He can put the heavy luggage into the luggage van, and find us seats in a non-smoker. By the way, what's the time?

Ann: It's half past seven by my watch. When is our train due out?

Tom: At seven fifty, I think. We still have twenty minutes.

Ann: Better look at the time-table, or you can ask the information clerk. What are you looking for?

Tom: For some small change. I want to buy some magazines. Have you any small change on you?

Ann: I'm afraid I haven't any change.

Tom: What magazines shall I get you?

Ann: Oh, any morning paper will do. We don't need any magazines. I've got some in my bag.

Tom: All right, I'll wait for you in the waiting-room. *(Ann goes to the booking-office.)*

At the Booking-Office

Ann: Two to Portsmouth, please. What's the fare?

The booking-clerk: Single or return?

Ann: Single.

The clerk: That's 18 shillings.

(Ann hands him the money.)

Ann: Which platform for the seven fifty express (train)?
The clerk: Number four, madam.
Ann: Can we travel there direct or must we change?
The clerk: It's a through train.

SLOVNÍ ZÁSOBA

railway [reilwei] dráha
railway station nádraží
Tom [tom] Tom, Tomáš
at last [ət 'la:st] konečně
find [faind] najít
porter [po:tə] nosič
put [put] dát (někam), uložit, položit
heavy [hevi] těžký (na váhu)
luggage [lagidž] *(jen jedn. č.)* zavazadlo, zavazadla
luggage van [væn] vůz pro zavazadla
seat [si:t] sedadlo
non-smoker ['non'smoukə] nekuřák; nekuřácké oddělení ve vlaku
by the way mimochodem
half [ha:f] půl, polovina
past [pa:st] po
watch [woč] hodinky
due [dju:] náležitý, patřičný
the train is due vlak má přijet
the train is due out vlak má odjet
better look [betə] raději se podívej
time-table ['taim,teibl] jízdní řád
information [,infə'meišn] *(jen jedn. č.)* informace
clerk [kla:k] úředník, úřednice
look for hledat
magazine [,mægə'zi:n] časopis
any [eni] kterýkoli, jakýkoli, nějaký, žádný
small change [čeindž] drobné (peníze)
on you u tebe (u sebe)
it will do to postačí
I have got [got] mám *(hovorově)*
bag [bæg] taška
wait for čekat na (někoho)
waiting-room [weitiŋrum] čekárna

booking-office pokladna (na nádraží)
Portsmouth [po:tsməθ] *přístav na jihu Anglie*
class [kla:s] třída
booking clerk [bukiŋ kla:k] pokladní(k)
single [siŋgl] jednoduchý, jednotlivý
return ticket zpáteční lístek
fare [feə] jízdné
hand [hænd] podat
money [mani] peníze
platform [plætfo:m] nástupiště
express (train) [iks'pres] rychlík
madam [mædəm] paní *(v oslovení)*
direct [di'rekt] přímý, přímo
change [čeindž] přestupovat
through [θru:] přímý
quarter [kwo:tə] čtvrt (na hodinách)
a. m. ['ei:'em] dopoledne *(při údajích času)*
p.m. ['pi:'em] odpoledne (*popřípadě* večer)
gentleman [džentlmən] pán
clock [klok] hodiny
7 o'clock [ə'klok] 7 hodin *(na hodinách)*
Oxford [oksfəd] *anglické město*

DŮLEŽITÉ VAZBY

We shall go by train to Oxford.	Pojedeme vlakem do Oxfordu.
The five fifteen (train) is overdue.	Vlak jedoucí v 5,15 je zpožděn.
When is the Oxford train due?	Kdy má přijet oxfordský vlak?
The next train is due at five fifty.	Příští vlak má přijet v 5,50.
When is this train due out?	Kdy má odjet tento vlak?
What's the fare to Oxford?	Kolik stojí jízdné do Oxfordu?
The fare is 12 shillings, first class.	Jízdné tam stojí 12 šilinků první třídou.
How much is the return ticket?	Kolik stojí zpáteční lístek?
Our train will be here in a few minutes.	Náš vlak zde bude za několik minut.

Thank you for your information.	Děkuji vám za informaci (za informace).
I am looking for my bag.	Hledám svou tašku.
Ask the ticket collector or at the Inquiry Office.	Zeptej se výběrčího lístků nebo v informační kanceláři.
Must I change at Oxford?	Musím v Oxfordu přesedat?
Are you a non-smoker?	Jste nekuřák?
What have you got in your luggage?	Co máte v zavazadle?
He has got some magazines.	Má nějaké časopisy.
Will you wait for me at the station?	Počkáte na mě na nádraží?
I don't need any small change.	Nepotřebuji žádné drobné.
You needn't go there.	Nemusíš tam chodit.
That will do.	To (po)stačí.

Jak překládáme české výrazy „pan, paní, slečna" do angličtiny:

se jménem:	bez jména:	v oslovení
Mr. Brown	**this gentleman**	**thank you, sir**
Mrs. Brown	**that lady**	**thank you, madam**
Miss Brown	**that young lady**	**thank you, madam**

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Různá výslovnost psaného „a, e, o, u".

Psané *a, e, o, u* v nepřízvučných slabikách zpravidla čteme jako [ə].

Všimněte si, jaký vliv má *r* na výslovnost předcházející samohlásky, popř. skupiny samohláskových písmen.

	píšeme	čteme	příklady
v nepřízvučných slabikách	a-	[ə]	*about* [ə'baut], *along* [ə'loŋ], *afraid* [ə'freid]
	-a	[ə]	*cinema* [sinimə], *Victoria* [vik'to:riə]
	e	[ə]	*moment* [moumənt], *student* [stju:dənt]
	o	[ə]	*tomorrow* [tə'morou], *factory* [fæktəri]
	o	[ə]	*from you* [frəm 'ju:], *of him* [əv 'him]
	u	[ə]	*stadium* [steidiəm]
	o+r	[ə]	*doctor* [doktə], *forget* [fə'get]
	e+r	[ə]	*number* [nambə], *porter* [po:tə], *Peter* [pi:tə]
v přízvučných slabikách	i+r	[ə:]	*first* [fə:st], *third* [θə:d], *skirt* [skə:t]
	u+r	[ə:]	*curtain* [kə:tin], *furniture* [fə:ničə], *return* [ri'tə:n], *Thursday* [θə:zdi]
	o+r	[ə:]	*work* [wə:k], *worker* [wə:kə], *world* [wə:ld]
	e+r	[ə:]	*her* [hə:], *person* [pə:sn]; výjimka: *clerk* [kla:k]
	e+r	[iə]	*here* [hiə]
	ea+r	[iə]	*near* [niə]
	ea	[iə]	*real* [riəl], *really* [riəli], *idea* [ai'diə]
	a+r	[eə(r)]	*Mary* [meəri]
	ai+r	[eə]	*chair* [čeə], *chairman* [čeəmən]
	e+re	[eə]	*where* [weə], *there* [ðeə], *careful* [keəfl]
	ei+r	[eə]	*their* [ðeə]
	u+re	[uə]	*pure* [pjuə]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Some, any.

SOME = nějaký, některý, několik, trochu

Užití:

V kladné větě, popřípadě v takové otázce, očekáváme-li **určitě** kladnou odpověď

a) v jednotném čísle ve významu TROCHU:

Will you have **some** *coffee?*	Vezmeš si trochu kávy?
Yes, I'll have **some.**	Ano, vezmu si trochu.

b) v množném čísle ve významu NĚJAKÝ, NĚKTERÝ, NĚKOLIK:

He wants **some** *magazines.*	Chce nějaké časopisy.
I have only **some** *shillings.*	Mám jen několik šilinků.
I know **some** *of these students.*	Znám některé z těchto studentů.

ANY = kterýkoli, jakýkoli, nějaký, žádný

Užití:

a) v kladné větě oznamovací jen ve významu KTERÝKOLI, JAKÝKOLI:

You can get it at **any** *shop.*	Můžete to dostat v kterémkoliv obchodě.

You can have **any** *of these books.*	Můžete mít jakoukoli z těchto knih.

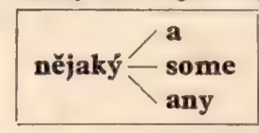
b) v otázce ve významu NĚJAKÝ:

Do you know **any** *guide to London?*	Znáte nějakého průvodce Londýnem?
Is there **any** *time-table here?*	Je zde nějaký jízdní řád?

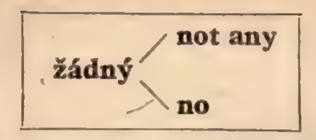
c) v záporné větě ve významu ŽÁDNÝ, je-li zápor vyjádřen u slovesa pomocí *not, do not* nebo *does not*:

We **do not** *need* **any** *porter.*	Nepotřebujeme žádného nosiče.
You need **not** *buy* **any** *books.*	Nemusíš kupovat žádné knihy.
He **does not** *want* **any** *money.*	Nechce žádné peníze.

Nyní si všimněte, jak různě překládáme české výrazy **nějaký, žádný** do angličtiny:

He wants **a** *book.*	Chce nějakou knihu.
He wants **some** *books.*	Chce nějaké knihy.
Has he **any** *new books?*	Má nějaké nové knihy?

I do **not** *need* **any** *help.*	Nepotřebuji žádnou pomoc.
I need **no** *help.*	Nepotřebuji žádnou pomoc.

Pozor! Užijeme-li ve větě zájmeno *no*, nesmí být ve větě už žádný jiný záporný tvar (viz poučka o jediném záporu v anglické větě, str. 132).

2. Jak určujeme čas v angličtině.

What is the time?	Kolik je hodin?
It is seven o'clock.	Je sedm hodin.
It is eight o'clock.	Je osm hodin.
It is twelve o'clock.	Je dvanáct hodin.
It is one o'clock.	Je jedna hodina.

Výraz **o'clock** znamená „na hodinách" (*clock* = věžní nebo nástěnné hodiny) a lze jej vynechat.

Čas od 1 minuty do 30 minut vyjádříme slůvkem **past** (po) a odkazem na předcházející hodinu. Angličané tedy říkají: „Je 5 minut (čtvrt, půl) po sedmé."

Čas větší než 30 minut se vyjádří slůvkem **to** a odkazem na následující hodinu. V angličtině tedy řekneme: „Je pět (deset, dvacet) minut před osmou."

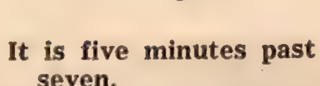

It is five minutes past seven.	Je sedm hodin a pět minut.
It is ten (minutes) past seven.	Je sedm deset.
It is a quarter past seven.	Je čtvrt na osm.
It is twenty-five past seven.	Je za pět minut půl osmé.
It is half past seven.	Je půl osmé.
It is twenty-five minutes to eight.	Je půl osmé a pět minut.
It is (a) quarter to eight.	Je tři čtvrti na osm.
It is ten to eight.	Je za deset minut osm.

Angličané počítají zpravidla hodiny jen od 1 do 12 (tedy nikoliv do 24 jako my), a proto je nutno rozlišovat "*seven in the morning*" = sedm hodin ráno a "*seven in the evening*" = sedm hodin večer. Úřední časové údaje čteme. 7 **a.m.** [sevn 'ei'em] = 7 hodin ráno, 7 **p. m.** [sevn 'pi:'em] = sedm hodin večer (= 19 hod.).

Jak čteme časy odjezdů a příjezdů vlaků?

7.15 = seven fifteen	**6.25 = six twenty-five**
8.30 = eight thirty	**9.45 = nine forty-five**

Příklady:

Can you tell me the time, please?	Můžete mi, prosím, říci, kolik je hodin?
It is a quarter to seven by my watch.	Podle mých hodinek je tři čtvrti na sedm.
We shall go by the six thirty train.	Pojedeme vlakem v 6.30.
The train goes at five fifteen p.m.	Vlak jede v 5 hodin 15 minut odpoledne.
We shall meet at half past six in the morning.	Sejdeme se v půl sedmé ráno.
Come at about seven in the evening.	Přijď kolem sedmé večer.

Poznámky: 1. České předložce „v" u údajů času odpovídá v angličtině předložka at, např. *at ten* = v 10 hod.; *at half past four* = v půl páté.

2. Pozor na rozdíl:

watch = hodinky (náramkové, kapesní)
clock = hodiny (nástěnné, věžní)
hour = hodina (60 minut)
lesson = hodina vyučovací
7 o'clock = 7 hodin (časový okamžik)

3. Postavení předložek v otázce.

(FOR) **WHAT ARE YOU WAITING FOR?**
Na co čekáte?

V anglické otázce klademe zpravidla předložky **až na konec věty.**

Příklady:

Na koho se díváte?	*Who are you looking at?*
S čím píšete?	*What are you writing with?*
Na co čeká?	*What is he waiting for?*
Koho hledáte?	*Who are you looking for?*
Odkud přichází?	*Where is he coming from?*

4. Anglická abeceda.

a [ei]	h [eič]	o [ou]	v [wi:]
b [bi:]	i [ai]	p [pi:]	w [dabl ju:]
c [si:]	j [džei]	q [kju:]	x [eks]
d [di:]	k [kei]	r [a:]	y [wai]
e [i:]	l [el]	s [es]	z [zed]
f [ef]	m [em]	t [ti:]	
g [dži:]	n [en]	u [ju:]	

Pozor!

e = [i:]	g = [dži:]	c = [si:]	pp = [dabl pi:]
i = [ai]	j = [džei]	ch = [si: eič]	ee = [dabl i:]
		s = [es]	

Anglickou abecedu musíte dobře znát, abyste mohli

a) číst anglické zkratky, např.:

USA ['ju: 'es 'ei], *USSR* ['ju: 'es 'es 'a:], *a.m.* ['ei 'em], *p.m.* ['pi: 'em]

Poznámka: U českých zkratek se nečtou háčky a délky. Např. *ČSSR* ['si: 'es 'es 'a:], *ČSM* ['si: 'es 'em] apod.

b) číst chemické vzorce, např.:
H_2O ['eič 'tu: 'ou], CO_2 ['si: 'ou 'tu:], NaCl ['en'ei 'si:'el], H_2SO_3 ['eič 'tu: 'es 'ou 'θri:]

c) hláskovat slova, např. vlastní jména při představování nebo nerozumí-li nám někdo v telefonu.

Např. *Charles Cartwright* se hláskuje [si: — eič — ei — a: — el — i: — es, si: — ei — a: — ti: — dabl ju: — a: — ai — dži: — eič — ti:].

Jméno *Jindřich Pokorný* hláskujeme [džei — ai — en — di: — a: — ai — si: — eič, pi: — ou — kei — ou — a: — en — wai].

CVIČENÍ

1. Cvičte výslovnost [ə], [iə], [eə], [ə]:

against, afraid, idea, today, tomorrow, from you, of an English book, forget, quarter; real, here, there, their; person, her, Thursday, world, working, return, girl.

2. Doplňte "any, no" (pozor na pravidlo o jediném záporu v anglické větě):

1. I have — stamps. 2. He has — time today. 3. We did not need — new samples. 4. Do you read — English newspaper? 5. He reads — English books. 6. He does not like — of these games. 7. There is — meeting today. 8. I did not buy — bag.

3. Přeložte správně zájmeno uvedené v závorce:

1. I need *(nějaké)* magazines on photography. 2. Have you *(kteroukoli)* of these stamps? 3. Why did you not give him *(žádnou)* answer? 4. Will you have *(trochu)* coffee? 5. I take *(žádné)* English lessons. 6. Come at *(kteroukoli)* time. 7. He did not take *(žádnou)* job here.

4. Čtěte hodiny:

(at) 7.55; 1.45; 8.30; 10.15; 3.35; 4.30; 5.30; 9.30; 6.15; 3.15; 2.15; 11.15; 12.45; 4.45; 6.45; 2.50; 2.10; 4.55; 4.35; 12.20; 6.52; 1.58; 7.15 a.m.; 9.50 p.m.; 4.54 p.m.; the 6.30 train.

5. Tvořte otázky (ležatě vytištěné předložky klaďte na konec otázky):

1. He is coming *from* Brno. (Where is ... from?) 2. They are looking *at* the time-table. (What ...) 3. Ann is looking *for* her bag. 4. Mr. Blake is waiting *for* you. (Whom ...) 5. They leave *from* London Airport. (Where ...) 6. He is speaking *to* a lady. 7. You talked *about* his job. 8. She was interested *in* skiing.

6. Hláskujte tato vlastní jména:

Tom, Ann, Mary, Lee, Smith, Langston, William, Hemingway, Portsmouth, London, New York, Novák, Čermák, Říha, Čapek, Prachatice, Bratislava.

7. Odpovězte:

1. Who will buy the tickets, Tom or Ann?

2. Which of them is trying to find the porter? 3. What does the porter do with the heavy luggage? 4. Does Ann like to sit in a smoker? 5. What was the time? 6. When was the train due out? 7. What did Tom ask the information clerk? 8. What was Tom looking for? 9. Did they need any magazines? 10. Where will Tom wait for Ann?

8. a) Dejte do minulého času (pomocí: *last week, on Monday, last month, at six* apod.):

1. You are ill. 2. He will prepare the samples. 3. We shall change at Oxford. 4. Tom wants to buy it. 5. They will talk about it. 6. John is not at school.

b) Převeďte předešlé věty do minulé otázky.

9. Přeložte:

1. Budu na tebe čekat v půl jedné na nádraží. 2. Máš u sebe nějaké známky? 3. Nemusíte přesedat, můžete jet vlakem v 5.10 odpoledne. 4. Musím koupit nějaké časopisy. 5. Vezmi si trochu kávy, prosím. 6. Kdo byla ta slečna? To byla slečna Blakeová. 7. Mohu vám pomoci, paní (slečno)? 8. Neptal jsem se žádného úředníka. 9. Můžete jet kterýmkoli vlakem, jsou to přímé vlaky. 10. S kým mluví paní Evansová? 11. Máte nějaké přátele na venkově? 12. Neměl žádná zavazadla. 13. Nepotřebuji žádnou novou tašku. 14. Přijď zítra ve tři čtvrti na pět nebo v půl šesté, budu na tebe čekat.

10. Konverzační cvičení:

a) Kupte si dva lístky do Oxfordu, první třídu. Zeptejte se, kolik stojí, a kdy odjíždí vlak.

b) Kupte si jeden zpáteční lístek do Portsmouthu. Zeptejte se, kde musíte přesedat a z kterého nástupiště vlak odjíždí.

c) Zeptejte se svého přítele, kolik je hodin, a řekněte mu, že si musíte jít koupit k pokladně lístky, aby na vás počkal v čekárně.

A Journey to London

Mr. Novák works in the export department of a foreign trade corporation. He is a highly qualified expert in cut glass. Last month he visited England to establish contact with a new English firm importing cut glass, and this is what he says about his first flight to London:

"Well, I must say that I was rather nervous when we took off from Prague Airport. But I had no time to worry. I settled down very comfortably

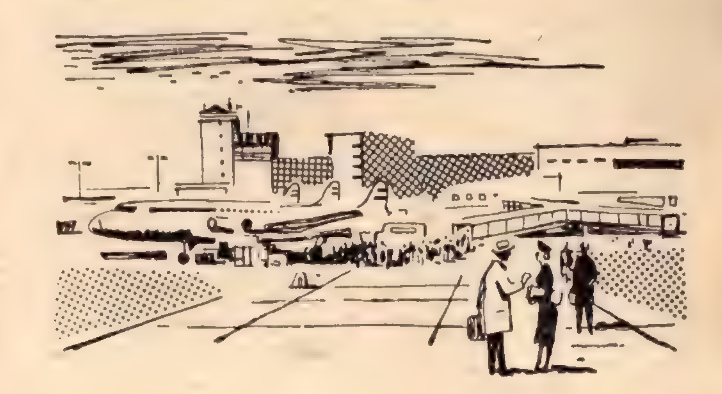

and took some light refreshment, while our plane, a Viscount, climbed up above the clouds. As we flew very high, I could not see any towns below us.

The whole journey lasted about three hours. When the airhostess told us to fasten our safety belts, I was a little airsick. Fortunately, in a few minutes the flight was over. The plane, directed by radar, landed, and we went through a covered foot bridge to a hall where Immigration Officers inspected my passport and asked a few questions about my stay in London.

In the second hall I had to show my luggage to a Customs Officer for inspection. He asked, 'Have you any articles to declare — spirits, tobacco or watches?' — I said, 'No, I have only some cigarettes for personal use.' He smiled, and chalked my luggage.

All the formalities were soon over, and I could take the airline coach to London."

SLOVNÍ ZÁSOBA

journey [džə:ni] cesta
export [ekspo:t] vývoz; vývozní
department [di'pa:tmənt] oddělení
foreign trade [forin treid] zahraniční obchod
corporation [ˌko:pə'reišn] společnost
highly [haili] vysoce
qualified [kwolifaid] kvalifikovaný
expert (in) [ekspə:t] odborník (v)
glass [gla:s] sklo; sklenice
cut glass [kat] broušené sklo
month [manθ] měsíc
establish [is'tæbliš] zřídit, zjednat, zavést
contact [kontækt] spojení, styk
firm [fə:m] firma
import [im'po:t] dovážet
importing dovážející
be nervous [nə:vəs] bát se
take off [teik‿of] odletět
I took off [tuk‿of] odletěl jsem *(min. čas — viz Mluvnice)*
worry [wari] strachovat se, dělat si starosti
settle down [setl] usadit se
comfortable [kamftəbl] pohodlný
I took [tuk] vzal jsem si (*min. čas od* **to take**)
refreshment [ri'frešmənt] občerstvení
plane [plein] letadlo
Viscount [vaikaunt] název letadla
climb [klaim] stoupat
up [ap] nahoru, vzhůru, nahoře
above [ə'bav] nad, nahoře
cloud [klaud] mrak
fly, I flew [flai, flu:] letět, letěl jsem
high [hai] vysoko
I could [kud] mohl jsem (*min. čas od* **I can**)
below [bi'lou] pod, dole, vespod
whole [houl] celý
last [la:st] trvat
airhostess [eəhoustis] stevardka, letuška
I told [tould] řekl jsem (*min. čas od* **to tell**)
fasten [fa:sn] upevnit
safety belt [seifti belt] záchranný pás
air [eə] vzduch
airsick [eəsik]: **I am airsick** je mi nevolno
fortunately [fo:čnitli] naštěstí
over [ouvə] nad
be over být skončen
directed by radar [di'rektid bai 'reida:] řízený radarem
land [lænd] přistát; země

I went [went] šel jsem (*min. čas od* **to go**)
through [θru:] skrz
covered [kavəd] krytý
bridge [bridž] most
foot bridge [fut bridž] můstek
Immigration Officer [ˌimi'greišn ofisə] úředník pasové kontroly
inspect [in'spekt] prohlížet
passport [pa:spo:t] pas
question [kwesčn] otázka
I had to [hæd] musil jsem (*min. čas od* **I have to, I must**)
Customs Officer [kastəmz ofisə] celní úředník
inspection [in'spekšn] prohlídka
article [a:tikl] předmět
declare [di'kleə] proclít
spirits [spirits] lihoviny
tobacco [tə'bækou] tabák
I said [sed] řekl jsem (*min. čas od* **to say**)
personal [pə:snl] osobní
use [ju:s] potřeba, užitek
smile [smail] usmívat se
chalk [čo:k] označit křídou; křída
formality [fo:'mæliti] formalita
airline [eəlain] aerolinka
coach [kouč] autobus

DŮLEŽITÉ VAZBY

Mr. Brown is a highly qualified expert.	Pan Brown je velmi kvalifikovaný odborník.
The plane flew very high.	Letadlo letělo velmi vysoko.
We established contact with this firm before the war.	Navázali jsme spojení s tou firmou před válkou.
The plane took off from London Airport at 7 a.m.	Letadlo odletělo z londýnského letiště v 7 hod. ráno.
Take off your coat.	Svlékněte si kabát.
Don't worry about it.	Nedělej si s tím starosti.
We went down (up) the street.	Šli jsme ulicí dolů (nahoru).
Put it down in your diary.	Zapiš si to do diáře.
He walked up and down the platform.	Procházel se sem a tam po nástupišti.
The hotel is full up.	Hotel je plně obsazen.
I was a little nervous.	Trochu jsem se bál. (Bylo mi úzko.)

I have light (heavy) luggage.	Mám lehká (těžká) zavazadla.
I was sick.	Bylo mi nevolno (od žaludku).
Our English lesson is over.	Hodina angličtiny skončila.
We went through the park (the city).	Šli jsme parkem (městem).
Is it a through train?	Je to přímý vlak?
He asked me a few questions.	Dal mi několik otázek.
Ask him about John.	Zeptej se ho na Jana.
Have you anything [eniθiŋ] to declare?	Máte něco k proclení?
This is for personal use only.	To je jen pro osobní potřebu.
He smiled at me.	Usmál se na mne.
I took a bus to London.	Jel jsem autobusem do Londýna.
We went there by coach.	Jeli jsme tam autokarem.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Různá výslovnost psaného „c".

Sledujte v následující tabulce různou výslovnost psaného **c** v dosud probraných anglických slovech:

C	píšeme	čteme	příklady
	c (+a)	[k]	*carpet* [ka:pit]; *camera* [kæmərə], *call* [ko:l], *bookcase* [bukkeis]
	c (+o)	[k]	*coat* [kout], *come* [kam], *second* [seknd]
	c (+u)	[k]	*cut* [kat], *cup* [kap], *customs* [kastəmz]
	c+souhláska *(kromě ch, cz)*	[k]	*cloud* [klaud], *climb* [klaim], *cross* [kros], *inspect* [in'spekt]
	ck	[k]	*back* [bæk], *sick* [sik], *block* [blok]
	-c na konci	[k]	*athletic* [æθ'letik], *mechanic* [mi'kænik]
	c (+e)	[s]	*office* [ofis], *central* [sentrl]
	c (+i)	[s]	*city* [siti], *cinema* [sinimə]
	c (+ial)	[š]	*official* [ə'fišl], *artificial* [ˌa:ti'fišl]
	ch	[č]	*chalk* [čo:k], *coach* [kouč], *much* [mač]
	ch	[k]	*Czechoslovakia* ['čekoslou'vækiə]
	cz	[č]	*Czech* [ček]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

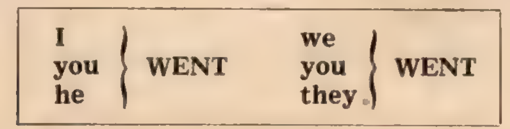
1. Minulý čas nepravidelných sloves.

Ve 14. lekci jste se naučili tvořit minulý čas pravidelných sloves, např. *I asked* = zeptal jsem se. Vedle sloves, která tvoří minulý čas pravidelně, tj. přidáním koncovky *-ed*, má však angličtina asi 200 sloves **nepravidelných,** z nichž nejdůležitější budou probírána postupně v následujících lekcích. Tato slovesa mají v minulém čase zvláštní, nepravidelný tvar, který je nutno si zapamatovat. Zatím se naučte těmto tvarům:

přítomný čas:	minulý čas:
I take [teik] beru	**I took** [tuk] vzal jsem
I go [gou] jdu	**I went** [went] šel jsem

I fly	[flai]	**létám**	**I flew**	[flu:]	letěl jsem
I tell	[tel]	**říkám**	**I told**	[tould]	řekl jsem
I say	[sei]	**říkám**	**I said**	[sed]	řekl jsem

a) Časování nepravidelných sloves v minulém čase:

I **you** **he**	**WENT**	**we** **you** **they**	**WENT**

Podobně jako pravidelná slovesa mají i nepravidelná slovesa pro všechny osoby min. času pouze jediný tvar.

Příklady:

We went for a walk.	Šli jsme na procházku.
He took me to the cinema.	Vzal mě do kina.
The plane took off at eight.	Letadlo odletělo v osm hodin.
They took off their coats.	Svlékli si kabáty.
The plane flew quite low.	Letadlo letělo docela nízko.
I told him about my new job.	Řekl jsem mu o svém novém zaměstnání.
Ann said, "I shall wait here."	Anna řekla: „Počkám zde."

b) Tvoření otázky a záporu:

Otázku utvoříme podobně jako u sloves pravidelných, tj. pomocí **did**:

did + podmět + neurčitý způsob (bez *to*)			
did	**I**	**go?**	šel jsem?
did	**you**	**take it?**	vzal jsi to?
did	**she**	**fly?**	letěla?
did	**we**	**tell?**	říkali jsme?
did	**they**	**say it?**	říkali to?

Zápor se tvoří podle vzoru:

podmět + did not + neurčitý způsob (bez *to*)			
I	**did not**	**go**	nešel jsem
you	**did not**	**take it**	nevzal jsi to
she	**did not**	**fly**	neletěla
we	**did not**	**tell**	neříkali jsme
they	**did not**	**say it**	neřekli to

Stažený tvar: **didn't**

Pozor! V minulé otázce a v záporu vyjadřuje minulý čas vždy jen pomocné sloveso *(did)*, kdežto významové sloveso je ve tvaru neurčitého způsobu; je to tedy pro všechny osoby stejný tvar (*go, take, tell* atd.).

Příklady:

Did you go there by train? Yes, we did.	Jeli jste tam vlakem? Ano, jeli.
Why didn't you go by plane?	Proč jste neletěli?
Peter did not go by bus.	Petr nejel autobusem.
Did you take our textbooks?	Vzal jsi naše učebnice?

No, I didn't.	Ne, nevzal.
Did they fly there, or did they go by car?	Letěli tam, nebo jeli autem?
What did he say?	Co řekl?

c) K d y n e k l a d e m e pomocné sloveso *did* v min. otázce?

Podobně jako v kladné otázce v přít. čase, také v otázce v min. čase o d p a d á pomocné sloveso *(did)*, je-li podmětem otázky *who, what, which, how much, how many.*

P ř í k l a d y:

Who went there?	Kdo tam šel?
Which of you took my book?	Kdo z vás vzal mou knihu?
Who told you to wait?	Kdo ti řekl, abys čekal?
What plane flew there?	Které letadlo tam letělo?
How many buses went to Prague?	Kolik autobusů jelo do Prahy?

A l e:

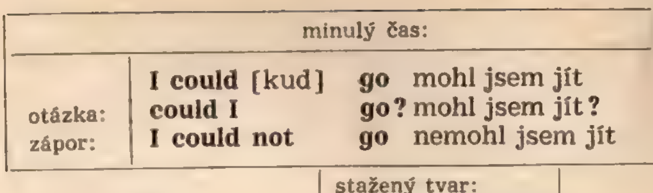
Who **did not** *go there?* (záporná otázka)	Kdo tam nešel?

2. Minulý čas postojových sloves „I can, I must".

	přítomný čas:		
	I can	**go**	mohu jít
otázka:	**can I**	**go?**	mohu jít?
zápor:	**I cannot**	**go**	nemohu jít

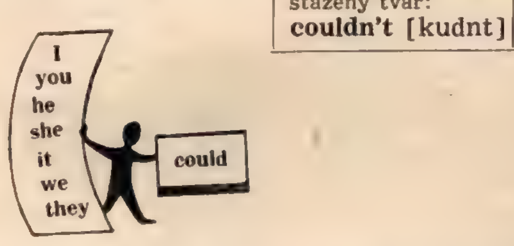

	minulý čas:		
	I could [kud]	**go**	mohl jsem jít
otázka:	**could I**	**go?**	mohl jsem jít?
zápor:	**I could not**	**go**	nemohl jsem jít

stažený tvar:
couldn't [kudnt]

P o z n á m k a : Také sloveso *I can* tvoří minulý čas nepravidelně, avšak na rozdíl od nepravidelných sloves není zde v minulé otázce a v záporu pomocné sloveso *did.*

	přítomný čas:		
	I must / **I have to**	**go**	musím jít
otázka:	**must I**	**go?**	musím jít?
zápor:	**I need not**	**go**	nemusím jít

	minulý čas:	
	I had to go	musil jsem jít
otázka:	**did I have to go?**	musil jsem jít?
zápor:	**I did not have to go**	nemusil jsem jít

Pozor na rozdíl!

I did not have much time. (Ve významu neměl jsem)

Ale: *I did not* **have to** *wait.* (Ve významu **nemusil** jsem)

Příklady:

I could not come on Monday.	Nemohl jsem v pondělí přijít.
You could study in the evening.	Mohl jsi studovat večer.
Why couldn't Jane go there?	Proč tam nemohla Jana jít?
He had to buy a new camera.	Musil si koupit nový fotoaparát.
You didn't have to buy the tickets.	Nemusil jsi kupovat lístky.

3. Překlad českého „aby", „aby ne".

a) Šel na nádraží, aby koupil lístky.
He went to the station to buy the tickets.

b) Řekl jsem mu, aby nečekal.
I told him not to wait.

Zapamatujte si, že často vedlejší věty, uvedené v češtině spojkou „aby", překládáme do angličtiny pomocí **neurčitého způsobu.** Jsou to jednak:

a) Věty účelové, které zkracujeme neurčitým způsobem, je-li v obou větách **stejný podmět.**

Příklady:

Jan zde čeká, aby ti pomohl.	*John is waiting here* **to help** *you.*
Půjdu do laboratoře, abych připravil vzorky.	*I shall go to the lab* **to prepare** *the samples.*

b) Věty předmětné, zvláště po slovesech **tell, ask, say** apod.

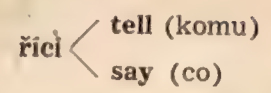
Příklady:

Řekl jsem mu, aby ihned začal.	*I told him* **to start** *at once.*
Požádali jsme je, aby to nedělali.	*We asked them* **not to do** *it.*

4. Rozdíl v užití "sick" a "ill".

a sick boy	=	nemocný chlapec
(sick + podst. jm.)	=	nemocný (= příd. jméno)
he was ill (sick)	=	byl nemocen
(to be + ill)	=	být nemocen

5. Překlad českého „říci“.

Příklady:

He told me about his hobbies.	Vyprávěl mi o svých zálibách.
I told her to stay at home.	Řekla jsem jí, aby zůstala doma.
Don't tell Ann about it.	Neříkejte o tom Anně.
He says it.	On to říká.
She said, "May I come in?"	Řekla: „Mohu vstoupit?“
I said to her, "Wait here."	Řekl jsem jí: „Počkejte zde.“

Poznámka: Sloveso *say* stojí zpravidla před přímou řečí. Předmět ve 3. p. má u tohoto slovesa předložku *to*, např. *I said to him* = *I told him* = řekl jsem mu.

CVIČENÍ

1. Cvičte výslovnost psaného „c“:

chalk, comfortable, corporation, tobacco, coach, call, directed, advice, achievement, Charles, cheap, artificial, Czech, Czechoslovak, celebration, careful, clock.

2. Převeďte do minulého času:

1. Peter goes to the airport. 2. They always take a bus. 3. He takes English lessons. 4. The plane flies very high. 5. He tells her about it. 6. Ann says: "Come soon." 7. They go by train to Oxford. 8. We can stay here. 9. They must do it at once.

3. Převeďte a) do záporu, b) do kladného tvaru:

a) 1. We went there by tram. 2. She took that book home. 3. They could buy the tickets. 4. Tom took some light refreshment. 5. They flew to Brno on Monday. 6. Jane told him to do it. 7. Ann said a few words about it. 8. They went skiing on Sunday. 9. Mike was at the cinema. 10. The journey lasted two hours.

b) 1. I did not take it. 2. I was not nervous. 3. She could not stay there. 4. We did not say it. 5. We did not take the airline coach. 6. The Customs Officer did not inspect my passport. 7. We did not go to the station. 8. I did not tell her to wait.

4. Převeďte obě předešlá cvičení (č. 2 a č. 3a) do otázky.

5. Přeložte do češtiny:

1. I did not tell him to come. 2. She went to the kitchen to prepare coffee. 3. He came to my office to help me. 4. I asked the information clerk to give me the time-table. 5. I shall tell them not to send the samples. 6. I asked her to show me some guide-books.

6. Odpovězte:

1. Where does Mr. Novák work? 2. What is he an expert in? 3. When did he visit England? 4. Why did he go to London? 5. Was he nervous when the

plane took off? 6. Did the plane fly low? 7. Why could he not (couldn't he) see any towns below? 8. How long did the journey last? 9. What did the airhostess tell the people in the plane? 10. Where did they go first? 11. What did the Immigration Officer ask? 12. Who inspected the luggage? 13. What did the Customs Officer ask? 14. What did Mr. Novák say to him? 15. Did Mr. Novák take the airline coach to London?

7. Přeložte:

1. V neděli jsem jel autobusem na venkov. 2. Jeli jste tam vlakem nebo autem? 3. Nemohl jsem mu pomoci, protože jsem byl nemocen. 4. Řekni mu, aby nezapomněl připravit nějaké vzorky. 5. Řekl jsem: „Budu pracovat v exportním oddělení." 6. Schůze netrvala dlouho. 7. Museli jsme letět vysoko nad mraky. 8. Dole pod námi je veliká hala. 9. Kdo tě vzal do kina? 10. Proč jsi to ihned neudělal? 11. Musí to nemocné dítě zůstat doma? 12. Minulý čtvrtek jsem šel navštívit Toma, abych mu řekl o svém novém zaměstnání. 13. Letěli jste do Brna? 14. Ne, neletěli, zůstali jsme v Praze.

8. Konverzační cvičení:

a) Popište cestu pana Nováka letadlem do Londýna.
b) Popište své vlastní zážitky z cesty letadlem.

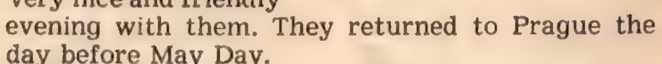

May Day

A fortnight ago, Mr. Čermák acted as interpreter to a delegation of Welsh miners at the May Day celebrations in Prague.

He also accompanied his guests to some mining districts and spas. A special coach took them to Karlovy Vary. There they met a group of Soviet tourists from Moscow and spent a very nice and friendly evening with them. They returned to Prague the day before May Day.

On May Day, Mr. Čermák called for his guests at their hotel early in the morning. They were already waiting for him when he came and then they went together to the grand-stand.

After the President's speech, the parade began. Crowds of cheering people were marching down

Wenceslas Square and waving flags. Many of them were carrying various slogans, such as "Long Live Peace", "Say No to War", "Long Live Friendship among Nations", "Freedom for Colonial Peoples", and so on. Everybody was cheering the representatives of the Communist Parties of the Soviet Union (= of the USSR), of the People's Democracies and of other countries. The ČSM members were singing progressive songs and folk songs.

The parade lasted several hours and made a deep impression on all foreign delegates. The Welsh guests expressed their admiration when they were returning to their hotel. One of them said to Mr. Čermák: "We shall never forget the May Day celebrations in Prague."

SLOVNÍ ZÁSOBA

May Day [mei dei] 1. máj
a fortnight [fo:tnait] čtrnáct dní
ago [ə'gou] před *(časově)*
interpreter [in'tə:pritə] tlumočník
act as interpreter [ækt] tlumočit
Welsh [welš] velšský
miner [mainə] horník
celebration [ˌseli'breišn] oslava
accompany [ə'kampəni] doprovázet
guest [gest] host
mining district [mainiŋ distrikt] důlní oblast
spa [spa:] lázně *(léčebné místo)*
I met [met] *(min. čas od* **to meet**) setkal jsem se
group [gru:p] skupina
Soviet [souviet] sovětský
tourist [tuərist] turista
from [frəm] z
Moscow [moskou] Moskva
I spent [spent] *(min. čas od* **to spend**) strávil jsem
friendly [frendli] přátelský
call for [ko:l] zastavit se pro
already [o:l'redi] již
I came [keim] *(min. čas od* **to come**) přišel jsem

together [tə'geðə] společně, spolu
grand-stand [grændstrænd] tribuna
President [prezidənt] president
speech [spi:č] řeč, projev
parade [pə'reid] přehlídka, průvod
begin [bi'gin] *(nn)* začít
I began [bi'gæn] začal jsem
crowd [kraud] zástup, dav
cheer [čiə] jásat, zdravit
cheering [čiəriŋ] jásající
march [ma:č] pochodovat; pochod
square [skweə] náměstí (čtyřhranné)
Wenceslas [wensisləs] **Square** Václavské náměstí
wave [weiv] mávat
flag [flæg] vlajka, praporek
carry [kæri] nést
slogan [slougən] heslo *(např. politické)*
such as [sač‿əz] jako např.
long live [loŋ liv] ať žije
war [wo:] válka
friendship [frendšip] přátelství
nation [neišn] národ
freedom [fri:dəm] svoboda
colonial [kə'lounjəl] koloniální
the people [pi:pl] lid
peoples [pi:plz] národy
everybody [evribodi] každý *(bez podstatného jména)*
representative [ˌrepri'zentətiv] představitel, zástupce
communist [komjunist] komunista; komunistický
party [pa:ti] strana (politická)
communism [komjunizm] komunismus
the Soviet Union [souviet ju:njən] Sovětský svaz
the USSR ['ju: 'es 'es 'a:] SSSR
socialist [soušəlist] socialista; socialistický
socialism [soušəlizm] socialismus
republic [ri'pablik] republika
the Union of Soviet Socialist Republics Svaz sovětských socialistických republik
People's Democracy [pi:plz di'mokrəsi] lidová demokracie
country [kantri] země *(stát)*
ČSM member ['sí: 'es 'em 'membə] svazák
Czechoslovakia ['čekoslo(u)'vækiə] Československo
Czechoslovak ['čeko'slouvæk] československý
youth [ju:θ] mládež; mládí
the Union of Czechoslovak Youth Československý svaz mládeže
sing [siŋ] zpívat
I sang [sæŋ] *(min. čas od* **to sing**) zpíval jsem
progressive [prə'gresiv] pokrokový
song [soŋ] píseň
folk song [fouk soŋ] národní, lidová píseň

several [sevrəl] několik
I made [meid] *(min. čas od* **to make**) udělal jsem
deep [di:p] hluboký
impression (on) [im'prešn] dojem (na)
express [iks'pres] vyjádřit
admiration [,ædmə'reišn] obdiv
never [nevə] nikdy
I shall never forget it nikdy na to nezapomenu
enough [i'naf] dost

DŮLEŽITÉ VAZBY

A fortnight ago, I acted as interpreter at the Peace Conference in Prague.	Před čtrnácti dny jsem tlumočil na mírové konferenci v Praze.
He returned the day before May Day.	Vrátil se den před 1. májem.
I shall return before six.	Vrátím se před šestou.
They came an hour ago.	Přišli před hodinou.
There was a free seat between him and me.	Mezi ním a mnou *(= mezi dvěma)* bylo volné sedadlo.
He was glad to be among friends.	Byl rád, že je mezi přáteli *(= mezi více než dvěma).*
I must call for him early in the morning.	Musím se pro něho zastavit brzy ráno.
Our guests expressed their admiration for our country and its people.	Naši hosté vyjádřili svůj obdiv k naší zemi a k jejímu lidu.
The representatives of colonial peoples were there as well.	Byli tam rovněž představitelé koloniálních národů.
All nations can live in peace.	Všechny národy mohou žít v míru.
Long Live Peace!	Ať žije mír!
Long Live Friendship among Nations!	Ať žije přátelství mezi národy!
Say No to War!	Nepřipusťte válku!
Freedom for Colonial Peoples!	Svobodu koloniálním národům!

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Různá výslovnost psaného „g".

Všimněte si, jak se psané **g** vyslovuje v různém postavení v dosud probraných anglických slovech:

píšeme	čteme	příklady
g (+ a, o) -g na konci slova	[g]	*go* [gou], *game* [geim], *bag* [bæg], *big* [big]
g (+*souhláska*)	[g]	*green* [gri:n], *great* [greit], *glad* [glæd]
gg	[g]	*bigger* [bigə]
g (+ e, i)	[dž]	*large* [la:dž], *generally* [dženrəli], *engineer* [,endži'niə]
gu	[g]	*guest* [gest], *guide* [gaid], *Prague* [pra:g]
gh	nečte se	*through* [θru:], *daughter* [do:tə]; a l e: *enough* [i'naf]
igh	[ai]	*high* [hai], *right* [rait], *flight* [flait]; a l e : *eight* [eit]
-age	[idž]	*luggage* [lagidž]
-dge	[dž]	*bridge* [bridž]
-ng	[ŋ]	*song* [soŋ], *evening* [i:vniŋ], *young* [jaŋ]
-ng-	[ŋg]	*English* [iŋgliš], *single* [siŋgl], *younger* [jaŋgə]; a l e: *singing* [siŋiŋ]
gn	[n]	*foreign* [forin]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Minulý průběhový čas.

1. **I was waiting**	čekal jsem
2. **you were waiting**	čekal jsi
3. **he was waiting**	čekal
she was waiting	čekala
it was waiting	čekalo
1. **we were waiting**	čekali jsme
2. **you were waiting**	čekali jste
3. **they were waiting**	čekali

Minulý průběhový čas je minulou obdobou přítomného průběhového času, který jste poznali v 5. lekci. Tvoří se pomocí slovesa *to be* v minulém čase (*I was, you were, he was* atd.) a tvaru na *-ing*:

I was + tvar na -ing

I was waiting = doslova „byl jsem čekající".

Tvoření otázky a záporu:

Otázka:

was I playing?	hrál jsem?
were you going?	šel jsi?
was he walking?	šel pěšky?
were we singing?	zpívali jsme?
were you waiting?	čekali jste?
were they coming?	přicházeli?

Zápor:

I was not playing	nehrál jsem
you were not going	nešel jsi
he was not walking	nešel pěšky
we were not singing	nezpívali jsme
you were not waiting	nečekali jste
they were not coming	nepřicházeli

Použití:

a) Minulý průběhový čas označuje děj, který **probíhal a trval určitou delší dobu v minulosti.** Doba trvání je někdy i přímo určena časovým údajem.

The boys **were playing** *football* **from three to five.**	Chlapci hráli kopanou od tří do pěti (= celé dvě hodiny).
I **was watching** *the television* **the whole evening.**	Díval jsem se na televizi celý večer (= po celou tu dobu).
The ČSM members **were singing** *folk songs.*	Svazáci zpívali národní písně (= během průvodu).
People **were cheering** *the representatives of the Communist Parties.*	Lidé pozdravovali představitele komunistických stran (= během průvodu).

b) Označuje děje, které trvaly **delší dobu v minulosti a probíhaly současně:**

We **were walking** *home and* **making plans** *for Sunday.*	Šli jsme domů pěšky a dělali plány na neděli.

My brother **was working** *in his room, but I* **was listening to the radio.**	Bratr pracoval ve svém pokoji, ale já jsem poslouchal rádio.
While mother **was preparing** *coffee, the guests* **were watching** *the TV.*	Zatímco matka připravovala kávu, hosté se dívali na televizi.
As I **was waiting** *for the tram, I* **was looking forward** *to a pleasant evening in the theatre.*	Když jsem čekal na tramvaj, těšil jsem se na příjemný večer v divadle.

c) Minulý průběhový čas označuje děj, který **trval po určitou dobu v minulosti** a tvořil jakési **pozadí k hlavnímu minulému ději,** okamžitému a vyjádřenému prostým minulým časem.

We **met** *a group of ČSM members; they* **were singing** *folk songs.*	Potkali jsme skupinu svazáků; zpívali národní písně .

they were singing
zpívali

napřed — právě v tom okamžiku, — potom

kdy jsme je potkali
we met

P o d o b n ě :

When I **came in,** *my friends* **were watching** *the TV.*	Když jsem vstoupil, přátelé se dívali na televizi.
They **were waiting for** *him, when he* **called for** *them.*	Očekávali ho, když se pro ně zastavil.

P o z o r ! Uvědomte si dobře **významový rozdíl** mezi minulým časem prostým a průběhovým:

I played football.	**I was playing football.**
Hrál jsem kopanou.	Hrál jsem kopanou.
(pouhé konstatování)	**(zdůrazňuje se doba trvání)**
He came.	**He was coming.**
Přišel.	Přicházel.
(děj v jednom okamžiku skončený)	**(děj trvající určitou dobu)**

2. Další nepravidelná slovesa.

Přít. čas:	Min. čas:		
I meet	**I met**	[met]	(u)dělal jsem
I spend	**I spent**	[spent]	zpíval jsem
I come	**I came**	[keim]	začal jsem
I begin	**I began**	[biˈgæn]	přišel jsem
I sing	**I sang**	[sæŋ]	strávil jsem
I make	**I made**	[meid]	potkal jsem

P ř í k l a d y :

I met Charles on Monday.	V pondělí jsem potkal Karla.

We spent a nice evening with them.	Strávili jsme s nimi pěkný večer.
John came at five.	Jan přišel v pět.
The ČSM members began to sing.	Svazáci začali zpívat.
They sang two folk songs.	Zazpívali dvě národní písně.
That film made a deep impression on me.	Ten film na mne udělal hluboký dojem.

3. Ago — before.

České „před" vyjadřujeme v angličtině výrazem **ago**, jde-li o přesné časové určení v minulosti vzhledem k přítomnému okamžiku. Klademe jej až za určení času:

ten days **ago**	před deseti dny (tj. ode dneška)
a fortnight **ago**	před čtrnácti dny (tj. ode dneška)
two months **ago**	před dvěma měsíci (tj. ode dneška)

V ostatních případech překládme „před" slovem **before**, které stojí před časovým údajem jako v češtině.

He returned the day before May Day.	Vrátil se den před 1. májem.
Come before six.	Přijď před šestou.
John came before us.	Jan přišel před námi.

Poznámka: „Před" ve významu místním = **in front of** [frant], např. před domem = *in front of the house.*

4. Užívání podstatných jmen bez členu.

Učili jste se, že podstatná jména v angličtině musí mít vždy u sebe člen. Z tohoto pravidla je několik výjimek. Obvykle stojí bez členu tato jména:

a) jména **dnů**: *Monday* pondělí, *Tuesday* úterý atd.;

b) jména **svátků**: *May Day* 1. máj;

c) **abstrakta**, tj. jména označující to, co nelze vnímat smysly: *peace* mír, *freedom* svoboda, *friendship* přátelství, *time* čas, *Communism* komunismus, *Socialism* socialismus atd.;

d) jména **osob**: *John* Jan, *Mary* Marie, *Mr. Evans* pan Evans atd.;

e) jména **měst**: *Prague* Praha, *Moscow* Moskva, *London* Londýn atd.;

f) jména **zemí**: *Czechoslovakia* Československo, *England* Anglie; ale: *the Soviet Union (= the USSR)* Sovětský svaz;

g) jména **jazyků**: *Czech* čeština, *English* angličtina atd.;

h) jména **látková**, tj. taková, kterých se neužívá v množ. čísle: *coffee* káva, *silk* hedvábí, *wool* vlna atd.;

i) jména **pravidelných denních jídel**: *breakfast* snídaně, *lunch* oběd, *supper* večeře;

j) jména **sportů**: *tennis* tenis, *football* kopaná, *skating* bruslení atd.

Příklady:

Come on Thursday.	Přijď ve čtvrtek.
We shall be in Prague on May Day.	Na 1. máje budeme v Praze.
Peace among all nations is the most important thing.	Nejdůležitější věcí je mír mezi všemi národy.
Was Ann also there?	Anna tam byla také?
We met the Soviet tourists from Moscow.	Setkali jsme se se sovětskými turisty z Moskvy.
Mr. Pánek flew to England.	Pan Pánek letěl do Anglie.
Is English really easy?	Je angličtina opravdu snadná?
Do you like coffee?	Máš rád kávu?
What do you want for breakfast?	Co si přejete k snídani?
Football is a very popular game.	Kopaná je velmi oblíbený sport.

5. Psaní velkých písmen.

V angličtině se užívá velkých písmen mnohem častěji než v češtině. Na rozdíl od češtiny se velká písmena píší v těchto případech:

a) u jmen **dnů v týdnu** a **svátků**: *Sunday* neděle, *May Day* 1. máj;

b) u jmen **jazyků** a **příd. jmen označujících národnost**: *Czech* čeština, český, *English* angličtina, anglický;

c) v **zeměpisných názvech** u všech důležitých slov: *the Soviet Union (= the Union of Soviet Socialist Republics)* Sovětský svaz (Svaz sovětských socialistických republik);

d) u **důležitých slov**: *the President* president, *the Communist Party* komunistická strana, *the People's Democracy* lidová demokracie, *the Union of Czechoslovak Youth* Československý svaz mládeže;

e) u všech **důležitých slov** (podst. a příd. jmen, sloves, zájmen, příslovcí, číslovek) v **nadpisech, názvech, heslech apod.**: *"English Is Easy"* „Angličtina je snadná".

CVIČENÍ

1. Přečtěte správně:

light, bridge, through, England, generally, foreign, singing, large, youngest, biggest, luggage, progressive, slogan, among, flag, high, enough, bright, eighteen, guest, daughter.

2. Dejte sloveso v závorce do minulého průběhového času a přeložte:

1. Our team (to train) in the gymnasium. 2. She (to smile). 3. We (to look forward) to it. 4. I (look

up) the telephone numbers. 5. Dick (to translate). 6. Father (to work) in the garden. 7. The children (to sing). 8. We (to plan) a trip. 9. I (to try) to do it. 10. Mr. Lee (to introduce) the guests.

3. Převeďte tyto věty do minulého průběhového času a přeložte:

1. I walked home. 2. John did not wait for us. 3. Eve made coffee for them. 4. Mother prepared breakfast. 5. What did you do? 6. Did you play tennis? 7. We stayed at a hotel. 8. I acted as interpreter. 9. Did they walk to the factory?

4. Převeďte sloveso v závorce do prostého minulého času a) v kladném tvaru, b) v záporu:

1. I (to meet) Henry on my way to the office. 2. We (to spend) a very nice Sunday. 3. You (to come) just in time. 4. John (to tell) us to wait a moment. 5. The girls (to sing) an English song. 6. The parade (to begin) at nine. 7. Jane (to make) coffee for her guests. 8. The delegates (to fly) to Moscow. 9. Dick (to go) to the station by tram. 10. I to say): "He (to take) a tram."

5. Rozhodněte, u kterých podstatných jmen je třeba použít členu (určitého nebo neurčitého) a u kterých ne a vysvětlete proč:

1. Which do you prefer, — swimming or — volleyball? 2. Do you speak — English? 3. — Mary had — lunch with me at — canteen. 4. This is — best quality. 5. — comrade Veselý is flying to — Soviet Union on — Wednesday. 6. When will you return from — England to — Czechoslovakia? 7. There were — many foreign delegates in — Prague on — May Day. 8. I need — new summer dress. 9. — cotton is cheaper than — nylon. 10. Have you — time to do it? 11. We must work for — peace.

6. Odpovězte:

1. What did Mr. Čermák do a fortnight ago? 2. Where did he accompany his guests? 3. Whom did they meet in Karlovy Vary? 4. What did Mr. Čermák do on May Day? 5. When and where did the parade begin? 6. What slogans were people carrying? 7. Whom were they cheering? 8. What were the ČSM members doing? 9. What was the impression of the foreign delegates? 10. What did one of the Welsh guests say to Mr. Čermák?

7. Přeložte:

1. Jana připravovala od 8 do 12 nové vzorky. 2. Zatímco chlapci hráli na hřišti kopanou, děvčata hrála v tělocvičně volejbal. 3. Díval jsem se večer na televizi. 4. Šel jsem právě do kina, když jsem potkal Evu. 5. Přišel jsem včas. Chlapci na mne čekali. 6. Pan Pánek odletěl před 14 dny do Anglie, aby tam navázal obchodní styk s některými firmami. 7. Co jsi dělal včera celý den? 8. Před třemi měsíci jsem byl v lázních. 9. Soudruh Veselý navštívil před válkou Sovětský svaz. 10. Všichni pokrokoví lidé pracují pro mír a přátelství mezi národy. 11. Ať žije Československá socialistická republika!

8. Konverzační cvičení:

a) Vypravujte o loňských oslavách 1. máje v Praze (ve vašem městě).
b) Vypravujte o přípravách na 1. máj ve vašem závodě (ve vaší obci).
c) Vypravujte o činnosti vaší závodní organizace ČSM.

What Do You Know about Great Britain?

A: What exactly is the difference between Great Britain and England?

B: Great Britain is the larger of the two islands known as the British Isles. Look at the map. The English Channel separates Great Britain from Europe, or, as the English say, from the Continent. England is the southern part of Great Britain. England, Scotland, Wales and Northern Ireland together form the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

A: Oh, I see. So the rest of Ireland is an independent republic.

B: Yes, the Irish Republic is not even a member of the Commonwealth. Many countries and colonies under British rule are leaving the Commonwealth and fighting for their independence.

A: True, the colonial system belongs to the past and its total disappearance is a matter of the near future.

*

C: I wonder what the weather is like in England?

B: On the whole it is mild and rainy. Autumn fogs, especially thick in London, are very typical of this country.

D: And what does the English countryside look like?

B: Well, in the south-west you see small fields surrounded by hedges, large meadows and gardens with lovely lawns. Thanks to the rains the grass is green there all the year round. This part of England is called the Green Country, as against the Black Country, the industrial part of England situated in the Midlands.

*

D: Just one more question, please. What political parties are there in Great Britain?

B: The Conservative Party and the Labour Party are the two leading parties. The other parties are the Liberal Party and the Communist Party. If you want to learn more about the political life of Great Britain; you can buy the Daily Worker and follow the news there. You will see that in a capitalist state, too, there is a strong peace movement among the people.

SLOVNÍ ZÁSOBA

Great Britain [greit britn] Velká Británie
exactly [ig'zæktli] přesně
island [ailənd] ostrov
situated [sitjueitid] položený, ležící
north [no:θ] sever
sea [si:] moře

known as [noun‿æz] známý jako
isle [ail] ostrov *(ve jménech)*
map [mæp] mapa
the English Channel [čænl] Lamanšský průliv
separate [sepəreit] oddělovat
Europe [juərəp] Evropa
the English Angličané *(národ)*
continent [kontinənt] pevnina
Continent pevnina (evropská)
southern [saðən] jižní
Scotland [skotlənd] Skotsko
Wales [weilz] Wales
Ireland [aiələnd] Irsko
form [fo:m] tvořit
the United Kingdom [ju:ˈnaitid kiŋdəm] Spojené království
northern [no:ðən] severní
rest [rest] zbytek
independent [ˌindiˈpendənt] svobodný, nezávislý
Irish [aiəriš] irský
commonwealth [komənwelθ] společenství
the British Commonwealth of Nations Britské společenství národů
colony [koləni] kolonie
under [andə] pod
rule [ru:l] vláda; vládnout
fight (for) [fait] bojovat (za)
independence [ˌindiˈpendəns] nezávislost
true [tru:] pravdivý
it is true to je pravda
system [sistim] systém
belong [biˈloŋ] náležet, patřit
past [pa:st] minulost
total [toutl] úplný
disappearance [ˌdisəˈpiərəns] zmizení
matter [mætə] záležitost
future [fju:čə] budoucnost
wonder [wandə] být zvědavý
weather [weðə] počasí
what is it like? jaké to je?
on the whole celkem
mild [maild] mírný
rain [rein] dešť; pršet
rainy [reini] deštivý
fog [fog] mlha
especially [isˈpešəli] zvláště
typical of [tipikl] typický pro
countryside [ˈkantriˈsaid] krajina
south [sauθ] jih
west [west] západ
field [fi:ld] pole
surrounded (by) səˈraundid bai] obklopen, obehnán (čím)
hedge [hedž] živý plot
meadow [medou] louka
lawn [lo:n] trávník
thanks to díky *(komu, čemu)*, následkem *(čeho)*
grass [gra:s] tráva
all the year round po celý rok
as against [əz‿əˈgenst] na rozdíl od
industrial [inˈdastriəl] průmyslový
east [i:st] východ
Midlands [midləndz] střední část Anglie

political [pəˈlitikl] politický
leading vedoucí
conservative [kənˈsə:vətiv] konzervativní
the other *(s podst. jm. v mn. č.)*, **the others** ostatní
the Labour Party [leibə pa:ti] *název polit. strany ve Velké Británii*
the Liberal Party [libərəl] *název polit. strany ve Velké Británii*
learn [lə:n] učit se, dozvědět se, poznat
life [laif] život
the Daily Worker *název novin vydávaných Komun. stranou Velké Británie*
follow [folou] sledovat, následovat
news [nju:z] *(jen jedn. č.)* zpráva, zprávy
capitalist [kæpitəlist] kapitalistický; kapitalista
state [steit] stát
strong [stroŋ] silný
movement [mu:vmənt] hnutí
working people pracující
into [intə, intu] do, dovnitř

DŮLEŽITÉ VAZBY

Is it true?	Je to pravda?
True, it is only a question of time.	Pravda, je to jen otázka času.
No wonder they are sorry about it.	Není divu, že toho litují.
I wonder what he will say.	Rád bych věděl (jsem zvědav), co řekne.
It was not so bad on the whole.	Celkem to nebylo tak špatné.
It was raining the whole day.	Pršelo celý den.
What does the book look like?	Jak vypadá ta kniha?
What is the weather going to be like?	Jaké bude počasí?
The other delegates will leave Prague on Wednesday.	Ostatní delegáti odjedou z Prahy ve středu.
I am a member of the Party.	Jsem členem strany.
The heavy industries are situated in the north.	Těžký průmysl je umístěn na severu.
This town is situated west of London.	Toto město leží na západ od Londýna.

Názvy světových stran:

north — northern	**sever — severní**
south — southern	**jih — jižní**
east — eastern	**východ — východní**
west — western	**západ — západní**

Opakování II

I. SHRNUTÍ VÝSLOVNOSTI

1. Zopakujte si a) slova s přízvukem na druhé slabice:

committee, enjoy, historical, achievement, industrial, department, construct, gymnastics, apprentice, athletics, express, refreshment, below, official, inspect, together, ago, interpreter, republic, belong;

b) slova s přízvukem hlavním a vedlejším:

information, magazine, corporation, delegation, organization, independence, sightseeing, independent.

2. Rozlišujete správně ve výslovnosti koncové znělé i neznělé souhlásky?

five — life, up — club, black — bag, group — tube, could — put, stop — job, half — above, flight — mild, block — fog, house — blouse, cut — cloud, seat — lead, maps — labs, speech — luggage, great — made.

3. Vyslovujete správně [w]? (Viz výslovnost, str. 11.)

winter, week-end, workman, waiting, way, railway, was, swimming, were, while, wave, war.
Ale: very, van, Eve, volley-ball (české *v*).

4. Rozlišujete ve výslovnosti znělé a neznělé *th*?

together, other, they, these, southern, northern, mother;
thirty, thirteen, thank, through, month, youth, north, south.

5. Pozor na výslovnost těchto slov:

five, fifty, great, heavy, leave, meadow, clerk, believe, friend, could, country, live, life, meet, met, learn, daughter, enough.

II. OPAKOVÁNÍ MLUVNICE

1. TABULKA DOSUD PROBRANÝCH ČASŮ:

a) pravidelná slovesa,

b) nepravidelná slovesa.

čas:	tvary jednoduché:	průběhové:
přítomný	*a)* I call *b)* I go	*a)* I am calling *b)* I am going
otázka	*a)* do I call? *b)* do I go?	*a)* am I calling? *b)* am I going?
zápor	*a)* I do not call *b)* I do not go	*a)* I am not calling *b)* I am not going
minulý	*a)* I called *b)* I went	*a)* I was calling *b)* I was going
otázka	*a)* did I call? *b)* did I go?	*a)* was I calling? *b)* was I going?
zápor	*a)* I did not call *b)* I did not go	*a)* I was not calling *b)* I was not going

čas:	tvary jednoduché:	průběhové:
budoucí	*a)* I shall call	*a)* I shall be calling
	b) I shall go	*b)* I shall be going
otázka	*a)* shall I call?	*a)* shall I be calling?
	b) shall I go?	*b)* shall I be going?
zápor	*a)* I shall not call	*a)* I shall not be calling
	b) I shall not go	*b)* I shall not be going

Cvičení: a) Dosaďte do tabulky tvary těchto pravidelných sloves: *wait, stay, play, work, prepare, look at.*

b) Dosaďte do tabulky tvary nepravidelných sloves: *come, begin, tell, say, take, meet, make.*

2. PŘEHLED DOSUD PROBRANÝCH NEPRAVIDELNÝCH SLOVES

Neurčitý způsob:	Minulý čas:
to be být	**I was, you were**
to begin začít	**I began** [bi'gæn]
I can mohu	**I could** [kud]
to come přijít	**I came** [keim]
to fly letět	**I flew** [flu:]
to go jít	**I went** [went]
to have mít	**I had** [hæd]
to make dělat	**I made** [meid]
to meet potkat	**I met** [met]
I must musím	**I had to**
to say říci	**I said** [sed]
to sing zpívat	**I sang** [sæŋ]
to spend strávit	**I spent** [spent]
to take vzít	**I took** [tuk]
to tell říci	**I told** [tould]

3. PŘEHLED PŘEDLOŽEK

in

1. **v** *(na otázku kde?)* — *in the room* v pokoji; *in the office* v kanceláři
2. **na** — *in the street* na ulici; *in the square* na náměstí; *in the country* na venkově
3. **v** *(na otázku kdy?)* — *in the evening* večer; *in summer* (bez členu) v létě
4. **za** — *in an hour* za hodinu; *in three months* za 3 měsíce
5. *v různých spojeních:* — *in a hurry* spěšně; *in time* včas; *in the open air* pod širým nebem; *to be interested in* zajímat se o něco; *in your honour* na vaši počest; *come in* vstupte; *is he in?* je doma?

IN

She is in the kitchen.
Je v kuchyni.

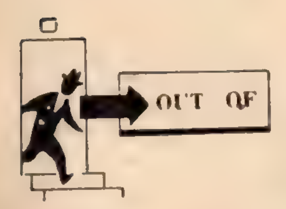
He is going into the shop.
Jde do obchodu.

into

1. **do** *(dovnitř)* — *to go into the house* jít do domu; *to put into the bag* dát do tašky; *to get into the train* nastoupit do vlaku

	2. na *(kam?)*	*to go into the garden* jít na zahradu *to go into the country* jet na venkov
	3. do *(jak dlouho?)*	*to read into the night* číst do noci

He is going of the house.
Vychází z domu.

out of	**1. (ven) z**	*to look out of the window* dívat se z okna *to go out of the shop* jít z obchodu
	2. mimo	*to be out of Prague* být mimo Prahu
	3. bez	*to be out of work* být bez práce
	4. *v různých spojeních:*	*to be out of stock* nebýt na skladě *to be out of the question* nepřicházet v úvahu

The book is on the table.
Kniha je na stole.

on	**1. na** *(kde? kam?)*	*on the table* na stole *on your left* na levé straně *put it on the writing-desk* polož to na psací stůl
	2. v *(kdy?)*	*on Monday* v pondělí *on a fine morning* jednoho hezkého rána
	3. na	*on the trip* na výletě *on a visit* na návštěvě *on leave* na dovolené
	4. o	*a book on England* kniha o Anglii
	5. *v různých spojeních:*	*on the whole* celkem, vcelku *on a large scale* ve velkém (měřítku) *on foot* pěšky

OVER

The picture is over the writing-desk.
Obrázek je nad psacím stolem.

over	**1. (přímo) nad**	*over the door* nad dveřmi *over the table* nad stolem
	2. přes	*he is over fifty* je mu přes padesát (let) *to stay over a year* zůstat přes rok *over night* přes noc
	3. po	*all over England* po celé Anglii *all over the country* po celé zemi *all over the world* po celém světě

4. *v různých spojeních:* — *to be over* být u konce, skončen

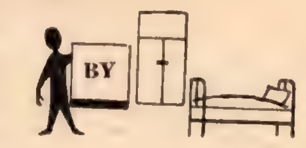

The carpet is under the table.
Koberec je pod stolem.

under

1. (přímo) pod — *under the chair* pod židlí; *under the window* pod oknem
2. méně než — *he is under sixty* je mu méně než šedesát

The bed is by the window.
Postel je u okna.

by

1. u — *by the sea* u moře
2. u, vedle — *by the door* vedle dveří; *by the bed* u, vedle postele
3. kolem, mimo — *to walk by the house* jít kolem domu
4. od — *a play by Shaw* hra od Shawa
5. do — *by six* do šesti (hodin); *by tomorrow* do zítřka

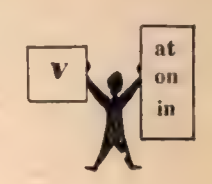

6. v, ve — *by day* ve dne; *by night* v noci
7. *v různých spojeních:* — *to go by tram* jet tramvají; *by train* vlakem; *by plane* letadlem; *to answer by phone* odpovědět telefonicky; *to take by the hand* vzít za ruku; *by my watch* podle mých hodinek; *by the way* mimochodem

Srovnej!

v pět hodin *at five*
v neděli *on Sunday*
v květnu *in May*
v zimě *in winter*
na podzim *in autumn*
na ulici *in the street*
ve škole *at school*
na nádraží *at the station*

OPAKOVACÍ CVIČENÍ II

1. Doplňte minulé tvary nepravidelných sloves a převeďte do záporu:

1. I (go) home. 2. We (spend) the whole day in the country. 3. I (tell) him to stay. 4. They (take) her to the cinema. 5. Mike (come) in the evening. 6. They (sing) folk songs. 7. Jane (begin) to read at once. 8. Last week you (make) many plans. 9. On Sunday she (meet) her friend. 10. They (be) late.

2. Tvořte otázky pomocí slov uvedených v závorce. Zopakujte si pravidlo, kdy neklademe *do* v otázce (viz str. 148):

1. You prepared the samples. (What) 2. They went for a walk. (Who) 3. They wanted to do it. (Why) 4. John was at the cinema. (Who) 5. She buys many magazines. (What) 6. You must come. (Which of you) 7. There are two text-books on the table. (How many) 8. He reads the Daily Worker. (What)

3. Převeďte následující věty do rozkazu:

1. You stay at home. 2. I help him. (Let ...) 3. They have a look at it. (Let) 4. We prepare supper. (Let) 5. You are ready in time. 6. She does it. (Let) 7. We make some coffee. (Let)

4. Tvořte přivlastňovací pády:

the friend of Dick; the room of the teachers; the house of our friends; the car of my parents; the picture of mother; the book of my sister Ann; the playgrounds of the children.

5. Doplňujte *much, little, a little* nebo *few, a few, many* a překládejte:

— time, grass, — countries, — coffee, — wool, — pictures, — skirts.

6. Čtěte se členem určitým a neurčitým:

office, island, young woman, union, hour, answer, dress, express train, English magazine.

7. Dejte do množného čísla:

1. This workman is very busy. 2. I have a child. 3. That gentleman is waiting here. 4. The sportsman trains every day. 5. That woman is tired. 6. Do you know this Englishwoman? 7. This lady speaks English.

8. Převeďte do budoucího času:

1. Mr. Pánek is showing the British delegation a new stadium. 2. We constructed this stadium in autumn. 3. Have you also a gymnasium? 4. It was the first building of our club. 5. Our basket-ball teams are training hard 6. We have an outdoor sportsground, too. 7. Our workers' children had special training. 8. Did you start swimming courses? 9. We did not need a swimming pool.

9. Doplňte 1., 2. a 3. stupeň vhodných přídavných jmen podle vzoru: *He is as old as I am. He is older than I am. He is the oldest of them all.*

1. This boy is as — as my brother. (tall) 2. I am not as — as you are. (young) 3. This book is as — as that one. (good) 4. That gentleman is as — as our teacher. (kind) 5. This town is as — as Prague. (large) 6. He is not as — as we are. (busy) 7. Football is as — as basket-ball. (popular) 8. My bag is not so — as that one. (heavy)

10. Najděte opaky:

old, small, good, unknown, tall, high, seamless, in stock, expensive, white, little, many, a few,

heavy luggage, an express train, a.m., gentleman, down, into, above, under, long, never, sportsman, thick, start, brother, mother, girl, here, in the evening; I am free; you need not.

11. Vyjmenujte všechna slovíčka, která znáte, týkající se následujících témat:

sport, nádraží, zařízení bytu, oblékání, barvy, návštěva, nakupování, zeměpis Velké Británie, 1. máj.

12. Doplňte předložky:

1. Don't forget — come — my office — three. 2. I can wait — you — the station — half past six. 3. There is a new school — this street. 4. Charles's writing-desk is — the window. 5. There is a bookcase — the corner. 6. What is there — the chair? 7. Come — Monday. 8. Call — my office. 9. This book is — — stock now. 10. We can meet — the airport. 11. Many people are interested — sports and games. 12. We shall go there — bus. 13. Put it — the bag. 14. Take it — — the bag. 15. The name is — the door. 16. — a few minutes the flight was —.

13. Přeložte:

1. Pan Novák není v kanceláři, šel na nádraží. 2. Vidíte ten nový dům na náměstí? 3. Je na venkově, je mimo Prahu. 4. Přijde za hodinu. 5. Budeme hotovi za tři měsíce. 6. Není ve svém pokoji, šla do kuchyně. 7. Nastupme do vlaku. 8. Odjel na venkov. 9. Budu pracovat pozdě do noci. 10. Podívej se z okna. 11. Byli jsme na výletě (na návštěvě). 12. Tato kniha o Praze je velmi zajímavá. 13. Rád čtu knihy od Dickense. 14. Musíte zde zůstat přes noc. 15. Pod oknem je malý stolek, knihovna je vedle dveří. 16. Naše broušené sklo je známé po celém světě.

Impressions of London

Mr. Kovář, a medical research worker, took part in a conference in Birmingham from November 29th to December 1st. On the 3rd (of) December he returned to London with Mr. Kingsley, one of his English colleagues. Mr. Kingsley wanted to see Mr. Kovář off and on their way to the airport they spoke about Mr. Kovář's impressions.

Mr. Kovář: I hope that you'll come to Prague in February or in March, as you promised. Then I shall repay your hospitality, Mr. Kingsley. I'm grateful to you for everything. You did so much for me during my stay here.

Mr. Kingsley: I was only too glad to help you. I'm sorry, however, that I showed you nothing of London.

Mr. Kovář: I did a little sightseeing before I went to Birmingham. I saw St Paul's Cathedral, the Houses of Parliament and Westminster Abbey with the Poets' Corner. I also went along the Thames to the Tower and then to the British Museum to see the famous collections there. Somebody told me not to miss a peace march to Trafalgar Square, so I went there by tube.

Mr. Kingsley: Did anybody take you to see and hear the speakers in Hyde Park?

Mr. Kovář: Yes, of course. I found it rather unusual. There were small groups of people everywhere and in each of them somebody was discussing a different topic.

Mr. Kingsley: I'm sure you can't see such a sight anywhere else.

Mr. Kovář: I took a ride on top of a doubledecker to see the busy traffic in the City and in the West End. I also went to the East End to see the docks.

Mr. Kingsley: Many of them were destroyed during the last war. — Did you also see anything of our cultural life?

Mr. Kovář: I managed to get in somewhere on each night of my stay. I was lucky not to have to queue for my tickets. I saw a play by Shaw, an opera and a ballet.

Mr. Kingsley: I see that you made the most of your short visit to London.

Learn the names of the months: January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December.

SLOVNÍ ZÁSOBA

November [no'vembə] listopad
December [di'sembə] prosinec
medical [medikl] lékařský
research [ri'sə:č] výzkum
research worker výzkumník, badatel
Birmingham [bə:miŋəm] *město v Anglii*
Kingsley [kiŋzli] *angl. příjmení*

see somebody off [of] vyprovodit koho
I spoke [spouk] mluvil jsem
February [februəri] únor
March [ma:č] březen
promise [promis] slíbit
repay ['ri:'pei] o-, splatit
hospitality [ˌhospi'tæliti] pohostinnost
grateful [greitfl] vděčný
during [djuəriŋ] během
I was only too glad to help velmi rád jsem pomohl
however [hau'evə] avšak
nothing [naθiŋ] nic
I saw [so:] viděl jsem
St Paul's cathedral [snt po:lz kə'θi:drəl] katedrála sv. Pavla
Houses of Parliament [hauziz‿əv pa:ləmənt] *budova angl. parlamentu*
Westminster Abbey [westminstər‿æbi] *název lond. kostela* (*dosl.* westminsterské opatství)
poet [pouit] básník
the Thames [temz] Temže
tower [tauə] věž; **the Tower of London** *název hradu a pevnosti v Londýně*
museum [mju'ziəm] muzeum
collection [kə'lekšən] sbírka
somebody [sambodi] někdo
miss [mis] nechat si ujít, postrádat
Trafalgar Square [trə'fælgə] Trafalgarské náměstí
anybody [enibodi] kdokoliv, někdo, nikdo
speaker [spi:kə] řečník
Hyde Park [haid pa:k] *název londýnského parku*
unusual [an'ju:žuəl] neobvyklý
I found [faund] nalezl jsem; **I found it unusual** zdálo se mi to neobvyklé
everywhere [evriweə] všude
each [i:č] každý *(z určitého počtu)*
discuss [dis'kas] hovořit o, debatovat
different [difrənt] různý
topic [topik] předmět hovoru
sure [šuə] jistý
anywhere [eniweə] kdekoliv
else [els] jiný
ride [raid] projížďka
take a ride projet se
top [top] vrchní část, patro (autobusu)
doubledecker ['dabl'dekə] patrový autobus
busy [bizi] rušný, zaměstnán
traffic [træfik] doprava
City [siti] *název obchodní čtvrti Londýna*
end [end] konec; skončit
West End *západní část Londýna*
East End *východní část Londýna*
docks [doks] doky, loděnice
destroyed [dis'troid] zničený
cultural [kalčərəl] kulturní
manage [mænidž] zařídit; **I managed to see** podařilo se mi vidět

somewhere [samweə] někde, někam
I am lucky [laki] mám štěstí
queue [kju:] fronta; stát ve frontě
Shaw [šo:] *angl. spisovatel*
opera [oprə] opera
ballet [bælei] balet
make most of co nejlépe využít
January [džænjuəri] leden
April [eiprəl] duben
June [džu:n] červen
July [džu'lai] červenec
August [o:gəst] srpen
September [səp'tembə] září
October [ok'toubə] říjen
something [samθiŋ] něco
date [deit] datum

DŮLEŽITÉ VAZBY

We saw the Welsh delegation off.	Vyprovodili jsme velšskou delegaci (na nádraží, letiště apod.).
We met the British delegation at the station.	Uvítali jsme britskou delegaci na nádraží.
I am grateful to you for your help.	Jsem vám vděčný za vaši pomoc.
Do not miss this film.	Nenechte si ujít tento film.
I found it very interesting.	Bylo to velmi zajímavé *(dosl.* Zjistil jsem, že je to velmi zajímavé).
He took me for a ride in his new car.	Vzal mě na projížďku ve svém novém autě.
I managed to get the tickets.	Podařilo se mi sehnat lístky.
You must queue here for the bus = Queue here for the bus.	Zde se stavte do fronty na autobus.
He made the most of his time.	Využil svého času co nejlépe.
You must ask somebody else.	Musíte se zeptat někoho jiného.
Do you need anything else?	Potřebujete něco jiného?
You can get it anywhere else.	Můžete to dostat kdekoliv jinde.

What is the date today?	Kolikátého je dnes? (Jaké je dnešní datum?)
It is the seventh of April.	Je sedmého dubna.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Různá výslovnost psaného „w".

Všimněte si, jak se psané w vyslovuje v dosud probraných anglických slovech:

píšeme	čteme	příklady
w	[w]	*west* [west], *way* [wei], *well* [wel], *wish* [wiš]
wa	[wo]	*want* [wont], *was* [woz], *war* [wo:]
wh	[w]	*what* [wot], *where* [weə], *which* [wič]
wh	[h]	*who* [hu:], *whose* [hu:z], *whole* [houl]
wr	[r]	*write* [rajt], *wrap* [ræp], *wrong* [roŋ]
aw	[o:]	*saw* [so:], *Shaw* [šo:]
ow	[ou]	*show* [šou], *Moscow* [moskou], *slow* [slou]
ow	[au]	*now* [nau], *crowd* [kraud], *down* [daun], *town* [taun], *brown* [braun]
-ew	[ju:, u:]	*new* [nju:], *few* [fju:], *flew* [flu:]

2. Různá výslovnost psaného „qu".

qu	[kw]	*quarter* [kwo:tə], *quite* [kwait], *quality* [kwoliti]
qu	[k]	*queue* [kju:]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Složeniny se "some, any, no".

Dosud jsme se naučili zájmenům *some* = nějaký, *any* = jakýkoli, *no, not any* = *žádný*. Tato zájmena se také vyskytují ve složených tvarech; skládají se ze základního zájmena a přípony **-one** a **-body** [bodi] pro osoby, **-thing** [θiŋ] pro věci a **-where** [weə] pro místo:

s podst. jménem	bez podstatného jména		
	osoby	věci	místo
some nějaký *(v kladné větě)*	**somebody*** někdo *(v kladné větě)*	**something** něco *(v kladné větě)*	**somewhere** kdekoliv *(v kladné větě)*
any kterýkoliv *(v kladné větě)*	**anybody*** kdokoliv *(v kladné větě)*	**anything** cokoliv *(v kladné větě)*	**anywhere** někde *(v kladné větě)*
any nějaký *(jen v otázce)*	**anybody*** někdo *(jen v otázce)*	**anything** něco *(jen v otázce)*	**anywhere** někde *(jen v otázce)*
no žádný	**nobody, no one** nikdo	**nothing** [naθiŋ] nic	**nowhere** nikde
(not) any žádný	**(not) anybody*** nikdo	**(not) anything** nic	**(not) anywhere** nikde

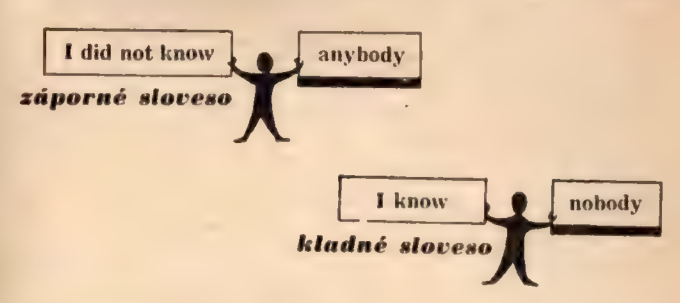
* Vedle těchto tvarů jsou běžné tvary **someone, anyone.**

P o z o r! *Žádný, nikdo, nic* a *nikde* mají v angličtině dva tvary. Prvního záporu **no, nobody, nothing, nowhere** užíváme pouze tehdy, není-li ve větě jiný zápor (viz pravidlo o jediném záporu, str. 132): **I know nobody there.** V této větě se ovšem neklade pomocné sloveso *do*. Druhého záporu **any, anybody, anything, anywhere** používáme tehdy, je-li již ve větě zápor na jiném místě, většinou u slovesa: **I did not know anybody there.**

Záporný tvar **any** = *„žádný"* (a složeniny) nestojí nikdy na začátku věty.

Srovnejte:

někdo	**somebody** (v kladné větě)	*I know* **somebody.** Někoho znám.
	anybody (v otázce)	*Do you know* **anybody?** Znáš někoho?
něco	**something** (v kladné větě)	*I know* **something.** Něco znám.
	anything (v otázce)	*Do you know* **anything?** Znáš něco?

nikdo	**nobody** (záporné zájmeno)	*I know* **nobody.** Nikoho neznám.
	anybody (zápor u slovesa)	*I* **do not** *know* **anybody.** Nikoho neznám.
nic	**nothing** (záporné zájmeno)	*I know* **nothing.** Nevím nic.
	anything (zápor u slovesa)	*I* **do not** *know* **anything.** Nic nevím.
anybody — někdo	**kdokoliv** (v kladné větě)	**Anybody** *knows it.* Kdokoliv to zná.
	(v otázce)	*Do you know* **anybody?** Znáte někoho?
	nikdo (v záporné větě, zápor u slovesa)	*I* **do not** *know* **anybody.** Nikoho neznám.
anything — něco	**cokoliv** (v kladné větě)	*I know* **anything** ... Znám cokoliv ...
	(v otázce)	*Do you know* **anything?** Znáte něco?
	nic (v záporné větě, zápor u slovesa)	*I* **do not** *know* **anything.** Nic neznám.

P ř í k l a d y:

Somebody (someone) must help you.	Někdo vám musí pomoci.

Anybody can help you.	Kdokoliv vám může pomoci.
Nobody can help you.	Nikdo vám nemůže pomoci.
Can anyone help you?	Může vám někdo pomoci?
I cannot help anybody.	Nemohu nikomu pomoci.
We saw nothing there. / *We did not see anything there.*	Nic jsme tam neviděli.
I went nowhere. / *I did not go anywhere.*	Nikam jsem nešel.
You can buy this book anywhere.	Tuto knihu můžete koupit kdekoliv.

P o z n á m k a : 1. Tvary s *no-* jsou důraznější než tvary s *any-*. *I know* **nobody** *there* = neznám tam **(vůbec) nikoho.** *I* **don't** *know* **anybody** *there* = **neznám** tam nikoho.
2. Čekáme-li na otázku kladnou odpověď, používáme *some*.

2. Překlad českého „každý“.

a) Every — everybody (everyone):

každý + podstatné jméno	→	**every + podstatné jméno**
každý (samostatně)	→	**everybody, everyone (samostatně)**

P ř í k l a d y:

Every boy likes games.	Každý chlapec má rád sportovní hry.
Everybody likes games.	Každý má rád sportovní hry.
Everybody likes Prague.	Každému se Praha líbí.

b) **Every – each:**

every = každý	(všeobecně)
each = každý	(z určitého počtu)

Příklady:

He works at home every evening.	Každý večer pracuje doma.
Each of you must buy this book.	Každý z vás si musí tu knihu koupit.
Each member of the team must train every day.	Každý člen družstva musí každý den trénovat.
Each of them must train every day.	Každý z nich musí každý den trénovat.

Poznámka: *Every* musí stát ve větě vždy s podst. jménem, kdežto *each* může stát samostatně.

Each has his own troubles.	Každý má své potíže.

c) **Složeniny s "every-":**

s podst. jménem	bez podstatného jména		
every každý	everybody everyone každý	everything everywhere	vše, všechno všude

Příklady:

Everybody wants peace.	Každý si přeje mír.
Everything was ready.	Vše bylo připraveno.

He was looking for that book everywhere.	Všude tu knihu hledal.

3. Číslovky řadové.

Ve slovníčcích k textům článků jste se setkali s prvními třemi řadovými číslovkami:

(the) **first** [fə:st] první
(the) **second** [seknd] druhý
(the) **third** [θə:d] třetí

Ostatní řadové číslovky se tvoří z číslovek základních příponou **-th** [θ].

Všimněte si v uvedeném přehledu zvláštností některých tvarů řadových číslovek:

1st	**the first** [fə:st]
2nd	**the second** [seknd]
3rd	**the third** [θə:d]
4th	**the fourth** [fo:θ]
5th	**the fifth** [fifθ]
8th	**the eighth** [ði eitθ]
9th	**the ninth** [nainθ]
10th	**the tenth** [tenθ]
11th	**the eleventh** [ði i'levnθ]
12th	**the twelfth** [twelfθ]
20th	**the twentieth** [twentiiθ]
21st	**the twenty-first**
22nd	**the twenty-second**
23rd	**the twenty-third**
24th	**the twenty-fourth**
30th	**the thirtieth** [θə:tiiθ]
48th	**the fortieth** [fo:tiiθ]

50th **the fiftieth** [fiftiiθ]
60th **the sixtieth** [sikstiiθ]
90th **the ninetieth** [naintiiθ]

Poznámky:

1. Řadové číslovky mívají **určitý člen.**

2. U zkratek řadových číslovek se nepíše tečka jako v češtině; za číslovkou se přidávají poslední dvě písmena řadové číslovky; tedy české 1. = angl **1st**, 2. = **2nd**, 3. = **3rd**; dále: 4. = **4th**, 15. = **15th**, 31. = **31st**, 68. = **68th** atd.

3. Jde-li o vícemístné číslo, mění se pouze poslední číslice, a to buď na *first*, *second* nebo *third*, nebo přibírá *-th*: 131. = *one hundred and thirty-first.*

Pozor na **nepravidelnosti:**

five →	*fifth*	[fifθ]
eight →	*eighth*	[eitθ]
nine →	*ninth*	[nainθ]
twelve →	*twelfth*	[twelfθ]

Pozor na **výslovnost a pravopis** koncovky řadových desítek:

twentieth	[twentiiθ)
thirtieth	[θə:tiiθ]
eightieth	[eitiiθ]

4. Čtení anglického data.

Datum se v angličtině vyjadřuje dvojím způsobem:

píšeme:	**December 15th, 1962**
čteme:	**(on) December the fifteenth, nineteen sixty-two**

nebo

píšeme:	**15th December 1962**
čteme:	**(on) the fifteenth of December nineteen sixty-two**

Člen *the* a předložka *of* se zpravidla nepíší, ale musí se vždy vyslovit. Letopočet se čte takto: **1962 = nineteen sixty-two** (doslova devatenáct šedesát dva). Označení českého „dne" nahrazuje anglická předložka **on.**

V dopisech se datum často krátí (**th** se vynechá, avšak výslovnost zůstává plná):

Dec. 15, 1962

Příklady:

He took part in a conference from October 26th to November 3rd, 1961.	Zúčastnil se konference od 26. října do 3. listopadu 1961.
Shakespeare lived from April 23rd, 1564, to April 23rd, 1616.	Shakespeare žil od 23. dubna 1564 do 23. dubna 1616.
School begins on 1st September.	Škola začíná 1. září.
Prague, Sept. 7, 1959.	V Praze dne 7. září 1959.

5. Další nepravidelná slovesa.

Přít. čas:	Minulý čas:	
I speak	**I spoke** [spouk]	mluvil jsem
I see	**I saw** [so:]	viděl jsem
I hear	**I heard** [hə:d]	slyšel jsem
I find	**I found** [faund]	našel jsem
I get	**I got** [got]	dostal jsem
I forget	**I forgot** [fə'got]	zapomněl jsem

Příklady:

Where did you find the book?	Kde jste našel tu knihu?
I found it at home.	Našel jsem ji doma.
I did not find it.	Nenašel jsem ji.
Did Mr. Kovář see the Tower of London?	Viděl pan Kovář hrad Tower?
Yes, he saw it.	Ano, viděl jej.
No, he did not see it.	Ne, neviděl jej.
Where did you get it?	Kde jste to dostal?
I got it from John .	Dostal jsem to od Jana.
I didn't forget to buy the tickets.	Nezapomněl jsem koupit lístky.
They forgot to ring me up on Monday.	Zapomněli mi v pondělí zatelefonovat.

CVIČENÍ

1. Přečtěte:

writer, town, tower, worker, quite, woman, brown, who, welcome, want, show, saw, new, allow,

which, wrong, quality, whole, quarter, few, Moscow, twelve, two, question, what, wool, whose, worry, wrap, yellow, word, shower, know, whom, one.

2. Doplňte všechny možné složeniny se *some, any, no* a *every* a přeložte:

1. He can show you (-thing). 2. (-body) can tell you this. 3. You will find this book (-where).

3. Doplňte zájmeno neurčité příponou *-body, -one, -thing* nebo *-where* podle významu a přeložte:

1. Did you speak to any- there? 2. I must ask you some-. 3. You can't find such collections any-. 4. We can go some- else. 5. No- answered my question. 6. Do you know any- about London? 7. Every- must work. 8. We can see such sights any-. 9. Some- showed me the Museum, but no- went there with me. 10. Thank you for every-.

4. Přečtěte data:

May 1st, 1889; 2nd January 1960; July 6th, 1415; November 7th, 1917; 23rd April 1616; from September 1st to October 30th, 1960; 24th February 1780; March 20th, 1942; 14th July 1789; August 3rd, 1912; November 21st, 1926; 5th May 1945; 20th September 1920; 25th February 1948.

5. a) Utvořte řadové číslovky ze základních číslovek:

1, 4, 5, 8, 9, 12, 15, 17, 20, 22, 23, 27, 30, 39, 40, 45, 60.

b) Počítejte řadové číslovky od 1 do 31 (nezapomínejte na určitý člen).

6. Odpovídejte celou větou v minulém čase: a) kladně, b) záporně:

1. Did you forget his telephone number? 2. Did you spend the summer in the mountains? 3. Did your friend meet you at the station? 4. Did anybody see John off? 5. Did the play begin at seven? 6. Did the delegate speak English? 7. Did you take the tram number 11? 8. Did anybody hear the concert on Sunday? 9. Did he come at six? 10. Did the boy go with his father?

7. Odpovězte:

1. Who is Mr. Kovář? 2. On what day did he return to London? 3. How did he thank Mr. Kingsley? 4. What did Mr. Kovář see in London? 5. What did he see in Trafalgar Square? 6. Did he go to a London theatre?

8. Přeložte:

1. Podařilo se nám koupit lístky na každý z večerů našeho pobytu v Londýně. 2. Každému se hra líbila. 3. Víte něco o jeho nové knize? 4. Jsem vám vděčný za všechno. 5. Jsem šťasten, že jsem pro vás mohl něco udělat. 6. Každý z hráčů našeho závodního klubu trénoval od 8. července do 12. srpna. 7. Mohu vám nabídnout něco jiného? 8. Kdokoliv vám může říci, jak se tam dostat. 9. Zúčastnil se konference v Birminghamu od 1. do 3. června. 10. Plánovali jsme výlet do lázní na (= *for*) 22. září. 11. Oslavy trvaly od 5. do 9. května. 12. 30. října odletěla naše delegace do Moskvy.

9. Konverzační cvičení:

a) Vyjmenujte londýnské pamětihodnosti.

b) Popište, co viděl doktor Kovář na projížďce londýnským autobusem.

c) Vypravujte, jak trávil doktor Kovář večery v Londýně.

d) Poděkujte anglickému příteli za jeho pomoc a pozvěte ho na krátký pobyt do Prahy.

Meals

At an English Restaurant

One evening some time ago, Mr. Veselý, a Czech chemist on a short stay in England, and Mr. Collins of the London Chemical Research Institute entered a Lyon's Corner House. They wanted to have dinner together.

Waitress: Good evening.
Mr. Collins: Is this table free?
Waitress: Yes, sir.
Mr. Collins: Can we have the menu, please?
Waitress: Here you are, sir. — Which soup, thick or clear?

Mr. Collins: Thick for me, please. And you, Mr. Veselý?

Mr. Veselý: Clear, please.

Waitress: Very good, sir.

Mr. Collins: What are you having? (What will you choose?) I should advise you to try something typically English. What about boiled mutton or lamb cutlets? Or you can have a steak if you like.

Mr. Veselý: To tell the truth, I have not the courage to try mutton or lamb; I don't like them at all.

Mr. Collins: Well, then, just order something else. Would you like a veal cutlet?

Mr. Veselý: I should like to have pork chops, boiled potatoes and greens, apple pie or chocolate ice.

Mr. Collins: And I'll have roast beef, roast potatoes, green peas, stewed fruit and custard, and Cheddar cheese.

(Mr. Collins ordered the dishes and the waitress soon brought them.)

Mr. Veselý: Would you kindly pass me the salt, please?

Mr. Collins: Here you are. — What do you think of English cooking, Mr. Veselý?

Mr. Veselý: Well, I must say that your English breakfast and your sandwiches are simply wonderful.

Waitress: Anything to drink? Fruit juice, beer, wine, coffee?

Mr. Collins: Yes, two black coffees, please. — Will you have anything more, Mr. Veselý? Another cup of coffee?
Mr. Veselý: No, thanks, nothing more.
Mr. Collins: Oh, it's already seven. Let's call the waitress. — Can I have the bill, please?

English Meals

Breakfast (8—8.30 a.m.): cereals, porridge, ham and eggs, bacon, kippers, sausages and tomatoes, toast, marmalade, tea or milk.
Lunch (12—1.45 p.m.): soup, tinned meat, sandwiches, fried or boiled eggs, fruit, a sweet, ice cream, coffee.
Tea (4.15—4.30 p.m.): tea, bread and butter, jam, cake.
Dinner (6—7 p.m.): soup (thick or clear), fried fish and chips, meat and vegetables, Yorkshire pudding, meat pie, apple pie, stewed fruit and custard, wine, dessert.
Supper (10—12 p.m.): cold meat, ham, cheese and biscuits, dessert.

SLOVNÍ ZÁSOBA

meal [mi:l] jídlo (denní)
restaurant [restroŋ] restaurace
chemist [kemist] chemik; drogista
Collins [kolinz] *angl. příjmení*
chemical [kemikl] chemický
institute [institju:t] ústav
enter [entə] vstoupit (do)
Lyon's Corner House [laiənz ko:nə] *název londýnských restaurací patřících jedné firmě*
dinner [dinə] večeře (oběd)

waiter [weitə] číšník
headwaiter [hedweitə] vrchní (číšník)
waitress [weitris] servírka
menu [menju:] jídelní lístek
soup [su:p] polévka
thick [θik] (o polévce) bílá
clear [kliə] (o polévce) hnědá
choose — chose [ču:z - čouz] vybrat (si)
advise [əd'vaiz] radit (někomu)
boiled [boild] vařený
mutton [matn] skopové
lamb [læm] jehněčí
cutlet [katlit] kotleta
steak [steik] biftek
truth [tru:θ] pravda
courage [karidž] odvaha
order [o:də] objednat (si), rozkázat
veal [vi:l] telecí
pork [po:k] vepřové
chop [čop] kotleta
potatoes [pə'teitouz] brambory
greens [gri:nz] zelenina (míchaná, saláty)
apple [æpl] jablko
apple pie [pai] jablkový závin
chocolate [čoklit] čokoláda; čokoládový
ice [ais] zmrzlina; led
roast beef [roust bi:f] hovězí pečeně
roast (o)pečený
peas [pi:z] *(mn. č.)* hrách, hrášek *(pokrm)*
fruit [fru:t] *(jen jedn. č.)* ovoce; ovocný
stewed fruit [stju:d] kompot
custard [kastəd] vanilkový krém, pudink
cheese [či:z] sýr
Cheddar [čedə] **cheese** čedar
dish [diš] jídlo *(= chod)*
bring — brought [briŋ — bro:t] přinést
pass [pa:s] podat
salt [so:lt] sůl
cooking [kukiŋ] vaření *(tj. kuchyně)*
sandwich [sændwidž] chlebíček
wonderful [wandəfl] báječný
drink — drank [driŋk — dræŋk] pít
fruit juice [džu:s] šťáva (ovocná)
beer [biə] pivo
wine [wain] víno
another [ə'naðə] ještě jeden, jiný
nothing more [naθiŋ mo:] už nic
bill [bil] účet, stvrzenka
cereals [siəriəlz] rozemleté pražené obilné vločky
porridge [poridž] ovesná kaše
ham [hæm] šunka
egg [eg] vejce
bacon [beikn] slanina
kipper [kipə] uzenáč
sausage [sosidž] uzenina
tomato [tə'ma:tou] rajské jablko
toast [toust] topinka
marmalade [ma:məleid] pomerančová zavařenina

jam [džæm] zavařenina, džem
tea [ti:] čaj
milk [milk] mléko
tinned [tind] konzervovaný, v konzervě
meat [mi:t] maso
fried [fraid] smažený
dessert [di'zə:t] moučník
sweet [swi:t] moučník
ice cream [ais kri:m] zmrzlina (ze smetany)
bread [bred] chléb
butter [batə] máslo
cake [keik] koláč, dort
fish [fiš] *(jen jedn. č.)* ryba, ryby
chips [čips] smažené brambory (krájené na tyčinky)
vegetables [vedžitəblz] zelenina včetně brambor *(na jídelním lístku)*
Yorkshire pudding [jo:kšə pudiŋ] svítek (jako příloha k masu)
pie [pai] paštika
cold [kould] studený
biscuits [biskits] sušenky

DŮLEŽITÉ VAZBY

That's wonderful.	To je báječné.
To tell the truth, I don't like it at all.	Abych řekl pravdu, vůbec se mi to nelíbí.
Can I have the menu, please?	Mohu dostat jídelní lístek?
Here you are, sir.	Prosím (pane).
Very good, sir.	Dobře (pane).
What are you having?	Co si dáte?
I should like to have steak and greens.	Rád bych si dal biftek se zeleninou.
Would you kindly pass me the salt?	Podal byste mi laskavě sůl?
Do you like English cooking?	Máte rád anglickou kuchyni?
Will you have anything more?	Chtěl byste si ještě něco dát?
Another cup of tea?	Ještě jeden šálek čaje?
Yes, please.	Ano, vzal(a) bych si.
No, thanks.	Ne, děkuji (už nechci).
Will you have another glass of beer?	Chtěl byste ještě jednu sklenici piva?
Will you have milk in your tea?	Chcete čaj s mlékem?

Waiter, the bill, please.	Pane vrchní, platím!
I usually have coffee and bread and butter for breakfast.	Obyčejně snídám kávu a chléb s máslem.
My brother likes ham and eggs.	Bratr má rád šunku s vejci.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Které hlásky píšeme, ale nevyslovujeme?

Povšimněte si v následující tabulce, že v dosud probraných anglických slovech se některé hlásky sice píší, ale nevyslovují:

píšeme	ale nečteme	příklady
mb	b	*climb* [klaim], *lamb* [læm]
gh	gh	*light* [lait], *high* [hai], *daughter* [do:tə]
gn	g	*foreigner* [forinə], *design* [di'zain]
gu	u	*guide* [gaid], *guest* [gest], *Prague* [pra:g]
lk	l	*talk* [to:k], *walk* [wo:k]
sl	s	*isle* [ail], *island* [ailənd]
st	t	*listen* [lisn], *castle* [ka:sl]
-t na konci cizích slov	t	*ballet* [bælei]
wr- na začátku slova	w	*wrap* [ræp], *write* [rait], *wrong* [roŋ]

píšeme	ale nečteme	příklady
wh-	h	*white* [wait], *why* [wai]
wh-	w	*who* [hu:], *whose* [hu:z]
r na konci slova	r	*car* [ka:], *door* [do:], *number* [nambə]
r v přízv. slabice před souhláskou	r	*party* [pa:ti], *person* [pə:sn], *curtain* [kə:tin]
r v nepřízv. slabice	r	*concert* [konsət], *information* [ˌinfəˈmeišn], *comfortable* [kamfətəbl]
Ale čte se:		
r na konci slova, začíná-li další slovo samohláskou	[r]	*the car is* [ðə ka:r‿iz], *four and three* [fo:r‿ənd θri:], *there is* [ðeər‿iz]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Podmiňovací způsob přítomný.

Podmiňovací způsob přítomný poznáte v češtině podle tvaru slovesa zakončeného na -l (a, o, i, y, a) a slůvka „bych (by)" (např. četl bych, koupila by, bylo by, šli bychom, pracovali byste, uměli by).

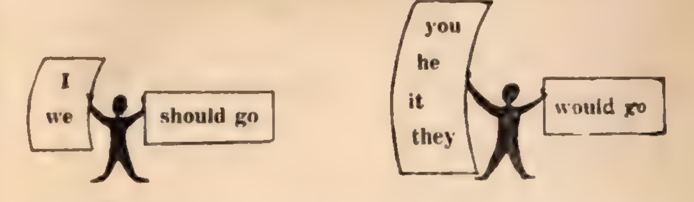
V angličtině se podmiňovací způsob přítomný tvoří rovněž složeným tvarem: z pomocného slovesa **should** [šud] pro 1. osobu a **would** [wud] pro 2. a 3. osobu a z **neurčitého tvaru slovesa významového** (bez *to*):

1. I	should go	šel bych
2. you	would go	šel bys
3. he	would go	šel by
she	would go	šla by
it	would go	šlo by
1. we	should go	šli bychom
2. you	would go	šli byste
3. they	would go	šli (šly, šla) by

Pozor na rozlišení **should** a **would** podle osob:

Všimněte si, že rozdělení *should* a *would* v podmiňovacím způsobu je obdobné jako rozdělení *shall* a *will* v budoucím čase:

Podmiňovací způsob přítomný:	Budoucí čas:
I should say řekl bych	**I shall say** řeknu
you would come přišel bys	**you will come** přijdeš
he would see viděl by	**he will see** uvidí
atd.	atd.

Otázka se tvoří přehozením podmětu a *should* nebo *would: should I go?* šel bych?, *would you go?* šel bys? atd.

Zápor se tvoří záporkou *not*, kterou klademe mezi *should* nebo *would* a neurčitý tvar významo-

vého slovesa: *I should not go* nešel bych, *you would not go* nešel bys atd.

V hovorové řeči se často stahuje *should* + *not* a *would* + *not*:

I should not → **I shouldn't** [šudnt]
you would not → **you wouldn't** [wudnt]

P o z n á m k a : Podmiňovací způsob přítomný českého slovesa „být" překládáme takto: byl bych = **I should be,** byl bys = **you would be,** byl by = **he would be,** byli bychom = **we should be,** byli byste = **you would be,** byli by = **they would be**

P ř í k l a d y :

I should take it.	Vzal bych si to.
I shouldn't buy it.	Nekoupil bych to.
You would see it there.	Tam bys to viděl.
John would know it.	Jan by to věděl.
Would they go with us?	Šli by s námi?
It wouldn't be possible.	To by nebylo možné.
We should wait for you.	Počkali bychom na vás.

P o z n á m k a: Ve zdvořilostních frázích se *should, would* často nahrazuje **shall, will,** např.

What will you choose?	Co si vyberete? (Co byste si vybral?)

P o z o r ! Zaměníte-li v 2. a 3. osobě *should* za *would*, dostává potom toto **should** jiný význam a znamená „měl bys, měl by" atd.

P ř í k l a d y :

You should study.	Měl bys studovat.
Should he go?	Měl by jít?
She should not wait.	Neměla by čekat.
They should work.	Měli by pracovat.

P o z n á m k a : Rovněž tvar 1. osoby *I should work, we should go* může mít někdy dva významy: 1. = pracoval bych, šli bychom; 2. = měl bych pracovat, měli bychom jít. O který význam jde, musíme poznat ze souvislosti. Druhý význam (měl bych, měli bychom) se však vyskytuje zřídka.

P ř í k l a d y :

Should I try it?	Měl bych to zkusit?
We should leave.	Měli bychom odejít.

Z **postojových** sloves si zatím zapamatujte tvar přítomného podmiňovacího způsobu slovesa *I can*:

I could [kud] = mohl bych

Tento tvar je ve všech osobách stejný: *I could come* mohl bych přijít, *you could read* mohl bys číst atd.

O t á z k a: *could I?* mohl bych?, *could you?* mohl bys? atd.

Z á p o r: *I could not* nemohl bych, *you could not* nemohl bys atd.

V hovorové řeči se často stahuje *could* + *not*:

I could not → **I couldn't** [kudnt]

P ř í k l a d y :

I could do it easily.	Mohl bych to snadno udělat.

Could you tell me the time?	Mohl byste mi říci, kolik je hodin?
We could not (couldn't) wait for you.	Nemohli bychom na vás čekat.

2. Podstatná jména bez členu II.

V 17. lekci jste se seznámili s několika skupinami podst. jmen, která stávají obvykle bez členu. Zopakujeme si je ještě jednou:

Jsou to jména dnů *(Monday)*; svátků *(May Day)*, jména látková *(tea)*, abstrakta *(peace)*, jména osob *(John)*, měst *(Prague)*, zemí *(Czechoslovakia)*, denních jídel *(breakfast)*, jazyků *(Czech)*, sportů *(tennis)*.

Doplníme si je nyní dalšími. Bez členu stojí obvykle ještě tato podst. jména:

1. jména měsíců: *January* leden, *February* únor atd.;
2. jména ročních období: *summer* léto, *winter* zima atd.;
3. jména barev: *white* bílá, *red* červená atd.;
4. jména příslušníků (naší nebo určité) rodiny: *Father* otec, *Mother* matka atd. (Zároveň se píší s velkým počátečním písmenem.)

Příklady:

May is the most beautiful month of the year.	Květen je nejkrásnější měsíc v roce.

In autumn there are thick fogs in London.	Na podzim jsou v Londýně husté mlhy.
Could I have this blouse in green or blue?	Mohla bych dostat tuto halenku v zelené nebo modré barvě?
I must call for Father at his lab.	Musím se zastavit pro otce v laboratoři.

Pozor! Užijeme-li u těchto podstatných jmen určitého členu, znamená to, že je potom nějak blíže označujeme nebo určujeme.

Pozorujte rozdíl:

I must buy (some) salt.	Musím koupit sůl. (obecný pojem)
Would you pass me the salt?	Podal byste mi sůl? (tj. určitou, která je ve slánce na stole)
John has courage.	Jan má odvahu. (obecný pojem)
I have not the courage to try mutton.	Nemám odvahu zkusit skopové. (tj. odvahu k určitému činu)
What will you have for breakfast?	Co budete mít k snídani?
The breakfast was really wonderful.	(Ta) snídaně byla opravdu báječná.
Many people go to the mountains in winter.	Mnoho lidí jezdí v zimě do hor.
The winter of 1960 was rather mild.	Zima v roce 1960 byla dosti mírná.

3. Další nepravidelná slovesa.

Přít. čas:	Minulý čas:	
I bring	**I brought** [bro:t]	přinesl jsem
I choose	**I chose** [čouz]	vybral jsem (si)
I drink	**I drank** [dræŋk]	pil jsem
it costs	**it cost** [kost]	stálo to (o ceně)
I put	**I put** [put]	dal jsem, položil jsem
I think	**I thought** [θo:t]	myslel jsem

Příklady:

The waitress brought us tea and cake.	Servírka nám přinesla čaj a koláč.
Mr. Collins chose roast beef and vegetables.	Pan Collins si vybral hovězí pečeni se zeleninou.
I drank two cups of coffee.	Vypil jsem dva šálky kávy.
This dress cost ninety crowns.	Ty šaty stály devadesát korun.
Father put the newspaper on the table.	Otec položil noviny na stůl.
I thought so.	Myslil jsem si to.

4. Významové rozdíly slovesa "like".

Pamatujte:

I like (+ 1. věc; 2. os.)	**1. líbí se mi; 2. mám rád**
I like to (+ sloveso)	**rád (něco dělám)**
I should like to (+ sloveso)	**rád bych (něco dělal)**

Příklady:

I like that.	To se mi líbí.
Do you like Charles?	Máš rád Karla?
I like to watch the TV in the evening.	Večer se rád dívám na televizi.
I should like to go to Prague next month.	Příští měsíc bych rád jel do Prahy.

5. Používání pomocného "do" u slovesa "have".

Má-li sloveso *have* význam „jíst, dát si něco" apod., musíme při tvoření otázky a záporu použít pomocného *do*:

Did you have steak?	Dal jste si biftek?
I don't usually have coffee for breakfast.	K snídani obyčejně nemívám kávu.
When do you have your lunch?	Kdy obědváte?

CVIČENÍ

1. Přečtěte správně (pozor na písmena, která nečteme!):

evening, island, wrap, answer, right, climb, brought, airport, fasten, chalk, porridge, lamb, follow, large, pair, guide, half, foreign, Viscount, diary, wrong, sport, often, fortnight, guest, Birmingham, furniture, talk.

2. Utvořte správný tvar přítomného podmiňovacího způsobu od slovesa v závorce a přeložte:

1. John (to stay) here only for a few days. 2. We

(cannot) see it from here. 3. (to show) you the delegation round the works? 4. The interpreter (to expect) the foreign tourists at the airport at five. 5. Mary (to like) to study but she has little time now. 6. It (to last) several hours. 7. They (to forget) it. 8. I (not to say) it. 9. (to go) you with us to the restaurant? 10. (can) you ring me up?

3. Rozhodněte, u kterých podstatných jmen je třeba použít členu a u kterých ne a vysvětlete proč:

1. — December is — last month of — year. 2. Which colour do you like better, — green or — blue? 3. Would you pass me — salt, please? 4. May I invite you to — dinner? 5. — Ann has not — courage to go by — plane. 6. — silk is — very nice material. 7. — spring is — most beautiful season. 8. — swimming is very popular with — young people. 9. I must go to see — Mother. 10. — friendship among — nations is very important.

4. Zopakujte si tvary nepravidelných sloves a zkontrolujte podle přehledu v „Klíči" na str. 49:

go, hear, fly, take, tell, say, make, find, speak, see, get, forget, do, be, have, meet, sing, begin, come, spend.

5. Převeďte sloveso v závorce do prostého minulého času a) v kladném tvaru, b) v otázce:

1. Mary's nylon blouse (to cost) 15 shillings. 2. Mother (to put) three cups of tea on the table.

3. Jane (to drink) a glass of fruit juice. 4. Dick really (to think) so. 5. Ann (to choose) a plain woollen jumper for her younger sister. 6. Father (to bring) Henry a new camera.

6. Odpovězte:

1. Who is Mr. Veselý? 2. Who is Mr. Collins? 3. Where did the two gentlemen go one evening? 4. What did Mr. Collins ask the waitress? 5. What dishes did Mr. Collins and Mr. Veselý choose? 6. What is a typical English meal? 7. Did Mr. Veselý like it? 8. What did he think of English cooking? 9. What do the English have for breakfast? for lunch? for dinner? 10. At what time do they have their meals? 11. Would you like to try English cooking? 12. Which soup do you prefer, thick or clear? 13. What dishes do you prefer? 14. What do you like to drink?

7. Přeložte:

1. Přišel bych ve čtvrtek večer. 2. Mohli byste připravit ty vzorky před polednem? 3. Měl byste být opatrnější. 4. Jana by si koupila nové vlněné šaty, ale dostane je příští měsíc od své sestry. 5. Ten film by se ti nelíbil. 6. To by bylo zajímavé. 7. To by nebylo tak špatné. 8. Otec by rád jel v červnu do Sovětského svazu. 9. Podal byste mi (laskavě) čokoládu z té krabice? 10. Položil jsem ji na stůl. 11. Karel si vybral a objednal hnědou polévku, skopové se zeleninou, jablkový koláč, zmrzlinu a grapefruitovou (*grapefruit* [greipfru:t]) šťávu. 12. Kolik to stálo? 13. Chtěl byste ještě

trochu čaje s mlékem a chléb s máslem? 14. Ne, děkuji. (Ano, vzal bych si.)

8. Konverzační cvičení:

a) Požádejte o jídelníček, objednejte si oběd (večeři) a nápoje, požádejte o účet.
b) Vyjmenujte anglická jídla, která znáte.
c) Popište anglickou snídani, oběd, svačinu.
d) Vypravujte, kde a co snídáte, jak obědváte, svačíte a večeříte.

At the Doctor's

Nurse: Next, please.

1st patient to 2nd patient: It's your turn now.

2nd patient: No, I have only just come. That old lady was here before me.

1st patient: I feel rather bad; I think I've got a temperature.

2nd patient: I think you've caught the flu, there's so much of it at this time of the year.

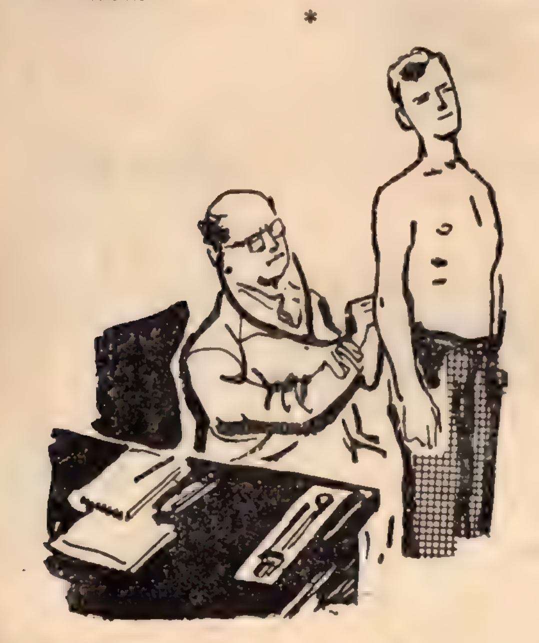
1st patient: I think so, too. I've had a sore throat, a headache and a bad cough for some days. I shall have to stay in bed for a few days. What's the matter with you?

2nd patient: I had an accident and broke my leg. I've been in hospital for some time, but it is

all right again. I am just bringing the result of the last X-ray examination to the doctor.

1st patient: Well, you are lucky it has turned out so well.

*

Doctor: What's troubling you?

Patient: I've got indigestion and I feel a sharp pain here. I've had not appetite for some days. I've never felt so sick before.

Doctor: Let me examine you. — Yes, it is indigestion. You should eat only dry toast and drink tea without any sugar for some days. Here is a prescription for some pills. You must take them three times a day. Then get this medicine and take a spoonful before meals.

Patient: I hope it's nothing infectious, doctor.

Doctor: No, not in the least. You will soon be better.

AT THE DENTIST

Patient: I have bad toothache. It has got worse since yesterday. I haven't slept the whole night.

Dentist: Let me look at your teeth. Open your mouth a little wider, please. I see — here it is. But it is not so bad, we needn't pull the tooth out yet. Now steady, it will hurt a little.

Dentist (some minutes later): And now rinse your mouth and don't eat or drink anything for about two hours. It won't hurt any more.

SLOVNÍ ZÁSOBA

at the doctor's u lékaře
nurse [nə:s] ošetřovatelka, sestra
patient [peišnt] nemocný (pacient)
feel — felt [fi:l — felt] cítit
I have felt cítil jsem
get — got [get — got] mít; dostat; opatřit si; stát se (jakým)
I have got dostal jsem (*hovorově:* mám)
temperature [tempričə] teplota
catch [kæč] chytit
I caught [ko:t] chytil jsem

I have caught chytil jsem
the flu [flu:] chřipka
so much tolik
I have had [hæd] měl jsem
sore [so:] bolavý
throat [θrout] hrdlo
I have a sore throat bolí mě v krku
headache [hedeik] bolest hlavy
cough [kof] kašel
bed [bed] postel
in bed v posteli
matter [mætə] záležitost; záležet (na čem)
what's the matter with you? co je vám?
accident [æksidnt] nehoda
break [breik] zlomit, rozbít
I broke [brouk] zlomil jsem
I have broken [broukn] zlomil jsem
leg [leg] noha
I have been [bi:n] byl jsem
hospital [hospitl] nemocnice
the last [la:st] poslední
examination [ig,zæmi'neišn] prohlídka, zkouška
X-ray examination ['eks'rei] rentgenová prohlídka
turn out (well) [tə:n] dopadnout (dobře)
trouble [trabl] trápit; trápení, starost
indigestion [,indi'džesčn] zkažený žaludek
sharp [ša:p] ostrý
pain [pein] bolest
appetite [æpitait] chuť k jídlu

sick [sik] nemocný
examine [ig'zæmin] prohlédnout, zkoušet
eat [i:t] jíst; **I ate** [et] jedl jsem
I have eaten [i:tn] jedl jsem
dry [drai] suchý
without [wi'ðaut] bez-
sugar [šugə] cukr
prescription [pris'kripšn] předpis
pill [pil] pilulka
three times a day třikrát denně
medicine [medsin] lék
spoonful [spu:nfl] lžíce (dávka)
infectious [in'fekšəs] infekční
dentist [dentist] zubní lékař
tooth, *mn. č.* **teeth** [tu:θ, ti:θ] zub
toothache [tu:θeik] bolest zubů
worse [wə:s] hůře
since [sins] od (té doby co)
yesterday [jestədi] včera
sleep [sli:p] spát; **I slept** [slept] spal jsem; **I have slept** spal jsem
open [oupn] otevřený; otevřít
mouth [mauθ] ústa
pull out [pul] vytrhnout, vytáhnout
rinse [rins] vypláchnout
not yet [jet] ještě ne

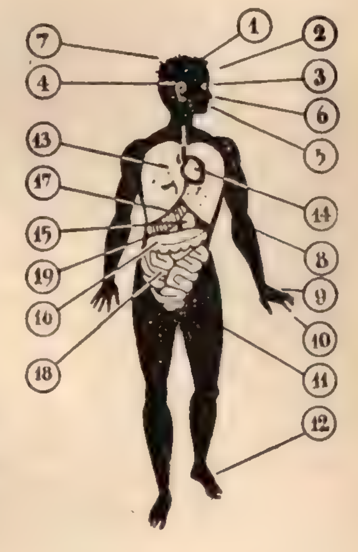

steady [stedi] pevný; *v rozkaze:* nehýbat se!
hurt — hurt — hurt [hə:t] bolet
not any more již ne

health [helθ] zdraví; zdravotnický
wealth [welθ] bohatství
the human body [hju:mən bodi] lidské tělo

head [hed] hlava 1
face [feis] obličej 2
eye [ai] oko 3
ear [iə] ucho 4
mouth [mauθ] ústa 5
nose [nouz] nos 6
hair [heə] *(jen jedn. č.)* vlasy 7
arm [a:m] paže 8
hand [hænd] ruka 9
finger [fingə] prst 10
leg [leg] noha 11
foot [fut] noha 12
lungs [laŋz] plíce 13
heart [ha:t] srdce 14
kidneys [kidniz] ledviny 15
stomach [stamək] žaludek 16
liver [livə] játra 17
intestines [in'testinz] střeva 18
gall-bladder ['go:l,blædə] žlučník 19

DŮLEŽITÉ VAZBY

It's your turn now.	Teď je řada na vás.
The patient feels pain.	Pacient cítí bolest (má bolesti).
The broken leg hurts very much.	Zlomená noha hodně bolí.

I have a headache.	Bolí mě hlava.
I have got a sore throat.	Bolí mě v krku.
He has got temperature.	Má horečku.
This matter is rather important.	Tato záležitost je dost důležitá.
What's the matter with you?	Co je vám? Co je s vámi?
What's the matter?	Co se děje?
It doesn't matter.	Na tom nezáleží.
What's troubling you?	Co je vám? Co vás trápí?
I am sorry I have to trouble you.	Odpusťte (Lituji), že vás musím obtěžovat.
It's no trouble.	To nic není.
He did it without any trouble.	Udělal to bez jakýchkoli potíží.
I am in great trouble.	Jsem ve velkých nesnázích.
He will get better.	Jeho stav se zlepší.
My headache has got worse.	Bolest hlavy se mi zhoršila.
You must stay in bed for a few days.	Musíš zůstat několik dní v posteli (= ležet).
I shall go to bed now.	Půjdu teď spát.
Would you get this book for us?	Opatřil byste nám tuto knihu?
He has not come yet.	Ještě nepřišel.
It won't hurt any more.	Už to nebude bolet.
I am well, I feel better.	Je mi dobře, cítím se lépe.
She is ill, she feels worse.	Je nemocná, cítí se hůře.
I think so. I think not. I don't think so.	Myslím, že ano. Myslím, že ne.
I hope so. I hope not.	Doufám, že ano. Doufám, že ne.
Health is better than wealth.	Zdraví je největší poklad. (Zdraví je přednější než bohatství.)

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

1. Dlouhá výslovnost samohláskových skupin v přízvučných slabikách.

Povšimněte si v následující tabulce, které skupiny anglických písmen se vyslovují dlouze v přízvučných slabikách v dosud probraných anglických slovech:

píšeme	čteme	příklady
au	[o:]	*autumn* [o:təm], *daughter* [do:tə], *caught* [ko:t]
ee	[i:]	*feel* [fi:l], *free* [fri:], *green* [gri:n], *cheese* [či:z], *deep* [di:p], *speech* [spi:č]
ea	[i:]	*eat* [i:t], *tea* [ti:], *meal* [mi:l], *peace* [pi:s], *read* [ri:d], *speak* [spi:k], *each* [i:č]
oo	[u:]	*noon* [nu:n], *pool* [pu:l], *spoonful* [spu:nfl]
ou	[u:]	*group* [gru:p], *soup* [su:p], *through* [θru:]
ou+gh	[o:]	*brought* [bro:t], *thought* [θo:t]
ue	[u:]	*blue* [blu:], *queue* [kju:], *true* [tru:]
ui	[u:]	*fruit* [fru:t], *juice* [džu:s]

Upozornění: Některé z uvedených skupin písmen mohou mít též jinou výslovnost, např.:

bread [bred], *head* [hed], *health* [helθ]
break [breik], *great* [greit]
book [buk], *look* [luk], *cooking* [kukiŋ]
house [haus], *blouse* [blauz].

2. Výslovnost přípony „-(e)d".

Zopakujte si výslovnost přípony **-(e)d**: ↗ [-t] / → [-d] / ↘ [-id]

a) po vyslovovaných neznělých souhláskách [t]:
help — *helped* [helpt]
talk — *talked* [to:kt]
pass — *passed* [pa:st]
wish — *wished* [wišt]
watch — *watched* [wočt]

b) po vyslovovaných znělých souhláskách a samohláskách [-d]:
live — *lived* [livd]
trouble — *troubled* [trabld]
belong — *belonged* [bi'loŋd]
manage — *managed* [mænidžd]
play — *played* [pleid]
allow — *allowed* [ə'laud]
study — *studied* [stadid]

c) po **t** a **d** [id]:
want — *wanted* [wontid]
suit — *suited* [sju:tid]
need — *needed* [ni:did]
provide — *provided* [prə'vaidid]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Tvoření minulého příčestí.

a) Pravidelných sloves:

Minulé příčestí (srovnej české „zpracován, hrán, začat, zastaven, připraven") se tvoří u pravidelných sloves stejně jako minulý čas, tj. přidáním přípony **-(e)d** k neurčitému způsobu slovesa bez *to* (srov. 14. lekce, str. 177):

to work — **worked** [wə:kt] zpracován
to play — **played** [pleid] hrán

to start — **started** [sta:tid] začat
to stop — **stopped** [stopt] zastaven
to prepare — **prepared** [pri'peəd] připraven

b) sloves *to be* a *to have*:

to be — **been** [bi:n]
to have — **had** [hæd]

c) nepravidelných sloves:

Od lekce 16. jste probírali nepravidelné tvary minulých časů některých sloves. Tato slovesa mají také nepravidelné minulé příčestí. Od dnešní lekce se musíte učit třem tvarům nepravidelných sloves:

Neurč. zp.:	Minulý čas:	Minulé příčestí:
come přijít	**came** [keim]	**come** [kam]
drink pít	**drank** [dræŋk]	**drunk** [draŋk]
do dělat	**did** [did]	**done** [dan]
hear slyšet	**heard** [hə:d]	**heard** [hə:d]
get dostat	**got** [got]	**got** [got]
see vidět	**saw** [so:]	**seen** [si:n]
bring přinést	**brought** [bro:t]	**brought** [bro:t]
speak mluvit	**spoken** [spoukn]	**spoken** [spoukn]
take vzít	**took** [tuk]	**taken** [teikn]
think myslet	**thought** [θo:t]	**thought** [θo:t]

V dnešní lekci se naučíte novým nepravidelným slovesům:

break zlomit, rozbít	**broke** [brouk]	**broken** [broukn]
catch chytit	**caught** [ko:t]	**caught** [ko:t]
eat jíst	**ate** [et]	**eaten** [i:tn]
feel cítit	**felt** [felt]	**felt** [felt]
hurt bolet	**hurt** [hə:t]	**hurt** [hə:t]
sleep spát	**slept** [slept]	**slept** [slept]

Poznámka: V dalších lekcích budeme uvádět ve slovníčku při prvním výskytu nepravidelného slovesa tři tvary: neurčitý způsob, minulý čas, příčestí minulé.

2. Předpřítomný čas.

A) Tvoření:

Předpřítomný čas se tvoří ze slovesa **to have v přítomném čase a z příčestí minulého:**

1. **I have worked**	1. **we have worked**
2. **you have worked**	2. **you have worked**
3. **he has worked** **she has worked** **it has worked**	3. **they have worked**

Zápor se tvoří pomocí záporné částice *not*, která se klade před významové sloveso:

I have not worked nepracoval jsem

Otázka se tvoří přehozením podmětu a pomocného slovesa *have*:

has he worked? pracoval?

B) Užívání:

Dosud jste probrali pouze **prostý minulý čas, který označuje děj skončený v minulosti:**

I worked eight hours — pracoval jsem 8 hodin (a již nepracuji).

Angličané užívají **předpřítomného času** pro **děje, které sice v minulosti začaly, ale doposud trvají nebo jinak souvisí s přítomností,** jak ukazuje již samotný název času.

Např: **I have worked** — pracoval jsem (a ještě pracuji).
I have been ill — byl jsem nemocen (a ještě nejsem zcela zdráv).

Vztah k přítomnosti se může vyskytovat v těchto situacích:

a) **děj v minulosti začal a trval do přítomnosti, případně v přítomnosti dále pokračuje.** V tomto případě anglický předpřítomný čas překládáme do češtiny přítomným časem:

I have had *a cough* **since yesterday.**	Od včerejška mám kašel.
We have had *this radio set* **for two years.**	Máme ten rozhlasový přijímač už dva roky.
I have had *that job* **since 1956.**	Toto zaměstnání mám od roku 1956.

b) **děj se právě odehrál,** v době, která je ještě **přítomností:**

I have had *a headache* **today.**	Dnes mě bolela hlava.

Ve větách tohoto typu se vyskytují některá časová příslovce a časová určení, která zpravidla vyžadují užití předpřítomného času:

just	právě	**just now**	právě teď
already	již	**not yet**	ještě ne
never	nikdy	**since**	od (té doby)
often	často		
today	dnes		
this morning	dnes ráno		
this evening	dnes večer		
this week	tento týden		
this month	tento měsíc		

Příklady:

I have just come.	Právě jsem přišel.
You have not seen *our new flat* **yet.**	Ještě jste neviděl náš nový byt.
This morning I have been *very busy.*	Dnes ráno jsem měl mnoho práce.
I have always liked *him.*	Vždycky jsem ho měl rád.

c) **děj skončil,** ale **důsledky** ještě **trvají:**

Somebody **has broken** *the window here.*	Někdo tu rozbil okno (je ještě rozbité).
Jane **has been** *ill.*	Jana byla nemocná (ještě není zcela zdráva).

Pozor! Všimněte si rozdílu v užití minulého a předpřítomného času. Minulý čas označuje minulý děj v minulosti skončený, předpřítomný čas vždy souvisí s přítomností.

Srovnejte:

Minulý čas:	Předpřítomný čas:
On Monday I met *Ann.*	**I have met** *Ann* **before.**
I saw *this film* **a week ago.**	**I have seen** *this film* (tj. film, o kterém se právě mluví).
Where **were you yesterday?**	*Where* **have you been?** (= Kde jste byl až do této chvíle?)
Yesterday I smoked *ten cigarettes.*	**I have smoked** *ten cigarettes* (není přesně určena doba, kdy děj skončil).
I smoked *ten cigarettes* **today** (a už dnes nebudu kouřit).	**Today I have smoked** *ten cigarettes* (a budu ještě dnes kouřit).
I worked *four hours* **this** *afternoon* (už nebudu dnes odpoledne pracovat).	**I have worked** *four hours* **this afternoon** (a budu ještě dnes odpoledne pracovat).

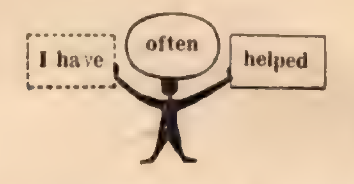
Poznámka: Všimněte si, že i po výrazech *today, this week, this year* apod., lze užít minulého času k označení děje, který, i když se odehrál dnes, tento týden, letos apod., již definitivně skončil a nebude pokračovat.

3. Postavení příslovcí ve větě.

Řada příslovcí vyjadřujících zpravidla neurčitý časový údaj (probrali jste zatím **often** — často, **never** — nikdy, **always** — vždy, **already** — již,

just – právě, **usually** – obvykle aj.), se klade mezi podmět a sloveso, u složených slovesných tvarů před významové sloveso:

I	**often**	*help*	*Mother.*
I	**often**	*helped*	*Mother.*
I have	**often**	*helped*	*Mother.*
I shall	**often**	*help*	*Mother.*
I didn't	**often**	*help*	*Mother.*
Did I	**often**	*help*	*Mother?*
I must	**often**	*help*	*Mother.*

I	**usually** *work*	*with him.*
I	**also** *worked*	*with him.*
I have	**already** *worked*	*with him.*
I shall	**often** *work*	*with him.*
Will he	**never** *work*	*with me?*
I can	**never** *work*	*with him.*

4. Nepravidelné stupňování.

Některá přídavná jména a příslovce mají nepravidelné tvary pro druhý a třetí stupeň:

1. stupeň		2. stupeň		3. stupeň	
good **well**	dobře dobrý	**better**	lepší lépe	**best**	nejlepší nejlépe
bad **ill** **badly**	špatný nemocný špatně	**worse** [wə:s]	horší hůře	**worst** [wə:st]	nejhorší nejhůře
much **many**	mnoho	**more** [mo:]	více	**most** [moust]	nejvíce
little	malý málo	**less** [les]	menší méně	**least** [li:st]	nejmenší nejméně
far	daleký daleko	**further** [fə:ðə]	další dále	**furthest** [fə:ðist]	nejvzdálenější nejdále

Poznámky: 1. Vedle pravidelného stupňování má přídavné jméno a příslovce **late** = pozdní, pozdě (**later** = pozdější, později, **latest** = nejpozdější, nejnovější, nejpozději) také nepravidelný třetí stupeň **the last** [la:st] = poslední. Srovnejte: *the latest news* = nejnovější zprávy; *the last news* = poslední zprávy (další již nebyly).

2. Přídavné jméno **old** se stupňuje většinou pravidelně **older, oldest**. Pouze při označení členů rodiny (sourozenců, dětí) se stupňuje nepravidelně: **elder** [eldə], **eldest** [eldist]. Lze je užít však je v přívlastku, např.: *my elder brother* = můj starši bratr; *his eldest daughter* = jeho nejstarší dcera. Ale: *I am older than my brother.*

3. **most (+ podstatné jméno)** = většina. Např.: *most children* = většina dětí; *most doctors* = většina lékařů.

CVIČENÍ

1. Přečtěte:

greet, fruit, hall, caught, each, pool, autumn, castle, lawn, garden, daughter, war, colleague,

world, carpet, quarter, form, Thursday, tall, easy, thought.

2. Zopakujte si výslovnost ***-ed:***

stayed, answered, asked, passed, called, added, dressed, excused, started, liked, returned, waited, crossed, promised, constructed, believed, thanked.

3. Zopakujte si pravopisné zvláštnosti při tvoření tvarů na ***-(e)d (viz lekce 14.);*** **tvořte příčestí minulé od následujících sloves:**

stop, wrap, plan, like, live, translate, try, accompany, study, stay, play.

4. Převeďte sloveso v závorce do předpřítomného času:

a) pravidelná slovesa:

1. The doctor (to examine) the patient. 2. John (not to answer) my question. 3. Jane (to type) the results this morning. 4. We (to wait) for you every day this week. 5. I (to manage) to get the tickets. 6. The basket-ball team (to train) today.

b) nepravidelná slovesa:

1. He (to be) ill since January. 2. Charles (not to come). 3. We (to hear) the news. 4. The sportsman (to break) his leg. 5. I (not to see) that play. 6. She (to catch) the flu. 7. The patient (to bring) the prescription. 8. I (to have) a bad cough since yesterday.

5. Doplňte správně minulý nebo předpřítomný čas:

1. He (to break) his leg yesterday. 2. Who (to break) the window? 3. I (to sleep) badly last night. 4. They (not to come). 5. I (to see) this film. 6. On Monday William (to take) me to the cinema. 7. Eve (to hurt) her hand.

6. Doplňte příslovce na správné místo:

1. The doctor has come (just). 2. We have been there (never). 3. She has tried to help us (often). 4. We have seen him (also). 5. He has introduced his friend (already). 6. They have done their work well (always).

7. Uveďte všechny tři stupně přídavných jmen a příslovcí a přeložte následující vazby:

he feels better; she is worse; my best friend; the latest fashion; the least interesting film; his worst results; his elder son; a less known job; more money; their eldest sister; most workers.

8. Odpovězte na otázky:

1. What is the matter with the first patient in the waiting-room? 2. How do you feel when you have the flu? 3. Why was the second patient in hospital? 4. What is he bringing to the doctor? 5. What must the third patient eat and drink? 6. What medicines must he take? 7. What does the last patient tell the dentist? 8. What does the dentist do?

9. Přeložte:

1. Dnes ráno jsem byl u lékaře. 2. Měl jsem horečku, bolela mě hlava a neměl jsem chuť k jídlu. 3. Celou noc jsem nespal, bolel mě zub. 4. Neviděl

jsem Petra od roku 1960. 5. Nikdy předtím nebyl nemocný. 6. Máš štěstí, všechno dobře dopadlo. 7. Zítra ti bude lépe. 8. Jsou nějaké další otázky o té záležitosti? 9. Je to horší, než jsme čekali *(to expect)*. 10. Jak se jmenuje vaše starší dcera?

10. Konverzační cvičení:

a) Popište lékaři příznaky chřipky, zkaženého žaludku.

b) Vypravujte o pacientech v čekárně.

c) Popište návštěvu u zubního lékaře.

At a Hotel

Mr. Pokorný, a Czech architect, was invited to Edinburgh for three days during his stay in Britain. In London, his new Scottish friend, Mr. MacDonnell, advised him to book accommodation in advance and recommended him a good hotel in

Edinburgh. As there was not much time left Mr. Pokorný sent the following wire immediately: "Kingsley Hotel 28 Baker St. Edinburgh Reserve single room 5-7th Oct. Jan Pokorný".

On October 5th Mr. Pokorný arrived in Edinburgh and went to his hotel.

Receptionist: Good afternoon, sir. What can I do for you?

Mr. Pokorný: My name is Pokorný. I booked a room for three days, by wire.

Receptionist: Single or double?

Mr. Pokorný: Single.

Receptionist: That's right, sir. The room has been reserved. Do you want full board or just bed and breakfast?

Mr. Pokorný: Just bed and breakfast, please. Are there any extras?

Receptionist: No, sir, the price includes breakfast and bath. The restaurant is on the ground-floor. Meals are served between 7.30 and 9 in the morning and between 6 and 8 in the evening. The restaurant is closed after 8 o'clock.

Mr. Pokorný: Thank you for the information.

Receptionist: Will you kindly fill in the registration form? Your name, address, nationality and occupation must be written in ink and in block letters. — (To the porter:) Here's the key. Show the gentleman up to number 62.

Porter (carrying Mr. Pokorný's luggage): This way, please, sir. We'll take the lift.

Mr. Pokorný's room was on the second floor, overlooking a park. It was comfortable and well furnished, with a radio and telephone. It also had its own bathroom with a shower and running hot and cold water. A piece of soap, a clean towel and a glass were already prepared.

Mr. Pokorný unpacked his luggage and put his pyjamas on the bed. He could not find his slippers and a clean pair of socks. He nearly lost his temper but there was nothing to be done. Socks can always be bought but he had his toothbrush and tooth paste and his new shaving tackle, which was the main thing.

Mr. Pokorný rang for the chambermaid and asked her to iron his two shirts and to press his grey trousers for the next day. He then had a wash and a quick shave, changed into his dark suit, put on black shoes and took his hat and gloves. He was ready now to go to a restaurant in the city for dinner.

SLOVNÍ ZÁSOBA

architect [a:kitekt] architekt
invite [in'vait] pozvat
Edinburgh [edinbərə] Edinburk, *hlavní město Skotska*
Scottish [skotiš] skotský
MacDonnell [ˌmækdə'nel] *angl. příjmení (skotského původu)*
book [buk] zamluvit
accomodation [əˌkomə'deišn] ubytování
in advance [in‿ə'dva:ns] předem
recommend [ˌrekə'mend] doporučit
leave — left — left [li:v — left — left] odejít; *zde:* zbývat
send — sent — sent [send — sent — sent] poslat
following [folouiŋ] následující, tento

wire [waiə] telegram
immediately [iˈmi:djətli] ihned, okamžitě
Kingsley Hotel [kiŋzli hoˈtel] hotel Kingsley
Baker St. (= **Street**) [beikə] *jméno ulice*
reserve [riˈzə:v] rezervovat
single [siŋgl] jednolůžkový
arrive (in) [əˈraiv] přijet (do)
receptionist [riˈsepšənist] úředník v hotelové recepci
afternoon [ˌaftəˈnu:n] odpoledne
by wire telegraficky
double [dabl] dvojitý, *zde:* dvoulůžkový
full board [bo:d] celodenní strava
extra [ekstrə] zvláštní příplatek
include [inˈklu:d] zahrnovat, počítat v to
bath [ba:θ] koupel, lázeň
ground-floor [ˈgraundˈflo:] přízemí
serve [sə:v] podávat
close [klouz] zavřít
fill in vyplnit
form [fo:m] formulář
registration form [ˌredžiˈstreišn] přihlašovací blanket
nationality [ˌnæšəˈnæliti] státní příslušnost, národnost
occupation [ˌokjuˈpeišn] povolání
write — wrote — written [rait — rout — ritn] psát
ink [iŋk] inkoust
block letter [blok letə] hůlkové písmeno
porter [po:tə] vrátný
key [ki:] klíč
show (to) — showed — shown [šou — šoud — šoun] dovést, uvést (koho kam)
lift [lift] zdviž
floor [flo:] poschodí; podlaha
overlooking [ˌouvəˈlukiŋ] *(se 4. p.)* s výhledem (do, na)
furnished [fə:ništ] zařízený (nábytkem)
radio [reidiou] rádio
hot [hot] horký
run — ran — run [ran — ræn — ran] *(nn)* běžet, utíkat
running [raniŋ] tekoucí
water [wo:tə] voda
piece [pi:s] kus, kousek
soap [soup] mýdlo
clean [kli:n] čistý; čistit
towel [tauəl] ručník
pack [pæk] zabalit
unpack [ˈanˈpæk] vybalit
pyjamas [pəˈdža:məz] pyžama
slipper [slipə] trepka
sock [sok] ponožka
nearly [niəli] téměř
lose — lost — lost [lu:z — lost — lost] ztratit
temper [tempə] nálada
buy — bought — bought [bai — bo:t — bo:t] koupit
toothbrush [tu:θbraš] kartáček na zuby

tooth paste [peist] zubní pasta
shaving tackle [šeiviŋ tækl] holicí přístroj
which [wič] což
main [mein] hlavní
thing [θiŋ] věc
ring (for) — rang — rung [riŋ — ræŋ — raŋ] zazvonit (na)
chambermaind [čeimbəmeid] pokojská
iron [aiən] žehlit (prádlo, hedvábí)
shirt [šə:t] košile
press [pres] žehlit (vlněné látky, sukno apod.)
grey [grei] šedý
trousers [trauzəz] kalhoty (pánské)
have a wash [woš] umýt se
quick [kwik] rychlý
shave [šeiv] holit se
have a shave [šeiv] oholit se
put on — put — put [put — put — put] *(tt)* obléci, obout
shoe [šu:] bota, střevíc
change (into) [čeindž] převléknout se (do)
dark [da:k] tmavý
suit [sju:t] šaty (pánské), oblek
hat [hæt] klobouk
glove [glav] rukavice

DŮLEŽITÉ VAZBY

I must book accommodation in advance at the Palace Hotel.	Musím si zajistit předem ubytování v hotelu Palace.
There was not much time left.	Nezbývalo mnoho času.
What can I do for you?	Čím vám mohu posloužit?
Can you reserve a double room for the 10th?	Můžete rezervovat jeden dvoulůžkový pokoj na desátého?
I have booked a single room by wire (by letter, by telephone).	Zamluvil jsem si telegraficky (písemně, telefonicky) jeden jednolůžkový pokoj.
That's right.	Správně (to je v pořádku).
Are there any extras?	Jsou nějaké zvláštní příplatky?
The price includes breakfast and bath.	V ceně je započtena snídaně a koupel.

The restaurant is on the ground-floor.	Restaurace je v přízemí.
Meals are served between 6 and 8 p. m.	Jídla se podávají od 6 do 8 večer.
Write in ink.	Pište inkoustem.
The form must be filled in block letters.	Formulář musí být vyplněn hůlkovým písmem.
The porter showed me to No. 43 (= number 43).	Vrátný mě uvedl do čísla 43.
This way, please.	Tudy, prosím.
You mustn't speak in that way.	Tak nesmíte mluvit.
Can we take the lift?	Můžeme jet zdviží?
Our flat is on the third floor, overlooking the street.	Náš byt je v třetím poschodí, s vyhlídkou na ulici.
Is there hot and cold water in that hotel?	Je v tom hotelu teplá a studená voda?
I must buy a pair (two pairs) of socks.	Musím si koupit jedny (dvoje) ponožky.
I nearly lost my temper.	Téměř jsem se rozzlobil.
There is nothing to be done.	Nedá se nic dělat.
Could you press this pair of trousers for me?	Mohl byste mi vyžehlit tyto kalhoty?
Will you have a bath?	Chtěl byste se vykoupat?
I took a shower.	Osprchoval jsem se.
Eve put on a woollen dress.	Eva si oblékla vlněné šaty.
Which shoes will you put on?	Které střevíce si vezmeš (obuješ)?
You must change for dinner.	K obědu se musíš převléknout.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Různá výslovnost psaného „a, e, i ,o ,u, y" v přízvučných slabikách.

V následujících tabulkách si povšimněte různé výslovnosti psaného „a, e, i, o, u, y" v přízvučných slabikách v dosud probraných anglických slovech:

A

v zavř. slab.	[æ]	*bag* [bæg], *map* [mæp], *glad* [glæd], *happy* [hæpi]
v otevř. slab.	[ei]	*make* [meik], *late* [leit], *paper* [peipə], *table* [teibl]
a+s+souhláska	[a:]	*ask* [a:sk], *last* [la:st], *glass* [gla:s]
a+ll, l a+w	[o:]	*all* [o:l], *talk* [to:k], *small* [smo:l], *already* [o:l'redi]; *lawn* [lo:n]
w+a	[o]	*watch* [woč], *want* [wont], *wash* [woš], *what* [wot]
výjimečně	[e]	*many* [meni], *any* [eni]
a+r (na konci slova a+r + souhláska	[a:]	*car* [ka:], *far* [fa:] *sharp* [ša:p], *dark* [da:k]
a+r +samohláska	[eə]	*fare* [feə], *careful* [keəfl], *declare* [di'kleə]

E

v zavř. slab.	[e]	*tell* [tel], *every* [evri], *get* [get], *lesson* [lesn]
v otevř. slab.	[i:]	*be* [bi:], *evening* [i:vniŋ], *these* [ði:z], *Peter* [pi:tə]
ojediněle	[i]	*England* [iŋglənd], *English* [iŋgliš]
e+w	[ju:]	*new* [nju:], *few* [fju:]
e+r + souhláska	[ə:]	*person* [pəsn], *nervous* [nə:vəs], *reserve* [ri'zə:v]; *výjimka clerk* [kla:k]

E

e+r +samohláska	[eə] [iə]	*there* [ðeə], *where* [weə] *here* [hiə], *cereals* [siəriəlz]

I

v zavř. slab.	[i]	*bring* [briŋ], *milk* [milk], *fill* [fil]
v otevř. slab.	[ai]	*like* [laik], *ice* [ais], *miner* [mainə], *life* [laif]
i+r +souhláska	[ə:]	*girl* [gə:l], *shirt* [šə:t], *sir* [sə:], *first* [fə:st]
i+r +samohláska	[aiə]	*wire* [waiə], *tired* [taiəd], *Ireland* [aiələnd]

O

v zavř. slab.	[o]	*cost* [kost], *hot* [hot], *wrong* [roŋ], *sorry* [sori]
v otevř. slab.	[ou]	*no* [nou], *go* [gou], *whole* [houl], *close* [klouz]
	[a]	*come* [kam], *brother* [braðə], *colour* [kalə], *lovely* [lavli]
výjimečně	[u:]	*do* [du:], *who* [hu:], *lose* [lu:z], *movement* [mu:vmənt]
výjimka	[u] [i]	*woman* [wumən], *women* [wimin]
o+w	[ou]	*show* [šou], *low* [lou]
	[au]	*how* [hau], *town* [taun], *crowd* [kraud], *now* [nau]
o+r +souhláska	[o:]	*sport* [spo:t], *north* [no:θ], *morning* [mo:niŋ]; výjimečně též *before* [biˈfo:]
	[ə:]	*work* [wə:k], *world* [wə:ld], *worse* [wə:s]

U

v zavř. slab.	[a]	*bus* [bas], *just* [džast], *much* [mač], *number* [nambə]
	[u]	*full* [ful], *pull* [pul], *put* [put]
v otevř. slab.	[u:]	*truth* [tru:θ], *flu* [flu:], *June* [džu:n], *include* [inˈklu:d]
	[ju:]	*tube* [tju:b], *future* [fju:čə], *union* [ju:njən], *excuse* [iksˈkju:z]
výjimečně	[i]	*busy* [bizi]
u+r + souhláska	[ə:]	*turn* [tə:n], *hurt* [hə:t], *furnished* [fə:ništ]
u+r +samohláska	[uə]	*sure* [šuə]
	[juə]	*pure* [pjuə], *during* [djuəriŋ]

Y

v zavř. slab.	[i]	*system* [sistim], *gymnasium* [džimˈneizjəm]
v otevř. slab.	[ai]	*by* [bai], *try* [trai], *nylon* [nailən], *typist* [taipist]
y+samohláska (y na začátku slova)	[j]	*yes* [jes], *young* [jaŋ], *yellow* [jelou], *year* [jə:]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Příčestí minulé jako přídavné jméno.

V minulé lekci jsme se naučili tvaru minulého příčestí (např. *called, worked, seen, brought* atd.), kterého se používá při tvoření předpřítomného času (*I have called, I have seen* atd.).

Minulého příčestí se však dá použít i samostatně, a to jako přídavného jména. Např.: *prepared* = připravený, *lost* = ztracený, *sent* = poslaný atd.

Příklady:

There were many well dressed women in the theatre.	V divadle bylo mnoho pěkně oblečených žen.
The chambermaid brought the ironed shirt.	Pokojská přinesla vyžehlenou košili.
I have found the lost key.	Našel jsem ztracený klíč.
The room reserved for Mr. Brown.	Pokoj rezervovaný pro pana Browna.

2. Tvoření trpného rodu.

Trpný rod (jsem volán, byl poslán, bude oznámeno, byli byste očekáváni apod.) se v angličtině tvoří podobně jako v češtině pomocí **slovesa to be a příčestí minulého:**

I am + příčestí minulé

I am invited = jsem zván — **to be invited** = být zván

Časuje se jen pomocné sloveso *to be*, příčestí minulé se nemění:

Přítomný čas			
1. **I**	**am**	**invited**	jsem zván
2. **you**	**are**	**invited**	jsi zván
3. **he**	**is**	**invited**	je zván
she	**is**	**invited**	je zvána
it	**is**	**invited**	je zváno
1. **we**	**are**	**invited**	jsme zváni
2. **you**	**are**	**invited**	jste zváni
3. **they**	**are**	**invited**	jsou zváni

Otázka: *am I invited?* jsem zván?, *are you invited?* jsi zván? atd.

Zápor: *I am not invited* nejsem zván, *you are not invited* nejsi zván atd.

Podobně se tvoří i ostatní časy:

Minulý čas	
tvar kladný	**I was invited** byl jsem zván
otázka	**were you invited?** byl jsi zván?
zápor	**we were not invited** nebyli jsme zváni
Předpřítomný čas	
tvar kladný	**I have been invited** byl jsem zván
otázka	**have you been invited?** byl jsi zván?
zápor	**he has not been invited** nebyl zván

Budoucí čas	
tvar kladný	**I shall be invited** budu zván
otázka	**will he be invited?** bude zván?
zápor	**we shall not be invited** nebudeme zváni
Přítomný podmiňovací způsob	
tvar kladný	**would he be invited?** byl by zván?
otázka	**I should be invited** byl bych zván
zápor	**we should not be invited** nebyli bychom zváni

V průběhovém tvaru se trpného rodu používá jen v přítomném a minulém čase:

Přítomný čas průběhový	
tvar kladný	**I am being invited** jsem (právě) zván
otázka	**are you being invited?** jsi (právě) zván?
zápor	**he is not being invited** není (právě) zván
Minulý čas průběhový	
tvar kladný	**I was being invited** byl jsem (právě) zván
otázka	**were you being invited?** byl jsi (právě) zván?
zápor	**we were not being invited** nebyli jsme (právě) zváni

3. Používání trpného rodu.

Trpný rod je v angličtině velmi oblíben a používá se ho častěji než v češtině. Někdy jej překládáme

do češtiny větami se „se" nebo s neurčitým podmětem (my, lidé, oni, někdo apod.).

Příklady:

The restaurant is closed after 8 o'clock.	Restaurace je po osmé hodině zavřena.
Has John been sent to hospital?	Byl Jan poslán do nemocnice?
The room has not been reserved.	Pokoj není rezervován.
They will be introduced to you.	Budou vám představeni.
Football is played in many countries.	Kopaná se hraje (kopanou hrají) v mnoha zemích.
I shall be invited to dinner.	Budu pozván na oběd.
This is not done here.	To se zde nedělá. (To zde neděláme.)
That has not been planned.	To nebylo plánováno. (To se neplánovalo.)

Nezapomeňte na to, že při použití trpného rodu po postojových slovesech nesmí mít následující neurčitý tvar významového slovesa slůvko *to*:

The building can be seen well from here.	Odtud je možno tu budovu dobře vidět.
Socks can always be bought.	Ponožky se dají vždycky koupit.
The form must be filled in in ink.	Blanket musí být vyplněn inkoustem.
What must be done?	Co se musí udělat?

Pozor! Jak převedeme rod činný na rod trpný?

Pozorujte:

Věta činná:	Věta trpná:
John sent **the wire.** (↓ předmět)	**The wire** *was sent* **by** John. (↓ podmět)
Jan poslal ten telegram.	Ten telegram byl poslán Janem.

A l e :

They will expect **us.**	**We** *shall be expected.*
Budou nás očekávat.	Budeme očekáváni.
They sent **the wire.**	**The wire** *was sent.*
Poslali ten telegram.	Ten telegram byl poslán.

Z předmětu věty činné se stane podmět věty trpné. Chceme-li zdůraznit, kým je děj konán (Janem), musíme ještě doplnit příslušné podstatné jméno (= bývalý podmět věty činné, zde Jan) s předložkou *by (by John).* Jinak — je-li podmět neurčitý (oni, někdo apod.) — konatele děje nedoplňujeme (viz poslední dva příklady).

4. Přenesený význam "may, must".

Snad přijde.	**He may come.**
Určitě (jistě) přijde.	**He must come.**

České „asi, možná, snad" můžeme v angličtině vyjádřit vazbou **I may + neurč. způsob bez** *to.*

P ř í k l a d y :

They may do it.	Snad to udělají.
You may be right.	Možná, že máte pravdu.
It may be raining.	Možná, že prší.

Podobně české „určitě, jistě" lze vyjádřit vazbou **I must + neurč. způsob bez** *to.*

P ř í k l a d y :

She must return any moment.	Jistě se vrátí každým okamžikem.
He must know it.	Určitě to ví.
It must be there.	Jistě to tam je.

5. Další nepravidelná slovesa.

Neurčitý způsob:	Minulý čas:	Příčestí:
buy [bai] koupit	**bought** [bo:t]	**bought** [bo:t]
forget [fəˈget] zapomenout	**forgot** [fəˈgot]	**forgotten** [fəˈgotn]
go [gou] jít	**went** [went]	**gone** [gon]
leave [li:v] odejít	**left** [left]	**left** [left]
let [let] nechat	**let** [let]	**let** [let]
lose [lu:z] ztratit	**lost** [lost]	**lost** [lost]
make [meik] dělat	**made** [meid]	**made** [meid]
meet [mi:t] potkat	**met** [met]	**met** [met]
put [put] položit	**put** [put]	**put** [put]
ring [riŋ] zvonit	**rang** [ræŋ]	**rung** [raŋ]

run [ran] běžet	**ran** [ræn]	**ran** [ran]
say [sei] říci	**said** [sed]	**said** [sed]
send [send] poslat	**sent** [sent]	**sent** [sent]
show [šou] ukázat	**showed** [šoud]	**shown** [šoun]
write [rait] psát	**wrote** [rout]	**written** [ritn]

Příklady:

He has forgotten to send us a wire.	Zapomněl nám poslat telegram.
On Sunday we went to the theatre.	V neděli jsme šli do divadla.
Henry has just left.	Jindřich právě odešel.
These machines were made in the ČSSR.	Tyto stroje byly vyrobeny v ČSSR.
Have you often met John?	Potkával jste často Jana?
We ran quickly to the tram stop.	Běželi jsme rychle na zastávku tramvaje.
Who said it?	Kdo to řekl?

CVIČENÍ

1. Přečtěte správně:

hand, life, stop, answer, typical, cup, change, listen, call, over, want, use, lose, fly, fresh, factory, big, even, basket-ball, hope, include, type, such, mother, grass, student, yesterday, pull, money, leg, smile, truth, no, nothing.

2. Přeložte:

the expected answer; the invited guests; the breakfast prepared by Ann; a planned trip; the book translated into Czech; the lost money; the imported fruit; the information wanted; the promised things; the ticket returned to the clerk.

3. Dejte sloveso v závorce do trpného rodu v přítomném, minulém a budoucím čase a přeložte:

1. New samples (to recommend). 2. Tickets (to buy). 3. (to translate) this English book? 4. The Welsh delegation (to expect). 5. Many things (to import). 1. The representatives of the People's Democracies (to invite). 7. The letter (to write) in ink. 8. (to close) the restaurant? 9. I (to show) to the sitting-room.

4. Utvořte neurčitý způsob trpného rodu od slovesa v závorce a přeložte:

1. The luggage can (leave) here. 2. The room can (reserve). 3. The work must (do) immediately. 4. That film cannot (forget). 5. This book must not (lose). 6. The letter cannot (send) yet. 7. Accommodation can (book) in advance.

5. Dejte trpný rod do průběhového tvaru:

1. The work is planned. 2. Tea was made. 3. Slogans and flags were carried. 4. Are we expected?

6. Převeďte trpný rod do předpřítomného času (připojte přitom časové určení v závorce) a přeložte:

1. The window is broken. (just) 2. The results are typed. (this morning) 3. My letter is not

answered. (yet) 4. The patient is examined by the doctor. (today) 5. Were you introduced to my friend Dick? (this evening) 6. They were not seen here. (since Monday)

7. Sloveso v závorce převeďte do minulého nebo předpřítomného času podle potřeby:

1. My sister just (to come) home. 2. He (to be) in London last summer. 3. I never (to be) to London. 4. This patent (to be) in hospital for some days. 5. Jane (to go) to the dentist yesterday. 6. I (not to see) him today. 7. You (to catch) the flu. 8. We (to bring) him the results three days ago.

8. Přeložte:

1. Lístky jsou rezervovány. 2. Košíková se hraje dnes odpoledne v tělocvičně. 3. Ta práce bude plánována na tři týdny. 4. Dopisy musí být ihned poslány. 5. Ubytování v hotelu Sport bylo zamluveno doktorem Evansem. 6. To se dá snadno udělat. 7. Jsme pozváni našimi přáteli do divadla. 8. Byl ztracený klíč nalezen? 9. Pozvaní hosté byli uvedeni do závodního klubu. 10. Míša to určitě ví. 11. Možná, že ty lístky koupí.

9. Vypravujte první odstavec a poslední dva odstavce článku této lekce v 1. osobě. ("I had to visit Edinburgh during my stay in England ...")

10. Konverzační cvičení:

a) Objednejte si u úředníka v recepci na dva dny jeden dvoulůžkový pokoj v 1. poschodí s koupelnou. Zeptejte se na vybavení pokoje, na cenu a na dobu podávání jídel.

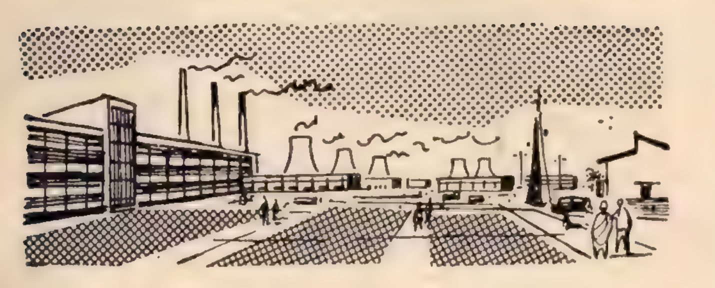

b) Vysvětlete, jak má být vyplněn přihlašovací blanket.

c) Popište zařízení hotelového pokoje.

d) Požádejte pokojskou o vyžehlení šatstva (vyjmenujte druhy oděvu) a vyčištění bot.

e) Požádejte vrátného o informace o nejbližší zastávce tramvaje a autobusu, o nejlepším spojení k nádraží (muzeu, nemocnici), o odjezdech a příjezdech vlaků do určitého místa.

A Letter from India

17, ... Avenue
Ranchi
Bihar State
India

21 Dec., 1963

Dear John,

Many thanks for your letter which I received last week. It was a pleasant surprise for me to hear from you after such a long time.

Time passes here very quickly indeed. Just imagine, I have been in India for over a year. I have got used to the tropical climate, of which I was afraid at first, and to Indian food as well, especially

to bananas and oranges which I like to buy fresh in the market.

At present I am staying near Ranchi, in Bihar State, where a large new metallurgical plant is being built by the engineering industry of Czechoslovakia. The foundry is nearly finished and I am very proud of it. It is the largest complete industrial installation that has ever been exported by our country. It will help the growing industrialization and economic independence of the Indian Republic. Would you believe that Ranchi with its 160,000 inhabitants has had no industry at all? And now the new plant will employ some 6,000 employees, most of whom will be technical workers.

The plant is, of course, only the first building of the whole project which will include workshops, a forge and office buildings. In the future a new town will be built there.

We are expecting new machines and technological equipment for the plant, all of which was made by the Lenin works in Plzeň, and I hope they will arrive in good order. In the meantime we are helping to install and test the machines and train the Indian workers in special courses on how to operate them. As you can see I am very busy all the time. I have made friends with a group of young fitters with whom I often spend pleasant evenings at Ranchi, together with our chief engineer who is Czech too.

I am very grateful for the book you sent me and I enclose a few snaps for you taken aboard the ship by which we travelled to Bombay during my holiday. The sea was not too rough and so I could

enjoy the sunshine and fresh air. I was sitting on deck most of the time, admiring the sea.

I often think of you, dear John. I am hoping to hear from you again and trust that you are both well and happy at your work.

A Merry Christmas and a Happy New Year.

Yours

Peter

SLOVNÍ ZÁSOBA

letter [letə] dopis
India [indjə] Indie
avenue [ævinju:] třída, široká ulice, alej
Ranchi [ranči] *název města*
dear [diə] drahý, milý *(v dopise)*
receive [ri'si:v] dostat, obdržet
surprise [sə'praiz] překvapení
pass [pa:s] míjet, plynout
imagine [i'mædžin] představit si
just imagine jen si představ
used to [ju:st] zvyklý
get used (to) zvyknout si (na)
tropical [tropikl] tropický
climate [klaimit] podnebí
of which jehož
at first z počátku
Indian [indjən] indi[illegible]
food [fu:d] potrava, stravování
banana [bə'na:nə] banán
orange [orindž] pomeranč
fresh [freš] čerstvý
market [ma:kit] trh
present [preznt] přítomný
at present v přítomné době, nyní
metal [metl] kov
metallurgical [,metə'lə:džikl] metalurgický
plant [pla:nt] závod
build — built — built [bild — bilt] stavět
foundry [faundri] slévárna
finish [finiš] ukončit, skončit

proud of [praud‿əv] pyšný, hrdý na
complete [kəm'pli:t] úplný
installation [,instə'leišn] zařízení
ever [evə] někdy
export [iks'po:t] vyvážet
grow — grew — grown [grou — gr[illegible] — groun] růst, vzrůstat
growing vzrůstající, rostoucí
industrialization [in,dastriəlai'zeišn] industrializace
economic [,ikə'nomik] hospodářský
thousand [θauznd] tisíc
inhabitant [in'hæbitnt] obyvatel
employ [im'ploi] zaměstnávat
employee [,emploi'i:] zaměst[illegible]ec
[illegible] **whom** z nichž
technical [teknikl] technický
project [prodžekt] projekt, plán
workshop [wə:kšop] dílna
forge [fo:dž] kovárna
machine [mə'ši:n] stroj
technological [,teknə'lodžikl] technologický
equipment [i'kwipmənt] vybavení
order [o:də] řád, pořádek
in good order v pořádku
in the meantime ['mi:n'taim] mezitím, prozatím
install [in'sto:l] zavést, instalovat
train [trein] **(on)** vycvičit, učit, zaučovat
operate [opəreit] obsluhovat (stroj)
make friends (with) spřátelit se (s)
fitter [fitə] montér
enclose [in'klouz] přiložit (do dopisu)
aboard [ə'bo:d] **a ship** na (palubě) lodi
ship [šip] loď
Bombay [bom'bei] Bombay
holiday [holədi] svátek, prázdno, volný den, dovolená
rough [raf] rozbouřený, bouřlivý, drsný, hrubý
sunshine [sanšain] sluneční zář, slunce
deck [dek] paluba
admire [əd'maiə] obdivovat
trust [trast] doufat, důvěřovat
both ... and [bouθ] jak ... tak, i ... i
merry [meri] veselý
Christmas [krisməs] vánoce
sincere [sin'siə] upřímný
yours sincerely upřímně tvůj
hundred [handrid] sto
million [miljən] milión

DŮLEŽITÉ VAZBY

I received a letter from my mother.	**Dostal jsem dopis od matky.**
They came from India.	**Přišli z Indie.**
I was surprised to hear it.	**Byl jsem překvapen, když jsem to slyšel.**
It was such a fine day.	**Byl takový pěkný den.**
Pass me that book, please.	**Podej mi tu knihu, prosím tě.**
We passed the museum.	**Šli jsme kolem muzea.**
Just think of it.	**Jen si pomysli.**
It is just seven.	**Je právě sedm.**
He stayed there for over a week.	**Zůstal tam přes týden.**
Did you get used to English cooking?	**Zvykl jste si na anglickou kuchyni?**
At first I was a little afraid.	**Zpočátku jsem se trochu obával.**
What will you buy in the market?	**Co si koupíte na trhu?**
At present he does not work at a machine.	**Nyní nepracuje u stroje.**
We visited the engineering works at N.	**Navštívili jsme strojírny v N.**
A new large plant is being built there.	**Staví se tam nový velký závod.**
These machines have been exported from Czechoslovakia to India.	**Tyto stroje se vyvážejí z Československa do Indie.**
In (the) future a new foundry will be built there.	**V budoucnu se tam postaví nová slévárna.**
Do you know how to operate this machine?	**Víte, jak se obsluhuje tento stroj?**
That machine is out of order (in order).	**Ten stroj není (je) v pořádku.**
They travelled to Bombay by sea (by ship).	**Cestovali do Bombaye po moři (lodí).**

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Slovní přízvuk

Zatímco v češtině je vždy přízvuk vázán na první slabiku slov, v angličtině může být přízvučná kterákoli slabika. Již jste poznali celou řadu slov, která měla přízvuk na druhé nebo třetí slabice, např. *believe* [bi'liv], *information* [ˌinfə'meišn].

Umístění přízvuku v anglickém jazyce je nutno si dobře zapamatovat, protože má (na rozdíl od češtiny) velký vliv na výslovnost samohlásek. Samohlásky mají plnou hodnotu obvykle jen v přízvučných slabikách, kdežto v nepřízvučných slabikách se vyslovují většinou jako [ə] nebo [i]. Tomuto oslabení v nepřízvučných slabikách se říká redukce; redukci známe např. z ruštiny, tam se ovšem projevuje poněkud odlišně.

Hlavní přízvuk, pokud není na první slabice, je označován v našem přepise výslovnosti krátkou kolmicí umístěnou nahoře před přízvučnou slabikou. Je-li na první slabice, tedy jako v češtině, neoznačuje se v přepisu výslovnosti vůbec.

Přízvuk na první slabice mají zpravidla slova krátká, dvouslabičná, např.:

happy, husband, office, bacon, brother, busy, David,
[hæpi, hazbənd, ofis, beikn, braðə, bizi, deivid,

doctor.
doktə].

Přízvuk na d r u h é s l a b i c e mají zpravidla slova víceslabičná (původu francouzského nebo latinského), např.:

October, canteen, electric, advance, December,
[okˈtoubə, kænˈti:n, iˈlektrik, ədˈva:ns, diˈsembə,

conservative equipment, colonial, complete.
kənˈsə:vətiv, iˈkwipmənt, kəˈlounjəl, kəmˈpli:t].

Také slova s nepřízvučným *a-*, *be-*, *de-*, *re-* aj. mají zpravidla přízvuk na druhé slabice:

a-: *about, along, again, among, aboard, above,*
[əˈbaut, əˈloŋ, əˈgen, əˈmaŋ, əˈbo:d, əˈbav,
accompany, ago, arrive
əˈkampni, əˈgou, əˈraiv]

be-: *believe, belong, begin, below, between, besides,*
[biˈli:v, biˈloŋ, biˈgin, biˈlou, biˈtwi:n, biˈsaidz,
before
biˈfo:]

de-: *department, declare, depend, design*
[diˈpa:tmənt, diˈkleə, diˈpend, diˈzain]

re-: *reserve, research, republic, report, receive,*
[riˈzə:v, riˈsə:č, riˈpablik, riˈpo:t, riˈsi:v,
return
riˈtən]

Slova víceslabičná mívají často přízvuky dva, h l a v n í a v e d l e j š í. Vedlejší přízvuk je označován v přepisu výslovnosti krátkou kolmicí, umístěnou dole před přízvučnou slabikou:

information [ˌinfəˈmeišn], *economic* [ˌikəˈnomik], *employee* [ˌimploiˈi:], *engineer* [ˌendžiˈniə], *installation* [ˌinstəˈleišn].

Některé přípony váží přízvuk na určitou slabiku slova, např. přípona *-ation* [eišn] — hlavní přízvuk na [ei]:

corporation [ˌko:pəˈreišn], *delegation* [ˌdeliˈgeišn], *occupation* [ˌokjuˈpeišn], *celebration* [ˌseliˈbreišn], *examination* [igˌzæmiˈneišn].

Přípona *-ity* váže hlavní přízvuk na třetí slabiku od konce:

formality [fo:ˈmæliti], *hospitality* [ˌhospiˈtæliti], *nationality* [ˌnæšəˈnæliti], *possibility* [ˌposəˈbiliti].

Některá slova složená mohou mít dva hlavní přízvuky, např.:

countryside [ˈkantriˈsaid], *doubledecker* [ˈdablˈdekə], *afternoon* [ˈa:ftəˈnu:n].

Přízvuk může též odlišit různé druhy slov stejného významu, např. podst. jméno a sloveso:

import [impo:t] dovoz
to import [imˈpo:t] dovážet
export [ekspo:t] vývoz
to export [iksˈpo:t] vyvážet

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Vztažná zájmena "who, which, that".

		j. č.	mn. č.
1. p.	**who**	který, jenž	kteří
2. p.	**whose** **of whom**	jehož	jejichž
3. p.	**to whom**	jemuž	jimž
4. p.	**whom**	jehož	které
1. p.	**which**	který, co	které, jež
2. p.	**of which**	jehož	jejichž
3. p.	**to which**	jemuž	jimž
4. p.	**which**	jehož	které, jež

a) Zájmeno **who** se vztahuje pouze na osoby, **which** na věci nebo na zvířata. Užívá se jich ve větách, které vyjadřují nějakou vedlejší myšlenku. Mají tedy charakter vsunuté poznámky nebo připomínky, takže i po jejich vynechání si věta podrží zcela jasný smysl. Od ostatní věty se oddělují v řeči pauzami, v písmu zpravidla čárkami.

Příklady:

Mr. Nový, who lives in Prague, has two children. — Pan Nový, který žije v Praze, má dvě děti.

My younger brother, who is a fitter, works in Plzeň. — Můj mladší bratr, který je montér, pracuje v Plzni.

The magazine, which is on the table, belongs to me. — Tento časopis, který je na stole, patří mně.

The plant, which is being built there, will employ 2,000 workers. — Závod, který se tam buduje, bude zaměstnávat 2.000 dělníků.

b) Tvar **whose** = jehož, jejíž, jejichž se vztahuje především na osoby, ale lze ho užít i o věcech.

Příklady:

This young engineer, whose name I always forget, is Mike's friend. — Ten mladý inženýr, jehož jméno vždy zapomenu, je Míšův přítel.

Prague, whose historical buildings many foreigners admire, is a beautiful city. — Praha, jejíž historické budovy obdivuje mnoho cizinců, je krásné město.

Poznámka: V poslední větě lze užít i předložkového spojení *of which*, které se zpravidla klade za podstatné jméno, ke kterému se vztahuje:
Prague, the historical buildings of which we all admire,...

c) Po předložkách a ve 4. pádě použijeme tvarů **whom a which,** např.:

I have several friends, all of whom work in our factory. — Mám několik přátel, z nichž všichni pracují v naší továrně.

Do you know the comrade whom we have just met? — Znáš toho soudruha, kterého jsme právě potkali?

He showed me some pictures, most of which were very good. — Ukázal mi několik obrázků, z nichž většina byla velmi dobrá.

2. Vztažné zájmeno "that" = který, jenž.

Toto zájmeno se vztahuje jak na o s o b y, tak i na v ě c i, **nesmí** však být před ním **předložka, ani čárka.** Užijeme ho ve větách, které blíže určují podstatné jméno, k němuž se vztahuje. Proto tyto vztažné věty nelze zpravidla vynechat, aniž se změní smysl hlavní věty. Zájmeno *that* stojí hlavně po 3. stupni přídavných jmen (např. *the most interesting*), po řadových číslovkách (např. *the first*) a po *all* — všechen, *the only* — jediný, *some*, *any*, a po ostatních neurčitých zájmenech. např. *everything*, *nothing* aj.

P ř í k l a d y:

Who is the gentleman that is speaking to Mr. Brown?	Kdo je ten pán, který mluví s panem Brownem?

He talks about books that interest him.	Mluví o knihách, které ho zajímají.
This was all that I knew about it.	To bylo vše, co jsem o tom věděl.
John was the best friend that I ever had.	Jan byl nejlepším přítelem, kterého jsem kdy měl.
This was the only foreign delegation that visited our factory.	Byla to jediná cizí delegace, která navštívila naši továrnu.
I shall tell you something that will interest you.	Povím ti něco, co tě bude zajímat.
The second letter that I received yesterday was very long.	Druhý dopis, který jsem dostal včera, byl velmi dlouhý.

P o z n á m k y: 1. Pozor! Tvar *that* může mít v češtině několik významů: že, onen, který, co. Sledujte příklady:

I know that he is here.	Vím, že je zde.
That boy is ill.	Onen chlapec je nemocen.
Who brought the books that are on the desk?	Kdo přinesl ty knihy, co jsou na stole?

2. V 1. pádu se *that* velmi často nahrazuje zájmenem *who*, ovšem jen jde-li o osoby, např.:

Do you know the people {who / that} live here?	Znáte lidi, kteří (= 1. p.) zde bydlí?
What did you say to the boy {who / that} brought the tickets?	Co jste řekl chlapci, který (= 1. p.) přinesl lístky?

3. Kdy lze vztažné zájmeno vynechat?

Vynechání vztažného zájmena ve větě je pro angličtinu velmi typické. Sledujte příklady, kdy lze zájmeno *that* vynechat.

a) J e - l i v e 4. p., tj. následuje-li za ním podmět (= silně vytištěné slovo):

P ř í k l a d y:

He was the only Englishman (that) **I** *knew.*	Byl to jediný Angličan, kterého (4. p.) jsem znal.
Where is the book (that) **you** *bought yesterday?*	Kde je kniha, kterou (= 4. p.) jsi včera koupil?
Who are the foreigners **we** *met?*	Kdo jsou ti cizinci, které jsme potkali?
This is the book **I** *like best.*	To je kniha, kterou mám nejraději.

A l e:

Do you know the foreigner who is sitting next to our chairman?	Znáte toho cizince, který sedí vedle našeho předsedy?

(*who* je zde v 1. pádě — nelze je proto vynechat.)

b) Řekli jsme si, že zájmeno *that* nesmí stát po předložce. Ve spojení s předložkou musí se p ř e d l o ž k a přesunout n a k o n e c v ě t y a pak lze zájmeno vynechat. Přesunutí předložky na konec věty vztažné je v angličtině velmi časté i po *whom* a *which*. Srovnejte tyto čtyři možnosti:

Where is the boy	**about whom** *you were talking?*	Kde je ten chlapec, o kterém jsi hovořil?
	whom *you were talking* **about?**	
	that *you were talking* **about?**	
	you were talking **about?**	

This is the play (that) I am interested in.	To je hra, o niž se zajímám.
Here is the bag (that) she is looking for.	Zde je taška, kterou hledá.

4. Číslovky sto, tisíc, milión.

100	—	**a hundred** [handrid]
200	—	**two hundred**
250	—	**two hundred and fifty**
400	—	**four hundred**
1,000	—	**a thousand** [θauznd]
3,000	—	**three thousand**
1,000,000	—	**a million** [miljən]

a) Stovky se spojují s následujícím číslem spojkou *and*:

four hundred and forty

b) Číslovky *hundred, thousand* a *million* nepřibírají v množ. čísle konc. *-s*, předchází-li určitá číslovka:

five hundred people pět set lidí
ten thousand inhabitants deset tisíc obyvatel

c) Tyto číslovky mohou též být podstatnými jmény (např. stovka) a pak ovšem přibírají *-s* v množném čísle a následuje po nich předložka *of*.

Např.: *hundreds* **of** *people* stovky lidí
many thousands **of** *inhabitants* mnoho tisíc obyvatel

d) Desetinná čísla čteme takto: 3.674 = *three-point* [point = tečka] *-six-seven-four*.

e) Skupiny číslic ve vícemístných číslech oddělujeme čárkou:

6,456,879

5. Další nepravidelná slovesa.

Neurčitý způsob:	Minulý čas:	Minulé příčestí:
build [bild] stavět	**built** [bilt]	**built** [bilt]
begin [biˈgin] začít	**began** [biˈgæn]	**begun** [biˈgan]
fly [flai] letět	**flew** [flu:]	**flown** [floun]
grow [grou] růst	**grew** [gru:]	**grown** [groun]
know [nou] znát	**knew** [nju:]	**known** [noun]
pay [pei] platit	**paid** [peid]	**paid** [peid]
read [ri:d] číst	**read** [red]	**read** [red]
sit [sit] sedět	**sat** [sæt]	**sat** [sæt]
give [giv] dát	**gave** [geiv]	**given** [givn]

Příklady:

The match began at four o'clock.	Zápas začal ve čtyři hodiny.
The play has just begun.	Hra právě začala.

I have never flown.	Nikdy jsem neletěl.
I have known him since 1957.	Znám ho od roku 1957.
Who paid the bill?	Kdo zaplatil účet?
I read it in the Sunday paper.	Četl jsem to v nedělních novinách.
Have you read the latest news?	Četl jste nejnovější zprávy?
Mr. Blake has given me his address.	Pan Blake mi dal svou adresu.
Last Saturday Ann gave me a free ticket to theatre.	Minulou sobotu mi Anna dala volný lístek do divadla.

CVIČENÍ

1. Přečtěte:

July, September, already, Bombay, accompany, collect, advice, address, began, employ, enclose, another, banana, depend, refreshment; countryside, fourteen, sightseeing, doubledecker.

2. Zopakujte si výslovnost slova na *-tion* a *-ity*:

accommodation, registration, admiration, occupation, situation, installation, organization, examination; nationality, hospitality, formality.

3. Doplňte "who, which, that" (podle potřeby):

1. My mother, — is forty, works in an office. 2. Where is the boy — brought this? 3. The build-

ing — you can see over there is our new school. 4. Do you know the man — is standing in front of the station? 5. This is the best play — I have seen. 6. There is nothing — interests me more. 7. The second flat — is on the first floor is very nice. 8. I have just received a letter from Dick, — left for India a month ago.

4. Přeložte a rozhodněte, kdy lze vztažné zájmeno vynechat:

1. How did you enjoy the film that we saw yesterday? 2. Who are the people that you were speaking to a moment ago? 3. Mr. Gardener, who is working in the park, is a very old man. 4. The book that I am reading is interesting. 5. I must not miss the bus that is going at six. 6. Here is the magazine that Dick was looking for. 7. These are the machines that we export to India. 8. That engineer whom I saw at the meeting made a very good impression on me.

5. Čtěte správně číslice:

3,578; 543; 9,864,239; 5.65; 4,000; 478; 89.4; 2.5.

6. Odpovězte:

1. Who wrote the letter to John? 2. When did he write it? 3. What did he write first? 4. How long has Peter been in India? 5. Where is he staying at present? 6. What is being built at Ranchi? 7. How many inhabitants has that town? 8. Tell something about the new plant which is being built in India. 9. How many workers will the new plant employ? 10. How did Peter spend his holiday in India? 11. How do we help to build up Indian industries?

7. Zopakujte si tvary nepravidelných sloves a zkontrolujte s přehledem v „Klíči“ na str. 49–51:

be, have, send, bring, take, give, see, sit, go, write, read, know.

8. Tvořte krátké věty v předpřítomném čase v trpném rodě:

to build houses; to send letters; to give magazines to John; to invite foreign delegates; to prepare everything; to make machines; to finish work; to employ technical employees.

9. Přeložte:

1. Továrna, která se staví v našem městě, bude mít (= zahrnovat) dílny, slévárnu a správní budovu. 2. Bude zaměstnávat 3000 dělníků a technických pracovníků. 3. Montéři a inženýři, kteří včera přišli, budou instalovat nové stroje. 4. Stovky dělníků budou cvičeny ve zvláštních kursech. 5. Dovolená, kterou jsem strávil na venkově, byla bohužel velmi krátká. 6. Toto je stroj, který přišel včera. 7. Děkuji ti za časopis, který jsi mi poslal. 8. Zde je ta továrna, o které mluvili. 4. Dům, ve kterém bydlím, je blízko muzea. 10. Budova, na kterou se díváte, je Národní divadlo.

10. Konverzační cvičení:

a) Napište dopis příteli; poděkujte mu za jeho poslední dopis a za zprávy, které vám poslal; napište mu o sobě, o své rodině a o své práci; pozvěte ho na návštěvu.

b) Vypravujte, jak ČSSR pomáhá budovat průmysl v bývalých koloniálních zemích. (Vysíláme odborníky, stavíme a zařizujeme továrny, vyvážíme stroje, tovární zařízení a průmyslové zboží, atd.).

Television and Radio

Dick: I see you've got a new television set.

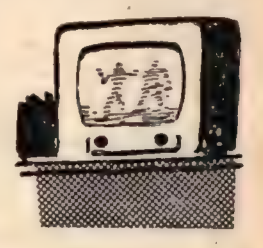
Peter: Yes, we have sold the old one with a small screen and bought this one instead. It has a larger screen but the case is smaller. There's also a self-contained aerial. We'll switch it on as soon as the seven o'clock news and newsreel start. Then you'll see how clear the picture is.

Dick: What's on tonight?

Peter: As it is Saturday there are several programmes: first a review of this week's world events, and then a television play and a film.

Dick: I like studio plays. They are far better than plays transmitted from a theatre.

Peter: Well, they have been showing excellent performances from the National Theatre. But I agree with you that the television cameras have not the same possibilities on the stage as in the studio.

Dick: I am keen on sports and I like the sports reports best. The Eurovision transmissions of the Olympic games were very fine.

*

John: Could you have a look at my radio set, Mike, and tell me what's wrong with it? It has been out of order since Sunday. I have been trying to repair it, but I'm afraid I can't find out why it doesn't work.

Mike: What have you been doing with it? This valve's burnt out, the switch is broken, the aerial has been torn off.

John: Is it beyond repair?

Mike: You'll have to wait for some time before you can listen in again.

John: What a pity, I've just been following the Radio University Courses and the Spanish course.

Mike: By the way, why don't you buy a new set? Your (radio) set ist out-of-date, you know, and if you add a few hundred crowns to the cost of repairs, you can get a new portable transistor set.

John: I've been thinking of a radiogram. We have been saving for it for some time. Will you help me choose a good make?

Mike: With pleasure. We can also look at some tape recorders which we are planning to buy for our Works Social Club.

Radio Broadcast

(Medium waveband, wave length 337 metres) 7.0 Time Signal, News; 7.35 Today's Papers; 8.0 News; 8.40 Music; 9.0 Records; 11.0 Lecture on Modern Literature; 11.30 Old Songs; 12.0 Women's Hour; 3.0 Sports Review; 4. Concert; 5.0 Children's Hour; 6.0 Russian by Radio; 6.30 News; 7.0 Jazz; 7.30 Play; 9.0 Dance Music; 10.30 News; 11.0 Concert; 11.55 News.

TV Programme:

2.0 News; 3.0 This Week; 4.0 Children; 6.30 News, Weather Forecast; 7.30 Brains Trust; 8.55 Play; 10.35 What the Papers Say; 11.0 News and Newsreel.

SLOVNÍ ZÁSOBA

set [set] přijímač
sell — sold — sold [sel — sould — sould] prodávat, prodat
screen [skri:n] obrazovka, promítací plátno (v kině)
instead (of) [in'sted] místo (čeho)
case [keis] skříňka, bedna
self-contained ['selfkən'teind] vmontovaný
aerial [eəriəl] anténa
switch [swič] vypínač
switch on zapnout
switch off vypnout
as soon as [æz su:n‿æz] jakmile
newsreel [nju:zri:l] žurnál, týdeník (televizní, filmový)
clear [kliə] jasný
what's on? co se dává?
review [ri'vju:] přehled
event [i'vent] událost, příhoda
studio [stju:diou] studio, ateliér
studio play televizní hra
far better mnohem lepší (lépe)
transmit *(tt)* [trænz'mit] přenášet, vysílat
excellent [ekslənt] výborný
performance [pə'fo:məns] představení
national [næšnl] národní
agree (with) [ə'gri:] souhlasit (s)
possibility [,posə'biliti] možnost
stage [steidž] jeviště
keen [ki:n] chtivý; ostrý
I am keen on mám velmi rád (co)
report [ri'po:t] reportáž; provádět reportáž
Eurovision ['juərə'vižn] Eurovize
transmission [trænz'mišn] přenos, vysílání
Olympic Games [o'limpik geimz] olympiáda
wireless [waiəlis] rozhlas
radio [reidiou] rádio
Mike [maik] Míša
out of order porouchaný
repair [ri'peə] opravit; oprava
find — found — found [faind — faund — faund] najít
find out objevit, zjistit, vypátrat
valve [vælv] lampa (rádiová)
burn — burnt — burnt [bə:n — bə:nt — bə:nt] spálit
burn out vypálit
tear — tore — torn [teə — to: — to:n] (po)trhat
tear off vytrhnout
beyond [bi'jond] mimo, za
it is beyond repair to nelze spravit
university [,juni'və:siti] universita

out-of-date [aut‿əv deit] zastaralý, staromódní
crown [kraun] koruna
cost [kost] cena, výdaje, náklady
portable [po:təbl] přenosný
transistor [trænsistə] tranzistor
think of pomýšlet (na co)
radiogram ['reidiou'græm] gramorádio
save [seiv] šetřit
make značka
tape [teip] páska
tape recorder [ri'ko:də] magnetofon
broadcast [bro:dka:st] vysílání; vysílat
medium [mi:djəm] střední
wave [weiv] vlna *(rozhlasová; vodní)*
band [bænd] rozsah, pásmo
length [leŋθ] délka
metre [mi:tə] metr
signal [signl] signál
music [mju:zik] hudba
record [reko:d] deska (gramofonová)
record [ri'ko:d] zaznamenat, nahrát
lecture [lekčə] přednáška
literature [litričə] literatura
jazz [džæz] džez
Russian [rašn] ruština; ruský; Rus
dance [da:ns] tanec; tančit
weather forecast [weðə fo:ka:st] předpověď počasí
brains trust [breinz trast] kviz, soutěž o vědomostech

DŮLEŽITÉ VAZBY

Switch on the radio, please.	Zapni rádio, prosím.
Can I switch the television off?	Mohu vypnout televizi?
You can switch on (off) the light.	Můžete rozsvítit (zhasnout).
This switch is out of order.	Tento vypínač je porouchaný.
What's on the TV?	Co se dává v televizi?
A good studio play was shown yesterday.	Včera dávali dobrou televizní hru.
What's wrong with it?	Co tomu chybí?
He is keen on sports.	Má velmi rád sport.
By the way, have you heard the news?	Mimochodem, slyšel jste, co je nového?
This is the latest news.	To jsou nejnovější zprávy.

What's the news?	Co je nového?
Prague Radio broadcasts also in English.	Pražský rozhlas vysílá také anglicky.
This station broadcasts on long, short and medium wave bands.	Tato stanice vysílá v pásmu (okruhu) dlouhých, krátkých a středních vln.
We have a four-valve set.	Máme čtyřlampovku.
I have got some new jazz records.	Mám několik nových desek s džezem.
He recorded the song on tape.	Zaznamenal si tu píseň na magnetofonový pásek.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Dlouhá výslovnost samohlásek v přízvučných slabikách.

V následující tabulce si všimněte, kdy se samohlásky v přízvučné slabice vyslovují dlouze:

píšeme	čteme	příklady
a+r	[a:]	*are* [a:], *car* [ka:], *far* [fa:], *sharp* [ša:p], *garden* [ga:dn], *large* [la:dž]
a+r	[o:]	*war* [wo:], *quarter* [kwo:tə]
e+r	[ə:]	*person* [pə:sn], *conservative* [kən'sə:vətiv], *nervous* [nə:vəs], *reserve* [ri'zə:v] Výjimka: *clerk* [kla:k]
i+r	[ə:]	*sir* [sə:], *first* [fə:st], *shirt* [šə:t], *girl* [gə:l], *skirt* [skə:t], *third* [θə:d]
o+r	[o:]	*report* [ri'po:t], *sport* [spo:t], *sore* [so:], *order* [o:də], *record* [ri'ko:d], *export* [iks'po:t]
o+r	[ə:]	*worse* [wə:s], *workship* [wə:kšop], *world* [wə:ld]
ou+r	[o:]	*course* [ko:s], *four* [fo:], *fourteen* ['fo:'ti:n]

čteme	píšeme	příklady
u+r	[ə:]	*hurt* [hə:t], *burn* [bə:n], *nurse* [nə:s]
a+ll	[o:l]	*install* [in'sto:l], *all* [o:l], *hall* [ho:l]
a+l+souhl.	[o:]	*talk* [to:k], *walk* [wo:k], *already* [o:l'redi]
a+ss	[a:s]	*class* [kla:s], *pass* [pa:s], *glass* [gla:s]
a+s+souhl.	[a:s]	*ask* [a:sk], *fasten* [fa:sn], *castle* [ka:sl], *last* [la:st], *basket-ball* [ba:skitbo:l]
a+w	[o:]	*lawn* [lo:n], *saw* [so]; *Shaw* [šo:]
e+w	[ju:, u:]	*news* [nju:z], *few* [fju:], *grew* [gru:]

Upozornění: Tato pravidla mají ovšem výjimky, jako např. *shall* [šæl], *ballet* [bælei], *half* [ha:f] aj.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Předpřítomný čas průběhový.

A. Tvoření:

Předpřít. čas průběhový se tvoří podle vzoru:

to have + been + -ing

1. I	have	been	sitting
2. you	have	been	standing
3. he	has	been	listening
1. we	have	been	waiting
2. you	have	been	reading
3. they	have	been	living

O t á z k a se tvoří přehozením podmětu a pomocného slovesa *have*. **Z á p o r** utvoříme pomocí *not*, které se klade mezi pomocné sloveso *have* a *been*:

have I been sitting?
have you been standing?
I have not been sitting
you have not been standing

B. U ž i t í :

a) V 21. lekci jste se naučili používat prostého předpřítomného času. Např. *I have been ill* — byl jsem nemocen (a ještě nejsem zcela zdráv).

Rovněž průběhový předpřítomný čas označuje **děj**, který **začal v minulosti a trvá do přítomnosti,** ovšem s tím rozdílem, že děj po celou dobu **nepřetržitě probíhal.** Doba trvání bývá často označena. Průběhového tvaru se často užívá u sloves, která sama vyjadřují delší dobu trvání, j. *wait, stay, live, play, study, read, write* apod.

V následujících příkladech si všimněte, že do češtiny překládáme tento čas zpravidla přítomným časem:

I have been waiting for him for two hours (since ten).	Už na něho čekám dvě hodiny (od desíti).
We have been living in Prague since 1950.	Bydlíme v Praze od roku 1950.
I have been studying English for two years.	Učím se anglicky (už) dva roky.

I have been following Radio University Courses.	Sleduji kursy rozhlasové university (stále, pravidelně).
What have you been doing all the time?	Co jsi dělal (Co děláš) po celou tu dobu?
I have been looking forward to the trip for a long time.	Už dlouho se těším na ten výlet.

b) Průběhový předpřítomný čas vyjadřuje též **údiv, překvapení, rozhořčení.** Věta je tedy citově zabarvena.

What have you been doing with the bike?	Co jsi to prováděl s tím kolem?
Who has been playing with the television set again?	Kdo si to zase hrál s televizorem?

2. Časové věty.

Poznali jste již několik časových spojek:

as [æz]	když
as soon as [æz su:n æz]	jakmile
since [sins]	od (té doby)
when [wen]	když
after [a:ftə]	po, (potom) když
before [bi'fo:]	před, (dříve než)
till [til]	až (do)
while [wail]	zatímco

P o z o r ! Nyní si zapamatujte důležité pravidlo. Po časových spojkách se v angličtině **nesmí klást**

budoucí čas. Český budoucí čas se překládá do angličtiny **přítomným časem.**

Příklady:

I shall wait till the transmission is over.	Počkám, až skončí přenos.
As soon as I get the tickets, I shall ring you up.	Jakmile dostanu lístky, zatelefonuji vám.
Don't forget to tell him about it when you see him.	Nezapomeň mu to říci, až ho uvidíš.
I shall read the book when I am free.	Přečtu si tu knihu, až budu mít čas.
You must have a cup of tea before you leave.	Musíte si vzít šálek čaje, než odejdete.

Poznámky: 1. Před spojkou **since** = „od té doby" se zpravidla klade předpřítomný čas:

I have not met him since he left Prague.	Od té doby co odjel z Prahy, jsem se s ním nesetkal.

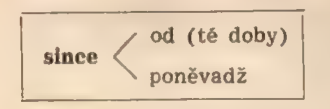
2. Po spojce = **while** = „zatímco" se zpravidla klade průběhový tvar:

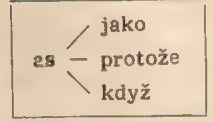
You can read the papers while you are waiting.	Můžete si přečíst noviny, zatímco budete čekat.

3. Různé významy **since** a **as**:

Příklady:

I have not seen him since 1960.	Od roku 1960 jsem ho neviděl.
Since he has not time he must leave earlier.	Poněvadž nemá čas, musí odejít dříve.
As a student he was keen on sports.	Jako student měl velmi rád sport.
I cannot go there as I have no time.	Nemohu tam jít, protože nemám čas.
I met him as I was going home.	Potkal jsem ho, když jsem šel domů.

4. Nepravidelná slovesa.

Neurčitý způsob:	Minulý čas:	Minulé příčestí:
burn [bə:n] spálit	**burn** [bə:n]	**burnt** [bə:nt]
choose [ču:z] vybrat	**chose** [čouz]	**chosen** [čouzn]
cost [kost] stát (o ceně)	**cost** [kost]	**cost** [kost]
find [faind] nalézt	**found** [faund]	**found** [faund]
lead [li:d] vést	**led** [led]	**led** [led]
sell [sel] prodat	**sold** [sould]	**sold** [sould]
shake [šeik] třást	**shook** [šuk]	**shaken** [šeikn]
sing [siŋ] zpívat	**sang** [sæŋ]	**sung** [saŋ]
tear [teə] trhat	**tore** [to:]	**torn** [to:n]
tell [tel] říci	**told** [tould]	**told** [tould]

Příklady:

She has burnt her hand.	Popálila se na ruce.
The shirt cost 20 shillings.	Košile stála 20 šilinků.
I have not yet found the lost key.	Ještě jsem ten ztracený klíč nenašel.
They shook hands.	Podali si ruce.
Who sang the part of Carmen?	Kdo zpíval (úlohu) Carmen?
Eve has torn her new dress.	Eva si roztrhla nové šaty.
Who told you to wait?	Kdo ti řekl, abys počkal?
He led the fight of the colonial peoples for independence.	Vedl boj koloniálních národů za nezávislost.

CVIČENÍ

1. Zopakujte si dlouhou výslovnost samohlásek v těchto slovech:

last, war, girl, hall, sharp, fourteen, answer, few, clerk, quarter, work, fasten, castle, bath, lawn, course, university, install, garden, grew, saw, tall, talk, world.

2. Zopakujte si výslovnost přípony "-ing" (konc. *-g* se nevyslovuje):

trying, being, studying, seeing, playing, saying, doing, stopping, skiing, ringing, singing, belonging.

3. Sloveso v závorce dejte do průběhového předpřítomného času:

1. I (to wait) for him the whole afternoon. 2. He

(to save) for a new car since last summer. 3. What (you — to write) in that diary? 4. We (to use) this tape recorder for a few months. 5. They (to talk) for two hours. 6. The delegation (to stay) at the Sports Hotel for a week. 7. What (you — to do) here? 8. He (to prepare) for his examination since March. 9. We (to watch) the TV Brains Trust since it began. 10. I (to learn) English for six months.

4. Utvořte z uvedených vět časové souvětí:

1. We shall start as soon as — (he will come). 2. He will ring up when — (he will be ready). 3. I shall not leave before — (the meeting will end). 4. You must wait till — (the wireless set will be in order). 5. We shall cross the street when — (we shall see the green light). 6. Ann will make tea when — (she will be free). 7. They will answer as soon as — (they will receive your letter).

5. Přeložte do češtiny a srovnejte různá užití "since" a "as":

a) as a child; since 1961; since Wednesday; as a sportsman.

b) 1. He has not come since he is ill. 2. I did not help Mother as I had no time. 3. The boy has grown a lot since I saw him last. 4. He broke his leg as he was skating. 5. We have not been there since last summer. 6. We did not see the play since our TV set was out of order. 7. As a young man he was an excellent football player. 8. He studied Russian as he wanted to be a Russian

teacher. 9. We saw you as you were crossing the street.

6. Tvořte otázky v minulém čase (pomocí *what, why, who, where* atd.):

1. You tore *your stocking*. 2. *They* told you *the news*. 3. *He* found his keys *on the table*. 4. *Mary* burnt *the cake*. 5. *My friend* sold *his old car*. 6. *She* chose *a green blouse* instead of the red one. 7. *They* sang *Russian songs*. 8. *Mr. Brown and Mr. Veselý* shook hands. 9. He took his friends *to the tram stop*. 10. The tickets cost *twenty crowns*.

7. Odpovězte:

1. Why did Peter sell his old television (set)? 2. Why did he buy a new set? 3. Which do you like better, a studio play or a play transmitted from the theatre? 4. When is the TV news? 5. What was wrong with John's radio? 6. What has John been saving for? 7. Which is cheaper, a radiogram or a transistor set? 8. Which do you prefer, to listen in to a concert or to watch a TV play? 9. How long have you been learning English? 10. What have you been doing today?

8. Přeložte:

1. Až prodám starý televizor, koupím si nový s větší obrazovkou. 2. Zapneme rádio, až bude sedm hodin. 3. Šetříme (už) dva roky. 4. Musím se zeptat, kdy odjede příští vlak do Brna. 5. Nemohl jsem vám napsat, protože jsem zapomněl vaši adresu. 6. Sleduji rozhlasovou universitu od

první lekce. 7. Petr stojí (už) čtvrt hodiny frontu na lístky. 8. Objednáme si další chod, až dojíme (přel. skončíme) polévku. 9. Jakmile skončí toto vysílání, půjdeme spát. 10. Celý týden se těším na toto představení.

9. Konverzační cvičení:

a) Popište, jak byste si koupil:

1. nový televizor nejmodernějšího typu s velkou obrazovkou, zeptejte se na cenu a požádejte prodavače o zaslání na vaši adresu;

2. rozhlasový přijímač (tranzistorové rádio, magnetofon), zeptejte se na různé značky, kolik má lamp a jaký okruh vysílání;

3. několik gramofonových desek (kurs angličtiny, národní písně, taneční hudbu apod.).

b) Porovnejte programy rozhlasu a televize.

c) Vypravujte, které programy máte nejraději.

Across the USA

Let us have a look at the map of the USA, the one shown in your book. Lying between the Atlantic and the Pacific Oceans, the United States of America covers over 3 million square miles of the North American continent and it is, therefore, only a little smaller than Europe.

In the western United States you can see the Rocky Mountains, with Mount Whitney rising to 14,000 ft. Yellowstone National Park, lying in these mountains, is a large natural reservation with wild animals, strange birds and plants. The beauties of the Yellowstone Park — mountain rivers, narrow valleys and forests — are admired by tourists from all over the world.

In the centre of the United States are the great plains where mainly wheat and corn, cotton and tobacco, the traditional crops of the southern states are grown. The main rivers in the States are the Mississippi, the Missouri, the Arkansas, and the Ohio. Large vessels, even ocean-going ships, can reach river ports far up the Mississippi. Numerous roads, railways and canals connecting the different parts of the country play an important part in inland transport.

The north-east is especially rich in raw materials. The three most important products are coal, petroleum, and iron which gave rise to the heavy industries situated around the Great Lakes (Lake Michigan, Lake Ontario, Lake Superior, Lake Huron, and Lake Erie).

The USA consists of 50 states, the five largest being Texas, famous for its oil, prairies, and cattle ranches, followed by California, New Mexico, Arizona, and Nevada. Washington, D. C., the seat of the American Congress, is the capital of the USA. New York City, with its typical skyscrapers in Lower Manhattan, such as the Empire State Building (1,472 ft. high), or the United Nations Building, is the largest American city and the principal port for foreign trade.

The USA is the home of about 200 million people. In the past many peoples, the English, Irish, French, and Germans, Italians, Slavs, Chinese, Japanese, and Mexicans emigrated to the United States and became American citizens. The Negroes, living mostly in the South and in the large industrial cities of the North and West, must still fight for their rights. The question of racial integration and civil rights for Negroes is one of the great problems facing the USA today.

American industries are in the hands of big trusts and monopolies. The USA represents a typical capitalist country in contrast to those countries which are building up a new socialist order.

Výslovnost vlastních jmen z textu:

The Atlantic [ət'læntik]; **the Pacific** [pə'sifik] Tichý Oceán; **The Rocky Mountains** [roki mauntinz] Skalisté Hory; **Mount Whitney** [maunt witni]; **Yellowstone National Park** [jeloustoun næšnl pa:k] Národní park Y.; **the Mississippi** [,misi'sipi]; **the Missouri** [mi'zuəri]; **the Arkansas** [a:kənso:]; **the Ohio** [o'haio]; **Michigan** [mišigən]; **Ontario** [on'teəriou]; **Superior** [sju'piəriə]; **Huron** [hjuərən]; **Erie** [iəri]; **Texas**

[teksəs]; **California** [ˌkæliˈfo:njə]; **New Mexico** [nju: meksikou]; **Nevada** [neˈva:də]; **Nebraska** [niˈbræskə]; **Arizona** [ˌæriˈzounə]; **Washington** [wošiŋtən]; **D.C. = District of Columbia** [distrikt əv kəˈlambiə]; **Manhattan** [mænˈhætn]; **the Empire State Building** [empaiə steit bildiŋ]; **Broadway** [bro:dwei], **Wall Street** [wo:l stri:t], **Fifth Avenue** [fifθ ævinju:] — jména 3 nejznámějších ulic v New Yorku. Jména národů: **Italians** [iˈtæljənz] Italové; **Slavs** [sla:vz] Slované; **Chinese** [ˈčaiˈni:z] Číňané; **Japanese** [ˌdžæpəˈni:z] Japonci; **Mexicans** [meksikənz] Mexičané.

SLOVNÍ ZÁSOBA

across [əˈkros] přes, napříč
the United States of America [ju:ˈnaitid ˈsteits‿əv əˈmerikə] Spojené státy americké
the USA [ˈju: ˈes ˈei] *(zkratka)* USA
lie (lying) — lay — lain [lai — lei — lein] ležet
ocean [oušn] oceán
the Atlantic O. [ətˈlæntik] Atlantský oceán
cover [kavə] pokrýt
mile [mail] míle
square [skweə] čtverec; čtverečný
American [əˈmerikən] americký; Američan
therefore [ðeəfo:] proto, tudíž
rise [raiz] stoupat, tyčit se
foot, *mn. č.* **feet** *(zkr.* **ft)** [fut, fi:t] stopa (asi 30 cm), noha
nature [neičə] příroda
natural [næčrəl] přírodní
reservation [ˌrezəˈveišn] rezervace
wild [waild] divoký
animal [æniml] zvíře
strange [streindž] zvláštní, neznámý, cizí, divný, vzácný
bird [bə:d] pták
plant [pla:nt] rostlina
beauty [bju:ti] krása
river [rivə] řeka
narrow [nærou] úzký
valley [væli] údolí
forest [forist] les *(rozsáhlý)*
plain [plein] nížina
mainly [meinli] hlavně
wheat [wi:t] pšenice
corn [ko:n] kukuřice *(am.)*
traditional [trəˈdišənl] tradiční
crop [krop] plodina
vessel [vesl] loď, plavidlo
steamer [sti:mə] parník
reach [ri:č] dosáhnout, dojet
port [po:t] přístav
numerous [nju:mərəs] četný, početný
road [roud] silnice
canal [kəˈnæl] průplav
connect [kəˈnekt] spojovat
different [difrənt] různý, jiný

play part in [pa:t] hrát úlohu v
inland [inlənd] vnitrozemský
transport [trænspo:t] doprava
rich (in) [rič] bohatý (na)
raw [ro:] surový, syrový
raw material surovina
product [prodəkt] produkt, výrobek
coal [koul] uhlí
petroleum [piˈtrouljəm] petrolej
iron [aiən] železo
give rise to [raiz tə] způsobit, zavdat příčinu k, umožnit vznik
around [əˈraund] kolem
lake [leik] jezero
consist of [kənˈsist‿əv] skládat se z
oil [oil] nafta
prairie [preəri] prérie
cattle [kætl] dobytek
ranch [ra:nč] ranč
seat [si:t] sídlo
congress [koŋgres] kongres, sněmovna
capital [kæpitl] hlavní město
skyscraper [ˈskaiˌskreipə] mrakodrap
principal [prinsəpl] hlavní
citizen [sitizn] občan
the Irish [aiəriš] Irové
French [frenč] francouzský; francouzština; **the F.** Francouzi
German [džə:mən] německý; němčina; Němec
emigrate [emigreit] vystěhovat se
become — became — become [biˈkam — biˈkeim — biˈkam] stát se (čím, jakým)
racial [reišl] rasový
integration [ˌintiˈgreišn] integrace
civil [sivl] občanský
face [feis] čelit
Negro, *mn. č.* **Negroes** [ni:grou] černoch
mostly [moustli] většinou
right [rait] právo
problem [probləm] problém
trust [trast] trast (obchodní)
monopoly [məˈnopəli] monopol
in contrast to [kontræst] na rozdíl od
build up — built — built [bild — bilt — bilt] (vy)budovat
represent [ˌrepriˈzent] představovat

DŮLEŽITÉ VAZBY

What is grown in the States?	Co se pěstuje ve Spojených státech?
The Rocky Mountains lie in the west.	Hory Skalisté leží na západě.

The English Channel separates Great Britain from Europe.	Lamanšský průliv odděluje Velkou Británii od Evropy.
The main rivers in the USA are connected by canals.	Hlavní řeky USA jsou spojeny průplavy.
The Panama [ˌpænəˈmaː] **Canal connects the Pacific with the Atlantic Ocean.**	Panamský průplav spojuje Tichý a Atlantský oceán.
Texas is rich in oil.	Texas je bohatý na naftu.
In the north-east coal and iron are found.	Na severovýchodě je uhlí a železo.
The Red Indians live in reservations.	Indiáni žijí v rezervacích.
The centre of New York lies on an island called Manhattan.	Střed New Yorku leží na ostrově nazvaném Manhattan.
The Negroes must still fight for their rights.	Černoši musí dosud bojovat za svá práva.
The best-known streets of New York are Broadway, Wall Street and Fifth Avenue.	Nejznámější ulice New Yorku jsou Broadway, Wall Street a Pátá třída.

NÁVOD K VÝSLOVNOSTI

Větný přízvuk.

V angličtině se — podobně jako v češtině — klade větný přízvuk na **podst. jména, příd. jména** a na **významová slovesa**. Ostatní větné členy, spojky, předložky, pomocná slovesa a jiné **pomocné výrazy** jsou zpravidla bez přízvuku, a mají proto oslabenou výslovnost.

Sledujte větný přízvuk na následujícím příkladě: vodorovné čárky značí přízvuky, tečky označují slova nepřízvučná,) pokles hlasu na konci věty před tečkou.

The doctor just gave the books to the boys.
· – · · – · – · ·)

Protože členy, předložky a jiné pomocné výrazy jsou bez přízvuku, oslabují se v nich samohlásky na [ə] nebo [i]. Plnou výslovnost mají tato slova obyčejně jen při zvláštním důraze, nebo jsou-li na začátku nebo na konci věty; uprostřed věty mají zpravidla výslovnost oslabenou.

Oslabená výslovnost:

spojky — and, but, as, for, than, that
[ənd] [bət] [əz] [fə] [ðən] [ðət]

předložky — at, for, from, of
[ət] [fə] [frəm] [əv]

zájmena — me, him, his, her, us, your
[mi] [(h)im] [(h)iz] [(h)ə] [(ə)s] [jə]

slovesa pomocná a způsobová —

am, are, was, were,
[əm], [m] [a], [ə] [wəz] [wə]

been, have, had, does, will,
[bin] [həv], [v] [(h)əd], [d] [d(ə)z] [l]

should, would, can, could.
[š(ə)d] [w(ə)d], [d] [kən] [kəd]

Příklady:

He's at the cinema. She's coming from the office.
[hiz‿ət ðə ˈsinimə.] [šiz ˈkamiŋ frəm ði‿ˈofis.]

Ale:

What's he looking **at**?
[ˈwots hi ˈlukiŋ ˈæt?] (předložka na konci věty se neoslabuje)

Výjimku tvoří předložka **on**, která se nikdy neoslabuje, a předložky **to, into**, které se oslabují jen tehdy, následuje-li souhláska (kromě *w*):

it's on the table, let's go to school
[its on ðə teibl] [lets gou tə sku:l]

Ale:

to England
[tu iŋglənd] (za *to* následuje samohláska)

to work
[tu wə:k] (za *to* následuje *w*)

Poznámka: Číslovky 13—19 zakončené na **-teen** mění přízvuk podle postavení ve větě.

Sledujte příklady:

a) dva hlavní přízvuky: při počítání 13, 14, 15 atd. —
fourteen, fifteen
['fo:'ti:n] ['fif'ti:n]

b) přízvuk jen na první slabice: následuje-li podst. jméno —
sixteen boys
['siksti:n boiz]

c) přízvuk na **-teen**: je-li číslovka na konci věty —
I am just eighteen.
[ei'ti:n]

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Člen u vlastních jmen:

Vlastní jména osob a zemí v jedn. čísle, měst, jednotlivých hor a jezer jsou v angličtině bez členu. Rovněž názvy parků, budov, ulic a náměstí zpravidla nemají člen. U ostatních vlastních jmen

klademe určitý člen. Sledujte přehled vlastních jmen v tabulce:

bez členu:	se členem určitým:
osoby: *John Brown* *Mr. Black* *Doctor Gardener*	*the Browns* Brownovi (mn. č.)
země: *England* *Great Britain* *America* *India* *Czechoslovakia*	*the United States of America (= the USA)* *the USSR (the Union of Soviet Socialist Republics)* *the Soviet Union* (příd. + podst. jm.) *the Irish Republic*
města: *Prague, New York* *London, Moscow* *Bombay*	—
hory: *Mount Everest* ['maunt 'evərist] *Mount Whitney* *Sněžka* (i české názvy hor bez členu!)	**pohoří:** *the Rocky Mountains* *the High Tatras* ['hai 'tætrəz]
řeky: —	*the Mississippi* *the Thames* *the Vltava*

bez členu:	se členem určitým:
moře: —	*the Atlantic Ocean* *the Pacific* *the Red Sea* *the Black Sea* *the Indian Ocean*
jezera: *Lake Michigan* *Salt Lake*	—
národy: —	*the French* (mn. č.) *the English* (mn. č.) *the Americans* *the Germans* *the British* *the Czechs* *the Russians*
jazyky: *English* *French* *German* *Czech* *Russian*	—
ulice: *High Street* *Broadway* *Fifth Avenue*	—
náměstí: *Trafalgar Square* *Wenceslas Square*	—

bez členu:	se členem určitým:
parky: *Hyde Park* *Central Park*	—
lodi: —	*the Lidice* *the Titanic* [ti'tænik]
hotely: —	*the Savoy* *the Sports Hotel* *the Jalta*
noviny: *Czechoslovak Life* (podst. jm. nepočit.) *Time*	*the Daily Worker* *the Times*

Poznámka: Všimněte si rozdílu *the English* (bez koncovky -*s*) Angličané, ale *the Americans* (s konc. -*s*). Zapamatujte si tedy: *the British, the Irish, the French* — bez koncovky (končí na [š, č]); *the Germans, the Czechs, the Scots* — s koncovkou -*s*.

Příklady:

He left for the Soviet Union.	Odjel do Sovětského svazu.
Great Britain is a large island.	Velká Británie je velký ostrov.
I have never seen the Black Sea.	Nikdy jsem neviděl Černé moře.
They flew across the Atlantic.	Letěli přes Atlantský oceán.

Broadway is a well-known street in New York.	Broadway je známá ulice v New Yorku.
We went up (down) Wenceslas Square.	Šli jsme po Václavském náměstí.
Mount Everest is the highest mountain in the world.	Mount Everest je nejvyšší hora na světě.
Have you ever been to the High Tatras?	Byl jste někdy ve Vysokých Tatrách?
London lies on the (banks of the) Thames.	Londýn leží na Temži (na březích Temže).
Can you speak French or German?	Mluvíte francouzsky nebo německy?
He speaks Russian very well.	Mluví velmi dobře rusky.
The Lidice is one of our biggest ships.	Loď Lidice je jedna z našich největších lodí.
I shall buy the Daily Worker.	Koupím si Daily Worker.
Central Park is New York's largest park.	Ůstřední park je největší newyorský park.

2. Krácení vět tvarem na -ing.

Věty, jejichž děj probíhá současně, lze v angličtině krátit tvarem na *-ing*. Tvar *-ing* zde odpovídá českému přechodníku přítomnému, např.

going jda (jdouc, jdouce)
having much to do maje (majíc, majíce) mnoho práce

UNITED STATES
0 250 500 750 1000 km
Longitude 100 West of Greenwich
CANADA
ONTARIO
PACIFIC OCEAN
ATLANTIC OCEAN
NORTH
GULF OF MEXICO
MEXICO
WEST INDIA ISLANDS
CUBA
HISPANIOLA
Bahama Islands
Florida Strait
Bermudas
Tropic of Cancer
WASHINGTON
OREGON
CALIFORNIA
NEVADA
IDAHO
MONTANA
WYOMING
UTAH
ARIZONA
COLORADO
NEW MEXICO
NORTH DAKOTA
SOUTH DAKOTA
NEBRASKA
KANSAS
OKLAHOMA
TEXAS
MINNESOTA
IOWA
MISSOURI
ARKANSAS
LOUISIANA
WISCONSIN
ILLINOIS
MICHIGAN
INDIANA
OHIO
KENTUCKY
TENNESSEE
MISSISSIPPI
ALABAMA
GEORGIA
FLORIDA
SOUTH CAROLINA
NORTH CAROLINA
VIRGINIA
WEST VIRGINIA
PENNSYLVANIA
NEW YORK
MAINE
NEW BRUNSWICK
NOVA SCOTIA
REFERENCES
1 VERMONT
2 NEW HAMPSHIRE
3 MASSACHUSETTS
4 CONNECTICUT
5 RHODE I.
6 NEW JERSEY
7 DELAWARE
8 MARYLAND
SIERRA NEVADA
COAST RANGE
COLORADO PLATEAU
ROCKY MTS.
APPALACHIAN MTS.
Mt. Whitney
Longs pk
Great Salt Lake
Salton Sea
Lake Superior
L. Michigan
L. Huron
L. Erie
L. Ontario
Lake Winnipeg
R. St. Lawrence
Mississippi
Missouri
Ohio
Colorado
Arkansas
Canadian
Red
Brazos
Rio Grande
Rio Pecos
Platte
Yellowstone
Mouths of the Mississippi
Baja California
Gulf of California
Vancouver
Olympia
Seattle
Astoria
Salem
Portland
Boise
Sacramento
San Francisco
Carson City
Los Angeles
San Diego
Phoenix
Tucson
Salt Lake City
Helena
Great Falls
Miles City
Virginia City
Sheridan
Cheyenne
Denver
Pueblo
Santa Fé
El Paso
Bismarck
Pierre
Lincoln
Omaha
Topeka
Kansas City
Oklahoma City
Dallas
Austin
S. Antonio
Houston
Galveston
Winnipeg
Duluth
St. Paul
Minneapolis
Sioux City
Des Moines
Madison
Milwaukee
Chicago
Lansing
Springfield
Jefferson City
Indianapolis
Cincinnati
Frankfort
Columbus
Cleveland
Detroit
Charleston
Nashville
Memphis
Little Rock
Jackson
Baton Rouge
New Orleans
Atlanta
Montgomery
Tallahassee
Tampa
Columbia
Raleigh
Wilmington
Georgetown
Charleston
Savannah
Richmond
Norfolk
Washington
Annapolis
Dover
Philadelphia
Trenton
Jersey City
New York
Harrisburgh
Pittsburgh
Buffalo
Albany
Hartford
Providence
Boston
Concord
Montpelier
Augusta
Ottawa
Montreal
Fredericton
Halifax
Havana
La Paz
Guadalupe
S. Juan

not having nemaje (nemajíc, nemajíce)
being jsa (jsouc, jsouce)
walking kráčeje (kráčejíc, kráčejíce)

Na rozdíl od českého přechodníku, kterého se užívá zřídka, je tento tvar i v hovorové angličtině velmi často užívaný. V češtině zpravidla tyto věty přeložíme pomocí spojek „když, protože, jelikož".

As I was going home, **Going home,**	*I met Mary.*

Když jsem šel domů, potkal jsem Marii

Poznámka: Všimněte si, že v krácené větě spojka *as* vypadla.

Příklady:

As we had much to do, *Having much to do,*	*we stayed at home.*

Protože jsme měli mnoho práce, zůstali jsme doma.

When they were walking along Oxford Street, *Walking along Oxford Street,*	*they saw nice shops.*

Když kráčeli Oxfordskou ulicí, viděli pěkné obchody.

As he was ill, *Being ill,*	*he went to the doctor's.*

Protože byl nemocen, šel k lékaři (*to the doctor's*, viz str. 394).

As we had not much work, } *we went for*
Not having much work, } *a walk.*

Protože jsme neměli mnoho práce, šli jsme na procházku.

Poznámka: Zopakujte si pravopisné změny před konc. *-ing*, viz str. 64. Např.:

have — having	*stop — stopping*	ale: *staying*
make — making	*get — getting*	*playing*

Pozor! *lie — lying*

3. Zvláštnosti v užití trpného rodu v angličtině.

They showed us **a small map.** Ukázali nám malou mapu.
↓
We were shown a small map.

Trpné vazby jsou v angličtině velmi hojné. V češtině lze převést do trpného rodu jen slovesa, která se pojí s předmětem ve 4. p., např. kupuji knihu (koho? co? = 4. p.) — kniha je koupena.

V angličtině může být podmětem trpné vazby i předmět ve 3. p., což je v češtině vyloučeno. Sledujte příklady:

they gave me (komu? = 3. p.) ↓ **I was given**	dali mi
he sent her ↓ **she was sent**	poslal jí

He gave me a book. ↓ **I was given a book.**	Dal mi knihu.
They told him the news. ↓ **He was told the news.**	Řekli mu tu zprávu.
We sent them a wire. ↓ **They were sent a wire.**	Poslali jsme jim telegram.

Poznámka: Předmět ve 4. pádě zůstává ovšem zachován:

They showed us (3. p.) **the shop.** (4. p.) — Ukázali nám (komu?) ten obchod (koho? co?)
↓
We were shown the shop.

Příklady:

I was told to wait.	Řekli mi, abych počkal.
She was given no answer.	Nedostala žádnou odpověď.
We were told not to phone.	Bylo nám řečeno, abychom netelefonovali.

Poznámka: **He is said to** = říká se o něm, prý ... Např.:

He is said to be a good teacher.	Říká se o něm, že je dobrý učitel.
She was said to be good at English.	Prý byla dobrá v angličtině.

Ale:

She was told to stay.	Bylo jí řečeno (Byla vyzvána), aby zůstala.

4. Další nepravidelná množná čísla.

Již jste poznali několik podst. jmen, která tvoří množné číslo nepravidelně, viz str. 185. Nyní si k nim připojíme několik dalších:

jednotné číslo	množné číslo
a) **foot** noha, stopa	**feet** [fi:t]
b) **Negro** černoch	**NegroES** [ni:grouz]
potato brambor	**potatoES** [pəˈteitouz]
c) **life** život	**lives** [laivz]

a) Podst. jméno *foot* tvoří množné číslo změnou kmenové souhlásky, jako např. *man — men* apod.

b) Podst. jména zakončená na *-o* mají v mn. č. buď konc. *-es* (běžná slova) nebo jen konc. **-s** (slova cizí, např. *radios*).

c) Většina podst. jmen zakončených na **-f(e)** mění toto koncové *-f(e)* v mn. č. na **-v-** a přijímá koncovku **-es,** např. *half — halves, wife — wives.*

5. Přivlastňovací pád u neživotných podst. jmen.

Dosud jste se učili, že přivlastňovací pád lze užít jen u jmen osob, avšak i některá neživotná jména mohou tvořit přivlastňovací pád, např. *the world, the sun,* jména měst a zemí a dále [viz b)] jména označující časové údaje, vzdálenost, míru, váhu, cenu apod.

P ř í k l a d y:

a) *the world's greatest port*	největší světový přístav
London's traffic	londýnská doprava
Czechoslovakia's export	československý vývoz
America's railway transport	železniční doprava v Americe
b) *a mile's bus ride*	jízda autobusem na vzdálenost jedné míle
a minute's call	minutový rozhovor (telefonický)
an hour's flight	jednohodinový let
today's newspaper	dnešní noviny
a day's trip	jednodenní výlet
two months' holiday	dvouměsíční dovolená

6. Další nepravidelná slovesa.

Neurčitý způsob:		Minulý čas:	Minulé příčestí:
become [biˈkam]	stát se	**became** [biˈkeim]	**become** [biˈkam]
lie [lai]	ležet	**lay** [lei]	**lain** [lein]
stand [stænd]	stát	**stood** [stud]	**stood** [stud]
teach [ti:č]	učit	**taught** [to:t]	**taught** [to:t]
understand [ˌandəˈstænd]	rozumět	**understood** [ˌandəˈstud]	**understood** [ˌandəˈstud]

Příklady:

He became a teacher.	Stal se učitelem.
The book lay on the table a moment ago.	Ta kniha ležela před chvílí na stole.
The factory has stood here for ten years.	Ta továrna tu stojí už deset let.
Who has taught you English?	Kdo vás naučil anglicky?
We understood all he said.	Rozuměli jsme všemu, co říkal.

CVIČENÍ

1. Cvičte si výslovnost:

America, American, Europe, north, northern, south, southern, west, nation, national, tobacco, connect, especially, petroleum, become, became, fight, fought, industries, industrial, monopolies, contrast, democracies, represent, representative.

2. Doplňte člen podle potřeby:

1. — USA is a big capitalist country. 2. Last year I was in — High Tatras. 3. — Mount Whitney is about 14,000 ft high. 4. They flew over — Atlantic Ocean. 5. — Lake Ontario lies in — north-east of — United States. 6. — Mississippi is 3,000 miles long. 7. — Texas is well-known for its oil-fields. 8. Does — Oxford lie on — Thames? 9. What do you know about — Rocky Mountains? 10. — French speak —

French, and — English speak — English. 11. — USSR is — biggest socialist state in — world. 12. They were walking down — Oxford Street. 13. — Lidice is one of our ocean steamers.

3. Zkraťte pomocí tvaru na *-ing*:

1. As he was ill, he stayed at home. 2. As we had little money on us, we could not buy many things. 3. When I was going to work, I saw her near our house. 4. I had no time; I did not go to the cinema in the afternoon. 5. As he was too busy, he did not return in time. 6. When we were travelling about Slovakia, we saw many beautiful places.

4. Vyjádřete pomocí přivlastňovacího pádu:

a walk of an hour; a meeting of an hour; the holiday lasting one month; the newspaper of yesterday; a ride of a mile; a journey of a day; the traffic of New York; the industries of Britain; the export of Czechoslovakia.

5. Tvořte krátké věty v čase minulém a předpřítomném:

to fight for peace; to give Jane a nice magazine; to become a teacher; to sell an old radio set; to sing folk songs; to understand his English; to find the lost key.

6. Doplňte minulé tvary nepravidelných sloves v závorce:

1. The birds (to sing) beautifully. 2. He (to become) an engineer. 3. They (to give) me good

advice. 4. John (to sell) his watch. 5. I (to find) the book at home. 6. We (to understand) him well. 7. The magazine (to lie) on the table. 8. The car (to stand) near our house.

7. Převeďte do trpného rodu:

1. They told me to come at five. (I ...) 2. She gave them some good advice. (They ...). 3. They sent him the samples yesterday. (He ...) 4. They showed us the office building. (We ...) 5. They say that he is a good fitter. (He ...) 6. They promised her a new flat. (She ...).

8. Hledejte příbuzná slova nebo odvozená od následujících slov:

work; employ; country; south; represent; day; ill; thing; industry; third; build; nation; special; way; America; air; speak; usual; somebody; interest; waiter; man; woman; follow.

9. Odpovězte:

1. How large is the USA? 2. How many square miles does it cover? 3. What is there in the west of the USA? 4. What do you know about the Yellowstone National Park? 5. In which part of the USA do we find large plains? 6. What American rivers do you know? 7. Can you give the name of a big port on the Mississippi? 8. Which are the three most important products of the USA? 9. How many states are there in the USA? 10. Give the names of some of them. 11. What is the capital of the United States? 12. What do you know about New York? 13. How many people live in the States? 14. What type of state does the USA represent?

10. Konverzační cvičení:

Vypravujte podle článku, co víte o USA po stránce zeměpisné, hospodářské a politické.

Shopping and Repairs

MY SHOPPING DAY

I came to England three weeks ago and have been very busy all the time. Yesterday afternoon I finally decided to go shopping. I went alone, without Mr. O'Donnell, my Irish acquaintance and colleague, as I was no longer afraid of losing my way in London.

I went by tube to a big department store where I did nearly all my shopping. Then I walked slowly along Oxford Street and enjoyed watching the busy traffic and the shop windows.

Suddenly it started raining. I regretted that I had not brought my mac with me. I entered a

hairdresser's and asked for a shave and a haircut. When leaving the shop I saw that it had stopped raining.

I looked at my watch and was surprised at being so late. (My watch always keeps very good time and I set it by the time signal in the morning.) I had arranged to meet Mr. O'Donnel at six o'clock sharp at a tea-room in Regent Street. Although I preferred walking I had to take a bus as I wanted to be there in time.

AT THE STATIONER'S

Assistant: Are you being served, sir?

Mr. Hawkins: Not yet. Please give me some note paper and envelopes, blue ink and a pencil.

Assistant: What else, sir?

Mr. Hawkins: Do you repair fountain pens here?

Assistant: Yes, we do. What can we do for you?

Mr. Hawkins: Do you think this pen is worth repairing?

Assistant: Oh yes, if you can wait a moment we shall repair it for you. — (Some minutes later.) Here you are, sir.

Mr. Hawkins: Oh, thank you, that was very quick indeed. How much is it altogether?

Assistant: Ten shillings. Here's your bill, sir.

AT THE CHEMIST'S

Miss Cooper: Have you got a pink lipstick (please)?

Assistant: Would this do, Madam? This shade is now much in demand.

Miss Cooper: Well, this one suits me best. I'll take it. And a packet of cotton wool, please.

Assistant: Anything else, Madam? Powder, nail polish, perfume?

Miss Cooper: No, thanks, that's all.

*

Assistant: Good afternoon, sir. What would you like?

Mr. Janda: I should like two twenty-one Din films (six by nine) and a colour cinefilm.

Assistant: Very good, sir.

Mr. Janda: Where can I have films developed?

Assistant: We can do that for you. They will be ready in three days, including enlargements.

AT THE WATCHMAKER'S

Assistant: Good morning, Madam. What can I do for you?

Mrs. Spencer: My watch is out of order.

Assistant: What's wrong with it? Is it gaining or losing?

Mrs. Spencer: It won't go. The hand is damaged and I'm afraid there's something broken inside.

Assistant: Oh, I see. — It will be ready by next Monday.

AT THE CLEANER'S

Assistant: Yes, sir?

Mr. Barker: I want this pair of trousers cleaned and pressed. Express, please.

Assistant: Very good, sir. You can call for them Thursday morning. Will that be all right?

Mr. Barker: Oh yes, thank you.

AT THE SHOE REPAIR SHOP

Mrs. Jenkins: This pair of shoes needs new leather soles and heels.

Assistant: Which heels do you want, leather or rubber ones?

Mrs. Jenkins: Rubber ones, and put in new laces, please.

AT A PETROL PUMP

Attendant: Good morning, sir.

Mr. Mason: Eight gallons, please.

Attendant: Yes, sir. Any oil?

Mr. Mason: Yes, give me two pints (cans) of oil. — Where is the nearest garage?

Attendant: At Nottingham, about ten miles away.

SLOVNÍ ZÁSOBA

finally [fainəli] konečně, nakonec

decide [di'said] rozhodnout se

alone [ə'loun] sám, samoten
O'Donnell [ou'donl] angl. pří-*jmení (irského původu)*
acquaintance [ə'kweintəns] *(jen jedn. č.)* známý
no longer už ne
be afraid (of) [ə'freid] mít strach z čeho, bát se čeho
lose one's way — lost — lost [lu:z — lost — lost] zabloudit
shop window ['šop'windou] výloha
suddenly [sadənli] náhle
regret [ri'gret] *(tt)* litovat
mac [mæk] nepromokavý plášť
hairdreser's [heədresəz] holičství, kadeřnictví
hair [heə] *(jen jedn. č.)* vlasy
cut — cut — cut [kat] *(tt)* stříhat, krájet, řezat
be surprised (at) [sə'praizd] být překvapen (čím)
keep — kept — kept [ki:p — kept — kept] držet, mít
the watch keeps good time hodinky jdou dobře
set — set — set [set] *(tt)* dát, postavit, seřídit, nařídit
set the watch by the time signal nařídit hodinky podle časového znamení
arrange [ə'reindž] zařídit, uspořádat
at six o'clock sharp [ša:p] přesně v šest hodin
tea-room [ti:rum] čajovna
Russell [rasl] *angl. příjmení*
although [o:l'ðou] ačkoliv, třebaže
stationer's [steišənəz] papírnictví
serve [sə:v] posloužit, obsloužit
Hawkins [ho:kinz] *angl. příjmení*
note paper ['nout'peipə] dopisní papír
envelope [enviloup] obálka
pencil [pensl] tužka
pen [pen] pero
fountain pen [fauntin pen] plnicí pero
be worth [wə:θ] stát za (co)
altogether [ˌo:ltə'geðə] dohromady
chemist's [kemists] lékárna, drogerie
Cooper [ku:pə] *angl. příjmení*
pink [piŋk] růžový
lipstick [lipstik] rtěnka
shade [šeid] odstín
be in demand [di'ma:nd] být žádaný
packet [pækit] balíček, balík
cotton wool ['kotn'wul] vata
powder [paudə] pudr
nail polish ['neil 'poliš] lak na nehty
perfume [pə:'fju:m] voňavka, parfém
Din [din] din
six by nine 6×9
cinefilm [sinifilm] kinofilm
develop [di'veləp] vyvolat (film); vy-, rozvíjet (se)
including [in'klu:diŋ] včetně, i s

enlargement [in'la:džmənt] zvětšenina
watchmaker's [wočmeikəz] hodinářství
Spencer [spensə] *angl. příjmení*
gain [gein] získat; (o hodinkách) zrychlovat se, předbíhat se
lose — lost — lost (o hodinkách) zpožďovat se
hand [hænd] ručička *(techn.)*
inside [insaid] do-, uvnitř
by (Monday) do (pondělí)
cleaner's [kli:nəz] čistírna
Barker [ba:kə] *angl. příjmení*
express [iks'pres] expres, spěšně
shoe repair shop ['šu: ri'peə 'šop] správkárna obuvi
Jenkins [dženkinz] *angl. příjmení*
leather [leðə] kůže; kožený
sole [soul] podrážka
heel [hi:l] podpatek; pata
rubber [rabə] guma; gumový
shoe lace [leis] tkanička (do bot)
petrol [petrəl] benzín; benzínový
attendant [ə'tendənt] zřízenec, uváděč, obsluhující
Mason [meisn] *angl. příjmení*
gallon [gælən] galon (asi 4½ litru)
oil [oil] olej
can [kæn] plechovka, konev
pint [paint] pinta *(asi půl litru)*
garage [gæra:ž] garáž; autoslužba
Nottingham [notiŋəm] *město v Anglii*
away [ə'wei] pryč; vzdálený
mind [maind] namítat, vadit
go on [gou‿on] pokračovat
fall — fell — fallen [fo:l — fel — fo:ln] padat

DŮLEŽITÉ VAZBY

I was very busy all the time.	Po celou tu dobu jsem měl mnoho práce.
He entered the tea-room.	Vstoupil do čajovny.
Are you afraid of losing your way?	Bojíš se, že zabloudíš?
When shall we go shopping?	Kdy půjdeme nakupovat?
I did nearly all my shopping in the department store.	Skoro všechno jsem nakoupila v obchodním domě.
Eve is at the hairdresser's.	Eva je u kadeřníka.
A shave and a haircut, please.	Prosím oholit a ostříhat.
A shampoo and set (cold wave), please.	Prosím umýt vlasy a účes (trvalou ondulací).

He was surprised at my being so late.	Byl překvapen, že jsem přišel tak pozdě.
My watch keeps very good time.	Hodinky mi jdou velmi dobře.
My watch is gaining (losing).	Hodinky se mi zrychlují (zpožďují).
My watch is (five minutes) fast, slow.	Hodinky mi jdou (o pět minut) napřed, pozdě.
I set my watch by the time signal.	Nařídil jsem si hodinky podle časového znamení.
I arranged to meet him at the Jalta.	Smluvil jsem si s ním schůzku v Jaltě.
She came at four sharp.	Přišla přesně ve čtyři.
This film is worth seeing.	Ten film stojí za vidění.
It is not worth going there.	Nemá cenu (nestojí za to) tam chodit.
Are you being served, sir?	Dostáváte, prosím?
How much is it altogether?	Kolik to stojí dohromady?
This shade is now much in demand.	Tento odstín je nyní velmi žádaný.
I must have this film developed.	Musím si dát vyvolat ten film.
I got my coat cleaned and pressed at the cleaner's.	Dal jsem si do čistírny vyčistit a vyžehlit kabát.
You can call for it in the evening.	Večer se pro to můžete zastavit.
Five gallons, please.	Natankujte mi, prosím, pět galonů benzínu.
It's ten miles away from here.	Je to odtud (vzdáleno) deset mil.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Předminulý čas.

Posledním anglickým minulým časem, s kterým se nyní seznámíte, je předminulý čas.

a) **Prostý předminulý čas** se tvoří z minulého času slovesa *to have* a z minulého příčestí významového slovesa.

I had + minulé příčestí

I had prepared = (byl) jsem připravil

1.	**I**	**had worked**	1.	**we**	**had done**
2.	**you**	**had made**	2.	**you**	**had written**
3.	**he**	**had stopped**	3.	**they**	**had lost**

Otázka: **had I prepared?** atd.

Zápor: **I had not prepared** atd.

Poznámky: 1. Tvar předm. času od **to be** = **I had been**, od **to have** = **I had had.**

2. Stažené tvary jsou užívány pouze v hovoru: **I'd** [aid], **you'd** [ju:d], **he'd** [hi:d], **she'd** [ši:d], **we'd** [wi:d], **they'd** [ðeid] **made**; v záporu **I hadn't** [hædnt] **made** atd.

Trpný rod se tvoří z předmin. času slovesa *to be* a z min. příčestí:

I had been + minulé příčestí		
I had been	**called**	byl jsem volán
had it been	**written?**	bylo to napsáno?
we had not been	**invited**	nebyli jsme pozváni
apod.		

Užití: Prostý předminulý čas označuje **děj, který se stal a byl ukončen před jiným dějem minulým** nebo **před určenou dobou v minulosti.**

Protože v češtině tento čas nemáme, užijeme při překladu předminulého času do češtiny často slova už (viz pátý příklad).

Příklady:

I regretted that I had not brought my mac with me.	Litoval jsem, že jsem si s sebou nevzal nepromokavý plášť.
I did not know that you had returned.	Nevěděl jsem, že jste se vrátil.
Jane opened the window and saw that it had stopped raining.	Jana otevřela okno a viděla, že už přestalo pršet (předtím).
My brother had bought the book you showed me.	Bratr už si koupil knihu, kterou jsi mi ukazoval.
Father did not go to the cinema with us as he had seen the film.	Otec s námi nešel do kina, protože ten film už předtím viděl.
All the guests had left by last Sunday.	Do minulé neděle všichni hosté odjeli.
Mary couldn't go there as she had not been invited.	Marie tam nemohla jít, protože nebyla pozvána (předtím).

b) **Průběhový předminulý čas** se tvoří spojením předminulého času slovesa *to be (= I had been)* a přít. příčestí význam. slovesa:

I had been + přítomné příčestí (= tvar na -ing)		
I	**had**	**been speaking**
	had you	**been waiting?**
we	**had not**	**been playing**
apod.		

Užití: Průběhový předminulý čas označuje **děj**, který **probíhal po určitou dobu před určitým minulým okamžikem nebo dějem.**

Příklady:

Had you been waiting long before I came?	Čekal jste dlouho, než jsem přišel?
Eve was second in the tennis championship; she had been practising [præktisiŋ] *every day for two years.*	Eva byla druhá na tenisovém mistrovství; předtím denně trénovala po dva roky.
I had been living in Prague before I went to live in Brno.	Než jsem přišel do Brna, bydlel jsem v Praze.
It had been raining nearly the whole week before the Olympic [o'limpik] *games began.*	Než začaly olympijské hry, pršelo celý týden.
How long had you been learning English before you went to England?	Jak dlouho jste se učil anglicky, než jste jel do Anglie?

2. Gerundium.

V angličtině je velmi oblíbeno tak zvané gerundium, které čeština nemá. Má v pravopise i ve výslovnosti zcela stejný tvar zakončený na **-ing** jako příčestí přítomné.

Rod činný:	Rod trpný:
being	—
having	—
doing	**being done**
helping	**being helped**
stopping	**being stopped**
writing	**being written**
making	**being made**

1. Do češtiny **překládáme** gerundium různým způsobem:

a) podst. jménem slovesným:
swimming — plavání, reading — čtení

b) podst. jménem:
walking — chůze, coming — příchod

c) slovesem:
to go **shopping** — jít **nakupovat,** *it started* **raining** — začalo **pršet**

d) velmi často vedlejší větou, zvláště tehdy, stojí-li gerundium po předložce:
I was surprised **at being** *so late.* — Byl jsem překvapen, **že přicházím tak pozdě.**
He spoke **of going** *to the mountains in summer.* — Mluvil o tom, **že pojede v létě do hor.**

2. Gerundium a) má **vazbu s předmětem** stejně jako sloveso, od něhož je odvozeno:

I read the newspapers — **reading the newspapers**
you send the wire — **sending the wire**

b) je určováno **příslovcem:**
eating slowly, writing badly

c) může před ním stát **předložka:**
(money) **for buying** *(a camera)*
(he spoke) **of going** *(there)*

d) může být určeno **přivlastňovacím zájmenem** nebo **přivlastňovacím pádem** podst. jména:

his / **Ann's** } **coming** *late*

3. Gerundium **se klade**

a) po slovesech označujících začátek, pokračování a skončení děje, např.:
begin — začít, **start** — začít, **go on, keep (on)** — pokračovat, **stop** — přestat;

b) po slovesech označujících citový vztah, např.:
like — mít rád, **prefer** — dávat přednost, **enjoy** — mít zalíbení, těšit se z, **regret** — litovat;

c) po některých slovesech, jako např.:
excuse — omluvit, **forget** — zapomenout, **mind** — namítat, **I cannot help** — nemohu se ubránit čemu, **get used to** — zvyknout si nač, **be afraid**

of — bát se čeho, **be surprised at** — být překvapen čím, **be proud of** — být pyšný na, **be interested in** — zajímat se o, aj.

d) po některých podst. jménech (ve vazbě s předložkami), jako např.:
the idea of — myšlenka, nápad; **the pleasure of** — radost z (čeho), potěšení z čeho, **the way of** — způsob, **the surprise at** — překvapení nad (čím), z (čeho), **the interest in** — zájem o co, **the use in** — užitek, smysl čeho:

e) po některých přídavných jménech, jako např.:
worth — hodný (čeho), **near to** — blízký (čemu), **busy** — zaměstnaný (čím) aj.;

f) po některých spojkách a předložkách, jako např.:
when — když, **on** — při, když, **after** — po, **without** — aniž, bez, **by** — tím že aj.

Příklady:

It started (began) raining.	Začalo pršet.
He went on reading.	Četl dál. (Pokračoval ve čtení.)
She stopped writing.	Přestala psát.
I prefer walking to going by tram.	Dávám přednost chůzi pěšky před jízdou tramvají. (Raději chodím pěšky, než jezdím tramvají.)

Eve enjoyed going for a walk every day.	Eva ráda chodila každý den na procházku.
My brother likes speaking of his work.	Bratr rád mluví o své práci.
Excuse my being late.	Promiňte, že přicházím pozdě.
Are you interested in swimming?	Zajímáte se o plavání?
She could not help smiling.	Nemohla se ubránit úsměvu.
Is the pen worth repairing?	Stojí to pero za opravu?
When leaving the post-office I met Jane.	Když jsem vycházel z poštovního úřadu, potkal jsem Janu.
I saw him on getting out of the tram.	Spatřil jsem ho, když jsem vystupoval z tramvaje.
After taking the pills drink a glass of water.	Po užití prášků vypijte sklenici vody.
You helped me very much by sending me the book.	Velmi jste mi pomohl tím, že jste mi poslal tu knihu.
Do you mind my smoking?	Nevadí vám, že kouřím?
You can't go there without being invited.	Nemůžete tam jít bez pozvání (aniž byste byl pozván).
Would you mind opening the window?	Otevřel byste okno?

You can learn much by reading English books.	Čtením anglických knih se můžete hodně naučit.
The *reading* **of** *English books is useful.*	Čtení anglických knih je užitečné.

P o z o r ! U posledních dvou příkladů rozlišujte správně tvar gerundia **(reading books)** a tvar podstatného jména slovesného **(the reading of books)**. Gerundium nemá nikdy u sebe člen a neklade se po něm předložka *of*. Srovnejte:

Gerundium:		Podst. jm. slovesné:
writing letters	—	**the writing of letters**
buying a new bag	—	**the buying of a new bag**
asking questions	—	**the asking of questions**

3. „Dát si něco udělat".

Českou vazbu „dát si něco udělat" překládáme do angličtiny vazbou slovesa *have* nebo *get* s předmětem ve 4. pádě a s minulým příčestím významového slovesa. Přitom se často k předmětu připojuje příslušné přivlastňovací zájmeno.

	have / **get**	**+ 4. pád + minulé příčestí**	
I	**had** / **got**	**my coat**	**cleaned.**
	Dal jsem si vyčistit plášť.		

P ř í k l a d y :

She had her watch repaired.	Dala si opravit hodinky.
I must get the films developed.	Musím si dát vyvolat filmy.
We shall have our luggage sent home.	Dáme si poslat zavazadla domů.
She had her hair cut.	Dala si ostříhat vlasy.

4. Zájmena "other, another, the other".

V připojené tabulce si povšimněte různých významů těchto neurčitých zájmen. Pozor na jejich správné užívání!

Jednotné číslo		
jen s podst. jménem	**another book** 1. jiná kniha 2. ještě jedna, další kniha	**the other book** ta druhá kniha
Množné číslo		
s podst. jménem	**other boys** jiní chlapci	**the other boys** ostatní (ti druzí) chlapci
bez podst. jména	**others** *(were playing)* jiní (hráli)	**the others** *(left)* ostatní (odešli)

Příklady:

Give me another pencil.	Dej mi jinou tužku.
Another cup of tea?	Ještě jeden šálek čaje?
Other students were there as well.	Byli tam také jiní studenti.
Some were playing, others were singing.	Někteří hráli, jiní zpívali.
I liked the other book better.	Ta druhá kniha se mi lépe líbila.
The other boys promised to come.	Ostatní chlapci slíbili, že přijdou.
I told the others to wait.	Řekl jsem ostatním, aby počkali.
I would prefer a different colour.	Dal bych přednost jiné barvě.

5. Vazby "at the stationer's" apod.

V názvech obchodů, škol, nemocnic, kostelů apod. dáváme v angličtině slovo označující majitele nebo osobu, po níž je objekt pojmenován, do přivlastňovacího pádu a slova *shop, office, school, hospital, cathedral* [kəˈθi:drəl] (katedrála), *house* aj. se vynechávají.

Pozorujte:

at the stationer's (= shop)	v papírnictví
at the chemist's	v lékárně
to the watchmaker's	do hodinářství
to the cleaner's	do čistírny
St. Paul's [snt ˈpo:lz] *(= cathedral)*	katedrála sv. Pavla (v Londýně)
at my aunt's (= house)	u tety
at the doctor's	u lékaře

6. Další nepravidelná slovesa.

Neurčitý způsob:	Minulý čas:	Minulé příčestí:
cut [kat] stříhat, krájet, řezat	**cut** [kat]	**cut** [kat]
fall [fo:l] padat	**fell** [fel]	**fallen** [fo:ln]
keep [ki:p] držet	**kept** [kept]	**kept** [kept]
set [set] postavit, dát	**set** [set]	**set** [set]
swim [swim] plavat	**swam** [swæm]	**swum** [swam]

Příklady:

She cut a piece of cake.	Ukrojila kousek koláče.
The boy fell and broke his leg.	Chlapec upadl a zlomil si nohu.
She kept talking all the time.	Celou dobu hovořila.
I set my watch.	Nařídil jsem si hodinky.
We swam up the river.	Plavali jsme proti proudu řeky.

CVIČENÍ

1. Cvičte výslovnost:

decide, alone, acquaintance, suddenly, regret, hairdresser, surprised, arrange, although, stationer, envelope, fountain-pen, altogether, lipstick, demand, cotton wool, perfume, develop, including, enlargement, garage, damage.

2. Doplňte správný tvar předminulého času od slovesa v závorce:

1. I did not know that you (to return). 2. My brother knew about it. I (to tell) him the news the day before. 3. We could not leave as we (not to get) any answer to our letter. 4. John regretted that he (not to take) his camera with him. 5. I (to learn) Russian for several years but I went to the Soviet Union only last year. 6. My room in the Kingsley Hotel (to be reserved). I (to book) it by wire. 7. We (to play) tennis the whole afternoon. We came home late. 8. I nearly lost my temper when I found I (to leave) the keys at home. 9. She was reading a very interesting book her brother (to buy) for her. 10. All the delegations to the May Day celebrations (to come) to Prague. 11. He (to fall and break) his leg.

3. Přeložte do češtiny:

1. When it stopped raining Father started working in the garden. 2. I don't like his eating so quickly. 3. She was surprised at his coming. 4. Do you mind my opening the window? 5. That book

is not worth reading. 6. How did you enjoy their singing? 7. She kept smiling. 8. He left without saying good-bye. 9. You will learn much by reading English books. 10. His idea of buying a tape recorder for our works social club is not bad.

4. Utvořte jednoduché věty s gerundiem z uvedených slovesných dvojic:

to like — to go to the mountains in winter; to stop — to sing; to prefer — to play tennis; to excuse — to come late; to be proud of — to speak Russian well; to be interested in — to read technical books; to mind — to smoke; to be busy — to translate.

5. Přeložte správně zájmeno v závorce:

1. Give me (to druhé) pen. 2. I must send (ještě jeden) wire. 3. Some delegates will fly, (ostatní) will go by train. 4. Have (ostatní) boys left? 5. Will you have (ještě jeden) cup of coffee? 6. These are (jiné) snaps. 7 . Some were watching the TV, (jiní) went to the cinema.

6. Sloveso v závorce dejte do minulého času v kladném i záporném tvaru:

1. She (to set) her watch. 2. Mike (to swim) very well. 3. We (to spend) the week-end at our friends'. 4. He (to cut) his hand. 5. The book (to fall) on the floor. 6. We (to keep) our word.

7. Převeďte do předpřítomného času s vynecháním určení času:

1. A week ago somebody broke the window.

2. The clerk typed the results on Monday. 3. John rang me up at five. 4. Last week my friend sent a wire. 5. We bought a guide to London a month ago. 6. Yesterday I lost my watch. 7. We met in the hotel in the afternoon. 8. He left his luggage at the station yesterday.

8. Přeložte:

1. Dal jsem si do čistírny vyčistit a vyžehlit šedé kalhoty expres. 2. Musím zajít do hodinářství dát si opravit hodinky. 3. Byl jsi u zubního lékaře? 4. Dali jsme si rezervovat pokoj. 5. Dáš si ostříhat vlasy? 6. Musím si dát spravit střevíce. 7. Obával se, že zabloudí. 8. Čtete rád?

9. Konverzační cvičení.

a) Vypravujte obsah prvního článku v 3. osobě. (Mr. Svoboda had come to England . . .)

b) Řekněte, jak byste si koupili

1. v papírnictví — dopisní papír, inkoust, plnicí pero, tužku;
2. v trafice — cigarety, zápalky, pohlednice, známky;
3. v knihkupectví — plán města s průvodcem, mapu, časopisy, technické knihy;
4. v drogerii — zubní pastu, kartáček na zuby, mýdlo, pudr, rtěnku, vatu, filmy;
5. v obchodním domě — punčochy, ponožky, střevíce, svetr, halenku, dámské šaty, pánský oblek, nepromokavý plášť; požadujte různé barvy, velikosti, počet atd.

c) Řekněte, jak byste si dali

1. v správkárně — spravit obuv;
2. v čistírně — vyčistit a vyžehlit šaty, oblek, plášť;
3. v drogerii — vyvolat filmy, udělat zvětšeniny;
4. v hodinářství — opravit hodinky.

A Visit to a Co-operative Farm

On their way back from Moscow to London a delegation of British farm workers, led by Mr. Davis, stopped for a few days in Czechoslovakia at the invitation of the Revolutionary Trade Union Movement.

The guests expressed a wish to be allowed to visit a Co-op or a State Farm as they were very interested in our agriculture. They did not have to wait long as their wish was realized more quickly than they expected. On the following day they were taken by car to an Agricultural Co-operative some eighty kilometres from Prague.

It had been snowing and freezing the day before; but before noon it got warmer, the wind stopped, the sky became clear and cloudless and the sun shone. The delegates watched the changing landscape with great interest — the small towns and villages they were passing through, cornfields, woods, roads lined with trees, low hills.

When they arrived in the village they were welcomed by the chairman of the Local National Committee and by the chairman of the Co-op and they were invited to lunch. The interpreter was busy translating as the guests asked many questions.

Mr. Davis: When was your co-operative formed and how is it getting on?

Mr. Veselý: Our co-op was the first in the whole district, it was formed in 1949. At first we had to work hard; but we have been getting on very well because collective cultivation of the soil and the mechanization of agricultural work has made our work easier and increased the profits of the co-op.

Mr. Morris: You've mentioned mechanization, Mr. Veselý. Could you tell us more about it?

Mr. Veselý: Our co-op farm itself owns several tractors, combine harvesters and other modern agricultural machinery of the latest types. We'll show you round and you'll see it all yourselves.

Mr. Johnson: What do you grow in your co-op, Mr. Veselý?

Mr. Veselý: Well, we specialize in hops. But, of course, we also grow the usual crops — rye, wheat, barley, oats, maize, potatoes and sugar beet. This year we have had a very successful harvest.

Mr. Davis: Do you also keep cattle and horses?

Mr. Veselý: Only cattle. We have rich pasture land over there, nearer the road. Thanks to new methods used we were able to exceed our milk quota by one litre per cow a day. I must add that pigs and poultry are also kept with good results.

Mr. Morris: We have seen many fruit trees here, too.

Mr. Veselý: Oh yes, our co-op earns a good deal of extra money by selling apples, pears, cherries, and plums.

After lunch the British guests were shown round the village. They talked to some members of the co-op, they visited the canteen and the co-op laundry, the new nursery and the local cultural centre with its large public library.

They returned to Prague later than had been planned because a fog had set in and the driver had to drive more slowly and more carefully. During the drive they discussed their impressions and admired the high standard of living of our village people and their cultural facilities.

SLOVNÍ ZÁSOBA

co-operative [kouˈopərətiv] družstvo
farm [fa:m] statek
farm worker zemědělský dělník
Davis [deivis] *angl. příjmení*
invitation [ˌinviˈteišn] pozvání
revolution [ˌrevəˈlu:šn] revoluce
revolutionary [ˌrevəˈlu:šnəri] revoluční
Revolutionary Trade Union Movement Revoluční odborové hnutí
wish [wiš] přání
co-op [kouˈop] *zkr. z* **co-operative** družstvo
agriculture [ægrikalčə] zemědělství
realize [riəlaiz] uskutečnit
quickly [kwikli] rychle
agricultural [ˌægriˈkalčərəl] zemědělský
kilometre [ˌkiləˈmi:tə] kilometr
snow [snou] sníh; sněžit
freeze — froze — frozen [fri:z — frouz — frouzn] mrznout
warm [wo:m] teplý
get warmer — got — got [get — got — got] oteplit se
wind [wind] vítr
drop *(pp)* [drop] přestat; upustit
sky [skai] obloha
cloudless [klaudlis] **bez** mráčků
sun [san] slunce
shine — shone — shone [šain — šon — šon] svítit, zářit
change [čeindž] měnit (se)
landscape [lændskeip] krajina
village [vilidž] vesnice
pass through [pa:s θru:] projíždět, procházet čím
corn [ko:n] obilí
cornfield [ko:nfi:ld] (obilné) pole
wood [wud] les
line [lain] čára; lemovat
tree [tri:] strom
hill [hil] kopec, pahorek
local [loukl] místní
the Local National Committee místní národní výbor
get on — got — got [get — got — got] dařit se
district [distrikt] okres, oblast
hard [ha:d] těžký; těžce
because [biˈko:z] protože
collective [kəˈlektiv] společný, kolektivní
cultivation [ˌkaltiˈveišn] obdělávání
soil [soil] půda
mechanization [ˌmekənaiˈzeišn] mechanizace

make easier — made — made [meik — meid — meid] usnadnit
increase [in'kri:s] zvětšovat, zvyšovat
profit [profit] zisk
Morris [moris] *angl příjmení*
mention [menšn] zmínit se o
own [oun] vlastnit, mít v majetku
tractor [træktə] traktor
combine harvester [kombain ha:vistə] kombajn
machinery [mə'ši:nəri] stroje *(dohromady)*
agricultural machinery hospodářské stroje
type [taip] typ
Johnson [džonsn] *angl. příjmení*
grow — grew — grown [grou — gru: — groun] pěstovat (rostliny)
specialize (in) [spešəlaiz] specializovat se (na)
hops [hops] chmel
usual [ju:žuəl] obvyklý
crop [krop] obilí; úroda, sklizeň
rye [rai] žito
barley [ba:li] ječmen
oats [outs] oves
maize [meiz] kukuřice
sugar beet [šugə bi:t] cukrovka
successful [sək'sesfl] úspěšný

harvest [ha:vist] sklizeň, žně; sklízet
cattle [kætl] dobytek
keep cattle — kept — kept [ki:p — kept — kept] chovat dobytek
horse [ho:s] kůň
pasture [pa:sčə] pastvina
land [lænd] země, půda, pozemek
thanks to dˇky čemu
owing to [ouiŋ tə] vzhledem k
method [meθəd] metoda
able [eibl] schopný
be able moci
exceed [ik'si:d] zvýšit, překročit
quota [kwoutə] dávka
litre [li:tə] litr
cow [kau] kráva
pig [pig] prase
poultry [poultri] drůbež
earn [ə:n] vydělávat
deal [di:l] : **a good deal of** hodně, značně
extra money vedlejší příjem peněz
pear [peə] hruška
cherry [čeri] třešně
plum [plam] švestka
laundry [lo:ndri] prádelna
nursery [nə:səri] jesle; **n. school** mateřská škola
centre [sentə] středisko
public [pablik] veřejný
library [laibrəri] knihovna *(veřejná)*

set in — set — set [set — set — set] nastat, začít
driver [draivə] řidič
drive — drove — driven [draiv — drouv — drivn] jet (autem), řídit auto; jízda autem

standard of living [stændəd‿əv 'liviŋ] životní úroveň
facilities [fə'silitiz] *mn. č.* vymoženosti, možnosti
fog mlha
foggy zamlžený

DŮLEŽITÉ VAZBY

It got warmer, colder.	Oteplilo se, ochladilo se.
It is getting dark.	Stmívá se.
It is snowing.	Padá sníh (sněží).
A fog has set in.	Udělala se mlha.
The guests asked many questions.	Hosté měli mnoho otázek.
Who can answer this question?	Kdo dovede odpovědět na tuto otázku?
How are you getting on?	Jak se vám daří?
He studied hard.	Pilně studoval.
The delegation flew to Prague at the invitation of the Revolutionary Trade Union Movement.	Delegace přiletěla do Prahy na pozvání Revolučního odborového hnutí.
The guests were taken by car to Kladno.	Hosté byli dovezeni autem do Kladna.
Who is the chairman of the Local National Committee?	Kdo je předsedou MNV?
Collective cultivation of the soil and mechanization have made agricultural work easier.	Společné obdělávání půdy a mechanizace usnadňují zemědělskou práci.
We grow the usual crops.	Pěstujeme obvyklé plodiny.
Do you keep poultry?	Chováte drůbež?
Our co-op specializes in hops.	Naše družstvo se specializuje na chmel.
What have you specialized in?	Nač se specializujete?
Thanks to new methods we have had good results.	Máme dobré výsledky vzhledem k nově použitým metodám.

What is the milk quota per [pə] cow a day?	Jaká je dodávka mléka na jednu krávu denně?
We discussed our impressions.	Hovořili jsme o svých dojmech.
The delegates admired the high standard of living and the cultural facilities enjoyed by the farm people.	Delegáti obdivovali vysokou životní úroveň a kulturní vymoženosti našich zemědělců.

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Zájmena důrazová a zvratná.

1. **myself** [mai'self]	1. **ourselves** [auə'selvz]
2. **yourself** [jo:'self]	2. **yourselves** [jo:'selvz]
3. **himself** [him'self]	3. **themselves** [ðəm'selvz]
herself [hə:'self]	
itself [it'self]	
oneself [wan'self] — při neurč. podmětu	

Tato zájmena se vztahují vždy k podmětu. Např.:

I → **myself**
she → **herself**
we → **ourselves** atd.

Užíváme jich

a) ve zdůrazňovacím významu „sám, osobně":

I myself didn't know it.	Já sám jsem to nevěděl.
We were there ourselves.	Sami jsme tam byli (osobně).
You'll see all for yourselves.	Uvidíte všechno sami.
Our co-op farm itself owns modern agricultural machinery.	Naše družstvo samo vlastní moderní hospodářské stroje.

Pozor! Jde-li však o význam „sám = o samotě", užívá se pro všechny osoby **alone**: *I was at home alone.* Byl jsem sám doma. — Ve významu „sám = bez cizí pomoci" se užívá vazby **(all) by myself (yourself atd.)**: *I have done that work all by myself.* Udělal jsem tu práci úplně sám.

b) ve zvratném významu „se" u některých sloves, jako např. **to excuse oneself** omluvit se, **to enjoy oneself** (dobře) se bavit apod.:

I should like to excuse myself.	Rád bych se omluvil.
We enjoyed ourselves on the trip.	Na výletě jsme se dobře bavili.

Poznámka: Takovýchto „pouze zvratných" sloves je však v angličtině velmi málo. Českým zvratným slovesům odpovídá v angličtině obyčejně prosté sloveso. Srovnejte: ptát se *to ask*, učit se *to learn*, dívat se *to look*, mýt se *to wash* (umyl si ruce = *he washed his hands*), vrátit se *to return*, obléci se *to dress*, dostat se *to get* atd.

c) ve zvratném významu „se, si" po slovesech, která se pojí pravidelně s vazbami nezvratnými; např. **to think to oneself** pomyslit si, **to say to oneself** říci si, **to hurt oneself** zranit se, **to cut oneself** říznout se, **to prepare oneself** připravit se apod.:

He said to himself.	Řekl si.
I have hurt myself.	Zranil jsem se.
She cut herself.	Řízla se.

Srovnejte:

She **said to herself.** Řekla si. — Ale: *She* **said to her.** Řekla jí.

A l e :

He **helped himself** *to some more tea.* Vzal si ještě trochu čaje. (volně přeloženo)	*He* **helped me.** Pomohl mi.

2. Opisy postojových sloves.

Postojová slovesa *can, may* a *must* nemají neurčitý způsob ani minulé příčestí. Netvoří proto ani budoucí čas ani minulé časy. Jen u slovesa *can* se běžně užívá tvaru minulého času *could* (= mohl jsem), jenž má zároveň i význam podmiňovacího způsobu (= mohl bych).

Chybějící tvary modálních sloves nahrazujeme opisy:

I can (come)	=	**I am able to (come)**
I may (come)	=	**I am allowed to (come)**
I must (come)	=	**I have to (come)**

Neurčitý způsob	
moci:	**to be able to (come)**
smět:	**to be allowed to (come)**
musit:	**to have to (come)**
Zápor:	**not to be able to (come)** **not to be allowed to (come)** **not to have to (come)**

Minulý čas	
mohl jsem:	**I was able to (come)**
směl jsem:	**I was allowed to (come)**
musel jsem:	**I had to (come)**
Zápor:	**I was not able to (come)** **I was not allowed to (come)** **I did not have to (come)**

Budoucí čas:	
budu moci:	**I shall be able to (come)**
budu smět:	**I shall be allowed to (come)**
budu muset:	**I shall have to (come)**
Zápor:	**I shall not be able to (come)** **I shall not be allowed to (come)** **I shall not have to (come)**

P o z n á m k a : Opisných tvarů se dá samozřejmě použít i v přít. čase (*I am not able to come at six, she is not allowed to smoke, we have to prepare it*).

P ř í k l a d y :

The delegates asked to be allowed to visit a co-op farm.	Delegáti požádali, aby směli navštívit zemědělské družstvo.
We were able to exceed our milk quota.	Mohli jsme zvýšit dodávku mléka.
He was not able to find a free seat.	Nemohl najít volné sedadlo.
We had to send a wire.	Museli jsme poslat telegram.

I was not allowed to drink coffee.	Nesměl jsem pít kávu.
They did not have to wait long.	Nemuseli čekat dlouho.
Will he be able to come in time?	Bude moci přijít včas?
Shall we be allowed to smoke here?	Budeme tu smět kouřit?
You will have to get up at six.	Budeš muset vstávat v šest hodin.
She will not have to leave so early.	Nebude muset tak brzy odejít.

3. Příslovce s "-ly" a bez "-ly".

Příslovce, jak jste poznali již v 6. lekci, se tvoří od přídavných jmen zpravidla příponou **-ly**:

quick	— rychlý	**quickly**	— rychle
slow	— pomalý	**slowly**	— pomalu
happy	— šťastný	**happily**	— šťastně
easy	— snadný	**easily**	— snadno

apod.

(Pozor na změnu koncového *-y* v *-i-*, předchází-li souhláska!)

Některá příslovce mají stejný tvar jako přídavná jména:

long	dlouhý; dlouho	**first**	první; nejprve
fast	rychlý; rychle	**last**	poslední; naposled

low	nízký; nízko	**early**	časný; časně
high	vysoký; vysoko	**only**	jediný; pouhý; jen, pouze

Příklady:

This is a long trip. To je dlouhý výlet.	*He didn't wait long.* Nečekal dlouho.
It was a fast drive. Byla to rychlá jízda.	*He was driving fast.* Jel rychle.
There are only low hills there. Jsou tam jen nízké kopce.	*The plane flew low.* Letadlo letělo nízko.

U některých příslovcí jsou oba tvary: prostý bez přípony *-ly* a tvar s příponou. Zpravidla mají oba tvary odlišné významy:

hard	— pilně, těžce, tvrdě	**hardly**	— stěží, sotva
high	— vysoko	**highly**	— vysoce, velmi
near	— blízko	**nearly**	— skoro, téměř
late	— pozdě	**lately**	— nedávno, v poslední době

Příklady:

We had to work hard.	*I could hardly understand him.*
Museli jsme pilně pracovat.	Sotva jsem mu rozuměl.

The pasture land is near the road.	*I nearly lost my way.*
Pastviny jsou blízko silnice.	Téměř jsem zabloudil.
It was late.	*I have not seem him lately.*
Bylo pozdě.	Poslední dobou jsem ho neviděl.

4. Stupňování příslovcí.

a) Příslovce tvořená od příd. jmen příponou *-ly* se stupňují většinou opisně přidáním **more** v 2. stupni a **most** v 3. stupni:

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
quickly rychle	**more quickly** rychleji	**most quickly** nejrychleji
slowly pomalu	**more slowly** pomaleji	**most slowly** nejpomaleji
easily snadno	**more easily** snadněji	**most easily** nejsnadněji

Výjimka: **early** — **earlier** — **earliest**
časně — časněji — nejčasněji

b) Jednoslabičná příslovce (i ta, která mají stejný tvar s odpovídajícím přídavným jménem) se stupňují pravidelně příponami **-er** v 2. stupni a **-est** v 3. stupni:

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
soon brzy	**sooner** [su:nə] dříve	**soonest** [su:nist] nejdříve
near blízko	**nearer** [niərə] blíže	**nearest** [niərist nejblíže
high vysoko	**higher** [haiə] výše	**highest** [haiist] nejvýše

c) Nepravidelně se stupňují tato příslovce:

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
well dobře	**better** [betə] lépe	**best** [best] nejlépe
badly špatně	**worse** [wə:s] hůře	**worst** [wə:st] nejhůře
far daleko	**further** [fə:ðə] dále	**furthest** [fə:ðist] nejdále
little málo	**less** [les] méně	**least** [li:st] nejméně
much, many mnoho	**more** [mo:] více	**most** [moust] nejvíce

Příklady:

The driver had to drive more slowly and more carefully.	Řidič musel jet pomaleji a opatrněji.

In this way you can do it most easily.	Nejsnadněji to můžete udělat tímto způsobem.
The pasture land is nearer the road.	Pastviny jsou blíž k silnici.
Come earlier than usual.	Přijď dříve než obvykle.
She is better (worse) today.	Dnes se jí daří lépe (hůře).
The guests returned later than had been planned.	Hosté se vrátili později, než bylo plánováno.

5. Přípony "-ful" a "-less" u přídavných jmen.

V angličtině se podobně jako v češtině tvoří slova též pomocí přípon. Dvě velmi časté přípony příd. jmen, utvořených od podst. jmen, jsou **-ful** [ful, fl] a **-less** [lis]. První z nich *(-ful)* označuje přítomnost toho, co je obsahem základního podst. jména, druhá *(-less)* naznačuje naopak nepřítomnost něčeho:

	-FUL	-LESS
care péče, starost	**careful** pečlivý, opatrný	**careless** nedbalý
use užitek	**useful** užitečný	**useless** zbytečný
hope naděje	**hopeful** nadějný	**hopeless** beznadějný
cloud mrak	—	**cloudless** bez mráčků
child dítě	—	**childless** bezdětný

Příklady:

Be careful.	Buď opatrný.
We have had a very successful harvest.	Měli jsme velmi úspěšnou sklizeň.
She is a very beautiful woman.	Je to velice krásná žena.
The sky was cloudless.	Obloha byla bez mráčků.
It's hopeless.	To je beznadějné.

6. Vyjádření změny stavu.

Změnu stavu vyjadřujeme většinou vazbou slovesa *to get* **s příd. jménem**:

to get + příd. jméno

Příklady:

It is getting cold.	Ochlazuje se.
She got red.	Zčervenala.
It got warmer.	Oteplilo se.

7. Zlomky.

Ve zlomcích čteme v angličtině v čitateli číslovku základní, ve jmenovateli číslovku řadovou.

Pouze pro polovinu a čtvrtinu jsou zvláštní výrazy.

$^1/_2$	**one half, a half**	$^3/_2$	**three halves**
$^1/_3$	**one (a) third**	$^2/_3$	**two thirds**
$^1/_4$	**one (a) quarter**	$^3/_4$	**three quarters**
$^1/_5$	**one (a) fifth**	$^4/_5$	**four fifths**
$^1/_{10}$	**one (a) tenth**	$^9/_{10}$	**nine tenths**
$^1/_{100}$	**one (a) hundredth**	$^8/_{100}$	**eight hundredths**
$^1/_{1000}$	**one (a) thousandth**	$^2/_{1000}$	**two thousandths**

Poznámka: $\frac{72}{59}$ čteme: seventy-two over fifty-nine.

8. Číslovky násobné.

Při čtení násobných číslovek v angličtině přidáváme k základní číslovce slůvko **times.** Pouze pro „jednou" a „dvakrát" jsou zvláštní výrazy.

jednou	**once** [wans]
dvakrát	**twice** [twais]
třikrát	**three times**
čtyřikrát	**four times**
desetkrát	**ten times**
stokrát	**hundred times** atd.

Podobně:

několikrát	**several times**
mnohokrát	**many times**
tentokrát	**this time**

Pamatujte též:

a) **for the first time** poprvé
for the second time podruhé
for the third time potřetí
atd.

b) **single** [siŋgl] jednoduchý
double [dabl] dvojitý

9. Základní početní úkony.

Sčítáme:

1 + 2 = 3 — **one** {**and** / **plus** [plas]} **two** {**is** / **equals** [i:kwəlz]} **three**

Odčítáme:

4 — 2 = 2 — **four** {**less** / **minus** [mainəs]} **two** {**is** / **equals**} **two**

Násobíme:

3 × 2 = 6 — **three times two** {**is** / **equals**} **six**

Dělíme:

4 : 2 = 2 — **four divided by two** [di'vaidid] {**is** / **equals**} **two**

Poznámka: Rozměry udáváme pomocí by: 6×9 *čti* **six by nine.**

10. Další nepravidelná slovesa.

Neurčitý způsob:	Minulý čas:	Minulé příčestí:
drive [draiv] jet (autem)	**drove** [drouv]	**driven** [drivn]
freeze [fri:z] mrznout	**froze** [frouz]	**frozen** [frouzn]

grow [grou] pěstovat	**grew** [gru:]	**grown** [groun]
mean [mi:n] mínit	**meant** [ment]	**meant** [ment]
shine [šain] svítit	**shone** [šon]	**shone** [šon]
shut [šat] zavřít	**shut** [šat]	**shut** [šat]

Příklady:

He drove very carefully.	Řídil velmi opatrně.
The river has frozen.	Řeka zamrzla.
We have grown hops here for five years.	Pěstujeme tu chmel už pět let.
All shops are shut at noon.	Všechny obchody jsou v poledne zavřeny.

Cvičení

1. Čtěte:

agriculture, co-operative, delegation, combine harvester, successful, pasture, facilities, library, invitation, realize, landscape, district, committee, revolutionary, village, nursery, because, collective.

2. Doplňte příslušné tvary zájmen na *-self (-selves)* a přeložte do češtiny:

1. We don't know it —. 2. How did you enjoy —? 3. Look at —. 4. Mother has written that letter —. 5. Help — to some more cake. 6. They excused —. 7. We have seen it —. 8. Has John told you the news —? 9. She thinks too much of —. 10. I shall go there —. 11. Our group — has many members.

3. Přeložte do češtiny:

1. We had to stay. 2. The patient was not allowed to smoke. 3. We shall have to get the results next week. 4. You will not be allowed to ski. 5. He was not able to swim. 6. They did not have to buy it. 7. You will not have to translate it for them. 8. We shall be able to grow more maize. 9. Our co-op farm will have to buy a new tractor. 10. We were able to increase the mechanization of our agricultural work.

4. Utvořte správný tvar od příd. jména v závorce:

1. I walked (quick). 2. The driver was driving (fast). 3. Would you (kind) tell me the way? 4. You can do it quite (easy). 5. We were flying (high) above the clouds. 6. He has always worked very (hard).

5. Dejte příslovce v závorce do 2. nebo 3. stupně:

1. You must cross the street (carefully — 2.). 2. Dick swims (fast — 3.) of all. 3. Is the patient (well — 2.)? 4. No, he is much (bad — 2.). 5. How can I do it (easily — 3.)? 6. Jane is now training (little — 2.) than before. 7. You should come (early — 2.) than at five. 8. John studies Russian (well — 3.) of the students. 9. I can drive (slowly — 2.).

6. Přečtěte anglicky:

a) $^{2}/_{3}$, $^{6}/_{8}$, $^{7}/_{10}$, $^{1}/_{2}$, $^{3}/_{100}$, $^{4}/_{6}$, $^{1}/_{7}$, $^{3}/_{4}$, $^{2}/_{15}$, $^{1}/_{4}$.
b) 1×, 3×, 10×, 2×, 12×, 100×, 4×.

7. Počítejte anglicky:

$12 + 8 = 20$; $7 - 3 = 4$; $5 + 4 = 9$; $5 \times 7 = 35$; $24 - 6 = 18$; $49 : 7 = 7$; $4 \times 12 = 48$; $27 : 9 = 3$.

8. Doplňte tvary min. času nebo min. příčestí nepravidelných sloves:

1. All our fruit trees have been (to freeze). 2. The sun (to shine) only a little. 3. We (to grow) all the usual crops. 4. Who (to drive) the tractor yesterday? 5. What is (to grow) there? 6. The river (to freeze). 7. The delegation was (to lead) by Mr. Hill. 8. Have you (to shut) the window? 9. He (to mean) something else.

9. Odpovězte:

1. Who stopped in Prague for a few days and why? 2. What was the guests' wish? 3. Where were they taken to? 4. What was the weather like that day? 5. Who welcomed the delegates in the village? 6. Tell a few words about the co-op in the village. 7. What has made agricultural work easier? 8. What are the main crops? 9. What animals are usually kept on a co-op farm? 10. Give the names of some fruit. 11. In what way can the profits of a co-op farm be increased? 12. What were the British guests shown in the village? 13. What did they admire on their way back to Prague?

10. Konverzační cvičení:

a) Vypravujte podle článku o návštěvě delegace britských zemědělských dělníků v zemědělském družstvu.

b) Popište život a práci v JZD.

At a Prague Post-Office

Mr. Wright, representative of an Australian firm, is staying in Prague with his wife. Yesterday he went to the post-office to send off a few letters. His wife had asked him to post some postcards for her, too. Then he wanted to send a couple of picture books to his cousin in Sydney. He did not know whether he could send them as a parcel or as a letter and so he asked the clerk at the counter.

Mr. Wright: How shall I send these books, please?

Clerk: How much do they weigh? *(The clerk weighs the parcel.)* It could go as printed matter. If the weight exceeded one kilogramme, it would have to be sent as a parcel. But you must write your name and address on the cover.

Mr. Wright: Oh, I am sorry, I thought it was not necessary. In that case I shall do so at once. How much would the postage come to if I registered the parcel?

When the clerk had answered him, Mr. Wright filled in a receipt, and the clerk stamped it. Mr. Wright put the receipt into his pocket-book, then handed a roll of magazines to the clerk.

Mr. Wright: Could I send these magazines as printed matter, too? I was told that it would be cheaper than ordinary mail.

Clerk: Of course, but no letter must be included. If you wish, you can send the letter separately.

Lastly, Mr. Wright had to make an appointment with a business friend in Bratislava. As it was rather urgent, he asked the clerk whether the wire would be delivered at once. The clerk answered that there was an extra charge for urgent telegrams. Mr. Wright sent off his wire, reply paid. Then he returned to his hotel.

*

Now let us have a look at the text of two postcards:

Brighton, Sept. 3, 1961

Greetings from our lovely excursion to the seaside.

Mary & Frank.

P.S. Give our love to [illegible]

[illegible] & Uncle Harry.

Mr. & Mrs. John Thompson,
17, High Street,
Milford,
Essex

London, July 18, 1962

To wish you

Many happy returns of the

[illegible]

Happy birthday & kind regards

[illegible]

Miss Fanny Andrews,
3, Green Lane,
Shrewsbury,
Salop.

A Trunk Call (A Long Distance Call)

Mr. Holý, who is staying in London, has to speak to his colleague Mr. Svoboda in Birmingham. He has booked a call for seven p. m. Now he is ringing up the exchange. As the line is engaged, he has to dial the number several times. At last he gets the connection.

Mr. Holý: This is Mansion House 1247. I've booked a call for Birmingham 1678.

Operator: Hold the line, please. — *(A moment later:)* You are through.

Mr. Svoboda: This is Svoboda speaking.

When the talk is over, Mr. Holý hangs up the receiver.

At the Bank

Mr. A.: I should like to cash this letter of credit drawn on this bank.

Clerk: Very good, sir. Would two five-pound and ten one-pound notes do?

Mr. A.: Certainly. By the way, what is the present rate of exchange for the dollar?

Výslovnost vlastních jmen z textu:

Andrews [ændru:z] *angl. příjmení*
Australia [o:sˈtreiljə] Austrálie
Australian [o:sˈtreiljən] australský
Brighton [braitn] *britské přímořské lázně*

Betty [beti] *zdrobnělina od* **Elizabeth**
Elizabeth [iˈlizəbəθ] Eliška, Alžběta
Essex [esiks] *brit hrabství*
Fanny [fæni] Františka
Harry [hæri] Jindra *(zdrobnělina od* **Henry***)*
Frank [fræŋk] František
Juliet [džu:ljət] Julie
Mansion House [mænšn] *telefonní okres v Londýně*
Milford [milfəd] *místní jméno*
Salop. [sæləp] *zkratka* **Shropshire**
Shropshire [šropšiə] *brit. hrabství*
Shrewsbury [šru:zbri] *angl. město*
Sydney [sidni] *město v Austrálii*
Thompson [tompsn] *angl. příjmení*
Wright [rait] *angl. příjmení*

SLOVNÍ ZÁSOBA

send off [send‿of] odeslat
ask [a:sk] požádat
post [poust] poslat (poštou)
postcard [pouska:d] pohlednice
couple [kapl] několik, pár
cousin [kazn] bratranec; sestřenice
whether [weðə] zdali
parcel [pa:sl] balíček
counter [kauntə] přepážka, okénko
weigh [wei] vážit
printed matter [printid mætə] tiskopis
weight [weit] váha
kilogramme [ˌkiləˈgræm] kilogram
cover [kavə] obal, obálka
necessary [nesisri] nutný
case [keis] případ
postage [poustidž] poštovné
how much does it come to? na kolik to přijde?
register *(something)* [redžistə] poslat něco doporučeně
receipt [riˈsi:t] stvrzenka
stamp [stæmp] razítko; orazítkovat; známka
pocket [pokit] kapsa
pocket-book [pokitbuk] náprsní taška
roll [roul] svitek
ordinary [o:dnri] obyčejný
mail [meil] pošta
separately [sepritli] odděleně
lastly konečně
appointment [əˈpointmənt] schůzka
business [biznis] obchod; obchodní
urgent [ə:džnt] naléhavý; pilný (o telegramu)
deliver [diˈlivə] dodat
charge [ča:dž] poplatek
telegram [teligræm] telegram

reply paid [peid] předem zaplacená odpověď
text [tekst] text
greeting [gri:tiŋ] pozdrav
excursion [iks'kə:šn] výlet
seaside ['si:'said] u moře
love [lav] láska; milovat
give my love (to) pozdravuj (koho) *(důvěrně)*
aunt [a:nt] teta
uncle [aŋkl] strýc
birthday [bə:θdei] narozeniny
regard [ri'ga:d] ohled
kind regards from srdečný pozdrav od někoho *(méně důvěrné)*
lane [lein] stezka, ulice
trunk call [traŋk] meziměstský hovor
distance [distns] vzdálenost
long distance call dálkový (meziměstský) hovor
exchange [iks'čeindž] telefonní centrála; výměna
line [lain] linka
engaged [in'geidžd] obsazený
connection [kə'nekšn] spojení
operator [opəreitə] telefonista, operatér
hold — held — held [hould — held — held] držet
hold the line nezavěšujte
you are through máte spojení, mluvte
hang — hung — hung [hæŋ — haŋ — haŋ] pověsit
hang up the receiver zavěsit (sluchátko)
bank [bæŋk] banka
cash [kæš] dát si vyplatit
credit [kredit] úvěr
letter of credit akreditiv
draw — drew — drawn [dro: — dru: — dro:n] kreslit, táhnout; *zde* vystavit
pound [paund] libra
note [nout] bankovka
certain [sə:tn] jistý
certainly jistě
rate of exchange [reit] kurs (valut)
dollar [dolə] dolar
bear — bore — borne / born [beə — bo: — bo:n] nést, rodit
win — won — won [win — wan — wan] *(nn)* vyhrát

DŮLEŽITÉ VAZBY

Will you post this letter for me, please?	Dal byste mi tento dopis na poštu, prosím?
I should like to have this letter registered.	Chtěl bych poslat tento dopis doporučeně.
You must send it as printed matter.	Musíte to poslat jako tiskopis.
Give my love to Mary.	Pozdravuj ode mne Marii.
Give my regards to Mr. Smith.	Pozdravujte pana Smithe.
Many happy returns of the day.	Všechno nejlepší k narozeninám.
The line is engaged.	Je obsazeno.
I can't get the connection.	Nemohu dostat spojení.
Hold the line, please.	Nezavěšujte, prosím.
You're through.	Máte spojení. (Mluvte.)
This is John Wright speaking.	U telefonu John Wright.
He hung up without waiting for the answer.	Zavěsil, aniž počkal na odpověď.
Your call is over.	Váš rozhovor skončil.
This letter of credit was drawn on your bank.	Tento akreditiv byl vystaven na vaši banku.
Could I cash this letter of credit?	Mohl by mi být proplacen tento akreditiv?
You must pay in cash, we don't give credit here.	Musíte platit hotově, zde neposkytujeme úvěr.
Would ten shillings do?	Bude stačit deset šilinků?
This will do.	To stačí.
He rang up the exchange.	Zavolal telefonní centrálu.
What is the rate of exchange for the pound?	Jaký je kurs libry?

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Podmínkové věty.

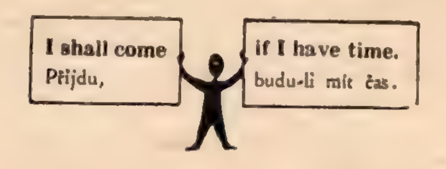
V angličtině rozlišujeme, stejně jako v češtině, skutečné a neskutečné podmínky. Např. v české větě „Přijdu, budu-li moci" jde o podmínku skutečnou, splnitelnou. Naproti tomu ve větě „Přišel bych, kdybych mohl" chceme vlastně říci, že nemohu přijít, že nemohu splnit podmínku. Jde tedy o podmínku neskutečnou.

A. Podmínková věta skutečná.

V angličtině má podmínková věta zpravidla spojku if. U podmínkových vět skutečných se toto *if* překládá **„jestliže, -li“**:

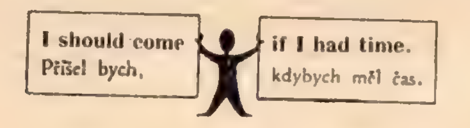
You can send the letter if you wish.
Můžete poslat dopis, jestliže si přejete.

Již jste se učili, že po *if* nemůže stát budoucí čas. Proto skutečnou podmínku v budoucnosti vyjadřujeme budoucím časem pouze v hlavní větě, po *if* klademe přítomný čas:

B. Podmínková věta neskutečná.

Stejně jako nemůžeme klást po *if* budoucí čas, nemůžeme klást po této spojce ani podmiňovací způsob. Podmínková věta neskutečná má proto v hlavní větě podmiňovací způsob, ve vedlejší větě **minulý čas**; spojka *if* se do češtiny překládá **„kdyby“**:

Podmínkové věty se tedy tvoří podle tohoto vzoru:

a) Podmínková věta skutečná v budoucnosti:

	VEDLEJŠÍ VĚTA	HLAVNÍ VĚTA
if = jestliže	**PŘÍTOMNÝ ČAS**	**BUDOUCÍ ČAS**
If Jestliže	**I have time** budu mít čas,	**I shall do it.** udělám to.

b) Podmínková věta neskutečná v přítomnosti:

	VEDLEJŠÍ VĚTA	HLAVNÍ VĚTA
if = kdyby	**MINULÝ ČAS**	**PODMIŇ. ZPŮSOB**
If Kdybych	**I had time** měl čas,	**I should do it.** udělal bych to.

P o z o r ! Sloveso *to be* mívá v neskutečných podmínkových větách po *if* tvar **were** i pro 1. a 3. osobu jedn. č.:

I should do it if **I were** *you.* — Kdybych byl vámi, udělal bych to.

He would come **if he were not** *so busy.* — Přišel by, kdyby neměl tolik práce.

Při překládání podmínkových vět do češtiny se řídíme tvary sloves, zvláště v hlavní větě. Je-li ve větě hlavní p o d m i ň o v a c í z p ů s o b, **if = kdyby**; je-li ve větě hlavní jiný tvar slovesa (p ř í-

tomný, budoucí, minulý čas apod.), **if = jestliže, -li.** Srovnejte tyto věty:

I shall do *it*	**if**	**I have** *time.*
Udělám to,	jestliže	budu mít čas.
I should do *it*	**if**	**I had** *time.*
Udělal bych to,	kdybych	měl čas.
Ann **will come**	**if**	**she is** *in Prague.*
Anna přijde,	jestliže	bude v Praze.
Ann **would come**	**if**	**she were** *in Prague.*
Anna by přišla,	kdyby	byla v Praze.

Příklady:

We can go by car if you are in a hurry.	Můžeme jet autem, jestliže pospícháte.
I shall go with you if you are afraid of losing your way.	Půjdu s vámi, bojíte-li se, že zabloudíte.
Mr. Hawkins will buy a new fountain pen if the old one is not worth repairing.	Pan Hawkins si koupí nové plnicí pero, nebude-li staré stát za opravu.
We should take you with us if you wished.	Vzali bychom vás s sebou, kdybyste chtěl.
He would be glad to help if it were possible.	Rád by pomohl, kdyby to bylo možné.
You would get there more quickly if you went by bus.	Dostal byste se tam rychleji, kdybyste jel autobusem.
They would send a wire if it were urgent.	Poslali by telegram, kdyby to bylo naléhavé.

2. Nepřímá řeč.

Převádění nepřímé řeči na přímou je v češtině jednoduché; srovnejte: Říká: „Nemám čas.“ — Říká, že nemá čas. — Všimli jste si, že se zde mění pouze 1. osoba na 3. osobu.

V angličtině můžeme takto převádět nepřímou řeč pouze tehdy, je-li sloveso věty hlavní v přítomném čase:

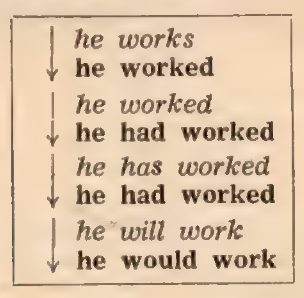
He says: “I have no time.” — He says that he has no time.

Je-li však sloveso věty hlavní v minulém čase, **mění se** v nepřímé řeči **čas věty vedlejší** podle této tabulky:

PŘÍMÁ ŘEČ:	NEPŘÍMÁ ŘEČ:
přítomný čas ⟶	minulý čas
He said: “I work.”	**He said that he worked.**
Řekl: „Pracuji.“	Řekl, že pracuje.
minulý čas ⟶	předminulý čas
He said: “I worked.”	**He said that he had worked.**
Řekl: „Pracoval jsem.“	Řekl, že pracoval.
předpřítomný čas ⟶	předminulý čas
He said: “I have worked.”	**He said that he had worked.**
Řekl: „Pracoval jsem.“	Řekl, že pracoval.

PŘÍMÁ ŘEČ:	NEPŘÍMÁ ŘEČ:
budoucí čas ——→	kondicionál
He said: "I shall work."	**He said that he would work.**
Řekl: „Budu pracovat."	Řekl, že bude pracovat.

Jde tedy o **posouvání** časů **do minulosti:**

Poznámka: Spojku *that* = že můžeme vynechat: *He said (that) he would come.* — Řekl, že přijde.

Při překládání do češtiny postupujeme obráceným způsobem: minulý čas překládáme přítomným časem, podmiňovací způsob budoucím časem apod.

Srovnejte:

He said: "I am not well."	**He said (that) he was not well.**
Řekl: „Není mi dobře."	Řekl, že mu není dobře.
I said: "I knew it."	**I said (that) I had known it.**
Řekl jsem: „Věděl jsem to."	Řekl jsem, že jsem to věděl.
She answered: "I have finished."	**She answered (that) she had finished.**
Odpověděla: „Skončila jsem."	Odpověděla, že skončila.
I thought: "I shall be late."	**I thought (that) I should be late.**
Myslel jsem si: „Přijdu pozdě."	Myslel jsem si, že přijdu pozdě.

Příklady:

I knew that I was wrong.	Věděl jsem, že se mýlím.
Mr. Wright said that he would post the letter.	Pan Wright řekl, že dá dopis na poštu.
He wrote that he had sent us a parcel.	Napsal (nám), že nám poslal balíček.
She said that it did not matter.	Říkala, že na tom nezáleží.
Mr. Thompson told us that he had made an appointment with you.	Pan Thompson nám říkal, že si s vámi smluvil schůzku.
We read in the newspapers that our workers were building a factory in India.	Četli jsme v novinách, že naši dělníci staví v Indii továrnu.
We told them we wanted to read their book.	Řekli jsme jim, že si chceme přečíst jejich knihu.

3. Nepřímá otázka.

Pro nepřímou otázku platí totéž pravidlo jako pro nepřímou řeč. Nepřímá otázka se tvoří nejčastěji po slovese *to ask*. Pokud je v přímé otázce tázací zájmeno *(who, what, which)* nebo tázací příslovce *(when, where)*, zůstává i v nepřímé otázce. V ostatních případech se v nepřímé otázce používá spojky *if* = jestli nebo *whether* = zda, zdali.

P o z o r ! S l o v o s l e d v nepřímé otázce se liší od slovosledu v přímé otázce:

He asked: "Where	*is* **SLOVESO**	*your book* **PODMĚT**	*?"*
He asked where	**my book** **PODMĚT**	**was.** **SLOVESO**	

S r o v n e j t e :

He asked me: "What is the news?"	**He asked me what the news was.**
Zeptal se mě: „Co je nového?"	Zeptal se mě, co je nového.
I asked my friend: "Will you come with me?"	**I asked my friend whether (if) he would come with me.**
Zeptal jsem se přítele: „Půjdeš se mnou?"	Zeptal jsem se přítele, zdali půjde se mnou.

4. Nepřímý rozkaz.

Nepřímý rozkaz se vyskytuje po slovesech **to ask** = požádat (aby), **to tell** = říci (aby), **to order** = nařídit (aby) apod. Tvoří se pomocí **4. pádu + neurčitého způsobu**; srovnejte:

He ordered me: "Give me your pen."	**He ordered me to give him my pen.**
Nařídil mi: „Dej mi své pero."	Nařídil mi, abych mu dal své pero.
He told me: "Bring your wife with you."	**He told me to bring my wife with me.**
Řekl mi: „Přiveď s sebou svou ženu."	Řekl mi, abych přivedl s sebou svou ženu.
He asked John: "Come at seven."	**He asked John to come at seven.**
Požádal Jana: „Přijď v sedm."	Požádal Jana, aby přišel v sedm.

5. Různé významy "should" a "would".

a) V předcházejících lekcích jste probrali *should* a *would* jako pomocná slovesa k o n d i c i o n á l u :

I should like to see that film.	Rád bych viděl ten film.
Would you do it?	Udělal byste to?

V tomto významu se používá *should* pro 1. os. jedn. i mn. čísla, *would* pro 2. a 3. osobu.

b) *Should* v 2. a 3. osobě vyjadřuje n u t n o s t (měl bys, měl by atd.):

You should see that film.	Měl bys ten film vidět.

c) V n e p ř í m é řeči po slovese v minulém čase vyjadřuje *should* budoucí čas 1. osoby jedn. a mn. čísla, *would* budoucí čas 2. a 3. osoby jedn. a mn. čísla:

I told him that I should help him.	Řekl jsem mu, že mu pomohu.
He told me that he would help me.	Řekl mi, že mi pomůže.

6. Nepravidelná slovesa.

Neurčitý způsob:	Minulý čas:	Minulé příčestí:
bear nést; rodit	**bore** [bo:]	1. **borne** [bo:n] (nesen) 2. **born** [bo:n] (narozen)
draw kreslit, táhnout	**drew** [dru:]	**drawn** [dro:n]
hang pověsit	**hung** [haŋ]	**hung** [haŋ]
hold držet	**held** [held]	**held** [held]
win vyhrát	**won** [wan]	**won** [wan]

P ř í k l a d y:

I was born in Prague.	Narodil jsem se v Praze.
He hung up the receiver.	Zavěsil sluchátko.
The meeting was held on Monday.	Schůze se konala v pondělí.
Who has won the championship?	Kdo vyhrál mistrovství?
He drew the chair near the table.	Přitáhl si židli ke stolu.

C V I Č E N Í

1. Přečtěte se správným přízvukem:

receipt, deliver, telegram, excursion, return, birthday, regard, distance, exchange, engaged, connection.

2. Převeďte sloveso v závorce do správného tvaru:

1. We shall go to the country on Sunday if it (to get) warmer. 2. He (to send) a wire if it were urgent. 3. We should go by car if we (to be) in a hurry. 4. They will show you round the works if you (to be) interested. 5. He (to ring) you up if he had your telephone number. 6. If I were in your place I (to go) there myself. 7. We (to buy) a new TV set if we save some more money. 8. What shall we do if he (not to come)?

3. Přeložte:

1. He told me that he did not know John's address. 2. He asked the clerk whether he could register the parcel. 3. Mr. Davis asked when the co-op had been formed. 4. The chairman of the co-op answered that it had started its work in 1949. 5. He told me that the wire would be delivered at once. 6. I asked the chambermaid to press my suit. 7. The operator said that the line was engaged. 8. We wanted to know whether we could get a receipt. 9. The operator told me to hold the line. 10. Fanny wrote that she wished me a happy birthday. 11. They expected that there would be a change in the programme. 12. Mr. Andrews asked

what the present rate of exchange of the pound was.

4. Utvořte otázky:

1. He drew a plan of the village. 2. Mr. Wright took his wife and children with him. 3. We hung the picture over the table. 4. He got the connection. 5. They sat behind me. 6. Mr. Wright sent off some letters. 7. Frank held the address in his hand. 8. John rang me up in the evening. 9. The tree bore excellent fruit. 10. A boy broke the window. 11. Our team won the match. 12. It froze hard.

5. Napište anglicky tyto pohlednice:

a) Blahopřání k narozeninám.
b) Stručný pozdrav z výletu.
c) Stručný pozdrav z dovolené.
d) Blahopřání k vánocům a k Novému roku.

6. Odpovězte:

1. What can we buy at a post-office? 2. What did Mr. Wright send from the post-office? 3. How would you send magazines? 4. What must you fill in if you wish to register a letter? 5. How would you book a long distance call? 6. Where do we cash letters of credit? 7. What would you ask the clerk if you wanted to cash a letter of credit?

7. Přeložte:

1. Paní Wrightová požádala svého manžela, aby zatelefonoval její sestře do Oxfordu. 2. Pan Wright

odpověděl, že zatelefonuje až večer, až bude mít čas. 3. Řekl, že objedná hovor na sedmou večer. 4. Úředník se zeptal, zda chci poslat dopis doporučeně a zda jsem vyplnil stvrzenku. 5. Rád bych slyšel (tu) přednášku o moderní literatuře. 6. Měl byste mu ihned odpovědět. 7. Řekl mi, že nebude doma. 8. Pojedeme-li k moři, pošleme vám lístek. 9. Kdyby byla mlha, musel by řidič jet pomaleji. 10. Napsal mi, abych ti vyřídil jeho pozdrav *(přeložte oběma způsoby)*. 11. Kdyby bylo obsazeno, volejte znovu (= opakujte volání), až dostanete spojení.

8. Konverzační cvičení:

a) Zeptejte se na poště, jak poslat doporučený dopis, letecký dopis, časopisy, balíček.
b) Popište telefonní rozhovor s cizincem.

At an International Fair

On Friday afternoon Mr. Nový, a delegate from Czechoslovakia, decided to visit the Fair with his business friend, Mr. Hopkins, manager of a large industrial enterprise. Mr. Hopkins had been to the Fair before and promised to show Mr. Nový everything of interest.

They were to meet in front of the main entrance at three o'clock. Unfortunately, Mr. Nový was

detained at the bank where he had to cash his cheque and so he hired a taxi in order to get there in time.

Mr. Hopkins, who had booked the entrance cards in advance at a ticket-office, was already waiting for him. He introduced Mr. Nový to his wife and his son Bill whom he took along so that they all might see the Fair together.

At first Mr. Hopkins wanted them to see the main pavilion, containing consumer goods, like textiles, china, jewellery and furniture from many European countries. They all agreed that the stands where the exhibits were so tastefully displayed were truly works of art.

Mr. Hopkins was especially anxious for them to see the motor show exhibiting all kinds of vehicles, ranging from motor-scooters, motor-cycles, and commercial vehicles with ten inch wheels to 20 ton lorries, as well as accessories, spare parts, tyres and other items.

Then they went along a row of gay stands to the Indian pavilion where they especially admired the hand-made articles and the gay display of silk.

In the electrification wing of the pavilion a large map showed them the nation's present and future resources of power — coal, gas, hydroelectric and atomic.

In the pavilion of the German Democratic Republic, Mr. Nový was surprised to see a great number of artificial fabrics and new materials to work with, e. g. liquid steel and rubber in tubes, handy for many kinds of repairs.

In order to save time (as it was already rather late), they decided not to go and see the witty cartoons in the Czechoslovak pavilion as they had planned to, and went directly to the Soviet pavilion. There Mr. Hopkins's son was attracted by a model of an interplanetary space station and of the first sputnik, while his father and Mr. Nový were interested in the semi-automatic lathes and electronic apparatus. A great crowd of people gathered around a big transfer machine. They watched with great interest the operator set it in motion, explaining all the details to them as he did so.

By then Mrs. Hopkins was already very tired (she was wearing smart shoes with extremely high heels), and so she suggested: "We all seem rather worn out. Let's go somewhere for a cup of coffee, shall we?" Her remark made everybody laugh and Mr. Nový replied: "Of course we shall. There's a small self-service cafeteria, isn't there, just behind that pavilion?"

Mr. Hopkins agreed: "Oh, yes, we can get over there in a few minutes." They sat over their cups for a while, discussing the enormous technical progress of modern times. Mr. Nový was feeling very happy and proud of the achievements of the socialist countries which this exhibition had clearly shown to visitors from all over the world.

SLOVNÍ ZÁSOBA

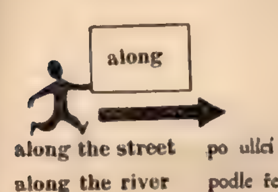
international [ˌintəˈnæšənl] mezinárodní
fair [feə] veletrh; slušný, hezký, světlý *(vlasy)*
Hopkins [hopkinz] *angl. příjmení*
manager [mænidžə] ředitel
enterprise [entəpraiz] podnik
I am to (do something) mám (něco udělat)
I was to měl jsem (něco udělat)
in front of [inˈfrant‿əv] před *(místně)*
entrance [entrəns] vchod
detain [diˈtein] zdržet (se)
cheque [ček] šek
hire [haiə] najmout si
taxi [tæksi] taxi
in order to za účelem, aby
card [ka:d] lístek, karta
ticket-office pokladna
Bill [bil] *zdrobn. od* **William**
might [mait] *tvar slov.* **may** (viz mluvn.)
I might mohl bych, snad bych
pavilion [pəˈviljən] pavilon
exhibit [igˈzibit] vystavený předmět; vystavovat
consumer [kənˈsju:mə] spotřebitel; spotřebitelský
goods [gudz] zboží
textile [tekstail] textil
china [čainə] porcelán
China Čína
jewellery [džu:əlri] šperky
European [ˌjuərəˈpi(:)ən] evropský
stand stánek
taste [teist] vkus
tasteful [teistful] vkusný
display [disˈplei] vystavit
real [riəl] skutečný
truly opravdu
art [a:t] umění
work of art umělecké dílo
anxious [æŋkšəs] dychtivý, toužící
motor [moutə] motor
show [šou] přehlídka, výstava
kind [kaind] druh
vehicle [vi:ikl] vozidlo
range from ... to [reindž] pohybovat se (v rozmezí); od ... do
motor-scooter [ˈmoutəˈsku:tə] moped
motor-cycle [ˈmoutəˈsaikl] motocykl
commercial [kəˈmə:šl] obchodní
inch [inč] palec, coul (2,54 cm)
wheel [wi:l] kolo
ton [tan] tuna
accessories [əkˈsesəriz] příslušenství
spare part [speə pa:t] součástka
tyre [taiə] pneumatika
item [aitem] jednotlivost

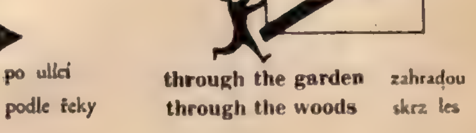
row [rou] řada
gay [gei] pestrý, veselý
hand-made ručně vyrobený
electrification [i,lektrifi'keišn] elektrifikace
wing [wiŋ] křídlo
power [pauə] síla, moc
resource [ri'so:s] zdroj, pramen
gas [gæs] plyn
hydroelectric ['haidroi'lektrik] hydroelektrárenský
atomic [ə'tomik] atomový
democratic [,demo'krætik] demokratický
fabric [fæbrik] tkanina, látka
liquid [likwid] tekutý
steel [sti:l] ocel
tube [tju:b] tuba
handy [hændi] vhodný, obratný
witty [witi] vtipný
cartoon [ka:'tu:n] kreslený film
directly [di'rektli] přímo
attract [ət'rækt] vábit, přitahovat
model [modl] model, maketa
interplanetary [,intə'plænitri] meziplanetární
space [speis] prostor
(semi-)automatic [('semi-),o:tə'mætik] (polo)automatický
lathe [leið] soustruh
electronic [ilek'tronik] elektronkový, elektronický
apparatus *(jen jedn. č.)* [,æpə'reitəs] přístroj(e)
gather [gæðə] shromáždit se
transfer machine [trænsfə] kopírovací stroj
operator [opəreitə] předváděč, operatér
set — set — set [set] *(tt)* seřídit, nařídit
set in motion [moušn] uvést do pohybu
explain [iks'plein] vysvětlit
detail [di:teil] detail
wear — wore — worn [weə — wo: — wo:n] nosit
smart [sma:t] elegantní
extremely [iks'tri:mli] neobyčejně
suggest [sə'džəst] navrhnout
seem [si:m] zdát se, jevit se
worn out vyčerpaný
remark [ri'ma:k] poznámka
laugh [la:f] smát se
reply [ri'plai] odvětit, odpovědět
service [sə:vis] služba
self-service samoobsluha
cafeteria [,kæfi'tiəriə] kavárna
behind [bi'haind[za *(místně)*
while [wail] chvíle
enormous [i'no:məs] ohromný
progress [prougres] *(jen jedn. č.)* pokrok, -y
exhibition [,eksi'bišn] výstava
visitor [vizitə] návštěvník

P ř e d l o ž k o v é   v a z b y :

along the street	po ulici	through the garden	zahradou
along the river	podle řeky	through the woods	skrz les

across the sea	přes moře
to go across the street	přejít ulici
across the USA	napříč USA

DŮLEŽITÉ VAZBY

How did you enjoy the exhibition?	Jak se vám líbila výstava?
The motor show is held every year.	Výstava motorových vozidel se koná každoročně.
Let's meet in front of the entrance.	Sejdeme se před vchodem.
We must take a taxi to get there in time.	Musíme si vzít taxi, abychom se tam dostali včas.
May I introduce myself? My name is ...	Dovolte, abych se vám představil. Jmenuji se ...

He introduced me to his wife.	**Představil mě své paní.**
I am very glad to meet you.	**Jsem velmi rád, že vás poznávám.**
We were lucky to get the tickets.	**Měli jsme štěstí, že jsme dostali lístky.**
Is there a self-service store in your street?	**Je ve vaší ulici samoobsluha?**
Can you drive a motor-cycle?	**Umíš řídit motocykl?**
These goods are exported all over the world.	**Toto zboží se vyváží do celého světa.**
Czechoslovak motor-cycles are well-known all over the world.	**Československé motocykly jsou známé v celém světě.**
A big atomic power station is being built there.	**Staví se tam velká atomová elektrárna.**

MLUVNICKÉ POZNÁMKY

1. Účelové věty.

a) *He came to Brno* **to visit** *the fair.*
Přijel do Brna, aby navštívil veletrh.
b) *We all helped* **so that** *he* **might** *be ready in time.*
Všichni jsme pomáhali, aby byl včas hotov.

Účelové věty jsou zpravidla uvedeny takto:

a) **in order to** — za účelem, aby
so as to — aby
to — aby
} + **neurč. způsob**

b) **in order that** — za účelem, aby
so that — aby
that — aby
} + **podmět + may (might)**

a) Je-li v obou větách stejný podmět, zkracujeme je zpravidla pomocí **neurčitého způsobu**, jak jste se učili v předešlých lekcích.

Příklady:

We sat in the front row (in order) to be able to see well.	Seděli jsme v přední řadě, abychom dobře viděli.
In order to save time they went by bus.	Aby ušetřili čas, jeli autobusem.
He sat down for a while to have a rest.	Posadil se na chvíli, aby si odpočinul.

not to = aby ne

You must hurry up not to miss the train.	Musíte si pospíšit, abyste nezmeškal vlak.
He had to write it down so as not to forget it.	Musil si to zapsat, aby to nezapomněl.

b) Nejsou-li v obou větách stejné podměty, vkládá se do účelové věty po spojkách **in order that, so that, that** pomocné sloveso **may** nebo **might**, které se však do češtiny nepřekládá. Zapamatujte si následující pravidlo:

may	klademe, je-li **v hlavní větě** sloveso v **přít. nebo bud. čase**
might	klademe, je-li sloveso **v hlavní větě v čase minulém**

Tedy pozor při překládání účelových vět do angličtiny! Užití *may, might* záleží na čase věty hlavní.

Příklady:

Can you give me your address so that I may put it down?	Můžete mi dát vaši adresu, abych si ji zapsal?
He gave me his address so that I might send him a postcard.	Dal mi svou adresu, abych mu poslal lístek.
He will buy the tickets so that they all may see the film together.	Koupí lístky, aby všichni viděli film společně.
Speak more slowly so that I may understand you better.	Mluvte pomaleji, abych vám lépe rozuměl.

2. Neurčitý způsob bez "to".

Neurčitý způsob má v angličtině zpravidla částici *to*, např.

I want to send — chci poslat
he began to read — začal číst
I have forgotten to do — zapomněl jsem udělat

Nyní si zapamatujte výjimky z tohoto pravidla.

Neurčitý způsob bez "to" se klade:

a) po slovesech postojových: **can, may, must, shall, will, should, would** a **need not**
b) po **do, did** v otázce a záporu
c) po slovesech smyslového vnímání, jako **see, hear, watch, feel**
d) po některých dalších slovesech, např. **let, make** (= přimět někoho něco udělat) a **help.**

Příklady:

You must come at once.	Musíš ihned přijít.
You need not buy the tickets.	Nemusíš kupovat lístky.
May I have a look at it?	Mohu se na to podívat?
You should see it.	Měl bys to vidět.
We shall visit the fair.	Navštívíme veletrh.
They did not speak English.	Nemluvili anglicky.
I once heard her sing.	Slyšel jsem ji jednou zpívat.
We did not hear him come in.	Neslyšeli jsme ho vstoupit dovnitř.
That made me laugh.	To mě rozesmálo.
I saw him shut the box.	Viděl jsem ho zavřít skřínku.
Let me help you with it.	Dovolte mi, abych vám s tím pomohl.
He helped us repair the set.	Pomohl nám opravit přijímač.

Ale:

He was seen **to** *come in.*	Viděli ho, jak vstupuje.
I was made **to** *stay.*	Přiměli mě, abych zůstal.
She was heard **to** *laugh.*	Slyšeli ji smát se.

Poznámka: V těchto posledních příkladech je sloveso v rodě trpném, a proto musí následovat neurčitý způsob s *to*.

3. Vazby s neurčitým způsobem.

Dosud jste poznali tyto přítomné tvary neurčitého způsobu:

prostý tvar

to fight	—	bojovat
not to fight	—	nebojovat

předložkový tvar

to fight for	—	bojovat za (něco)

průběhový tvar = *to be* + tvar na *-ing*

to be fighting	—	bojovat

tvar trpného rodu = *to be* + příčestí minulé

to be fought	—	být (vy)bojován

Vazby s neurčitým způsobem jsou v angličtině velmi hojné. V následujících příkladech si všimněte,

kdy těchto vazeb v angličtině užijeme a jak různě je překládáme:

a) Po slovesech, jako *want, wish, order, I am to, I have to, I am about to, I know how, I seem, I am said to* apod.

Příklady:

Am I to go there?	Mám tam jít?
They were to leave at six.	Měli odejít v šest hodin.
You have to stay.	Musíte zůstat.
He is about to leave.	Chystá se odejít.
She seems to know everything.	Zdá se, že všechno zná.
They are said to be very busy.	Prý mají mnoho práce.
Do you know how to repair this watch?	Dovedeš spravit ty hodinky?

b) Po výrazech jako *I am glad, sorry, lucky, sure, busy, it is kind, necessary* aj.

Příklady:

I am glad to see you.	Jsem rád, že tě vidím.
I am sorry to be late.	Lituji, že přicházím pozdě.
We were lucky to get the tickets.	Měli jsme štěstí, že jsme dostali lístky.
They were surprised to hear the news.	Byli překvapeni, když uslyšeli tu novinu.
He is sure to come.	Jistě přijde.

It is necessary for me to do it.	Je nutné, abych to udělal.
He was too busy to go there.	Byl příliš zaměstnán, (než) aby tam šel.

c) V účelových větách o stejných podmětech.

Příklady:

He came to help me.	Přišel, aby mi pomohl.
We must hurry not to be late.	Musíme spěchat, abychom nepřišli pozdě.

4. Vazba 4. pádu s neurčitým způsobem.

I asked **mother** **to help** *me.* **mother** ↓ koho? = 4. p.; **to help** ↓ neurč. zp.	Požádal jsem matku, aby mi pomohla.
I asked **her** **to help** *me.* **her** ↓ 4. p.; **to help** ↓ neurč. zp.	Požádal jsem ji, aby mi pomohla.

Této vazby užijeme:

1. Po slovesech smyslového vnímání, jako *see* = vidět, *hear* = slyšet, *watch* = pozorovat, dívat se, *feel* = cítit (pak ovšem následuje neurčitý způsob bez *to*):

I did not hear you open the door.	Neslyšel jsem tě otevřít dveře.
Did you see him go there?	Viděl jsi ho tam jít?

2. Po slovesech vyjadřujících přání, jako *want* = chtít, *wish* = přát si, *like* = mít rád, apod.

Příklady:

He wanted me to go with him.	Chtěl, abych (já) šel s ním.
I wish her to be happy.	Přeji si, aby (ona) byla šťastna.
I should like him to see it.	Chtěl bych, aby (on) to viděl.
I don't like people to talk like that.	Nemám rád, když lidé takhle mluví.

3. Po slovesech vyjadřujících dovolení, rozkaz, žádost, domněnku, předpoklad, jako *allow* = dovolit, *let* = nechat, *ask* = žádat, *make* = přimět, *order* = poručit, *think* = myslit, *expect* = očekávat, *believe* = věřit apod.

Příklady:

The doctor did not allow |*us*| *to stay longer.*	Lékař |nám| nedovolil zůstat déle.
He made |*them*| *write the letter.*	Přiměl |je| , aby napsali dopis.
I believe her to be a good teacher.	Věřím, že je dobrou učitelkou.
The doctor ordered him to stay in bed.	Lékař mu poručil, aby zůstal ležet.
They expected Jane to arrive by plane.	Očekávali, že Jana přiletí letadlem.

Poznámka: Vazbu 4. p. s neurčitým způsobem mají zpravidla slovesa, která mají vazbu předmětu osobního a věcného, jako např. *tell* = říci komu co.

5. Vyjadřování českého „že ano?", („že) ne?", „opravdu?"

a) *You* **are** *tired,* **aren't** *you?*	Jste unaven, že?
b) *He* **doesn't** *study,* **does he?**	On nestuduje, že ne?

Českým otázkám typu „že ano?", „že ne?", „viďte?" odpovídá v hovorové angličtině krátká otázka, která se tvoří příslušným pomocným slovesem a zájmenným podmětem. Toto sloveso je v záporu, je-li hlavní věta kladná, a v kladném tvaru, je-li hlavní věta záporná.

a) Je-li v základní větě pomocné nebo pomocné sloveso *(be, have, do, shall, will, should, would, can, may, must),* opakuje se i v doplňovací otázce:

He **has not** *much time,* **has** *he?*	Nemá mnoho času, že?
It **is** *very nice,* **isn't** *it?*	Je to velmi pěkné, že ano?
They **will** *come,* **won't** *they?*	Přijdou, viďte?
She **wouldn't** *like it,* **would** *she?*	Nelíbilo se by jí to, že ne?
John **can** *do it,* **can't** *he?*	Jan to může udělat, viďte?

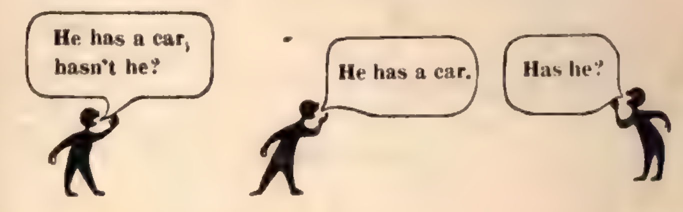
The fitters **must** *come,* **mustn't** *they?*	Montéři musí přijít, či ne?
We **shall** *help,* **shan't** *we?*	Pomůžeme, že ano?

b) Je-li v základní větě významové sloveso, zastupuje je v připojené otázce sloveso **do**:

John **works** *in an office,* **doesn't** *he?*	Jan pracuje v kanceláři, že ano?
Ann **wrote** *this letter,* **didn't** *she?*	Anna napsala ten dopis, že?
They **don't speak** *English,* **do** *they?*	Nemluví anglicky, viďte?

Poznámka: Podobným způsobem vyjádříme údiv: „opravdu?", „jistě?". Tuto otázku pronese ovšem druhá osoba a liší se od předešlého typu otázek tím, že je po kladné větě opět kladná a po záporné větě je otázka opět záporná.

A: *Mr. Evans has bought a new car.*	A: Pan Evans si koupil nové auto.
B: *Has he?*	B: Opravdu? (Vážně?)
A: *She didn't say that.*	A: Ona to neřekla.
B: *Didn't she?*	F: Opravdu? (Vážně?)

CVIČENÍ

1. Cvičte si výslovnost příbuzných slov a sledujte jejich pravopis:

nation, national, international; busy, busier, business; fortunate, fortunately, unfortunately; cheque, check; democracy, democratic; ready, already; introduce, introduction; examine, examination; wife, wives; life, lives, he lives; Europe, European.

2. Kontrolujte si správnou výslovnost těchto slov:

vehicle, hour, equipment, electrification, hydroelectric, atomic, semi-automatic, apparatus.

3. Spojte následující věty v účelové souvětí; rozhodněte, kdy lze větu zkrátit pomocí neurčitého způsobu:

1. He decided to leave for the German Democratic Republic. — He visited the fair. 2. They went to town. — They bought a new camera. 3. He speaks slowly. — I understand him. 4. I sat down. — We all had a talk together. 5. John came. — He told me the news. 6. I must write the address. — I have not forgotten it. 7. Mary came to Prague. — She saw her friends. 8. Come nearer. — You will hear better.

4. Rozhodněte, v kterých větách je třeba doplnit „to" k neurčitému způsobu:

1. We decided — see the Fair. 2. Let me — take your bag. 3. They will — come and — see us. 4. You need not — do it at all. 5. May I — have a look at the model? 6. He started — prepare his things.

7. He did not see them — come in. 8. That made us — laugh. 9. He was made — stay longer. 10. Can you — help me — carry this parcel? 11. I did not hear him — call. 12. Don't forget — ring me up.

5. Přeložte pomocí vazby 4. p. s neurčitým způsobem:

1. Věřím, že (on) je dobrý člověk. 2. Očekávají (nás), že přijdeme v pět hodin odpoledne. 3. Požádal Karla, aby zůstal doma. 4. Chtěl, abych (já) koupil lístky. 5. Byl bych rád, aby (ona) šla s námi. 6. Řekl nám, abychom to nedělali. 7. Poručil jsem mu, aby zastavil auto.

6. Doplňte otázky typu „že ano?, že ne?" a přeložte:

1. He is at home, ... 2. She has a new dress, ... 3. They can come tonight, ... 4. He must do it now, ... 5. She hasn't any watch, ... 6. It cannot be done, ... 7. They returned an hour ago, ... 8. You have not seen her, ... 9. John doesn't work here, ... 10. The engineers won't come, ... 11. You didn't watch the TV yesterday, ... 12. Peter still goes to school, ... 13. The visitors have arrived, ... 14. Mother should be there, ...

7. Doplňujte vhodná přídavná jména:

the — pavilion, a — stand, the — show, a — wheel, the — vehicles, the — engineer, the — apparatus, the — power plant, the — fair, a, an — enterprise, a — driver, — goods, — countries, the — Republic, a — Democracy, — fabrics, — steel, — lathes, — heels.

8. Odpovězte:

1. Who is Mr. Nový? 2. What did he visit with his business friend? 3. Who was Mr. Hopkins? 4. Where did they meet? 5. Why was Mr. Nový detained? 6. Who was already waiting for him? 7. Where did they go first? 8. What kinds of goods did they see in the main pavilion? 9. Why did they like the exhibits? 10. What vehicles do you know? 11. What did Mr. Nový admire in the Indian pavilion? 12. What did they all like in the Soviet pavilion? 13. Where did they go for a cup of coffee? 14. What did they discuss over a cup of coffee? 15. What was Mr. Nový proud of?

9. Přeložte:

1. Neměl jsem čas tam jít. 2. Jistě to udělá. 3. Zdá se, že mrzne. 4. Jsem velmi rád, že vás opět vidím. 5. Byl jsem překvapen, když jsem ho v bance potkal. 6. Nezapomeň mu říci, aby na mne počkal před vchodem. 7. Přístroje musí být poslány včas. 8. Nemám čím psát. 9. Požádal jsem ji, aby nezapomněla přinést několik anglických a německých časopisů. 10. Abychom nepřišli pozdě, rozhodli jsme se, že si vezmeme taxi.

10. Konverzační cvičení:

Pokuste se popsat

a) několik pavilonů velké mezinárodní výstavy
b) brněnský veletrh
c) výstavu motorových vozidel.

English in Practice

Last night Fred Veselý dropped in after supper to have a chat with me. Fred is an old friend of mine. We attended evening classes at a twelve-year school together. Then Fred decided to study languages and attended a special course in economy, while I continued my evening classes at a higher technical school. Four years ago Fred got a job at the ministry of Foreign Trade. He married and has been living with his in-laws in a small family house in the suburbs of Prague.

In the meantime I finished my studies, too. The factory where I work was awarded the Order of Labour last June. Many foreign experts interested in the new methods of work introduced by our workers have visited our factory. Among them have been several Englishmen and Scotsmen, so I have had an opportunity of trying out my English.

As my practical knowledge of English was rather poor, I wished to improve it and asked Fred's help. He lent me an English conversation

book, as well as a handbook of technical English. We began to speak only English and Fred willingly corrected my numerous mistakes. Later on, I even tried to read technical literature which was of great help for my work. Fred often brought me interesting books written in easy English, like short stories, thrillers and even a novel by Hemingway. Of course, I had to look up many new words in the dictionary, which was rather annoying at first, but later I enjoyed reading very much.

Last night Fred told me his big news. He has been chosen to go to Africa with a Foreign Trade delegation, which is to fly in two months' time.

"I've actually come to say good-bye to you, John," he said to me. "I'm leaving for Slovakia the day after tomorrow, as I shall take three weeks' leave before going abroad. I intend to go on a walking tour through the High Tatras, and visit my sister who is staying at an International Pioneer Camp there."

As I wanted to see him off at the airport and to wish him good luck for the journey, Fred promised to let me know the exact date of his departure for Africa.

Then we sat on for a while over a cup of tea discussing many topical questions, including economic, cultural and medical help to under-developed countries and the newly established states both in Africa and Asia. We agreed that a good

knowledge of foreign languages can contribute a great deal to the growing understanding among nations.

SLOVNÍ ZÁSOBA

practice [præktis] praxe
drop in [drop] *(pp)* navštívit, zaskočit
chat [čæt] *(tt)* po(po)vídání, pohovor; povídat si
have a chat popovídat si
mine [main] můj *(bez podst. jména)*
a friend of mine jeden z mých přátel
attend [əˈtend] navštěvovat (školu)
twelve-year school dvanáctiletka
language [læŋgwidž] jazyk
economy [iˈkonəmi] ekonomie, hospodářství
continue [kənˈtinju:] pokračovat
technical school průmyslovka
obtain [əbˈtein] získat, obdržet, dostat
situation [ˌsitjuˈeišn] místo (zaměstnání)
ministry [ministri] ministerstvo
marry [mæri] oženit se, provdat se
in-laws [inlo:z] příbuzní z ženiny nebo mužovy strany (tchán a tchyně)

suburb [sabə:b] předměstí
studies [stadiz] *(mn. č.)* studium
award [əˈwo:d] udělit (podle rozhodnutí znalců)
labour [leibə] práce
Order of Labour Řád práce
introduce [ˌintrəˈdju:s] zavést
Englishman [iŋglišmən] Angličan
Scotsman [skotsmən] Skot
opportunity [ˌopəˈtju:niti] příležitost
practical [præktikl] praktický
knowledge [nolidž] *(jen jedn. č.)* znalost(i)
poor [puə] chudý, ubohý, chabý, slabý
improve [imˈpru:v] zlepšit, zdokonalit
lend — lent — lent [lend — lent] půjčit
conversation [ˌkonvəˈseišn] konverzace
handbook [hændbuk] příručka
willingly [wiliŋli] ochotně
correct [kəˈrekt] opravovat
mistake [misˈteik] chyba, omyl
story [sto:ri] vyprávění, příběh, povídka
thriller [θrilə] detektivka
novel [novl] román
Hemingway [hemiŋwei] *amer. spisovatel*
dictionary [dikšnəri] slovník
annoying [əˈnoiiŋ] mrzutý
Africa [æfrikə] Afrika
actually [æktjuəli] vlastně
say good-bye rozloučit se
Slovakia [sloˈvækiə] Slovensko
leave [li:v] dovolená
abroad [əˈbro:d] do ciziny, v cizině
intend [inˈtend] zamýšlet, chtít
international [ˌintəˈnæšənl] mezinárodní
pioneer [ˌpaiəˈniə] pionýr
luck [lak] štěstí
exact [igˈzækt] přesný
departure [diˈpa:čə] odjezd
topical [topikl] aktuální
under-developed [ˌandədiˈveləpt] méně vyvinutý, zaostávající; rozvojový
Asia [eišə] Asie
contribute [kənˈtribjut] přispět
a great deal [di:l] hodně, značně
understanding [ˌandəˈstændiŋ] porozumění

DŮLEŽITÉ VAZBY

What did you do last night?	Co jsi dělal včera večer?
Let's have a chat.	Popovídejme si.
A friend of mine told me a most interesting story.	Jeden z mých přátel mi vyprávěl velmi zajímavý příběh.
I attended English courses at a language school.	Navštěvoval jsem kursy angličtiny v jazykové škole.
She finished her university studies a year ago.	Před rokem ukončila vysokoškolské studium.
Our factory was awarded the Order of Labour.	Naší továrně byl udělen Řád práce.
I have read an interesting novel by Hemingway.	Četl jsem zajímavý román od Hemingwaye.
He is on leave in Slovakia.	Je na dovolené na Slovensku.
Have you ever been abroad?	Jel jste někdy do ciziny?
He went abroad.	Jel do ciziny.
I wished him good luck and a pleasant journey.	Přál jsem mu mnoho štěstí a příjemnou cestu.
What is the exact date of your departure for England?	Jaké je přesné datum vašeho odjezdu do Anglie?
Help to under-developed countries is a topical question of general interest.	Pomoc rozvojovým zemím je aktuální otázka, která nás všecky zajímá.
I have actually come to say good-bye to you.	Vlastně jsem se přišel s tebou rozloučit.
A good knowledge of foreign languages can contribute a great deal to the growing understanding among nations.	Dobré znalosti cizích jazyků mohou značně přispět k vzrůstajícímu porozumění mezi národy.

OPAKOVACÍ CVIČENÍ III

1. Zopakujte si přehled pravopisných změn na tabulce v „Klíči", str. 45 a utvořte odvozené tvary: a) konc. *-ing; -ed* b) *-er, -est* c) *-ly:*

a) come, drop, prepare, get, lie, sit; marry, carry, stay, control, travel

b) nice, happy, thin, red, lovely, busy, big, fine

c) whole, true, comfortable, beautiful, gay, day, happy, busy.

2. Podle tabulky v „Klíči" na str. 46 utvořte všechny známé časy těchto pravidelných sloves:

open, start, prepare, type, travel.

3. Zopakujte si základní tvary těchto nepravidelných sloves (viz tabulka a přehled v „Klíči" str. 49–51):

cost, cut, hurt, let, put, set, shut
burn, build, lend, send, spend
lead, meet, read, hear, deal, feel, keep, leave, lose, mean, sleep
say, pay, lay; have
sell, tell, find
get, hold, hang, shine, sit, stand, understand
bring, buy, fight, think, catch, teach
become, come, run
begin, drink, ring, sing
bear, break, choose, drive, forget, freeze, see, speak, write, shake, take
eat, fall, give, draw, fly, grow, know, lie, do, go, show.

4. Zopakujte si tvoření a užití prostého a průběhového minulého času (viz str. 176 a 224) a doplňte správně prostý nebo průběhový tvar:

1. I (to read) yesterday the whole afternoon. 2. He (to come) at six in the evening. 3. We (to sit and to watch) the TV from 7 to 10 o'clock. 4. Jane (to spend) a week in Bratislava in 1959. 5. While they (to prepare) the samples, I (to type) the results. 6. He (to leave) a moment ago. 7. She (to be) in Slovakia two years ago.

5. Zopakujte si tvoření předpřítomného času a doplňte správně příslušné tvary:

1. I (to be) to England this year. 2. He (to do) his work very carefully. 3. We (to tell) him several times not to do it. 4. I (to send) him a parcel today. 5. How long (you — to have) this set? 6. They — never (to fly). 7. She (not to speak) about it. 8. You (to know) her for a long time.

6. Převeďte tyto věty do minulého času pomocí: *yesterday, in 1958, on Monday, two months ago, at seven, in the evening* **apod.:**

1. He has brought me a novel by Hemingway. 2. We have heard some interesting news. 3. She has written that letter. 4. They have seen this exhibition. 5. He has just left for Africa. 6. Where have you been? 7. Peter has often met him. 8. I have lent him an English dictionary.

7. Převeďte tyto věty do předpřítomného průběhového času:

1. What did you do there? 2. We have waited for half an hour. 3. They have lived in Bratislava

for twenty years. 4. We have walked and talked. 5. How long have you read? 6. It has frozen hard.

8. Převeďte do trpného rodu:

1. They have built many new houses there. 2. They finished the work in time. 3. Somebody will laugh at you. 4. They will forget it soon. 5. Somebody told her to wait. 6. They have given us many lovely snaps. 7. They must do it.

9. Zopakujte si opisy postojových sloves na str. 408 a přeložte:

1. Budeš to musit udělat ihned. 2. Nebude moci přijít včas. 3. Musil jsem mu říci vše. 4. Bude malý Jan smět jít s námi do kina? 5. Budu se musit zdokonalit v angličtině. 6. Nemohl jsem včera večer přijít. 7. Budeš mi moci říci přesné datum svého odjezdu? 8. Nesměl jsem pít silnou kávu.

10. Převeďte do nepřímé řeči pomocí: *he said*, popříp. *he asked* (viz pravidla o nepřímé řeči, str. 431):

1. He will attend an English course. 2. Jane is on leave in Slovakia. 3. They saw the exhibition on Monday. 4. Will you visit the International Camp in the High Tatras? 5. Mr. Brown has gone abroad. 6. They were not in. 7. Mary became a teacher. 8. Can you see well? 9. How long will it last?

11. Doplňte správný tvar slovesa v podmínkovém souvětí (viz str. 429):

1. If he (to help) us, we should finish our work in time. 2. I should be glad, if they (to come).

3. If I (to be) you, I should not do it. 4. If it (to be) fine, we shall go for a walk. 5. If you (to ask) him, he will type the letter for you. 6. If I (to have) a good dictionary, I should lend it to you. 7. What would he do, if he (to be) in my place?

12. Pročtěte si tabulku o základních pravidlech anglického slovosledu v „Klíči" (na str. 53) a seřaďte slova do vět:

1. I – yesterday – bought – magazine – an – English
2. to – me – it – give
3. usually – he – comes – late – home – very
4. Jane – showed – her sitting-room – them – first
5. he – never – has – been – there
6. what – at the club – did – do – you – last – Saturday?
7. can – you – there – go – now
8. improve – you – also – can – your English – in this way

13. Zopakujte si anglickou abecedu na str. 199 a hláskujte:

a) *Zkratky:*

G.B.; ČSSR; USSR; USA; ČSM; M.P.; p.m.; a.m.; BBC; TV; W.C.; S.O.S.; O.K.

b) *Chemické vzorce:*

HCl; CO; H_2O; SiO_2; C_2H_2OH; $FeSO_4$; CaC; Hg_2O.

c) Saturday, Wednesday, January, autumn, forgotten, national, express, Czechoslovakia, Prague, Žilina, Štrbské Pleso, Moscow, New York, Wales, America, India.

d) *Své jméno a příjmení, jméno ulice, kde bydlíte.*

14. Přečtěte si v „Klíči" (str. 56) o významovém rozdílu některých anglických a českých slov a přeložte: a) do češtiny, b) do angličtiny:

a) cream, host, fabric, stadium, traffic, novel, confection, genial, petrol, blanket, gymnasium, actually, control, Home Office, Foreign Office, technical school, industrial school;

b) aktuální, krém, host, blanket, stadium, konfekce, novela, kontrolovat, petrolej, geniální, eventuálně.

15. Prostudujte si „Nejdůležitější hovorová rčení" na str. 469 a naučte se jim.

16. Seznamte se s některými častými anglickými nápisy („Klíč" str. 60).

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ HOVOROVÁ RČENÍ*

Kladné odpovědi

(Oh) yes.	Ano.
Of course.	Ovšem.
Why, of course.	Ale ovšem.
Certainly.	Zajisté.
Naturally.	Samozřejmě. Přirozeně.
(Very) good.	(Velmi) dobře.
Very well.	Dobrá.
All right.	Dobrá. Výborně.
That's (quite) all right.	(Zcela) správně.
That's correct.	To je správné.
That's quite clear.	To je zcela jasné.
Excellent.	Výborně.
That's wonderful (splendid).	To je báječné (skvělé).
That's true.	To je pravda.
You're right.	Máte pravdu.
Yes, I see.	Rozumím. Vím.
I quite agree with you.	Zcela s vámi souhlasím.
I am quite of your opinion.	Jsem téhož názoru jako vy.
I think so.	Myslím, že ano.
I believe so.	Věřím, že ano.
I hope so.	Doufám, že ano.
That'll do.	To stačí.
With pleasure.	S radostí. (Mile)rád.
I expect so. I suppose so.	Pravděpodobně.

Záporné odpovědi

(Oh) no.	Ne.
No, thank you.	Ne, děkuji (už nechci).
I'm sorry.	Lituji.

* Výslovnost neznámých výrazů viz na str. 474.

I'm afraid not.	Bohužel ne.
Of course not.	Ovšemže ne.
Not at all.	Vůbec ne.
Not in the least.	Ani v nejmenším. Vůbec ne.
In no way.	Naprosto ne.
In no case.	V žádném případě.
Hardly.	Sotva.
It's out of the question.	To je vyloučeno.
That's impossible.	To není možné.
It isn't right.	To není správné.
That's wrong.	To je nesprávné.
You're wrong.	Mýlíte se.
You're mistaken.	Mýlíte se.
On the contrary.	Naopak.
I don't agree with you.	Nesouhlasím s vámi.
I shouldn't think so.	To bych neřekl.
I should doubt it very much.	O tom bych velmi pochyboval.
That won't do.	To nepůjde. To nestačí.
That's no good.	To nemá smysl.
It's no use.	To nemá smysl.
It isn't worth while. / **It isn't worth it.**	Nestojí to za to.

Podivení

What a surprise!	To je překvapení!
I can hardly believe it.	Tomu bych ani nevěřil.
Are you sure (about it)?	Opravdu? Skutečně? Ale jděte!
You really mean it?	Myslíte to vážně?
I wouldn't say to.	To bych ani neřekl.
What a pity. What a shame.	Škoda.
That's a great pity.	To je velká škoda.
What bad luck.	To je smůla.
What a disgrace!	To je hanba.

Přání a prosby

... please.	... prosím (vás).
Will you be so kind (good) as to ... *(+ neurč. způs.)*	Byl byste tak laskav a ...

Will you pass (show, tell) me ...	Podal (ukázal, řekl) byste mi laskavě ...
Would you mind passing me ...	Podal byste mi laskavě ...
May I ask (trouble) you for ...?	Směl bych vás požádat o ...?
Certainly. With pleasure.	Jistě. Prosím.
May I have a light?	Směl bych si připálit?
May I borrow ...?	Směl bych si vypůjčit ...?
May I have the pleasure?	Smím prosit? *(při tanci)*

Poděkování

Thank you (very much).	(Mnohokrát vám) děkuji.
I am most grateful.	Jsem vám opravdu velice vděčen.
I am much obliged (to you).	Jsem vám velmi zavázán.
You're very kind.	Jste velmi laskav.
It's very kind of you! / **How kind of you!**	Je to od vás velmi laskavé.

Odpověď:

That's quite all right. / **It's nothing at all.** / **Don't mention it.**	Není zač.

Omluvy

(I'm) sorry.	Promiňte.
I beg your pardon.	Promiňte.
Sorry to trouble you.	Promiňte, že vás obtěžuji.
I hope I'm not intruding.	Doufám, že nevyrušuji.
Am I disturbing you?	Nevyrušuji?
I am sorry to have kept you waiting.	Promiňte, že jsem vás nechal čekat.
Excuse my being late.	Promiňte, že jsem se opozdil.
I hope you will excuse me.	Doufám, že mne omluvíte.
Excuse my interrupting you.	Promiňte, že vás přerušuji.
Excuse me (please).	Promiňte, prosím. Dovolte. *(při oslovení neznámého, při zahájení konverzace apod.)*
Do you mind?	Nevadí vám to?

Odpověď:

That's (quite) all right.	Prosím, nic se nestalo.
It doesn't matter.	To nevadí.
It's no trouble.	Nic se nestalo.
Not at all.	Vůbec ne.

Při neporozumění

(I) beg (your) pardon?	Prosím?
What did you say?	Co jste říkal? *(méně zdvořilé)*
Speak more slowly, please, I can't follow you.	Mluvte, prosím, pomaleji, nerozumím vám.
I'm afraid I don't follow you.	Bohužel jsem vám neporozuměl.
Say it once more, please.	Řekněte to ještě jednou, prosím.
I'm sorry — I don't speak English well.	Bohužel nemluvím dobře anglicky.
What does it mean?	Co to znamená?
What do you mean by that?	Co tím myslíte?
What's the meaning of this word (expression)?	Jaký význam má toto slovo (tento výraz)?
Is this the correct (right) expression?	Je tento výraz správný?
What is the English for ...?	Jak se řekne anglicky ...?
What is it in English?	Jak se to řekne anglicky?

Při představování

Allow me to introduce Mr....	Dovolte, abych vám představil pana ...
May I introduce you to Mr....?	Dovolte, abych vás představil panu ...
May I introduce myself?	Dovolte, abych se představil.
Meet my friend Mr. ...	Seznamte se s mým přítelem panem ...
Would you mind spelling your name, please?	Prosím vás, hláskujte mi své jméno.
Pleased to meet you.	Těší mě.
How do you do?	*(Pozdrav při představování, asi jako „Těší mě".)*

Na návštěvě

Does Mr. ... live here, please?	Bydlí zde, prosím, pan ...?
Is Mr. ... in?	Je pan ... doma?
Mr. ... is not in. He will be back in an hour. Call again, please.	Pan ... není doma. Vrátí se za hodinu. Zastavte se ještě jednou.
May I leave a message for him?	Mohu mu nechat vzkaz?
May I speak to Mrs. ...?	Mohl bych mluvit s paní ...?
Here is my (visiting) card.	Zde je má navštívenka.
Come in.	Dále! Vstupte!
Welcome!	Vítám vás.
I'm very pleased to see you.	Těší mě, že jste mě navštívil.
Take off your coat.	Odložte si.
Do sit down.	Posaďte se, prosím.
Will you have a cigarette?	Vezměte si cigaretu.
May I offer you ...?	Smím vám nabídnout ...?

Při setkání

Good morning.	Dobré jitro! Dobrý den!
Good evening.	Dobrý večer!
Hallo!	Nazdar!
I'm glad to meet you.	Jsem rád, že vás vidím.
How are you?	Jak se vám daří?
Very (quite) well, thank you.	Děkuji, velmi (docela) dobře.

Při loučení

Good-bye.	Sbohem. Na shledanou.
See you on Wednesday.	Na shledanou ve středu.
So long.	Na shledanou. *(mezi přáteli)*
Cheerio!	Nazdar! Ahoj!
I am looking forward to seeing you again soon.	Těším se, že vás opět brzy uvidím.
Remember me to your wife.	Pozdravujte ode mne svou paní.

Give my hearty greetings to your wife. — Vyřiďte můj srdečný pozdrav své paní.
(I wish you) a pleasant journey. — Příjemnou (šťastnou) cestu!
Have a good time. — Příjemnou zábavu!
Good luck! — Mnoho štěstí!

Výslovnost neznámých výrazů:

cheerio [ˈčiəriˈou]; **contrary** [kontrəri]; **disgrace** [disˈgreis]; **disturb** [disˈtə:b]; **doubt** [daut]; **hearty** [ha:ti]; **impossible** [imˈposəbl]; **interrupt** [ˌintəˈrapt]; **intrude** [inˈtru:d], **message** [mesidž]; **mistaken** [misˈteikn]; **obliged** [əˈblaidžd]; **offer** [ofə]; **opinion** [əˈpinjən]; **remember** [riˈmembə]; **spell** [spel].

Rejstřík

aby, aby ne 214
across 445
ago 228
along 445
anglická abeceda 199
another 393
any 194
~, složeniny s *any* 260
as, různé významy 353
at 25

before 228
better, best 145
britská měna 151
budoucí čas prostý 161
~ průběhový 166
by 246
býti, otázka, zápor 28

can 52
could 279, 213

čas, určování času 196
časové věty 351
číslovky násobné 416
~ řadové 263
~ základní 133, 150
~ sto, tisíc, milión 337
člen neurčitý *(a, an)* 18
~ určitý 31
~, užití 32, 41, 229
~, u vlastních jmen 365

„dát si něco udělat" 392
datum 264
desetinná čísla 338
did 179, 211
~, v otázce neklademe 212
dlouhá výslovnost samohláskových skupin 293
dlouhá výslovnost samohlásek v přízvučných slabikách 348
dny v týdnu 132
do, does 95
~, u slovesa *to have* 283

each 262
every a složeniny 262

few, a few 168
further, furthest 301

gerundium 388

had to 213
have 29
~, otázka a zápor 30
hovorová rčení 469—474
how much, how many 149

if 428
ill 215
in 25, 243
into 243

jestliže, -li 428

každý 261
kdyby 428
krácení vět tvarem na *-ing* 368

less, least 301
like, významové rozdíly 282
little, a little 166
a lot of 66

málo 166
may 52, 448
~, přenesený význam 318
might 448
minulé příčestí 294
minulý čas pravidelných sloves 176
~ *to be, to have* 181
~ nepravidelných sloves 209
~ průběhový 224
mnoho, hodně 66
množné číslo podst. jmen 40
mohl jsem 213
much, many 66
musil jsem 213
must 52
~, přenesený význam 318
~ *not* 54

need not 54
nějaký 195
někdo, něco 259
nepravidelné množné číslo 185, 372
nepravidelná slovesa 227, 242, 266, 282, 295, 319, 338, 353, 373, 395, 417, 436
nepravidelné stupňování 300
nepřímá otázka 434
nepřímý rozkaz 435
nepřímá řeč 431
neurčitý způsob bez *to* 448
never 300
nevyslovované hlásky 275
nikdo, nic 260
no — žádný 131
nobody 260

often 300
on 245
opisy budoucího času 164
opisy postojových sloves 408
oslabená výslovnost pomocných slov 117
otázka a zápor bez *do* 99
otázka a zápor v prostém přít. čase 94
other, the other 393
out of 244
over 243

podmínkové věty 427
podmiňovací způsob přítomný 276
podst. jména bez členu 280, 229
~, skloňování 119
postojová slovesa 52
pražské pamětihodnosti 158
předložky, přehled 109, 129, 243
~, postavení v otázce 198
předminulý čas prostý 385
~ průběhový 386
předpřítomný čas prostý 296
~ průběhový 349
přídavná jména 20
~, stupňování 143
přípony *-ful, -less* 414
příslovce, tvoření 76
~, postavení ve větě 299
~ s *-ly* a bez *-ly* 410
přítomný čas prostý významových sloves 84
~ průběhový 63
~, užití prostého a průběhového 86
přivlastňovací pád 119, 121, 394
~ u neživotných podst. jmen 372
přízvuk, hlavní a vedlejší 330
~, slovní, větný 27, 329

psaní velkých písmen 230

rod podst. jmen 19
rozkaz. způsob 43, 99, 123

říci *(tell, say)* 216

say 216
should 277, 435
sick 215
since, různé významy 353
slovosled, v oznamovací větě 44
~, umístění příslovcí 87
slovosled v otázce 99
složeniny se *some, any, no* 258
some 194
stažené tvary, *to be, to have, can, may, must* 74
stažené tvary budoucího času 164
stupňování příslovcí 412
~, nepravidelné 413

tázací zájmena 146
tell 216
that, vztažné zájmeno 332, 334
that, že 56
there is, there are 75
this, that 33
these, those 42
through 445
trpný rod 314
~, používání 316
~, zvláštnosti v užití 370
tvoření slov 134

účelové věty 446
under 246
vázání 12
vazba 4. p. s neurč. způs. 452
vazby s neurč. způs. 450
~ se slovesem *to be* 108
větný přízvuk 362
vynechání vztažného zájmena 336
výslovnost [æ], [ə], [o], [ou] 10
~ [ð], [θ], [ə:] 25, 26
~ konc. *-s* u podst. jmen 39
~ [ŋ], [w], [r], [p, t, k] 11
~ konc. *-r* 26
~ *-ed* 176
~ [iə], [eə] 40
~ konc. znělých souhlásek 51
~ konc. *-s* u sloves 83
~ psaného *a, o* 130
~ ~ *a, o, u, e* v nepřízv. slabice 192
~ ~ *c* 208
~ ~ *e* 141
~ ~ *g* 223
~ ~ *i* 160
~ ~ *qu* 257
~ ~ *u* 175
~ ~ *w* 257
~ samohlásek v přízv. slabice, otevřené a zavřené slabiky 62
~ samohlásek v přízv. slabikách 310—313
vztažná zájmena 332

which, vztažné zájmeno 332
who, vztažné zájmeno 332
whom, whose 333
worse, worst 301
would 277, 435

zájmena důrazová 406
~ osobní a přivlastňovací 42
~, 4. p. osobních zájm. 53
~ zvratná 407
základní početní úkony 417
zástupné zájmeno *one* 55
zlomky 415
změna stavu (pomocí *to get*) 415
znělá výslovnost konc. souhlásek 26

žádný 196
že ano? že ne? opravdu? 454

Obsah

Str.
Předmluva 3
Pokyny pro práci s učebnicí 6
1. **English Is Easy** 9
Výslovnost [æ, ə, o, ou, ŋ, w, r, p, t, k]. Sloveso „býti" v jedn. čísle. — Tvoření otázky a záporu slovesa „býti" v jedn. čísle. — Neurčitý člen. — Rod podst. jmen. — Přídavná jména.
2. **My Family** 22
Výslovnost [ð, θ, ə:]. — Výslovnost psaného koncového *-r*. — Znělá výslovnost koncových souhlásek. — Přízvuk.
Časování slovesa *to be*. — Časování slovesa *to have*. — Určitý člen. — Užití členů. — Ukazovací zájmena.
3. **Our Town** 36
Výslovnost koncového *-s*. — Výslovnost [iə, eə]. — Množné číslo podst. jmen. — Členy v množném čísle. — Množ. číslo zájmen *this* a *that*. — Zájmena osobní a přivlastňovací. — Rozkazovací způsob. — Základní anglický slovosled v oznamovací větě.
4. **Shopping — At a Bookshop** 49
Výslovnost koncových znělých souhlásek. Postojová slovesa *I can, I may, I must*. — 4. pád osobních zájmen. — Zastupující zájmeno *one*.
5. **A Meeting** 59
Výslovnost samohlásek v přízvučných slabikách. Průběhový přítomný čas. — Vyjádření českého „mnoho".
6. **How to Tell the Way — How to Ask the Way** . 69
Výslovnost stažených tvarů přítomného času. Vazba *there is (there are)*. — Tvoření příslovcí.
7. **A Working Day** 80
Výslovnost koncového *-s* v 3. os. jedn. čísla. Prostý přítomný čas významových sloves. — Užívání prostého a průběhového přítomného času. — Umístění příslovcí ve větě.
8. **After Work** 91
Výslovnost znělých a neznělých souhlásek na konci slov.

Tvoření otázky a záporu v prostém přítomném čase. — Stažené tvary. — Záporný rozkaz. — Pořádek slov v otázce. — Otázka a zápor bez pomocného *do*.

9. **What's the English for ...?** *(Opakovací lekce)* . 103
Opakování výslovnosti. — Opakování dosud probraných vazeb. — Opakování mluvnice.

10. **A Visit** 114
Oslabená výslovnost nedůrazných slov. — Výslovnost koncového *-s*.
Skloňování podst. jmen. — Rozkazovací způsob 1. osoby množ. čísla, *let me see, let him wait* atd.

11. **A Telephone Call** 127
Různá výslovnost psaného *a, o.*
Zápor *no* = žádný. — Dny v týdnu. — Číslovky 1—12. — Tvoření slov.

12. **At an English Department Store** 138
Různá výslovnost psaného *e.*
Stupňování přídavných jmen. — Tázací zájmena. — Pravidlo o nepoužívání *do* v kladné otázce. — *How much, how many.* — Číslovky základní 13—100. — Britská měna.

13. **Welcome to Prague** 155
Různá výslovnost psaného *i.* — Výslovnost stažených tvarů budoucího času.
Budoucí čas. — Tvoření otázky a záporu budoucího času. — Stažené tvary budoucího času. — Opisy budoucího času. — Průběhový budoucí čas. — *Little — a little, few — a few.*

14. **Sports and Games** 171
Různá výslovnost psaného *u.* — Výslovnost přípony minulého času *-ed.* — Výslovnost stažených tvarů minulého času.
Minulý čas pravidelných významových sloves. — Minulý čas *to be* a *to have.* — Některé nepravidelné tvary množ. čísla *(men, women, children* a složeniny).

15. **At the Railway Station** 188
Psaná podoba vyslovovaného [ə], [ə:].

Some, any. — Určování času. — Postavení předložek v otázce. — Anglická abeceda.

16. **A Journey to London** 204
Různá výslovnost psaného *c.*
Minulý čas nepravidelných sloves. — Minulý čas postojových sloves *I can, I must.* — Překlad českého „aby, aby ne". — Rozdíl v užití *sick* a *ill.* — Překlad českého „říci".

17. **May Day** 219
Různá výslovnost psaného *g.*
Minulý průběhový čas. — Další nepravidelná slovesa. — *Ago, before.* — Užívání podst. jmen bez členu. — Psaní velkých písmen.

18. **What Do You Know about Great Britain?** *(Opakovací lekce)* 235
Opakování výslovnosti. — Opakování mluvnice. — Přehled předložek.

19. **Impressions of London** 252
Složeniny se *some, any, no.* — Překlad českého „každý". — Číslovky řadové. — Čtení anglického data. — Další nepravidelná slovesa.

20. **Meals (At an English Restaurant — English Meals)** 270
Hlásky, které se píší, ale nevyslovují.
Podmiňovací způsob přítomný. — Podstatná jména bez členu II. — Další nepravidelná slovesa. — Významové rozdíly slovesa *like.* — Používání pomocného *do* u slovesa *have.*

21. **At the Doctor's — At the Dentist** 287
Dlouhá výslovnost samohláskových skupin v přízvučných slabikách. — Výslovnost přípony *-ed.*
Tvoření minulého příčestí. — Předpřítomný čas. — Postavení příslovcí ve větě. — Nepravidelné stupňování některých příd. jmen a příslovcí.

22. **At a Hotel** 305
Různá výslovnost psaného *a, e, i, o, u, y* v přízvučných slabikách.
Příčestí minulé jako přídavné jméno. — Tvoření trpného rodu. — Používání trpného rodu. — Přenesené významy *may, must.* — Další nepravidelná slovesa.

Str.

23. **A Letter from India** 324
Slovní přízvuk.
Vztažná zájmena *who, which, what.* — Vztažné zájmeno *that.* — Kdy lze vztažné zájmeno vynechat. — Číslovky 100, 1000, 1,000.000. — Další nepravidelná slovesa.

24. **Television and Radio** 343
Dlouhá výslovnost samohlásek v přízvučných slabikách.
Předpřítomný čas průběhový. — Časové věty. — Různé významy *since* a *as.* — Další nepravidelná slovesa.

25. **Over the Map of the USA** 358
Větný přízvuk.
Člen u vlastních jmen. — Krácení vět tvarem na *-ing.* — Zvláštnosti v užití trpného rodu v angličtině. — Další nepravidelná množná čísla *(feet, Negroes, potatoes, lives).* — Přivlastňovací pád u neživotných podst. jmen. — Další nepravidelná slovesa.

26. **Shopping and Repairs (My Shopping Day — At the Stationer's — At the Chemist's — At the Watchmaker's — At the Cleaner's — At the Shoe Repair Shop — At a Petrol Pump)** 378
Předminulý čas. — Gerundium. — Překlad české vazby „dát si něco udělat". — Zájmena *other, another, the other.* — Další nepravidelná slovesa.

27. **A Visit to a Co-Operative Farm** 400
Zájmena důrazová a zvratná. — Opisy postojových sloves. — Příslovce s *-ly* a bez *-ly.* — Stupňování příslovcí. — Přípony *-ful* a *-less* u příd. jmen. — Vyjádření změny stavu. — Zlomky. — Číslovky násobné. — Základní početní úkony. — Další nepravidelná slovesa.

28. **At a Prague Post-Office — A Trunk Call (A Long Distance Call) — At the Bank** 421
Podmínkové věty. — Nepřímá řeč. — Nepřímá otázka. — Nepřímý rozkaz. — Různé významy *should* a *would.* — Další nepravidelná slovesa.

Str.

29. **At an International Fair** 440
Účelové věty. — Neurčitý způsob bez *to.* — Vazby s neurčitým způsobem. — Vazba 4. pádu s neurčitým způsobem. — Vyjadřování českého „že ano (ne)?, opravdu?".

30. **English in Practice** *(Opakovací lekce)* 459
Opakování. — Nejdůležitější hovorová rčení.

Rejstřík 475

Obsah 479

KLÍČ:

Lekce 1. 2
Lekce 2. 2
Lekce 3. 4
Lekce 4. 5
Lekce 5. 8
Lekce 6. 10
Lekce 7. 12
Lekce 8. 13
Lekce 9. 15
Lekce 10. 17
Lekce 11. 17
Lekce 12 18
Lekce 13. 19
Lekce 14. 20
Lekce 15. 21
Lekce 16. 23
Lekce 17. 24
Lekce 18. 25
Lekce 19. 27
Lekce 20. 29
Lekce 21. 30
Lekce 22. 32
Lekce 23. 33
Lekce 24. 35
Lekce 25. 36
Lekce 26. 37
Lekce 27. 39
Lekce 28. 40
Lekce 29. 41
Lekce 30. 42